

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΑΑΔΕ

Ανεξάρτητη Αρχή
Δημοσίων Εσόδων

ΕΚΘΕΣΗ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ ΕΤΟΥΣ 2016

ΓΕΝΙΚΟ ΧΗΜΕΙΟ ΤΟΥ
ΚΡΑΤΟΥΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ Γ.Χ.Κ.	4
2. ΣΥΝΤΟΜΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΕΤΟΥΣ 2016	8
3. ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΩΝ ΑΡΧΩΝ	11
4. ΤΟΜΕΑΣ ΑΛΚΟΟΛΗΣ, ΑΛΚΟΟΛΟΥΧΩΝ ΠΟΤΩΝ, ΟΙΝΟΥ, ΖΥΘΟΥ	25
5. ΤΟΜΕΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	44
6. ΤΟΜΕΑΣ ΝΕΡΟΥ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	56
7. ΤΟΜΕΑΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ	68
8. ΤΟΜΕΑΣ ΕΛΕΓΧΟΥ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ & ΧΗΜΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ.....	78
9. ΤΟΜΕΑΣ ΝΑΡΚΩΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΔΡΟΜΩΝ ΟΥΣΙΩΝ	101
10. ΤΟΜΕΑΣ ΧΗΜΙΚΗΣ ΜΕΤΡΟΛΟΓΙΑΣ	104
11. ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	107
12. ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΟΥ ΚΑΙ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΑΚΟΥ ΕΡΓΟΥ	112
13. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ.....	114
14. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ	116
15. ΣΤΟΧΟΘΕΣΙΑ – ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ.....	119
16. ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΠΙΔΙΩΞΕΙΣ ΤΟΥ Γ.Χ.Κ.	124

1. ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ Γ.Χ.Κ.

1.1. ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΚΑΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ

Το Γενικό Χημείο του Κράτους (Γ.Χ.Κ.) αποτελεί Γενική Διεύθυνση της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.). Ιδρύθηκε με το Ν. 4328/1929, ο οποίος συνένωσε γύρω από τα «παρά τοις Τελωνείοις» Χημεία, όλα τα εργαστήρια που λειτουργούσαν στον δημόσιο τομέα την εποχή εκείνη. Ως αποτέλεσμα, δημιουργήθηκε μια ισχυρή επιστημονική μονάδα, που εξελίχθηκε σε κορμό του συστήματος ελέγχου προϊόντων στη χώρα μας.

Αποστολή του Γενικού Χημείου του Κράτους (Γ.Χ.Κ.) είναι η παροχή προς τις δημόσιες αρχές και τους πολίτες τεχνικών υπηρεσιών υψηλής ποιότητας, με τελικό σκοπό:

- τη διασφάλιση των δημοσίων εσόδων, μέσω της συνδρομής και της τεχνικής υποστήριξης των Αρχών της Α.Α.Δ.Ε. ή και αυτοτελώς,
- την προστασία της δημόσιας υγείας, του περιβάλλοντος καθώς και των συμφερόντων των καταναλωτών,
- την επιστημονική υποστήριξη των δικαστικών, αστυνομικών και λοιπών κρατικών αρχών και Υπηρεσιών,
- τη στήριξη της υγιούς λειτουργίας της αγοράς και την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και καινοτομίας της χημικής βιομηχανίας σε συνεργασία με τις συναρμόδιες αρχές,
- την αξιοποίηση και προώθηση των Ελληνικών προϊόντων επ' ωφελεία της εθνικής οικονομίας,
- την παροχή του εθνικού υποβάθρου της χημικής μετρολογίας.

Για την εκπλήρωση της αποστολής του το Γ.Χ.Κ. δραστηριοποιείται σε πολλά επίπεδα :

- εισηγείται νομοθετικές και διοικητικές ρυθμίσεις,
- συμμετέχει σε διαδικασίες επεξεργασίας ρυθμίσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και άλλων διεθνών οργανισμών, υποστηρίζοντας τις εθνικές θέσεις,
- πραγματοποιεί χημικές, φυσικές, μικροβιολογικές, οργανοληπτικές και λοιπές εργαστηριακές εξετάσεις,
- ασκεί έλεγχο και εποπτεία σε μονάδες παραγωγής και μεταποίησης προϊόντων
- προβαίνει σε επιθεωρήσεις χώρων παρασκευής, τυποποίησης, συσκευασίας, εμφιάλωσης, αποθήκευσης, διάθεσης και εμπορίας προϊόντων,
- πραγματοποιεί δειγματοληψίες, αυτοτελώς ή σε συνεργασία με άλλες αρχές,
- εκδίδει άδειες λειτουργίας μονάδων παραγωγής και εργαστηρίων, όπως ορίζεται από τη σχετική νομοθεσία,
- εκδίδει πιστοποιητικά, βεβαιώσεις κλπ.,
- εκπονεί μελέτες και ερευνητικές εργασίες,

- σχεδιάζει και υλοποιεί επιστημονικά προγράμματα και έργα,
- παρέχει πραγματογνωμοσύνες και γνωμοδοτήσεις,
- λειτουργεί ως τεχνικός σύμβουλος των κρατικών αρχών ή ως τρίτο μέρος,
- συνεργάζεται με δημόσιους ή ιδιωτικούς επιστημονικούς φορείς της ημεδαπής ή αλλοδαπής,
- συλλέγει πληροφορίες και στοιχεία σχετικά με τα αντικείμενα της αρμοδιότητάς του και τηρεί μητρώα,
- διοργανώνει και συμμετέχει στη διοργάνωση συνεδρίων, ημερίδων καθώς και εκπαιδευτικών ή ενημερωτικών προγραμμάτων,
- παρέχει γνώση και πληροφόρηση μέσω εντύπων ή ηλεκτρονικών εκδόσεων, καθώς και με κάθε άλλο πρόσφορο μέσο,
- συμμετέχει, με εκπροσώπους του, σε συλλογικά όργανα άλλων φορέων,
- πραγματοποιεί εργασίες, εν γένει, που αξιοποιούν την επιστημονική γνώση για το σκοπό της εφαρμογής των νόμων, καθώς και του ελέγχου της συμμόρφωσης προς τις απαιτήσεις διμερών ή διεθνών συμβάσεων.

Οι εργαστηριακοί έλεγχοι που πραγματοποιούνται στο Γ.Χ.Κ. καλύπτουν ένα ευρύτατο φάσμα προϊόντων και αντικειμένων, όπως :

• Τρόφιμα	• Πλαστικά-Πολυμερή	• Ενεργειακά προϊόντα
• Υλικά σε επαφή με τρόφιμα	• Απορρυπαντικά	• Λιπαντικά
• Αλκοόλη	• Προϊόντα χάρτου	• Χρώματα
• Ποτά (αλκοολούχα και μη)	• Προϊόντα δέρματος	• Ναρκωτικά
• Πόσιμα νερά	• Μέταλλα και κράματα	• Καπνικά
• Επιφανειακά νερά	• Αντικείμενα κοινής χρήσης	• Ρύπανση περιβάλλοντος
• Απόβλητα	• Λιπάσματα	• Ανόργανες πρώτες ύλες
• Χημικές ουσίες και παρασκευάσματα	• Κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα	Και βιομηχανικά προϊόντα

Η δράση του Γενικού Χημείου του Κράτους διέπεται από αρχές λειτουργίας που διασφαλίζουν την εκπλήρωση των συνταγματικών απαιτήσεων που τίθενται για τις Δημόσιες Υπηρεσίες, καθώς επίσης και την ικανοποίηση των προσδοκιών των πολιτών. Στο πλαίσιο αυτό, το Γ.Χ.Κ. τηρεί τις αρχές της νομιμότητας, του δημοσίου συμφέροντος, της προστασίας του διοικουμένου, της εμπιστευτικότητας και της αριστείας.

Κατά την επιτέλεση του έργου του, το Γ.Χ.Κ. συνεργάζεται με:

- Άλλες υπηρεσίες της Α.Α.Δ.Ε
- Υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομικών και άλλων Υπουργείων
- Όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των Διεθνών Οργανισμών
- Φορείς εργαστηριακού ελέγχου άλλων χωρών
- Εκπαιδευτικά και ερευνητικά ιδρύματα του εσωτερικού και του εξωτερικού
- Επιστημονικούς συλλόγους

Στο Γ.Χ.Κ. λειτουργεί ως ίδια Αρχή, το Ανώτατο Χημικό Συμβούλιο (Α.Χ.Σ.), του οποίου οι αποφάσεις υιοθετούνται από τους αρμόδιους υπουργούς και δημοσιεύονται σε ΦΕΚ (έπειτα από εισήγηση του Διοικητή της ΑΑΔΕ).

Το Α.Χ.Σ. αποτελεί ένα αμιγώς επιστημονικό συμβούλιο, ανεξάρτητο, το οποίο εισηγείται και αποφαινεται σε θέματα δικαιοδοσίας όλων των Χημικών Διευθύνσεων και το έργο του συμβάλλει με καθοριστικό τρόπο στην ανάπτυξη της οικονομίας της χώρας και την προστασία της δημόσιας υγείας.

Το εννεαμελές συμβούλιο του περιλαμβάνει ένα νομικό Σύμβουλο, δύο καθηγητές Χημείας ΑΕΙ, τέσσερις χημικούς, Προϊσταμένους Διευθύνσεων ή Τμημάτων του Γ.Χ.Κ. και δύο χημικούς ή χημικούς μηχανικούς που υποδεικνύονται από την Ένωση Ελλήνων Χημικών.

1.2. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΣΤΕΛΕΧΩΣΗ

Από 1/1/2017 το Γενικό Χημείο του Κράτους αποτελεί Γενική Διεύθυνση υπαγόμενη στην Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων και διαρθρώνεται σε Διευθύνσεις Κεντρικής Υπηρεσίας και σε περιφερειακές Χημικές Υπηρεσίες, ως εξής:

Η Κεντρική Υπηρεσία του Γενικού Χημείου του Κράτους αποτελείται από τρεις (3) Διευθύνσεις και ένα Αυτοτελές Τμήμα, ως εξής:

1. Δ/ση Αλκοόλης και Τροφίμων
2. Δ/ση Ενεργειακών, Βιομηχανικών και Χημικών Προϊόντων
3. Δ/ση Σχεδιασμού & Υποστήριξης Εργαστηρίων
4. Αυτοτελές Τμήμα Χημικοτεχνικής Δασμολογίου

Ο ρόλος των Διευθύνσεων της Κεντρικής Υπηρεσίας είναι επιτελικός, δεδομένου ότι τα καθήκοντά τους περιλαμβάνουν, κυρίως:

- την εισήγηση νομοθετικών και διοικητικών μέτρων σε θέματα αρμοδιότητας του Γ.Χ.Κ.
- το συντονισμό, την καθοδήγηση και την εποπτεία της εφαρμογής του ισχύοντος νομοθετικού πλαισίου από τις Χημικές Υπηρεσίες.

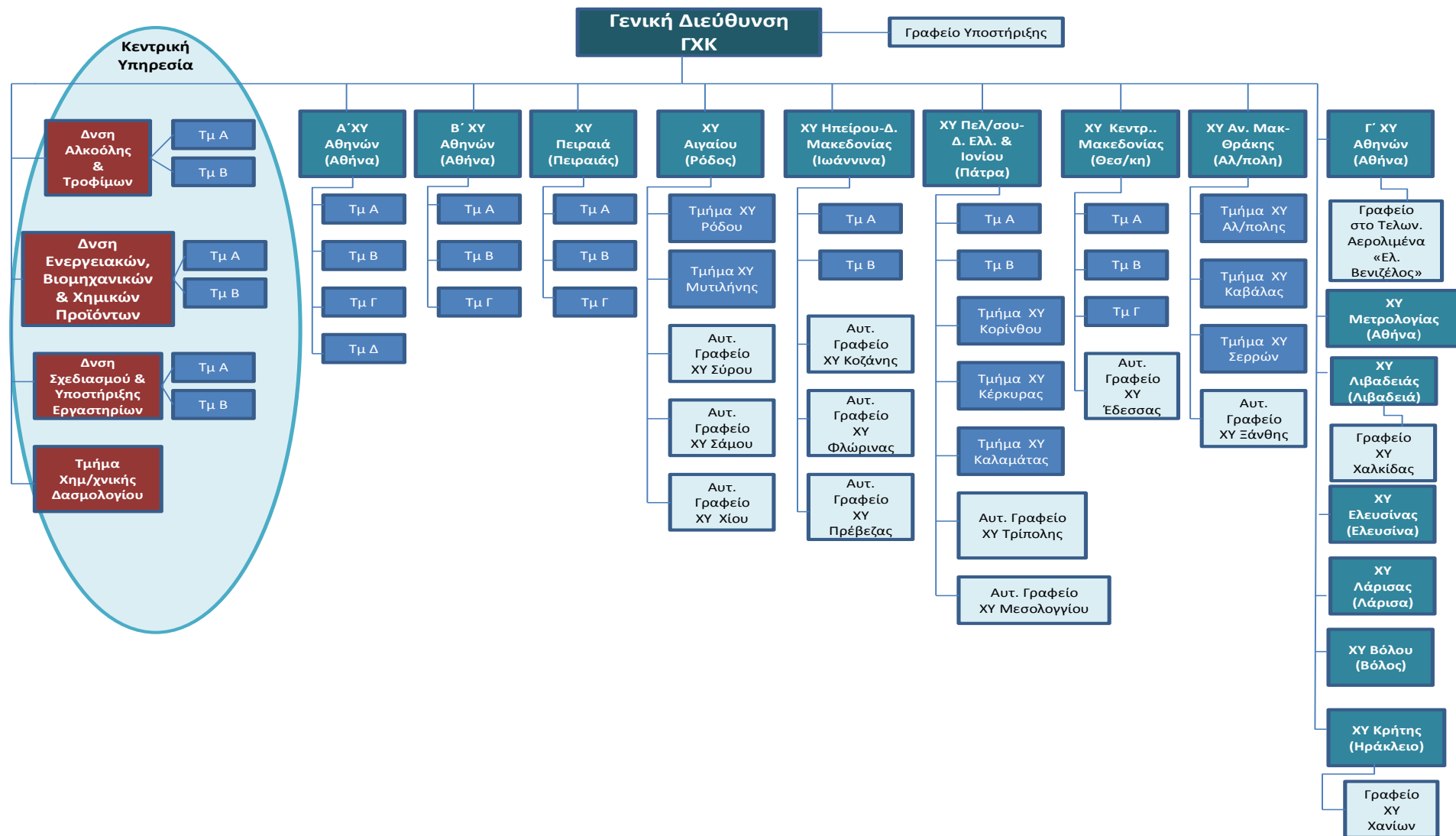
Οι περιφερειακές Χημικές Υπηρεσίες είναι επιφορτισμένες με την εφαρμογή της νομοθεσίας σε θέματα αρμοδιότητας του Γ.Χ.Κ., στη γεωγραφική περιοχή της ευθύνης τους. Οι Χημικές Υπηρεσίες ανέρχονται σε δεκαπέντε (15). Από αυτές, οκτώ (8) λειτουργούν σε επίπεδο Διεύθυνσης και επτά (7) σε επίπεδο Αυτοτελούς Τμήματος.

Η οργανωτική δομή του Γ.Χ.Κ. απεικονίζεται στο σχήμα 1.2.1.

Το Γ.Χ.Κ. στελεχώνεται από 386 υπαλλήλους (στοιχεία 30/5/2017). Από αυτούς οι 312 είναι Πανεπιστημιακής ή Τεχνολογικής εκπαίδευσης. Το προσωπικό του Γ.Χ.Κ. χαρακτηρίζεται από υψηλή κατάρτιση: μεταπτυχιακές σπουδές, ξένες γλώσσες, εξειδίκευση κλπ.

Τα εργαστήρια του Γ.Χ.Κ. διαθέτουν σύγχρονο εργαστηριακό εξοπλισμό, ο οποίος, σε συνδυασμό με την εμπειρία και την κατάρτιση του προσωπικού, διευκολύνει την εκτέλεση μεγάλου εύρους εργαστηριακών εξετάσεων, αλλά και την επίλυση σύνθετων επιστημονικών και τεχνικών θεμάτων που προκύπτουν εκτάκτως.

Σχήμα 1.2.1. Οργανόγραμμα του Γενικού Χημείου του Κράτους

2. ΣΥΝΤΟΜΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΕΤΟΥΣ 2016

Κατά το έτος 2016 το Γ.Χ.Κ. ανέπτυξε σημαντικές δραστηριότητες σε όλους τους τομείς της ευθύνης του. Ειδικότερα από το επιχειρησιακό του έργο επισημαίνονται τα εξής:

- ✓ Υλοποιήθηκε πλούσιο νομοθετικό έργο σχετικά με οργανωτικά θέματα του Γ.Χ.Κ., ρυθμίσεις θεμάτων σχετικών με όρους και διαδικασίες ελέγχου, όρους λειτουργίας επιτηδευματιών, προδιαγραφές και όρους κυκλοφορίας προϊόντων καθώς και εναρμόνιση της ελληνικής νομοθεσίας σύμφωνα με την ενωσιακή. Αξίζει να αναφερθούν:

- Η αναθεώρηση τιμολογίου ιδιωτικών αναλύσεων
- Η εξειδίκευση του εργαστηριακού έργου των Χ.Υ. και ο ανακαθορισμός της καθ' ύλην και κατά τόπο αρμοδιότητας σε ορισμένους εργαστηριακούς τομείς
- Η κωδικοποίηση της νομοθεσίας πετρελαίου καύσης και η έκδοση ΚΥΑ σχετικά με τις διαδικασίες και τους όρους του επισήμου ελέγχου της

ποιότητας των υγραερίων

- Η κατάρτιση σχεδίων νόμων σχετικά με Συμπλήρωση - τροποποίηση του ν.2969/2001 'Αιθυλική αλκοόλη και αλκοολούχα προϊόντα' και την Κωδικοποίηση - επικαιροποίηση νομοθεσίας ζύθου
- ✓ Ολοκληρώθηκε η εργαστηριακή ανάλυση 26.385 δειγμάτων προϊόντων και υλικών, με σκοπό τον έλεγχο της συμμόρφωσής τους προς την ισχύουσα νομοθεσία, αλλά και η εξέταση περισσότερων από 78.500 δειγμάτων ναρκωτικών ουσιών στο πλαίσιο της υποστήριξης των Διωκτικών Αρχών.
 - ✓ Σχεδιάστηκε και υλοποιήθηκε, για έκτη συνεχόμενη χρονιά, το σχέδιο επισήμου ελέγχου στους τομείς αλκοόλης, αλκοολούχων ποτών, οίνου και ζύθου και εκτελέστηκαν συνολικά 24.914 εργασίες στον τομέα της αλκοόλης, συμβάλλοντας στην είσπραξη δημοσίων εσόδων μέσω του ειδικού φόρου κατανάλωσης.
 - ✓ Πραγματοποιήθηκαν 39.456 εργασίες στον τομέα των ενεργειακών προϊόντων, υποκείμενων σε ειδικό φόρο κατανάλωσης.
 - ✓ Διενεργήθηκαν συνολικά 710 επιθεωρήσεις σε χώρους παρασκευής, εισαγωγής και διακίνησης χημικών προϊόντων.

- ✓ Εκδόθηκαν περισσότερα από 19.730 Δελτία Χημικής Ανάλυσης στο πλαίσιο της τεχνικής και επιστημονικής υποστήριξης προς τις Τελωνειακές Υπηρεσίες κατά την εισαγωγή, εξαγωγή, και τελειοποίηση των εμπορευμάτων.
- ✓ Διοργανώθηκαν από την Χ.Υ Μετρολογίας, ως Υπηρεσία υψηλού επιστημονικού και μετρολογικού επιπέδου, 19 διεργαστηριακά σχήματα με το λογότυπο SCHEMA, με μεγάλη απήχηση σε εργαστήρια της Ελλάδας και του εξωτερικού και διατέθηκαν 53 υλικά ελέγχου ποιότητας.
- ✓ Υιοθετήθηκε σύστημα Συγκριτικής Αξιολόγησης-Αξιοποίησης των δεδομένων των επιθεωρήσεων καυσίμων πλοίων από την Ευρωπαϊκή βάση δεδομένων Thetis-S.

Για την βελτίωση της αξιοπιστίας των λειτουργικών διαδικασιών και την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού:

- ✓ Εφαρμόστηκε Σύστημα Ποιότητας, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του προτύπου ISO/IEC 17020 για την ικανότητα διενέργειας ελέγχων σε μονάδες παραγωγής ζύθου και βύνης, ενώ παράλληλα βρίσκεται σε εξέλιξη η εφαρμογή του στις επιθεωρήσεις που διενεργεί το Γ.Χ.Κ. στον τομέα των καυσίμων πλοίων, των αποσταγματοποιείων και των χημικών προϊόντων.
- ✓ Επικαιροποιήθηκε το Σύστημα Διαχειριστικής Επάρκειας του Γ.Χ.Κ.
- ✓ Συντάχτηκε Εγχειρίδιο για τη λειτουργία ελέγχου δαπανών του Γ.Χ.Κ., με στόχο τη διασφάλιση της χρηστής και αποδοτικής διαχείρισης των διαθέσιμων οικονομικών πόρων.
- ✓ Υλοποιήθηκε ο καθορισμός των διαδικασιών ογκομέτρησης των αμβύκων με στόχο την αξιοπιστία των ενεργούμενων ελέγχων και την ομοιόμορφη εφαρμογή αυτών από όλες τις Χημικές Υπηρεσίες.
- ✓ Έγινε ουσιαστική επένδυση στην ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού με την πραγματοποίηση συνολικά 367 εκπαιδύσεων τόσο ενδο-υπηρεσιακών όσο και εξωτερικών (σε φορείς επιμόρφωσης) καθώς και με τη συμμετοχή σε όλα τα στάδια σχεδιασμού και οργάνωσης δύο εκπαιδευτικών προγραμμάτων του ΕΚΔΑΑ με στόχο την κάλυψη των ειδικών εκπαιδευτικών αναγκών του προσωπικού του.
- ✓ Συντάχτηκε Εγχειρίδιο για την ορθή εργαστηριακή πρακτική στους χώρους εργασίας του Γ.Χ.Κ., με στόχο την διασφάλιση προαγωγή της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων.

Παράλληλα, στο πλαίσιο του ερευνητικού, εκπαιδευτικού και ενημερωτικού του έργου αξίζει να αναφερθούν:

- ✓ Η ολοκλήρωση του προγράμματος για την εποπτική και επιχειρησιακή παρακολούθηση των επιφανειακών υδάτων της χώρας στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2007-2013

(εξέταση 2.699 δειγμάτων επιφανειακών υδάτων) και η υποβολή αίτησης χρηματοδότησης για το νέο αντίστοιχο πρόγραμμα στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2014-2020, προϋπολογισμού ύψους 6.000.000 €.

- ✓ Η έγκριση από την ΕΕ της συμμετοχής του Γ.Χ.Κ. ως συνδικαιούχου στο κοινοτικό πρόγραμμα CHEREE και η υποβολή δύο προτάσεων για συμμετοχή σε ευρωπαϊκά ερευνητικά προγράμματα.
- ✓ Η εκπόνηση πέντε (5) μελετών για τον εντοπισμό επικίνδυνων ουσιών με στόχο την προστασία της δημόσιας υγείας και τη διασφάλιση των δημοσίων εσόδων.
- ✓ Η υλοποίηση εκπαιδευτικών ημερίδων και προγραμμάτων για την ευαισθητοποίηση και ενημέρωση εμπλεκόμενων φορέων, διοργανώσεις συνεδρίων και παράλληλα η ενεργή συμμετοχή του προσωπικού του Γ.Χ.Κ. με εισηγήσεις σε ημερίδες και συνέδρια.
- ✓ Η αξιοποίηση του κοινοτικού προγράμματος 'Τελωνεία 2020'.

3. ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΩΝ ΑΡΧΩΝ

Το Γ.Χ.Κ. παρέχει τεχνική και επιστημονική υποστήριξη προς τις Τελωνειακές Υπηρεσίες κατά την εισαγωγή, εξαγωγή και τελειοποίηση των εμπορευμάτων. Η υποστήριξη που παρέχεται από το Γ.Χ.Κ. αφορά στην περιγραφή των προϊόντων με σκοπό την ορθή δασμολογική κατάταξή τους από τις Τελωνειακές Αρχές και στην εφαρμογή της νομοθεσίας που απορρέει από την κατάταξη αυτή, όπως θέματα απαγορεύσεων και περιορισμών, επιβολή φορολογίας και εφαρμογή εμπορικών κοινοτικών μέτρων και εφαρμογή Κοινής Αγροτικής Πολιτικής. Επιπλέον, κατά την τελωνειακή διαδικασία αποκτά ιδιαίτερο ενδιαφέρον η διενέργεια ελέγχων για την ασφάλεια των προϊόντων, την πάταξη της απάτης, την εισαγωγή παράνομων ή/και παραποιημένων προϊόντων και την προστασία του περιβάλλοντος. Η υποστήριξη των Τελωνειακών Υπηρεσιών αποτελεί έναν από τους σημαντικότερους τομείς δράσης του Γ.Χ.Κ., τόσο από πλευράς όγκου εργασίας, όσο και από την άποψη της κρισιμότητας του έργου που επιτελείται.

3.1. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΕΡΓΟ ΚΑΙ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ Χ.Υ.

Για την υποστήριξη των Τελωνειακών Αρχών και των Χημικών Υπηρεσιών, πραγματοποιήθηκαν, από το Τμήμα Χημικοτεχνικής Δασμολογίου, μεταξύ άλλων, οι εξής δράσεις :

- Αποστολή 36 εγκυκλίων σχετικά με τη δασμολογική κατάταξη προϊόντων, με τις διαδικασίες που εφαρμόζονται από τις Χ.Υ. κατά την εισαγωγή ή εξαγωγή προϊόντων, με θέματα απλοποίησης διαδικασιών και με προϊόντα που υπόκεινται σε δασμούς anti-dumping
- Παροχή τεχνικής συνδρομής σε 24 υποθέσεις για έκδοση Δεσμευτικών Δασμολογικών Πληροφοριών
- 73 εισηγήσεις στην Ανωτάτη Επιτροπή Τελωνειακών Αμφισβητήσεων (Α.Ε.Τ.Α) για την έκδοση Αποφάσεων και Γνωμοδοτήσεων, σχετικά με τη δασμολογική κατάταξη εμπορευμάτων
- Παροχή τεχνικής συνδρομής στην ΕΛΥΤ Αττικής σε 11 υποθέσεις

3.2. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ Γ.Χ.Κ. ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ ΧΗΜΙΚΟΤΕΧΝΙΚΗΣ ΔΑΣΜΟΛΟΓΙΟΥ ΤΟ 2016

1. Συνέχιση των εργασιών με αντικείμενο την ηλεκτρονική διασύνδεση του ICISnet και του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος του Γ.Χ.Κ., ώστε να βελτιωθεί η επικοινωνία των υπηρεσιών με στόχο τη μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα στην έκδοση των Δελτίων Χημικής Ανάλυσης. Η συμμετοχή στην ομάδα εργασίας της Γ.Γ.Δ.Ε. (νυν ΑΑΔΕ) έχει ξεκινήσει από το 2015. Κατά το 2016,

σημειώθηκε μεγάλη πρόοδος του έργου. Στην παρούσα φάση, οι εργασίες βρίσκονται σε προ-πιλοτικό στάδιο. Έχει γίνει ο σχεδιασμός και η δοκιμαστική λειτουργία των web services.

2. Συμμετοχή σε δράσεις για τη διευκόλυνση του εμπορίου. Με την υπ' αριθμ. Υ.154/30-6-2016 Απόφαση Πρωθυπουργού (ΦΕΚ 199/1β/1-7-2016) συστάθηκε Επιτροπή για τη διευκόλυνση του εμπορίου, η οποία έχει ως σκοπό την τόνωση της ανάπτυξης, μέσω της βελτίωσης της απόδοσης της τελωνειακής διοίκησης και των άλλων εμπλεκόμενων στο εμπόριο δημοσίων υπηρεσιών.

Το έργο αυτό, με την ονομασία οδικός χάρτης (road map), έχει επιμεριστεί σε 7 δράσεις, οι οποίες είναι:

Δράση 1: Οργάνωση του έργου

Δράση 2: Δράση των BPA - (Business Process Analysis)

Δράση 3: Pre customs

Δράση 4: Τελωνειακές διαδικασίες

Δράση 5: Δράση Τελωνείου και ταχυδρομείου

Δράση 6: Εθνική ενιαία θυρίδα (single window)

Δράση 7: Δημιουργία master plan για τη διευκόλυνση των τελωνειακών εμπορευμάτων

Με την υπ. αριθμ. Δ.ΟΡΓ.Β.1156696ΕΞ2016 Υ.Α. έχει συσταθεί και ορισθεί επιχειρησιακή επιτροπή για τη διευκόλυνση του εμπορίου και καθιέρωση ειδικότερων λεπτομερειών για τη λειτουργία της, προκειμένου να υλοποιηθεί η ανωτέρω Απόφαση και για τον συντονισμό των δράσεων υλοποίησης του οδικού χάρτη για τη διευκόλυνση του εμπορίου.

Έργο της επιτροπής είναι, μεταξύ άλλων, η υποβολή προτάσεων και η προώθηση διαδικαστικών, οργανωτικών και νομοθετικών αλλαγών, με σκοπό την διευκόλυνση του εξαγωγικού (κυρίως) εμπορίου.

Στην επιχειρησιακή επιτροπή συμμετέχουν ως μέλη δύο χημικοί του Αυτοτελούς τμήματος της Χημικοτεχνικής Δασμολογίας στις εξής δράσεις :

Η Δράση 2 (δράση των BPA) αποσκοπεί στην απλούστευση και διευκόλυνση κατά τη διαδικασία της εξαγωγής. Έργο της είναι η επικαιροποίηση των BPA, που είχαν συνταχθεί το 2014, για επτά ελληνικά προϊόντα (τυρί φέτα, καλλυντικά, ακτινίδιο, κομπόστα ροδάκινο, αλουμίνιο, ελαιόλαδο και μεταλλικοί σωλήνες διττής χρήσης) και η υποβολή προτάσεων για την απλούστευση των διαδικασιών κατά την εξαγωγή.

Η Δράση 3 (precustoms), αποσκοπεί στην πραγματοποίηση όλων των συναλλαγών του ενδιαφερόμενου ηλεκτρονικά, σε μια μόνο πλατφόρμα, χωρίς να απαιτείται η

μετάβασή του στις διάφορες δημόσιες υπηρεσίες. Περιλαμβάνει, δηλαδή την με ηλεκτρονικό τρόπο ενημέρωση για όλες τις σχετικές απαιτήσεις (π.χ. δικαιολογητικά, τυχόν περιορισμούς, πιστοποιητικά) από τον ιστότοπο της υπηρεσίας, την άντληση όλων των αναγκαίων πληροφοριών και εγγράφων (π.χ. αίτηση) καθώς και την ηλεκτρονική υποβολή των αιτήσεων και άλλων συνοδευτικών εγγράφων.

3. Επίλυση θεμάτων δασμολογικής περιγραφής ορισμένων προϊόντων π.χ.

- ραδιενεργών φαρμάκων,
- διάκρισης συμπληρωμάτων διατροφής και φαρμάκων,
- ενεργειακών προϊόντων με υψηλό ποσοστό αρωματικών,
- πετρελαίου ναυτιλίας,
- προϊόντων κηροζίνης,
- προϊόντων από απολιπασμένα σπέρματα σόγιας, που χρησιμοποιούνται ως ζωοτροφές με βάση την περιεκτικότητα σε πρωτεΐνες και τη δυνατότητα χρήσης ή μη άλλων αναλυτικών παραμέτρων,
- νέων θερμαινόμενων προϊόντων καπνίσματος,
- προϊόντων αρτοποιίας,
- διαφόρων προϊόντων, όπως π.χ. παρασκευασμάτων διατροφής με βάση τα άλευρα, για θέματα προσδιορισμού του συντελεστή ΦΠΑ.

Αξίζει να αναφερθεί ότι το 2016, εκπρόσωπος του Γ.Χ.Κ. συμμετείχε στις συνόδους της Επιτροπής Ονοματολογίας στο Χημικό-Αγροτικό Τομέα (της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, DG Taxud), γεγονός που συνέβαλε στην ενεργή συμμετοχή στη λήψη σημαντικών αποφάσεων καθώς και καλύτερη επεξεργασία διαφόρων θεμάτων σχετικών με τη δασμολογική κατάταξη.

4. Συμμετοχή της Χημικής Υπηρεσίας Κεντρικής Μακεδονίας στον σχεδιασμό και τη διενέργεια της τρίτης διεργαστηριακής εξέτασης της ζάχαρης. Στο πλαίσιο της εξέτασης έγινε σύγκριση αναλυτικών μεθόδων προσδιορισμού του περιεχομένου σε σακχαρόζη, βάσει του οποίου υπολογίζεται ο δασμός των προϊόντων του τομέα της ζάχαρης, και αποσαφήνιση σύνθετων ορισμών, προτάθηκε η αντικατάσταση απαρχαιωμένων μεθόδων από πιο σύγχρονες και ακριβέστερες και διαμορφώθηκε η τελική πρόταση τροποποίησης των σχετικών Συμπληρωματικών Σημειώσεων των Κεφαλαίων 17 και 21 της Συνδυασμένης Ονοματολογίας, εν όψει του τέλους των ποσοστώσεων της ζάχαρης το 2017.
5. Σχεδιασμός και συντονισμός διεργαστηριακής εξέτασης σε γαλακτοκομικά προϊόντα από τη Χημική Υπηρεσία Κεντρικής Μακεδονίας. Η διεργαστηριακή αυτή εξέταση, που θα πραγματοποιηθεί μέσα στο 2017, θα επικεντρωθεί σε νέα θέματα δασμολογικών διακρίσεων, που αφορούν αφ' ενός μεν στη διάκριση υπερδιηθήματος γάλακτος και υπερδιηθήματος ορού γάλακτος, αφ' ετέρου δε στην εφαρμογή του Κανονισμού ΕΕ 2015/824 (εξέταση προϊόντων με χαμηλή περιεκτικότητα λίπους και αυξημένη συγκέντρωση πρωτεϊνών γάλακτος).
6. Συμμετοχή της Χ.Υ. Κεντρικής Μακεδονίας στην επικαιροποίηση της μεθόδου προσδιορισμού του αμύλου για τις ζωοτροφές της κλάσης 2309. Συγκεκριμένα

συμμετείχε με προτάσεις, αρχικά στη συζήτηση σχετικά με το πεδίο εφαρμογής της μεθόδου και τα νομικά όρια που έπρεπε να οριστούν και στη συνέχεια στη σύνταξη του κειμένου της τροποποίησης των Επεξηγηματικών Σημειώσεων της Συνδυασμένης Ονοματολογίας, το οποίο υιοθετήθηκε από την Επιτροπή Τελωνειακού Κώδικα της DG TAXUD.

7. Επεξεργασία θεμάτων σχετικών με την παροχή εργαστηριακής υποστήριξης μεταξύ των τελωνειακών εργαστηρίων των Κρατών-Μελών, ώστε να διευρύνεται η δυνατότητα αντιμετώπισης νέων απαιτήσεων/προκλήσεων/κινδύνων και επιλογή αναλύσεων στις οποίες το Γ.Χ.Κ. μπορεί να παρέχει υποστήριξη σε άλλα εργαστήρια.
8. Συνέχιση της αποστολής στοιχείων που διαθέτει το Γ.Χ.Κ. για αξιοποίησή τους από το σύστημα ανάλυσης κινδύνου του ICISnet.
9. Συνέχιση της λειτουργίας «άτυπου» Help desk προς Χημικές Υπηρεσίες, άλλες υπηρεσίες και ιδιώτες επί θεμάτων σχετικών με δασμολογική κατάταξη και με τελωνειακές διαδικασίες.
10. Διερεύνηση του πεδίου εφαρμογής, των τεχνικών προδιαγραφών και των δυνατοτήτων φορητών συσκευών ανίχνευσης για τη χρησιμοποίησή τους σε επιτόπιους ελέγχους με σκοπό την ανίχνευση επικινδύνων ουσιών, παρανόμων ουσιών και ναρκωτικών.
11. Επικαιροποίηση της ενότητας «Νομοθετικά θέματα» και εμπλουτισμός του εκπαιδευτικού/ενημερωτικού υλικού, στην εσωτερική σελίδα της Διεύθυνσης στο ΟΠΣ.

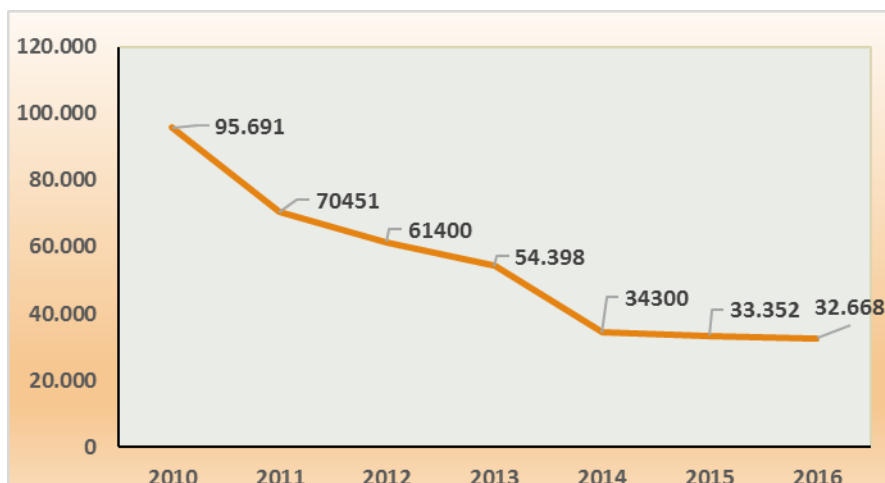
3.3. ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΟ ΕΡΓΟ

Κατά το έτος 2016 εστάλησαν στις Χημικές Υπηρεσίες από τις Τελωνειακές Αρχές 32.668 δείγματα για έκδοση Δελτίου Χημικής Ανάλυσης και εκδόθηκαν 19.730 Δελτία Χημικής Ανάλυσης.

Στο ελεγκτικό και εργαστηριακό έργο των υπηρεσιών του Γ.Χ.Κ. περιλαμβάνονται επίσης η έκδοση 79 πιστοποιητικών εξαγωγής, πιστοποιητικών ελεύθερης κυκλοφορίας και βεβαιώσεων συμμόρφωσης, καθώς και η συμμετοχή υπαλλήλων σε δειγματοληψίες και επιτόπιους ελέγχους για την εξακρίβωση της ταυτότητας των προϊόντων, καθώς και σε επιτροπές για επιβεβαίωση συνταγών, δυναμικότητας κλπ.

Η εικόνα του υποστηρικτικού έργου του Γ.Χ.Κ. προς τις τελωνειακές αρχές το 2016 εμφανίζεται παραπλήσια με αυτήν του 2014 και του 2015 ως προς τους αριθμούς των εκδοθέντων Δελτίων Χημικής Ανάλυσης και των εξετασθέντων δειγμάτων. Παρατηρείται, έτσι, από το 2010 μέχρι και το 2013 μια σταδιακή μείωση των Δελτίων Χημικής Ανάλυσης και των εξετασθέντων δειγμάτων, η οποία, όμως κατά την τριετία 2014-2016 σταθεροποιείται αριθμητικά (βλ. Σχήμα 3.3.1).

Σχήμα 3.3.1: Αριθμός Τελωνειακών Δειγμάτων (2010-2016)

Εντοπίζονται, όμως, διαφοροποιήσεις ως προς τον σκοπό για τον οποίον εξετάσθηκαν τα δείγματα (δηλ. αν πρόκειται για συναλλαγές με τρίτες χώρες, για ενδοκοινοτικές συναλλαγές κυρίως για θέματα ειδικών φόρων κατανάλωσης ή για δείγματα που εστάλησαν από τα τελωνεία είτε για φορολογικούς σκοπούς (θέματα ΦΠΑ) ή ελήφθησαν κατά το στάδιο παραγωγής και διακίνησης προϊόντων, κυρίως ενεργειακών.

Από το σύνολο των 32.668 δειγμάτων που εξετάσθηκαν το 2016, ποσοστό 77,8% αφορά συναλλαγές με τρίτες χώρες (μείωση κατά 9% σε σχέση με το 2015), ενώ ποσοστό 7,7% ενδοκοινοτικές συναλλαγές προϊόντων υποκείμενων σε ειδικούς φόρους κατανάλωσης (αύξηση κατά 17% σε σχέση με το 2015). Τέλος, ποσοστό 14,5% των δειγμάτων αφορούν προϊόντα που εστάλησαν με διαβιβαστικό της αντίστοιχης Τελωνειακής Αρχής για έκδοση Δελτίου Χημικής Ανάλυσης (αύξηση κατά 40% σε σχέση με το 2015). Τα δείγματα αυτά είναι είτε ενεργειακά προϊόντα που έχουν ληφθεί κατά τις διαδικασίες παραγωγής και διακίνησης είτε προϊόντα του Κεφαλαίου 15 (διαφόρων τύπων μαργαρίνες) που έχουν ληφθεί για φορολογικούς σκοπούς.

Στον παρακάτω Πίνακα παρουσιάζεται η κατανομή των δειγμάτων αυτών ως προς το είδος τους [Κεφάλαια του Δασμολογίου 02-24 (Τρόφιμα, Καπνός) και Κεφάλαια 25-99 (Λοιπά Προϊόντα)].

Πίνακας 3.3.1.: Κατανομή δειγμάτων που εστάλησαν στις Χημικές Υπηρεσίες από τις Τελωνειακές Αρχές για έκδοση Δελτίου Χημικής Ανάλυσης

Κεφάλαια Δασμολογίου	Αριθμός δειγμάτων 2015 για τα οποία εκδόθηκε ΔΧΑ	Ποσοστό % επί των συνολικών τελωνειακών δειγμάτων
02-24 (Τρόφιμα, Καπνός)	12.495	41,9%
25-99 (Λοιπά Προϊόντα)	17.321	58,1%

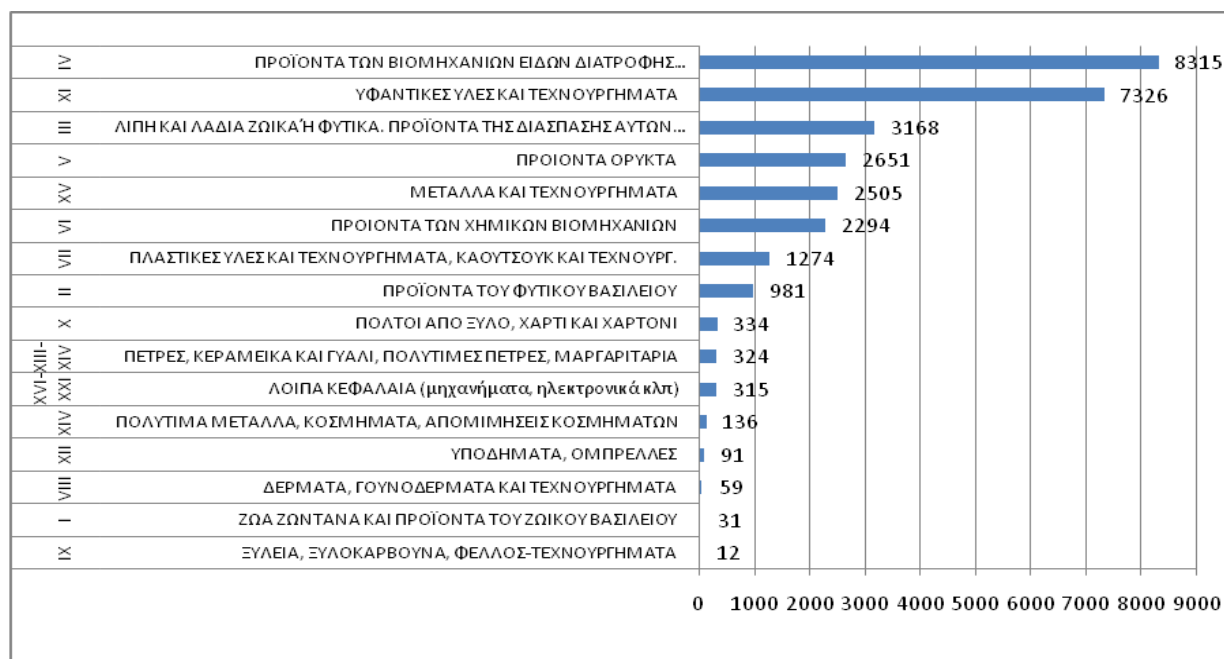
Τα στοιχεία αυτά αφορούν δείγματα για τα οποία έχει γίνει στο ΟΠΣ Γ.Χ.Κ. κατάταξη στα αντίστοιχα Κεφάλαια

Η κατανομή αυτή είναι παραπλήσια με αυτήν του 2015 και αποτελεί συνάρτηση διαφόρων παραγόντων, όπως:

- Εφαρμογής της ηλεκτρονικής διασάφησης και συστήματος ανάλυσης κινδύνου (risk analysis) από το ICISnet για την επιλογή των δειγμάτων που αποστέλλονται για εξέταση κατά την εισαγωγή και κυρίως κατά την εξαγωγή.
- Διατήρησης υψηλών αριθμών δειγμάτων, τα οποία λαμβάνονται στα πλαίσια των καθεστώτων τελειοποίησης, τόσο της ενεργητικής (κυρίως κατά το τελωνειακό καθεστώς 3151), όσο και της παθητικής (κυρίως κατά το τελωνειακό καθεστώς 6121).
- Μείωσης των εισαγωγών λόγω της οικονομικής κρίσης.
- Εντατικοποίησης ελέγχων σε προϊόντα υποκείμενα σε ειδικούς φόρους κατανάλωσης, κυρίως αλκοόλη και προϊόντα με αλκοόλη και ενεργειακά προϊόντα.

Στο Σχήμα που ακολουθεί, στο οποίο απεικονίζεται το πλήθος των εξετασθέντων δειγμάτων ανά Τμήμα του Δασμολογίου, διακρίνονται τα Τμήματα με τον μεγαλύτερο αριθμό δειγμάτων.

Σχήμα 3.3.2.: Αριθμός εξετασθέντων δειγμάτων ανά Τμήμα του Δασμολογίου

3.3.1. ΤΡΟΦΙΜΑ ΚΑΙ ΚΑΠΝΟΣ

Η κατανομή των εξετασθέντων δειγμάτων στα Τμήματα I έως IV του Δασμολογίου, που αντιστοιχούν στα τρόφιμα και στον καπνό απεικονίζεται στον Πίνακα 3.3.1.1.

Πίνακας 3.3.1.1.: Κατανομή των εξετασθέντων δειγμάτων στα Τμήματα I έως IV του Δασμολογίου

ΤΜΗΜΑ ΚΑΙ ΤΙΤΛΟΣ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΔΑΣΜΟΛΟΓΙΟΥ		ΚΕΦ.	ΑΡ. ΔΕΙΓ.	ΠΟΣΟΣΤΟ
I	ΖΩΑ ΖΩΝΤΑΝΑ ΚΑΙ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΤΟΥ ΖΩΙΚΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ	2-5	31	0,1
II	ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΤΟΥ ΦΥΤΙΚΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ	6-14	981	3,3
III	ΛΙΠΗ ΚΑΙ ΛΑΔΙΑ ΖΩΙΚΑ Ή ΦΥΤΙΚΑ. ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΤΗΣ ΔΙΑΣΠΑΣΗΣ ΑΥΤΩΝ. ΛΙΠΗ ΒΡΩΣΙΜΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΜΕΝΑ. ΚΕΡΙΑ ΖΩΙΚΗΣ Ή ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ	15	3168	10,6
IV	ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΤΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ ΕΙΔΩΝ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ. ΠΟΤΑ, ΑΛΚΟΟΛΟΥΧΑ ΥΓΡΑ ΚΑΙ ΞΙΔΙ. ΚΑΠΝΑ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΑΤΑ ΤΟΥ ΚΑΠΝΟΥ	16-24	8315	27,9

Τα στοιχεία αυτά αφορούν δείγματα για τα οποία έχει γίνει στο ΟΠΣ Γ.Χ.Κ. κατάταξη στα αντίστοιχα Κεφάλαια

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΤΜΗΜΑ ΤΟΥ ΔΑΣΜΟΛΟΓΙΟΥ :

Τμ. I. Τα δείγματα είναι σχεδόν αποκλειστικά προϊόντα του Κεφαλαίου 4 και αποτελούνται από μικρό αριθμό δειγμάτων εξαγωγής.

Τμ. II. Στην κατηγορία αυτή, αποτελούμενη κυρίως από δείγματα εισαγωγής, αυξημένα αριθμητικά εμφανίζονται:

- εισαγόμενα εμπορεύματα του Κεφαλαίων 7 (λαχανικά) και 8 (καρποί και φρούτα), που κατά κύριο λόγο αφορούν σε καθεστώτα τελειοποίησης (ενεργητική τελειοποίηση ζάχαρης αφενός και παθητική τελειοποίηση καρπών κυρίως ελιών αφετέρου),
- εισαγόμενα προϊόντα του Κεφαλαίου 9 (κυρίως καφέ). Ο αριθμός τους είναι τετραπλάσιος αυτού του 2015,
- εμπορεύματα του Κεφαλαίου 10 κατά την εισαγωγή (κατά κύριο λόγο μαλακού σίτου και ρυζιού),
- εισαγόμενα άλευρα και άλλα προϊόντα του Κεφαλαίου 11,
- εισαγόμενα εμπορεύματα ελαιούχων σπερμάτων και καρπών του Κεφαλαίου 12.

Τμ. III. Η πλειονότητα των συνολικών δειγμάτων του Τμήματος αφορά στην εξαγωγή μιγμάτων λιπαρών υλών που αποστέλλονται για εξέταση στο Γ.Χ.Κ. για φορολογικούς σκοπούς καθώς και σε προϊόντα υποκείμενα σε τελειοποίηση. Το 95% των δειγμάτων του Κεφαλαίου 15 έχουν εξετασθεί από τη Χημική Υπηρεσία Πελοποννήσου, Δυτικής Ελλάδας και Ιονίων Νήσων. Ο αριθμός των δειγμάτων ελαιολάδου εξαγωγής είναι μειωμένος λόγω εφαρμογής του συστήματος ανάλυσης κινδύνου για την επιλογή των δειγμάτων κατά την εξαγωγή.

Τμ. IV. Αντιστοιχούν στο 27,9% των συνολικών τελωνειακών δειγμάτων. Στην ενότητα αυτή περιλαμβάνεται μια μεγάλη ποικιλία εμπορευμάτων, που αφορούν τόσο σε συναλλαγές με τρίτες χώρες, όσο και σε διακίνηση προϊόντων στην εσωτερική αγορά για είσπραξη ειδικών φόρων κατανάλωσης (αλκοόλη και προϊόντα με αλκοόλη, καπνικά). Μεταξύ των προϊόντων που χαρακτηρίζονται από αυξημένο αριθμό δειγμάτων είναι:

- αλκοόλη, αλκοολούχα ποτά, οίνος, ζύθος,
- κομπόστες, μαρμελάδες, χυμοί, άλλα μεταποιημένα οπωροκηπευτικά,
- παρασκευάσματα διατροφής, η πλειονότητα των οποίων αφορά εμπορεύματα εισαγωγής, καθώς και προϊόντα υποκείμενα σε τελειοποίηση,
- άλευρα και προϊόντα με βάση τα δημητριακά, κυρίως εισαγωγής.

3.3.2. ΧΗΜΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ, ΠΡΩΤΕΣ ΥΛΕΣ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

Πίνακας 3.3.2.1.: Κατανομή των εξετασθέντων δειγμάτων στα Τμήματα V έως XXI του Δασμολογίου

ΤΜΗΜΑ ΚΑΙ ΤΙΤΛΟΣ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΔΑΣΜΟΛΟΓΙΟΥ 2014		ΚΕΦ.	ΑΡ. ΔΕΙΓ.	ΠΟΣΟΣΤΟ
V	ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΟΡΥΚΤΑ	25-27	2651	8,9
VI	ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΤΩΝ ΧΗΜΙΚΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ	28-38	2294	7,7
VII	ΠΛΑΣΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ, ΚΑΟΥΤΣΟΥΚ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓ.	39-40	1274	4,3
VIII	ΔΕΡΜΑΤΑ, ΓΟΥΝΟΔΕΡΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ	41-43	59	0,2
IX	ΞΥΛΕΙΑ, ΞΥΛΟΚΑΡΒΟΥΝΑ, ΦΕΛΛΟΣ-ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ	44-46	12	0,04
X	ΠΟΛΤΟΙ ΑΠΟ ΞΥΛΟ, ΧΑΡΤΙ ΚΑΙ ΧΑΡΤΟΝΙ	47-49	334	1,1
XI	ΥΦΑΝΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ	50-63	7326	24,6
XII	ΥΠΟΔΗΜΑΤΑ, ΟΜΠΡΕΛΛΕΣ	64-67	91	0,3
XIII-XIV	ΠΕΤΡΕΣ, ΚΕΡΑΜΕΙΚΑ ΚΑΙ ΓΥΑΛΙ, ΠΟΛΥΤΙΜΕΣ ΠΕΤΡΕΣ, ΜΑΡΓΑΡΙΤΑΡΙΑ	68-70	324	1,1
XIV	ΠΟΛΥΤΙΜΑ ΜΕΤΑΛΛΑ, ΚΟΣΜΗΜΑΤΑ, ΑΠΟΜΙΜΗΣΕΙΣ ΚΟΣΜΗΜΑΤΩΝ	71	136	0,4
XV	ΜΕΤΑΛΛΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ	72-83	2505	8,4
XVI-XXI	ΛΟΙΠΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ (μηχανήματα, ηλεκτρονικά κλπ)	84-99	315	1,1

Τα στοιχεία αυτά αφορούν δείγματα για τα οποία έχει γίνει στο ΟΠΣ Γ.Χ.Κ. κατάταξη στα αντίστοιχα Κεφάλαια

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΤΜΗΜΑ ΤΟΥ ΔΑΣΜΟΛΟΓΙΟΥ :

Τμ. V. Η πλειοψηφία των δειγμάτων είναι προϊόντα του Κεφαλαίου 27 (καύσιμα, ορυκτά λάδια κλπ) και αφορά εισαγωγές, εξαγωγές και ενεργειακά προϊόντα που έχουν ληφθεί κατά την παραγωγή και διακίνησή τους.

Τμ. VI. Αφορά κυρίως προϊόντα εισαγωγών. Αυξημένα είναι τα δείγματα των οργανικών χημικών προϊόντων και των ανόργανων χημικών προϊόντων.

Τμ. VII. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζουν οι εισαγωγές των προϊόντων του Κεφαλαίου 39 (πλαστικές ύλες), καθώς και οι εξαγωγές προϊόντων του ιδίου Κεφαλαίου, που κατά κύριο λόγο αποτελούν προϊόντα ενεργητικής τελειοποίησης.

Τμ. VIII. Πρόκειται αποκλειστικά για δείγματα εισαγωγής.

Τμ. IX. Αφορά πολύ μικρό αριθμό δειγμάτων.

Τμ. X. Πρόκειται σχεδόν αποκλειστικά για εμπορεύματα χαρτιού εισαγωγής.

Τμ. XI. Από αριθμητική άποψη, αποτελούν μία από τις κυριότερες κατηγορίες τελωνειακών δειγμάτων. Ιδιαίτερα αυξημένος είναι ο αριθμός των δειγμάτων που αποτελούν αντικείμενο συναλλαγών στα πλαίσια παθητικής τελειοποίησης.

Τμ. XII. Αφορά μικρό αριθμό δειγμάτων, κυρίως εισαγωγής.

Τμ. XIII. Πρόκειται για εμπορεύματα εισαγωγής. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζουν τα τεχνουργήματα από κεραμεικές ύλες τόσο ως προς τη δασμολογική τους κατάταξη, όσο και ως προς τη συμμόρφωσή τους με τη νομοθεσία, εφόσον προορίζονται ως επιτραπέζια είδη.

Τμ. XIV. Περιλαμβάνει κατά κύριο λόγο εισαγωγές. Αυξημένος είναι ο αριθμός των δειγμάτων απομιμήσεων κοσμημάτων, τα οποία εξετάσθηκαν τόσο με σκοπό τη δασμολογική τους κατάταξη, όσο και για την περιεκτικότητά τους στο εκλυόμενο νικέλιο σύμφωνα με το Παράρτημα XVII του Κανονισμού REACH.

Τμ. XV. Πρόκειται για εισαγωγές και εξαγωγές εμπορευμάτων, συμπεριλαμβανομένων και αυτών που αποτελούν προϊόντα ενεργητικής τελειοποίησης.

Τμ. XVI-XXI. Περιλαμβάνει διάφορες κατηγορίες προϊόντων:

(α) έπιπλα για έλεγχο συμμόρφωσης της ασφάλειας όσον αφορά την εκλυόμενη φορμαλδεΐδη,

(β) διάφορα εξαρτήματα μηχανημάτων και συσκευών που εξάγονται ως προϊόντα ενεργητικής τελειοποίησης,

(γ) ηλεκτρικούς συσσωρευτές που εξάγονται σε τρίτες χώρες.

Πέραν των εργαστηριακών εξετάσεων για τη δασμολογική περιγραφή τους, διενεργήθηκαν επιπροσθέτως οι ακόλουθοι έλεγχοι σχετικά με την ασφάλεια των προϊόντων:

1. Σε εισαγόμενα προϊόντα των Κεφαλαίων 23-95 σχετικά με:

- Τη συμμόρφωση ως προς τους Κανονισμούς REACH και CLP.
- Επισημάνση απορρυπαντικών και καθαριστικών για να τεθούν σε κυκλοφορία.
- Εργαστηριακούς ελέγχους στα πλαίσια της γενικής ασφάλειας προϊόντων.
- Ελέγχους ενεργειακών προϊόντων, προκειμένου να κυκλοφορήσουν στην αγορά.

2. Στα είδη που υπάγονται στο Παράρτημα XVII του REACH

- Περιεκτικότητα κοσμημάτων σε νικέλιο.
- Συγκέντρωση εξασθενούς χρωμίου σε τσιμέντα.
- Αζωχρωστικές σε ενδύματα.
- Συγκέντρωση φθαλικών εστέρων σε παιχνίδια και είδη βρεφικής φροντίδας.
- Συγκέντρωση καδμίου σε πλαστικά.

3. Στο πλαίσιο του Καν (ΕΚ) 1005/2009 για τις ενώσεις που καταστρέφουν τη στιβάδα του όζοντος και του Καν (ΕΚ) 517/2014 για ορισμένα φθοριούχα αέρια του

θερμοκηπίου, ελέγχθηκαν δείγματα εισαγομένων ουσιών και παρασκευασμάτων για επιβεβαίωση σύνθεσης.

3.3.3. ΠΑΡΑΝΟΜΑ ΚΑΙ ΛΑΘΡΑΙΑ ΤΣΙΓΑΡΑ

Οι αυξήσεις στην τιμή των τσιγάρων εξαιτίας της αύξησης του ΕΦΚ, έχει προκαλέσει σημαντική αύξηση στην λαθραία διακίνηση παραποποιημένων και μη καπνικών προϊόντων την τελευταία διετία η έχει πάρει πια μεγάλες διαστάσεις.

Οι επιπτώσεις της παραποίησης και του λαθρεμπορίου τσιγάρων περιλαμβάνουν:

- Στέρηση δημοσίων εσόδων.
- Ανάπτυξη και εύκολη οικονομική στήριξη εγκληματικών οργανώσεων.
- Επιπτώσεις στη Δημόσια Υγεία άγνωστης έκτασης.
- Κλοπή πνευματικής ιδιοκτησίας, αθέμιτος ανταγωνισμός, διαφθορά ή/και πιθανή παραπλάνηση του καταναλωτή.

Για τους παραπάνω λόγους, η Υπηρεσία της ΕΕ για την καταπολέμηση της απάτης (OLAF) έχει συνάψει συμφωνίες με τις μεγαλύτερες παγκόσμιες καπνοβιομηχανίες, σύμφωνα με τις οποίες οι εταιρείες υποχρεούνται να καταβάλλουν όλους τους σχετικούς δασμούς και φόρους για όλα τα γνήσια προϊόντα τους που κατάσχονται ως λαθραία. Έτσι, η διάκριση γνησίων και παραποποιημένων τσιγάρων έχει ιδιαίτερη σημασία για τα Δημόσια Έσοδα.

Ο έλεγχος των κατασχεμένων τσιγάρων γίνεται στο εργαστήριο του Τμήματος Χ.Υ. Σερρών, που διαθέτει τον κατάλληλο εξοπλισμό και τεχνογνωσία. Με χρήση ποικίλων εξετάσεων, δίνεται αξιόπιστη εκτίμηση σχετικά με τη γνησιότητα ή μη των κατασχεμένων εξαιτίας λαθραίας διακίνησης καπνικών προϊόντων, ώστε να υλοποιούνται οι συμφωνίες της OLAF όπως περιγράφονται παραπάνω. Το Τμήμα ΧΥ Σερρών παρέχει τις παραπάνω υπηρεσίες στο ΣΔΟΕ, την Αστυνομία, τα Τελωνεία και τις Χημικές Υπηρεσίες όλης της χώρας.

3.4. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΤΕΛΩΝΕΙΑ 2020»

Το πρόγραμμα «ΤΕΛΩΝΕΙΑ 2020» αποτελεί συνέχεια αντίστοιχων προηγούμενων προγραμμάτων, που λειτουργεί σύμφωνα με τον Κανονισμό 1294/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου. Είναι ένα πολυετές σχέδιο δράσης για τα τελωνεία στην Ε.Ε., που αποσκοπεί στη στήριξη και συμπλήρωση των δράσεων της Τελωνειακής πολιτικής της Κοινότητας. Ο συντονισμός όσον αφορά τα χημικά εργαστήρια των Κρατών-Μελών που υποστηρίζουν τα Τελωνεία γίνεται από το Δίκτυα των Ευρωπαϊκών Τελωνειακών Εργαστηρίων (Customs Laboratories European Network CLEN). Το Γ.Χ.Κ. συμμετέχει στις ακόλουθες δραστηριότητες του προγράμματος.

Δράση 1: Βάση δεδομένων εργαστηριακών μεθόδων ILIADe

Το Γ.Χ.Κ. συμμετέχει στην αντίστοιχη ομάδα εργασίας, η οποία διαχειρίζεται και συντονίζει τη βάση δεδομένων ILIADe από την έναρξη των εργασιών της. Στο πλαίσιο αυτό, το Γ.Χ.Κ. έχει καταχωρήσει στην βάση δεδομένων εργαστηριακές μεθόδους για λίπη και έλαια ζωικά ή φυτικά, προϊόντα της διάσπασης αυτών, λίπη βρώσιμα επεξεργασμένα, κεριά ζωικής ή φυτικής προέλευσης και για χαρτί και χαρτόνια, τεχνουργήματα από κυτταρίνη, χαρτί ή χαρτόνι, καθώς και για ορισμένες μεθόδους άλλων Κεφαλαίων.

Από το 2013, η βάση δεδομένων έχει εγκατασταθεί στον ιστοχώρο της DG TAXUD της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, όπου λειτουργεί κάτω από το σύστημα CCN/CSI.

Το 2016 χαρακτηρίζεται από εκτεταμένη επικαιροποίηση των εγγραφών και αρχείων της βάσης από τα αρμόδια εργαστήρια των Κρατών-Μελών. Κατά την ετήσια σύγκλιση του 2016, η οποία έλαβε χώρα στην Λισαβόνα, προτάθηκαν αρκετές αλλαγές στη λειτουργία της εφαρμογής, ώστε να είναι φιλικότερη προς το χρήστη και προωθήθηκαν στη DG Taxud με σκοπό την υλοποίησή τους.

Επιπλέον, αντικείμενο της ομάδας εργασίας αποτέλεσε η τελική θέσπιση του όρου “μέθοδοι CLEN”, δηλαδή των εργαστηριακών μεθόδων που χρησιμοποιούνται για τελωνειακούς σκοπούς και υιοθετούνται μέσω δραστηριοτήτων του CLEN, καθώς και τα κριτήρια που πρέπει να πληρούν οι μέθοδοι αυτές. Ήδη υιοθετήθηκαν οι 4 πρώτες μέθοδοι CLEN, μέθοδοι οι οποίες εφαρμόζονται στην ανάλυση ναρκωτικών και ψυχοτρόπων ουσιών.

Δράση 2: Διεργαστηριακές συγκρίσεις και επικύρωση μεθόδων

Οι διεργαστηριακές εξετάσεις της Δράσης 2 διακρίνονται σε:

- Διεργαστηριακές συγκρίσεις με σκοπό την επιλογή κατάλληλης μεθόδου ή με σκοπό την επικύρωση ήδη χρησιμοποιούμενων μεθόδων.
- Διεργαστηριακές δοκιμές ικανότητας, οι οποίες δεν είναι διαθέσιμες στο εμπόριο και ταυτόχρονα θεωρούνται απαραίτητες για τα εργαστήρια που υποστηρίζουν τις τελωνειακές αρχές.

Οι δραστηριότητες του 2016 συνοψίζονται ως εξής:

- Ολοκλήρωση της 7η διεργαστηριακής δοκιμής ικανότητας σχετικά με τον Πίνακα Meursing.
- Ολοκλήρωση διεργαστηριακής δοκιμής για τον προσδιορισμό του ιχνηθέτη solvent yellow σε καύσιμα.
- Πραγματοποίηση διεργαστηριακής εξέτασης σε αλκοόλη, αλκοολούχα ποτά και σε προϊόντα με αλκοόλη (απομένει η δημοσιοποίηση της τελικής έκθεσης).
- Πραγματοποίηση διεργαστηριακής εξέτασης στη ζάχαρη και σε προϊόντα με ζάχαρη (απομένει η δημοσιοποίηση της τελικής έκθεσης).

- Έναρξη διεργαστηριακής εξέτασης σε γαλακτοκομικά προϊόντα και προϊόντα που περιέχουν γαλακτοκομικά. Έχει γίνει η προπαρασκευαστική σύσκεψη για το σχεδιασμό της εξέτασης. Συντονιστής η Ελλάδα (Γ.Χ.Κ., Διεύθυνση Κεντρικής Μακεδονίας).
- Έναρξη διεργαστηριακής εξέτασης σε ρύζι. Έχει γίνει η προπαρασκευαστική σύσκεψη για το σχεδιασμό της εξέτασης. Συντονιστής έχει οριστεί η Γερμανία.
- Σε όλες τις παραπάνω δραστηριότητες αυτές συμμετείχαν εργαστήρια του Γ.Χ.Κ., είτε στο σχεδιασμό και στην εκτέλεση των εργαστηριακών εξετάσεων, είτε στις συσκέψεις για την αποτίμηση των αποτελεσμάτων.

Δράση 3: Ποιότητα

Η δράση αυτή συντονίζεται από την Ελλάδα (Γ.Χ.Κ.). Το 2015 οι δραστηριότητες επικεντρώθηκαν στη συνέχιση του έργου που αφορά στη σύνταξη εγχειριδίου δειγματοληψίας κατά την τελωνειακή διαδικασία (SAMANCTA). Η σύνταξη του εγχειριδίου γίνεται από ολιγομελή ομάδα εργασίας, στην οποία συμμετέχει υπάλληλος του Γ.Χ.Κ.. Κατά το 2015 το εγχειρίδιο δειγματοληψίας αναρτήθηκε στον ιστοχώρο της Γενικής Διεύθυνσης Ταχυδ, σε όλες τις γλώσσες των Κρατών-Μελών και υπάρχει ελεύθερη πρόσβαση σε οποιονδήποτε θέλει να το χρησιμοποιήσει.

Το 2016 πραγματοποιήθηκαν 3 συσκέψεις της ομάδας εργασίας, στις οποίες κύριο αντικείμενο αποτέλεσε η επικαιροποίηση ορισμένων κεφαλαίων του Εγχειριδίου και «καρτών δειγματοληψίας», καθώς και συμπλήρωση και επικαιροποίηση του on line εκπαιδευτικού υλικού. Επιπλέον, έλαβε χώρα πρόγραμμα εκπαίδευσης εκπαιδευτών για το Samancta, εστιασμένο όχι μόνο στη χρήση του, αλλά και σε πρακτικές εφαρμογές, με διενέργεια δειγματοληψιών σε διϋλιστήριο καυσίμων και σε χώρους αποθήκευσης αλκοολούχων ποτών και καπνών.

Δράση 4: Επικοινωνία και στρατηγική

Το 2016 με πρωτοβουλία της DG Taxud συνεχίστηκε η επεξεργασία σχεδίου για τη δημιουργία «δικτύου εργαστηριακής υποστήριξης» μεταξύ των τελωνειακών εργαστηρίων. Το σχέδιο αυτό διαμορφώθηκε σε «συμφωνητικό» μεταξύ 11 Κρατών-Μελών, υπό το συντονισμό των εργαστηρίων της Ιταλικής Τελωνειακής Διοίκησης και το 2017 θα γίνει η έναρξη του προγράμματος δράσεων, διάρκειας 18 μηνών.

Επιπλέον, εκδόθηκε το 2ο φυλλάδιο, που παρουσιάζει και προβάλλει το έργο των Τελωνειακών Εργαστηρίων της Ευρώπης. Τέλος, τον Ιούνιο πραγματοποιήθηκε στο Άμστερνταμ το 6ο Σεμινάριο (Συνέδριο) των Τελωνειακών Χημικών της Ευρώπης.

Δράση 5: Επιστημονική εμπειρογνώμοσύνη (Scientific expertise)

Η Δράση αυτή επικεντρώθηκε το 2016 στη συνέχιση των εργασιών με αντικείμενο την εργαστηριακή ανάλυση και κυρίως την ταυτοποίηση νέων ψυχότροπων ουσιών. Επιπλέον, ξεκίνησε μια νέα δράση από χημικούς και τελωνειακούς υπαλλήλους των Κρατών-Μελών, το Δίκτυο των Τεχνολογιών Ανίχνευσης, που αποσκοπεί στη διάδοση και εφαρμογή νέων

τεχνολογιών για τη χρήση επιτοπίων ελέγχων σε ευρύ πεδίο εφαρμογής (π.χ. ναρκωτικά, εκρηκτικά, επικίνδυνες και τοξικές ουσίες, παραποιημένα είδη).

3.4.2. ΟΜΑΔΕΣ ΕΡΓΟΥ (PROJECT GROUPS)

Οι ομάδες έργου λειτουργούν με βάση το άρθρο 7 του Κανονισμού (ΕΚ) 1294/2013. Σκοπός των Ομάδων είναι η επεξεργασία και προετοιμασία των θεμάτων πριν την εισαγωγή τους στην Επιτροπή Ονοματολογίας. Το 2016 εκπρόσωποι του Γ.Χ.Κ. συμμετείχαν σε 2 συνεδριάσεις με τα εξής θέματα:

- Δασμολογική κατάταξη προϊόντων του Κεφαλαίου 27 (ενεργειακά προϊόντα) π.χ. κηροζίνης (και εύρεση ορισμού για το δασμολόγιο), θέματα σχετικά με τη δασμολογική περιγραφή πετρελαίου ναυτιλίας, μέθοδοι προσδιορισμού αρωματικών σε καύσιμα.
- Δασμολογική κατάταξη τροφίμων και προϊόντων καπνού.

4. ΤΟΜΕΑΣ ΑΛΚΟΟΛΗΣ, ΑΛΚΟΟΛΟΥΧΩΝ ΠΟΤΩΝ, ΟΙΝΟΥ, ΖΥΘΟΥ

4.1. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΕΡΓΟ

Στον τομέα της αλκοόλης, των αλκοολούχων ποτών, των οίνων και των αμπελοοινικών προϊόντων (κατά λόγον αρμοδιότητας), του ζύθου, των ποτών με αλκοόλη εν γένει, καθώς και του όξους και παρεμφερών προϊόντων, το Τμήμα Α' (Αλκοόλης και Ποτών με Αλκοόλη) της Δ/σης Αλκοόλης και Τροφίμων του Γ.Χ.Κ. έχει την ευθύνη για την επεξεργασία και εισήγηση νομοθετικών και διοικητικών ρυθμίσεων σχετικά με:

- ζητήματα χημικής και χημικοτεχνικής φύσης για την εφαρμογή της ισχύουσας νομοθεσίας περί φορολογίας της αιθυλικής αλκοόλης,
- όρους λειτουργίας και διαδικασιών ελέγχου επιχειρήσεων παραγωγής και εμπορίας αλκοόλης και ποτών με αλκοόλη (οινοπνευματοποιείων, αποσταγματοποιείων, ποτοποιείων, βυνοποιείων-ζυθοποιείων κλπ),
- κατοχή, εναποθήκευση, διακίνηση, διάθεση και χρήση αιθυλικής αλκοόλης (γεωργικής προέλευσης ως και συνθετικής) καθώς και άλλων αλκοολών,
- μετουσιώσεις αιθυλικής αλκοόλης και λοιπών αλκοολών,
- όρους και προδιαγραφές αλκοολούχων ποτών και εν γένει ποτών με αλκοόλη,
- αναγνώριση και προστασία γεωγραφικών ενδείξεων των αλκοολούχων ποτών,
- θέματα σχετικά με τις αναμίξεις των οίνων, γλευκών κλπ με αιθυλική αλκοόλη, αποστάγματα και προϊόντα απόσταξης,
- θέματα που αφορούν στην παραγωγή και την εμπορία ζύθου, ποτών από ζύθο, αμυλοσιροπίου, χαρουποσιροπίου, βύνης και προϊόντων από βύνη, καθώς και οίνου και όξους κατά λόγο αρμοδιότητας,
- εφαρμογή και εκτέλεση διαδικασιών ελέγχου,
- καθορισμό και αναγνώριση φυρών,
- λήψη των αναγκαίων μέτρων εφαρμογής της ευρωπαϊκής νομοθεσίας.

Στο πλαίσιο αυτό, το νομοθετικό έργο στους ανωτέρω τομείς, κατά το 2016, περιλαμβάνει τα εξής:

4.1.1. ΝΟΜΟΙ & Π.Δ.

1. Τροποποίηση (παράγραφος 3) και συμπλήρωση (παράγραφος 4) διατάξεων του άρθρου 91 του ν.2960/2001 με την απαλλαγή από τον ΕΦΚ των προϊόντων των άρθρων 90 και 92 του εν λόγω νόμου που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή ξυδιού, καθώς και τους όρους και διαδικασίες ελέγχου των μονάδων παραγωγής, εμφιάλωσης και εμπορίας των εν λόγω προϊόντων, με σχετική διάταξη στο ν.4370/2016 (άρθρο 61, ΦΕΚ Α' 37).

2. Τροποποίηση διατάξεων (άρθρο 6, παρ. 3) του ν.2969/2001 σχετικά με την άδεια ασκήσεως επαγγέλματος των οινοπνευματοποιιών Β' κατηγορίας, καθώς και του ν.δ. της 29-12-1923 (άρθρο 9, παρ. 5) σχετικά με τη διαδικασία επιβολής κυρώσεων για τις παραβάσεις των νόμων περί φορολογίας του ζύθου, από τις αρμόδιες Αρχές, με σχετική διάταξη (άρθρο 66) στο ν.4389/2016 (ΦΕΚ Α' 94).
3. Τροποποίηση διατάξεων (υποπαραγρ. 2 της παρ. 2 του έκτου άρθρου) του ν.4303/2001 σχετικά με τον έλεγχο της αιθυλικής αλκοόλης και των άλλων πρώτων υλών για την παραγωγή του ξυδιού, με σχετική διάταξη (άρθρο 67) στο ν.4389/2016 (ΦΕΚ Α' 94).
4. Τροποποίηση διατάξεων (παρ. 8 της περιπτ. Ε του άρθρου 7) του ν.2969/2001 σχετικά με τους όρους διάθεσης του προϊόντος απόσταξης των (διημέρων) μικρών αποσταγματοποιών, καθώς και των διατάξεων (περιπτ. ιβ' της παρ. 2 του άρθρου 11) και (περιπτ. ι' του άρθρου 12) του ίδιου νόμου σχετικά με τις κυρώσεις, με σχετική διάταξη (άρθρο 107) στο ν.4446/2016 (ΦΕΚ Α' 240).
5. Τροποποίηση διατάξεων (άρθρο 19, παρ. 2) του ν.396/1976 (Α' 198) σχετικά με τη περίπτωση της συστέγασης οινοποιείου με αποσταγματοποιείο και ποτοποιείο με σχετική διάταξη (άρθρο 44) στο ν.4384/2016 (ΦΕΚ Α' 78)
6. Διαμόρφωση ορισμένων διατάξεων με υποβολή σχετικών παρατηρήσεων προς τις Υπηρεσίες του ΥΠΑΑΤ του π.δ. 51/2016, σε αντικατάσταση του υπ' αριθ. β.δ. 641/70, αναφορικά με τα οινολογικά εργαστήρια (ΦΕΚ Α' 82).
7. Κατάρτιση σχεδίου διατάξεων, για τον εξορθολογισμό του καθεστώτος των (διημέρων) μικρών αποσταγματοποιών, προς υποβολή στις αρμόδιες Υπηρεσίες της Επιτροπής της ΕΕ, στα πλαίσια της επιστολής αντίκρουσης της αποσταλείσας (δεύτερης) συμπληρωματικής προειδοποιητικής επιστολής (από την Επιτροπή της ΕΕ) για το θέμα της φορολογικής αντιμετώπισης του παραγόμενου από τους εν λόγω επιτηδευματίες προϊόντος ως και του «τσίπουρου/τσικουδιάς που παράγεται από τους συστηματικούς αποσταγματοποιούς.

4.1.2. ΥΠΟΥΡΓΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Όσον αφορά τις υπουργικές αποφάσεις των αντικειμένων αρμοδιότητας του Α' Τμήματος της Διεύθυνσης Αλκοόλης και Τροφίμων, κατά το 2016, προωθήθηκαν συνολικά ένδεκα (11) Αποφάσεις Υπουργού Οικονομικών (ΑΥΟ), ως εξής:

- α) ΑΥΟ υπ' αριθ. 30/003/000/513/15-02-2016 (ΦΕΚ Β'), 30/003/000/514/15-02-2016 (ΦΕΚ Β' 372), 30/003/000/1798/09-5-2016 (ΦΕΚ Β' 1519), 30/003/000/3372/01-12-2016 (ΦΕΚ Β' 3089) και 30/003/000/3371/01-12-2016 (ΦΕΚ Β' 3089), σχετικά με την έγκριση της απόσταξης σύκων, αποσύκων και αχλαδιών, στα πλαίσια του καθεστώτος των (διημέρων) μικρών αποσταγματοποιών, από παραγωγούς των εν λόγω πρώτων υλών σε διάφορες περιοχές της χώρας.
- β) ΑΥΟ υπ' αριθμ. ΔΕΦΚΦ 1111872 ΕΞ 2016/21-7-2016 (ΦΕΚ Β' 2375), σχετικά με τους όρους, τις προϋποθέσεις, τις διατυπώσεις και τις διαδικασίες για την παραλαβή και κατεργασία από τα οξοποιεία, πρώτων υλών για την παραγωγή ξυδιού οι οποίες,

είτε αυτούσιες είτε κατόπιν κατεργασίας, υπόκεινται σε ΕΦΚ, ως και την απαλλαγή τους από τον ΕΦΚ.

- γ) ΑΥΟ υπ' αριθμ. 30/003/000/498/11-02-2016 (ΦΕΚ Β' 329), για την τροποποίηση της υπ' αριθμ. 3002475/383/0029/2-2-2010 αναφορικά με τη λειτουργία των αποσταγματοποιείων.
- δ) ΑΥΟ υπ' αριθμ. 30/003/000/1027/08-03-2016 (ΦΕΚ Β' 774), για την παραγωγή ειδικών τύπων μπύρας με βύνη κριθαριού, σε συνδυασμό με λυκίσκο, μαστίχα ή/και αιθ. έλαιο μαστίχας και μαγιά.
- ε) ΑΥΟ υπ' αριθμ. 30/003/000/1028/08-03-2016 (ΦΕΚ Β' 774), για την παραγωγή ειδικών τύπων μπύρας με βύνη κριθαριού, σε συνδυασμό με λυκίσκο, μέλι, κορίανδρο και μαγιά.
- στ) ΑΥΟ υπ' αριθμ. 30/003/000/1026/08-03-2016 (ΦΕΚ Β' 755), σχετικά με τους όρους και τις προϋποθέσεις παρασκευής και εμφιάλωσης πλήρως μετουσιωμένης αιθυλικής αλκοόλης με την κοινή μέθοδο και με την εθνική μέθοδο (φωτιστικό οινόπνευμα).
- ζ) Απόφαση ΑΧΣ 149/2015 (ΦΕΚ Β' 761/22-03-2016), σχετικά με την τροποποίηση του άρθρου 39 του Κώδικα Τροφίμων και Ποτών.

4.1.3. ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ

Στα πλαίσια της εφαρμογής της (ειδικής) νομοθεσίας στον εν λόγω τομέα (ενωσιακής και εθνικής), εκδόθηκαν εγκύκλιοι για τις λεπτομέρειες εφαρμογής της, με τις οποίες παρέχονται σχετικές οδηγίες, αναφορικά με τον έλεγχο, τις τηρούμενες διαδικασίες κλπ.

Ιδιαίτέρως αξίζει να αναφερθούν οι εγκύκλιοι με τα κατωτέρω θέματα:

- α) Η υπ' αριθ. 30/003/000/828/02-03-2016 «Σχέδιο Επισήμου Ελέγχου (ΣΕΕ) έτους 2016».
- β) Η υπ' αριθ. 30/003/000/3567/11-10-2016, σχετικά με τις μηνιαίες δηλώσεις των αποσταγματοποιών.
- γ) Η υπ' αριθ. ΔΕΦΚΑΣ 139243 ΕΞ 2016 ΕΜΠ/04-08-2016, σχετικά με τον προγραμματισμό ελέγχων στην παραγωγή, διακίνηση και διάθεση προϊόντων των άρθρων 90 και 92 του ν.2960/2001.
- δ) Η υπ' αριθ. 30/003/000/2980/12-8-2016, για την κοινοποίηση της υπ' αριθ. 30/003/000/1026/08-03-2016 ΑΥΟ (ΦΕΚ Β' 755), σχετικά με την πλήρη μετουσίωση της αιθυλικής αλκοόλης.
- ε) Η υπ' αριθ. 30/003/000/716/19-02-2016, για την κοινοποίηση διατάξεων του ν.4346/2015, ως και της ΑΥΟ υπ' αριθ. ΔΕΦΚΦ Β 5026381 ΕΞ 2015/16-12-2015, με σχετικές οδηγίες για την εφαρμογή τους.
- στ) Η υπ' αριθ. 30/003/000/2756/2016, για την κοινοποίηση των διατάξεων του ν.4370/2016 και της ΑΥΟ ΔΕΦΚΦ 1111872 ΕΞ 2016, η υπ' αριθ. 30/003/000/1849/2016 για την κοινοποίηση κατά τα ανωτέρω διατάξεων του

ν.4384/2016, ως και η υπ' αριθ. 30/003/000/2073/2016, για την κοινοποίηση κατά τα ανωτέρω διατάξεων του ν.4389/2016.

- ζ) Η υπ' αριθ. 30/003/000/511/2016, σχετικά με την κοινοποίηση της ΑΥΟ 30/003/000/498/2016.
- η) Η υπ' αριθ. 30/003/000/1547/2016, σχετικά με την κοινοποίηση διατάξεων που αφορούν εγκρίσεις παραγωγής ειδικού τύπου ζύθου.
- θ) Η υπ' αριθ. 30/003/000/522/2016, σχετικά με την κοινοποίηση ΕΔΥΟ που αφορούν στην επιβολή ΕΦΚ στους οίνους και στα λοιπά προϊόντα από ζύμωση του κωδικού ΣΟ 22.06.

4.2. ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΟ ΕΡΓΟ - ΕΠΟΠΤΕΙΑ – ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ

4.2.1. ΣΧΕΔΙΟ ΕΠΙΣΗΜΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Κατά το 2016, σχεδιάστηκε και υλοποιήθηκε, για έβδομη συνεχόμενη χρονιά, ένα πλήρες και ολοκληρωμένο σχέδιο επισήμου ελέγχου στους τομείς αλκοόλης, αλκοολούχων ποτών, οίνου και ζύθου. Στην υλοποίησή του συμμετείχαν οι Χ.Υ. σε έναν ή περισσότερους τομείς δραστηριότητας (επιθεωρήσεις, δειγματοληψίες, εργαστηριακός έλεγχος).

Στο πρόγραμμα συμμετείχαν όλες οι Χ.Υ. που εμπλέκονται στον έλεγχο του τομέα της αλκοόλης. Οι εν λόγω Χ.Υ. ανταποκρίθηκαν θετικά και συμμετείχαν ουσιαστικά τόσο στην υλοποίηση του προγράμματος όσο και στη συγκέντρωση και αποστολή των αποτελεσμάτων.

4.2.2. ΤΟΜΕΙΣ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΕΠΙΣΗΜΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Το σχέδιο επισήμου ελέγχου περιλαμβάνει τέσσερις τομείς:

(α) Αιθυλική αλκοόλη και αποστάγματα: Σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, ελέγχονται, συστηματικά και με σαφώς καθοριζόμενες από αυτήν διαδικασίες, οι μονάδες παραγωγής κάθε είδους αιθυλικής αλκοόλης γεωργικής προέλευσης, αποσταγμάτων και προϊόντων απόσταξης κλπ. (οινοπνευματοποιεία Α' και Β' κατηγορίας, αποσταγματοποιεία), ως και φορολογικές

αποθήκες εμπορίας που διακινούν χύμα αιθυλική αλκοόλη, αποστάγματα κλπ. με σκοπό τη διασφάλιση της ποιότητας, ταυτότητας και ασφάλειας των προϊόντων και γενικότερα της τήρησης της ισχύουσας νομοθεσίας, ως και του φορολογικού αντικειμένου.

Ιδιαίτερη κατηγορία επιτηδευματιών αποτελούν οι (διήμεροι) μικροί αποσταγματοποιοί, το προϊόν των οποίων διατίθεται στην κατανάλωση, χωρίς τοπικούς περιορισμούς, χύμα, σε γυάλινα δοχεία χωρίς οποιαδήποτε μορφή τυποποίησης. Πραγματοποιήθηκαν έλεγχοι του εν λόγω προϊόντος, κατ' ανάγκην δειγματοληπτικοί, λόγω του μεγάλου αριθμού των επιτηδευματιών, της γεωγραφικής τους διασποράς, αλλά και της εν γένει ιδιαιτερότητας του καθεστώτος λειτουργίας αυτών.

(β) Αλκοολούχα ποτά: Ο έλεγχος της ποιότητας, ταυτότητας, ως και ασφάλειας των αλκοολούχων ποτών είναι άρρηκτα συνδεδεμένος με τον φορολογικό και τον εν γένει οικονομικό έλεγχο και απαιτεί αμεσότητα, ταχύτητα και πανελλαδικό συντονισμό. Περιλαμβάνει: (i) προληπτικό έλεγχο, (ii) έλεγχο στην παραγωγή (ποτοποιεία), (iii) έλεγχο στις φορολογικές αποθήκες εμπορίας, (iv) τελωνειακό έλεγχο και (v) έλεγχο στην αγορά (σημεία διάθεσης, σημεία κατανάλωσης).

Στον έλεγχο των αλκοολούχων ποτών συμμετέχουν όλες οι Χ.Υ. οι οποίες είναι (οι αποκλειστικά) αρμόδιες Αρχές για την εφαρμογή και τη διασφάλιση της τήρησης του Καν. (ΕΚ) 110/2008, που αποτελεί την ισχύουσα σχετική ειδική (κάθετη) νομοθεσία στο πλαίσιο των γενικών, οριζόντιου χαρακτήρα, ρυθμίσεων του Καν. (ΕΚ) 882/2004, ενώ αποτελούν ταυτόχρονα και αγορανομικές Αρχές. Οι Χ.Υ. έχουν την ευθύνη του συντονισμού των επιθεωρήσεων-δειγματοληψιών στην αγορά των αλκοολούχων ποτών, τις οποίες και διενεργούν είτε αυτοτελώς, είτε σε συνεργασία με τις άλλες αρμόδιες αρχές.

(γ) Οίνοι: Οι έλεγχοι που πραγματοποιούνται στον αμπελοοινικό τομέα από το Γ.Χ.Κ. περιλαμβάνουν εργαστηριακούς ελέγχους των δειγμάτων οίνων εκ των διακινούμενων στην αγορά (σχέδιο επίσημου ελέγχου), καθώς και τις τελωνειακές διαδικασίες.

Οι εξεταζόμενες παράμετροι αφορούν στην ποιότητα, γνησιότητα, ως και την ασφάλεια

των προϊόντων και οι μέθοδοι ανάλυσης είναι εκείνες που συνιστώνται από τον Διεθνή Οργανισμό Αμπέλου και Οίνου (ΟΙΝ).

(δ) Ζύθος: Στον τομέα του ζύθου και των προϊόντων αυτού, ο έλεγχος περιλαμβάνει: (i) τις μονάδες παραγωγής, δηλ. τα ζυθοποιεία-βυνοποιεία, [έλεγχοι και επιθεωρήσεις στους χώρους παραγωγής και εμφιάλωσης ζύθου, δειγματοληψία και χημική ανάλυση των πρώτων υλών και των ετοιμών προς διάθεση προϊόντων, πλήρης ποιοτικός έλεγχος (αλκοολικός τίτλος, αρχική πυκνότητα ζυθογλεύκους, βαθμός ζύμωσης, θειώδη, πρόσθετα κλπ.), καθώς και προσδιορισμός των βαθμών PLATO - στοιχείο απαραίτητο στις Τελωνειακές Αρχές για την ορθή επιβολή του ΕΦΚ] (ii) τελωνειακούς ελέγχους που διενεργούνται στις μονάδες παραγωγής, στις φορολογικές αποθήκες και αποθήκες εμπορίας, κατά την παραλαβή από άλλα κράτη - μέλη και κατά τις εισαγωγές/εξαγωγές και (iii) ελέγχους που πραγματοποιούνται κατά την κυκλοφορία των προϊόντων στην εσωτερική αγορά.

Οι εξεταζόμενες παράμετροι, σε κάθε ένα από τους παραπάνω τομείς, φαίνονται στον ακόλουθο πίνακα.

Πίνακας 4.2.2.1. Εξεταζόμενες παράμετροι ανά είδος δειγμάτων

Εξεταζόμενες παράμετροι	Αιθυλική αλκοόλη και αποστάγματα	Προϊόν απόσταξης μικρών αποσταγματοποιών	Αλκοολούχα ποτά	Οίνοι	Ζύθος
Παράμετροι που σχετίζονται με την ποιότητα/γνησιότητα					
Σάκχαρα			✓	✓	
Αλκοολικός Τίτλος	✓	✓	✓	✓	✓
Ολική οξύτητα				✓	
Πτητική οξύτητα				✓	
Στερεό υπόλειμμα				✓	
pH				✓	
Προσδιορισμός ισταμίνης				✓	
Προσδιορισμός εκχυλισματικής απόδοσης					✓
Προσδιορισμός περιεκτικότητας στερεών συστατικών					✓
Αρχική πυκνότητα ζυθογλεύκους					✓
Ειδικό βάρος					✓
Βαθμός ζύμωσης					✓
Βαθμοί Plato					✓
Υπολειμματικά στοιχεία / Πτητικές ουσίες -Μεθανόλη	✓	✓	✓		
Προσδιορισμός συνθετικής / γεωργικής αλκοόλης	✓		✓		
Ανηθόλη			✓		
Προσδιορισμός φυτικής προέλευσης (πρώτων υλών)			✓		
Παράμετροι που σχετίζονται με την ασφάλεια					
Προσδιορισμός χρωστικών			✓		
Φθαλικοί εστέρες	✓	✓	✓		
Θειώδη- Σορβικά- Λουπά συντηρητικά & πρόσθετα				✓	
Βαρέα Μέταλλα	✓	✓		✓	
Χαλκός	✓	✓		✓	
Ωχρατοξίνη				✓	
Υπολείμματα φυτοπροστατευτικών ενώσεων				✓	

4.2.3. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΛΕΓΧΩΝ

Ο έλεγχος στις μονάδες παραγωγής, καθώς και η τελωνειακή διαδικασία, ως εκ της φύσεώς τους δεν περιελάμβαναν ποσοτικούς στόχους, ωστόσο, σύμφωνα με τα στοιχεία που διαθέτει η Δ/νση Αλκοόλης & Τροφίμων, διενεργήθηκαν κανονικά, χωρίς να παρουσιαστούν ιδιαίτερα προβλήματα.

Όπως προκύπτει από τον Πίνακα που ακολουθεί, από τις μονάδες παραγωγής και τις φορολογικές αποθήκες εμπορίας λήφθηκαν και εξετάστηκαν 1.337 δείγματα αιθυλικής αλκοόλης, αποσταγμάτων κλπ., καθώς επίσης 350 δείγματα πρώτων υλών (αποσταγματοποιίας και οινοπνευματοποιίας).

Πίνακας 4.2.3.1: Αριθμός εξετασθέντων δειγμάτων

	Προγρ/σμός	Υλοποίηση	% Ποσοστό Υλοποίησης
Δειγματοληψίες & εργαστηριακός έλεγχος προϊόντος απόσταξης μικρών αποσταγματοποιών	130	143	110%
Δειγματοληψίες & εργαστηριακός έλεγχος προϊόντος απόσταξης μικρών αποσταγματοποιών εκτός σχεδίου επισημού ελέγχου	-	189	
Δειγματοληψίες & εργαστηριακός έλεγχος αγορανομικών δειγμάτων αλκοολούχων ποτών	1.005	1.279	127%
Εργαστηριακοί έλεγχοι δειγμάτων αλκοολούχων ποτών, πλην των αγορανομικών*	-	2.351	
Εργαστηριακός έλεγχος αγορανομικών δειγμάτων οίνων	385	553	143%
Εργαστηριακός έλεγχος δειγμάτων οίνων, πλην των αγορανομικών*	-	626	
Εργαστηριακός έλεγχος γλευκών	-	5	
Εργαστηριακός έλεγχος ποτών από ζύμωση	-	24	
Εργαστηριακός έλεγχος αγορανομικών δειγμάτων ζύθου	780	1.025	131%
Εργαστηριακοί έλεγχοι δειγμάτων ζύθου και ποτών από ζύθο, πλην των αγορανομικών*	-	1.155	
Αλκοόλη και αποστάγματα*	-	1.337	
Πρώτες ύλες αποσταγματοποιίας και οινοπνευματοποιίας	-	350	
Πρώτες ύλες ζυθοποιίας	-	210	
Πρώτες ύλες οξοποιίας (ξηρά σταφίδα κλπ)	-	183	
Ξύδι	-	2	
Έλεγχοι υλικών κατασκευής αμβύκων	-	45	
ΣΥΝΟΛΟ		9.477	

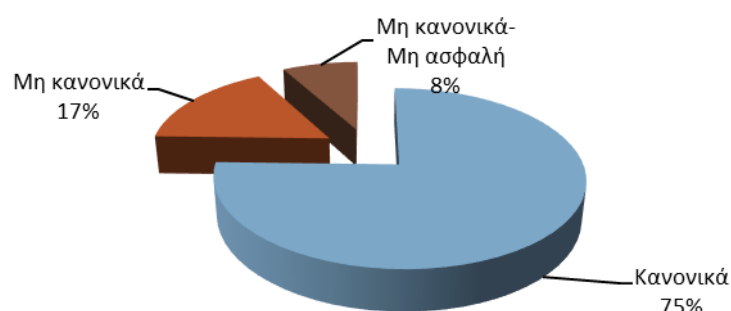
* Δείγματα που ελήφθησαν από μονάδες παραγωγής, κατά την τελωνειακή διαδικασία, από ιδιωτικές αναλύσεις ή διεργαστηριακές δοκιμές.

Όπου υπήρξαν ποσοτικοί στόχοι, αυτοί υπερκαλύφθηκαν όπως φαίνεται στον ανωτέρω πίνακα.

α) Προϊόντα απόσταξης μικρών αποσταγματοποιών

Από το σύνολο (332) των εξετασθέντων δειγμάτων προϊόντος απόσταξης μικρών αποσταγματοποιών, τα 236 χαρακτηρίστηκαν ως προς την κανονικότητα ή μη αυτών, από τα οποία τα 178 (ποσοστό **75%**) βρέθηκαν **κανονικά**, 39 δείγματα χαρακτηρίστηκαν **μη κανονικά (16,5%)** και 19 **μη κανονικά-μη ασφαλή (8,0 %)**.

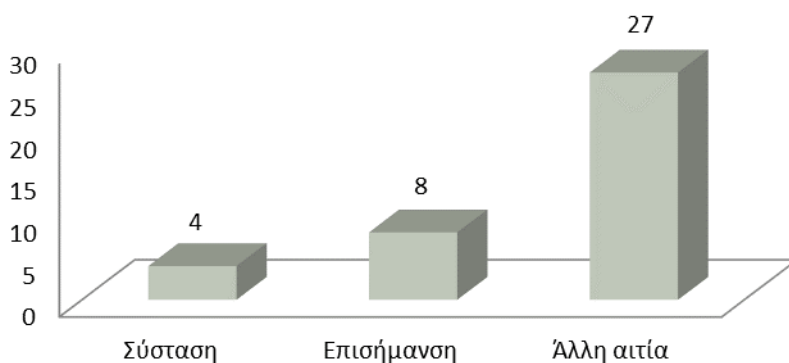
Διάγραμμα 4.2.3.1. Κατανομή εξετασθέντων δειγμάτων προϊόντος μικρών αποσταγματοποιών, ως προς την κανονικότητα

Οι σημαντικότεροι λόγοι μη κανονικότητας εντοπίζονται κυρίως:

- στη σύσταση (**10,2%** επί του συνόλου των μη κανονικών δειγμάτων)
- στην παρουσίαση [ύπαρξη επισήμανσης] (**20,5%** επί του συνόλου των μη κανονικών δειγμάτων)
- σε άλλη αιτία [τυποποίηση- συσκευασία] (**69,3%** επί του συνόλου των μη κανονικών δειγμάτων).

Διάγραμμα 4.2.3.2. Κατανομή μη κανονικών δειγμάτων προϊόντος απόσταξης μικρών αποσταγματοποιών

Οι σημαντικότεροι λόγοι **μη κανονικότητας-μη ασφαλείας** των εξετασθέντων προϊόντων εντοπίζονται κατά κύριο λόγο στη σύσταση.

β) Αλκοολούχα ποτά

Από το σύνολο (3.630) των εξετασθέντων δειγμάτων αλκοολούχων ποτών, τα 2.416 χαρακτηρίστηκαν ως προς την κανονικότητα ή μη αυτών, από τα οποία τα 1.843 (ποσοστό **76,3%**) βρέθηκαν **κανονικά**, 558 δείγματα χαρακτηρίστηκαν **μη κανονικά (23,1%)** και 15 **μη κανονικά-μη ασφαλή (0,6%)**.

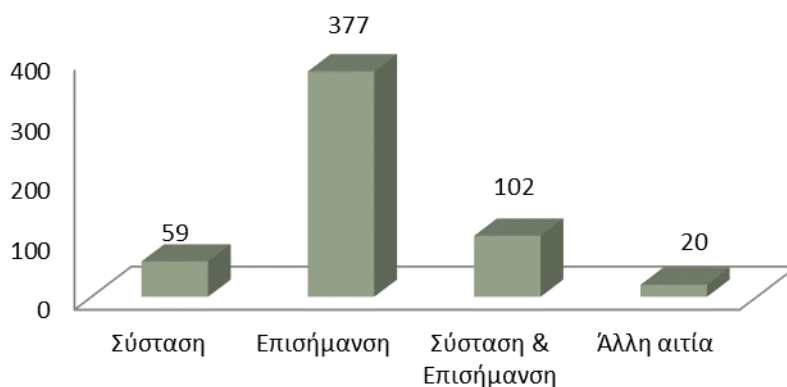
Διάγραμμα 4.2.3.3. Κατανομή εξετασθέντων δειγμάτων αλκοολούχων ποτών

Οι σημαντικότεροι λόγοι **μη κανονικότητας** των εξετασθέντων δειγμάτων αλκοολούχων ποτών εντοπίζονται κυρίως:

- στη σύσταση (**10,5 %** επί του συνόλου των μη κανονικών δειγμάτων)
- στην επισήμανση (**67,5 %** επί του συνόλου των μη κανονικών δειγμάτων)
- στη σύσταση και την επισήμανση (**18,3 %** επί του συνόλου των μη κανονικών δειγμάτων)
- σε άλλη αιτία [οργανοληπτικές αλλοιώσεις, μακροσκοπικές μεταβολές, ξένα σώματα κλπ.] (**3,7%** επί του συνόλου των μη κανονικών δειγμάτων).

Διάγραμμα 4.2.3.4. Κατανομή μη κανονικών δειγμάτων αλκοολούχων ποτών

Οι σημαντικότεροι λόγοι **μη κανονικότητας- μη ασφάλειας** των εξετασθέντων δειγμάτων αλκοολούχων ποτών εντοπίζονται κυρίως:

- στη σύσταση (**53,3%** επί του συνόλου των μη κανονικών-μη ασφαλών δειγμάτων)
- στη σύσταση και την επισήμανση (**46,7%** επί του συνόλου των μη κανονικών- μη ασφαλών δειγμάτων).

γ) Οίνοι, γλεύκη και ποτά από ζύμωση φρούτων

Τα δείγματα οίνων που εξετάστηκαν ήταν συνολικά 1.179, κυρίως, από την εσωτερική αγορά, τις τελωνειακές διαδικασίες (οίνοι διακινούμενοι προς την ΕΕ και εξαγόμενοι οίνοι, αναμίξεις οίνων και γλευκών με οινόπνευμα), δείγματα από ιδιωτικές αναλύσεις, ως και από διεργαστηριακές δοκιμές. Η πλειοψηφία των εξετασθέντων δειγμάτων ήταν οίνοι φυσικής ζύμωσης και οίνοι – λικέρ, εγχώριας παραγωγής.

Από το σύνολο των εξετασθέντων δειγμάτων οίνων, τα 851 χαρακτηρίστηκαν ως προς την κανονικότητα ή μη αυτών, από τα οποία τα 787 (ποσοστό **92,5%**) βρέθηκαν **κανονικά**, 51 δείγματα χαρακτηρίστηκαν **μη κανονικά (6,0%)** και 13 **μη κανονικά-μη ασφαλή (1,5%)**.

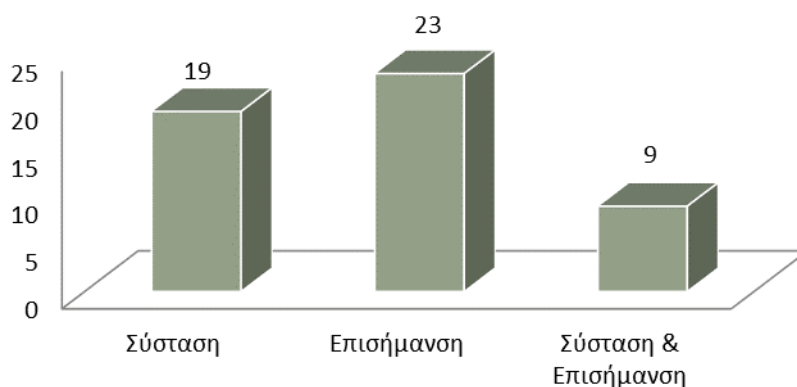
Διάγραμμα 4.2.3.5. Κατανομή εξετασθέντων δειγμάτων οίνων

Οι σημαντικότεροι λόγοι **μη κανονικότητας** των εξετασθέντων δειγμάτων οίνων εντοπίζονται κυρίως:

- στη σύσταση [**37,2%** επί του συνόλου των μη κανονικών δειγμάτων]
- στην επισήμανση [**45,1%** επί του συνόλου των μη κανονικών δειγμάτων]
- στη σύσταση και την επισήμανση [**17,7%** επί του συνόλου των μη κανονικών δειγμάτων].

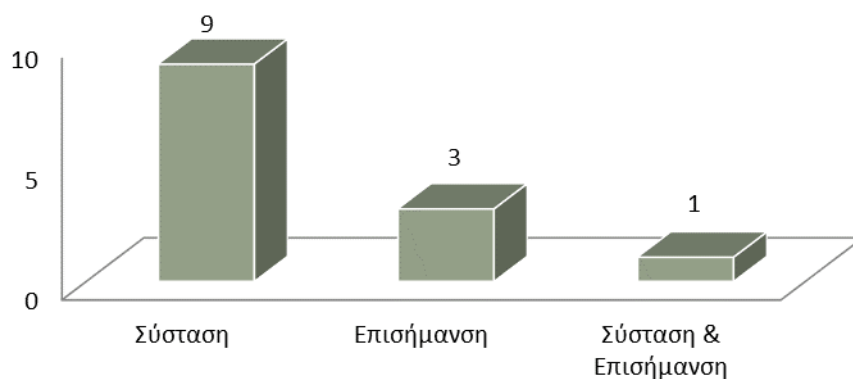
Διάγραμμα 4.2.3.6. Κατανομή μη κανονικών δειγμάτων οίνων

Οι σημαντικότεροι λόγοι **μη κανονικότητας- μη ασφάλειας** των εξετασθέντων δειγμάτων οίνων εντοπίζονται κυρίως:

- στη σύσταση [69,2% επί του συνόλου των μη κανονικών δειγμάτων]
- στην επισήμανση [23,1% επί του συνόλου των μη κανονικών δειγμάτων]
- στη σύσταση και την επισήμανση [7,7% επί του συνόλου των μη κανονικών δειγμάτων].

Διάγραμμα 4.2.3.7. Κατανομή μη κανονικών-μη ασφαλών δειγμάτων οίνων

Επιπλέον εξετάστηκαν από τις Χ.Υ. και 5 δείγματα γλευκών (κυρίως συμπυκνωμένων ή/και ανακαθαρισμένων), καθώς και 24 δείγματα ποτών από ζύμωση φρούτων (μηλίτης κλπ).

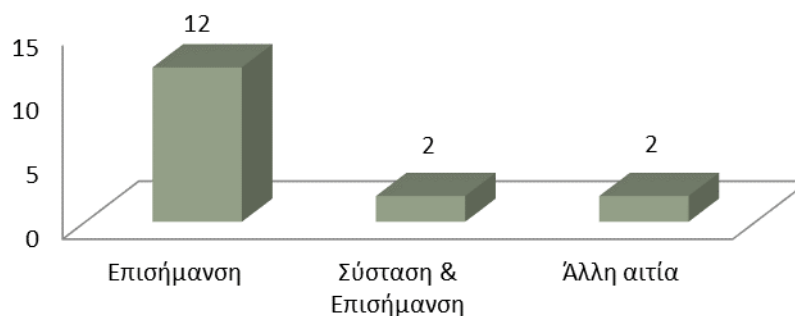
δ) Ζύθος

Από το σύνολο των εξετασθέντων (2.180) δειγμάτων ζύθου, τα 914 χαρακτηρίστηκαν ως προς την κανονικότητα ή μη αυτών, από τα οποία τα 898 βρέθηκαν **κανονικά (98,2%)** και 16 δείγματα χαρακτηρίστηκαν ως **μη κανονικά (1,8%)**.

Οι σημαντικότεροι λόγοι **μη κανονικότητας** των εξετασθέντων δειγμάτων ζύθων εντοπίζονται κυρίως:

- στην επισήμανση [75% επί του συνόλου των μη κανονικών δειγμάτων]
- στη σύσταση και την επισήμανση [12,5% επί του συνόλου των μη κανονικών δειγμάτων]
- σε άλλη αιτία (οργανοληπτικές αλλοιώσεις, μακροσκοπικές μεταβολές, ξένα σώματα κλπ.) [12,5% επί του συνόλου των μη κανονικών δειγμάτων].

Διάγραμμα 4.3.2.8. Κατανομή μη κανονικών δειγμάτων προϊόντων ζύθου

Επιπλέον, εξετάστηκαν και 111 δείγματα βύνης κριθαριού, άλλων αμυλούχων υλών, καθώς και λοιπών πρώτων υλών ζυθοποιίας, ληφθέντα από τις οικείες μονάδες παραγωγής, από τις εποπτεύουσες Χ.Υ..

4.2.4. ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΑΙΘΥΛΙΚΗΣ ΑΛΚΟΟΛΗΣ - ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΟΥ Γ.Χ.Κ. ΣΤΗΝ ΕΙΣΠΡΑΞΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ Ε.Φ.Κ. ΣΤΗΝ ΑΛΚΟΟΛΗ

Το Γ.Χ.Κ. συμβάλλει στην είσπραξη δημοσίων εσόδων από τον ειδικό φόρο κατανάλωσης στην αλκοόλη και τα αλκοολούχα ποτά εν γένει, πραγματοποιώντας συστηματικό έλεγχο και εποπτεία στις μονάδες παραγωγής και μεταποίησης αιθυλικής αλκοόλης, αποσταγμάτων, προϊόντων απόσταξης κλπ, ως και ζύθου και προϊόντων ζύθου, αλλά και τις φορολογικές αποθήκες εμπορίας χύμα, αιθυλικής αλκοόλης, αποσταγμάτων, προϊόντων απόσταξης κλπ.

Όπως έχει ήδη αναφερθεί, ο κατά τα ανωτέρω έλεγχος αποσκοπεί αφενός στη διασφάλιση του φορολογικού αντικειμένου (ορθή επιβολή του ΕΦΚ και σύλληψη της φορολογητέας ύλης), αφετέρου δε στη διασφάλιση της ποιότητας, ταυτότητας και ασφάλειας των προϊόντων, ως και στη διασφάλιση της τήρησης της ισχύουσας σχετικής ενωσιακής (αλλά και εθνικής) νομοθεσίας ποιότητας.

Περιλαμβάνει:

α) τον συστηματικό έλεγχο της εισαγωγής και κατεργασίας, στις εν λόγω μονάδες παραγωγής, με φυσικούς ελέγχους, των πρώτων υλών, καθώς και της παραγωγής ως και των παραγόμενων προϊόντων μέσα από σφραγισμένα κυκλώματα, με φυσικούς ελέγχους (καταμετρήσεις, δειγματοληψίες, έλεγχο παραστατικών και συνοδευτικών εγγράφων και χημικές εξετάσεις) και διαδικασίες χρεοπίστωσης με ισοζύγια μάζας με χρήση των παραδεκτών, κατά περίπτωση, αποδόσεων και φυρών, μεταξύ των εισαγομένων και κατεργαζομένων πρώτων υλών σε σχέση με τα παραγόμενα προϊόντα,

- β) τον συστηματικό έλεγχο της διακίνησης των προϊόντων με καταμετρήσεις, δειγματοληψίες, χημικές εξετάσεις, συνοδευτικά/παραστατικά έγγραφα κλπ. και διαδικασίες χρεοπίστωσης, με ισοζύγια μάζας μεταξύ των διακινούμενων σε σχέση με τα παραγόμενα προϊόντα με χρήση των παραδεκτών φυρών,
- γ) τον έλεγχο (εξ' αντικειμένου) δειγματοληπτικά, πλην όμως στοχευμένα, των (διήμερων) μικρών αποσταγματοποιών και του προϊόντος απόσταξης που αυτοί παράγουν.

Στα πλαίσια αυτά, ενδεικτικά αναφέρονται:

- ογκομετρήσεις δεξαμενών αιθυλικής αλκοόλης, αποσταγμάτων, προϊόντων απόσταξης κλπ.
- έλεγχοι πρώτων υλών (εισαγωγή, κατεργασία), ως και της παραγωγής προϊόντων των οينوπνευματοποιείων, των αποσταγματοποιείων, των ποτοποιείων και των ζυθοποιείων και σχετικά ισοζύγια μάζας,
- προσδιορισμός της περιεκτικότητας των οικείων πρώτων υλών σε σάκχαρα ή/και οινόπνευμα (πρώτες ύλες οينوπνευματοποιϊας – αποσταγματοποιϊας), προσδιορισμός της εκχυλισματικής απόδοσης/στερεών συστατικών (πρώτες ύλες παραγωγής ζύθου και προϊόντων ζύθου) - Αναλυτικός έλεγχος των οικείων προϊόντων (προσδιορισμός των οικείων παραμέτρων ποιότητας-ταυτότητας, φορολογίας ως και ασφάλειας),
- προσδιορισμός-βεβαίωση φυρών,
- σφραγίσεις αποστακτικών μηχανημάτων,
- μετουσιώσεις αιθυλικής αλκοόλης (πλήρης και μερική μετουσίωση) - μετουσίωση και αραίωση αιθυλικής αλκοόλης προοριζόμενης για οξοποίηση - μετουσιώσεις ισοπροπυλικής αλκοόλης,
- διαδικασίες κατά τις αναμίξεις οίνων ή γλευκών με οινόπνευμα, σε οиноποιεία,
- έλεγχος καταλληλότητας, λειτουργίας κλπ. των αποστακτικών μηχανημάτων των (διήμερων) μικρών αποσταγματοποιών, έλεγχος (δειγματοληπτικά) των κατεργαζόμενων πρώτων υλών και του παραγόμενου προϊόντος απόσταξης κατά την παραγωγή, καθώς και του διατιθέμενου στην αγορά (σημεία διάθεσης, καταναλώσης κλπ.).

Στους πίνακες που ακολουθούν, παρατίθενται οι ελεγχόμενες επιχειρήσεις των τομέων αρμοδιότητας του Α' Τμήματος της Διεύθυνσης Αλκοόλης και Τροφίμων, καθώς και τα στοιχεία που αφορούν συνολικά τους ελέγχους που πραγματοποίησε το Γ.Χ.Κ. σε αυτές, κατά το έτος 2016.

Πίνακας 4.2.4.1. Ελεγχόμενες, από το Γ.Χ.Κ., επιχειρήσεις στον τομέα αλκοόλης, αλκοολούχων ποτών, οίνου, ζύθου και όξους.

Ελεγχόμενες μονάδες από Χ. Υ.	Αριθμός μονάδων
Α. Μονάδες παραγωγής αιθυλικής αλκοόλης, αποσταγμάτων, αλκοολούχων ποτών, οίνου και ζύθου	
1. Οινοπνευματοποιεία Α', Β' κατηγορίας	2
2. Αποσταγματοποιεία	85
3. Ποτοποιεία	259
4. Ζυθοποιεία- Βυνοποιεία	42
5. Οινοποιεία- Εμφιαλωτήρια οίνων	838
Β. Φορολογικές αποθήκες εμπορίας χύμα αιθ. αλκοόλης, αποσταγμάτων κλπ	9
Γ. Βιομηχανίες που χρησιμοποιούν μετουσιωμένη αιθ. αλκοόλη	80
Δ. Λοιπές βιομηχανικές μονάδες:	
1. Οξοποιεία	31
2. Εργοστάσια παραγωγής συμπυκνωμένου γλεύκους και σταφιδίνης	2
3. Εργαστήρια εμφιάλωσης φωτιστικού οινοπνεύματος	59

Πίνακας 4.2.4.2. Διεξαγόμενες εργασίες κατά τον έλεγχο επιχειρήσεων στον τομέα αλκοόλης, αλκοολούχων ποτών, οίνου, ζύθου και όξους.

Διεξαγόμενες Εργασίες	Αριθμός	ΜΟ Ανθρωπο- ημερών	Απασχολούμενο Προσωπικό
Ι. Μονάδες παραγωγής αιθ. αλκοόλης (Οινοπνευματοποιεία Α' και Β' κατ., αποσταγματοποιεία) και φορολογικές αποθήκες εμπορίας			
1 Έλεγχος χώρων, εγκαταστάσεων, εξοπλισμού κλπ με σκοπό την αδειοδότηση	34	12	5
2 Έλεγχοι πρώτων υλών (καταμετρήσεις, δειγματοληψίες κλπ) κατά την εισαγωγή και κατεργασία στο εργοστάσιο	363	127	17
3 Σφραγίσεις, αποσφραγίσεις αποστακτικών μηχανημάτων	856	149	26
4 Παραδόσεις αιθ. αλκοόλης, αποσταγμάτων κλπ από τα (σφραγισμένα) δοχεία συλλογής	663	233	11
5 Εισαγωγές από τρίτες χώρες/παραλαβές από άλλα Κ-Μ χύμα αιθ. αλκοόλης, αποσταγμάτων κλπ στο εργοστάσιο/φορολογική αποθήκη, σχετικοί έλεγχοι (καταμετρήσεις, δειγματοληψίες κλπ)	256	24	11
6 Έλεγχοι (καταμετρήσεις, δειγματοληψίες κλπ) κατά την διακίνηση χύμα αιθ. αλκοόλης, αποσταγμάτων κλπ	130	10	4
7 Μετουσιώσεις αιθ. αλκοόλης:			
i) Πλήρης μετουσίωση	78	16	2
ii) Μερική μετουσίωση	1490	340	12

Διεξαγόμενες Εργασίες		Αριθμός	ΜΟ Ανθρωπο- ημερών	Απασχολούμενο Προσωπικό
8	Διαδικασίες αποταμίευσης αποσταγμάτων προς παλαίωση	34	14	5
9	Βιομηχανικά πειράματα για τον καθορισμό αποδόσεων, φυρών κλπ	2	2	2
10	Χημικές εξετάσεις πρώτων υλών παραγωγής αιθ. Αλκοόλης, αποσταγμάτων κλπ	351	76	26
11	Χημικές εξετάσεις προϊόντων:			
	i) Παραγομένων	398	96	20
	ii) Εισαγομένων από τρίτες χώρες /παραλαμβανομένων από Κ-Μ στο εργοστάσιο/φορολογική αποθήκη	153	8	2
	iii) Διακινουμένων από το εργοστάσιο/φορολογική αποθήκη	64	3	2
12	Προσδιορισμός και βεβαίωση πραγματοποιούμενων φυρών	368	96	17
13	Μηνιαίες και έκτακτες καταμετρήσεις	370	370	17
14	Έλεγχος υποβαλλόμενων μηνιαίων δηλώσεων	638	159	22
15	Ογκομετρήσεις δεξαμενών	292	146	17
16	Άλλες εργασίες	1856	729	17
II. Μονάδες παραγωγής αλκοολούχων ποτών (ποτοποιεία)				
1	Έλεγχος χώρων, εγκαταστάσεων, εξοπλισμού κλπ με σκοπό την αδειοδότηση	45	45	9
2	Σφραγίσεις, αποσφραγίσεις αποστακτικών μηχανημάτων	5304	1768	22
3	Εισαγωγές από τρίτες χώρες/παραλαβές από άλλα κ.-μ., χύμα αιθ. αλκοόλης, αποσταγμάτων κλπ , σχετικοί έλεγχοι (καταμετρήσεις, δειγματοληψίες κλπ)	174	105	16
4	Ογκομετρήσεις δεξαμενών	73	37	17
5	Τακτικές και έκτακτες επιθεωρήσεις	332	160	17
6	Χημικές εξετάσεις πρώτων υλών, ενδιάμεσων και τελικών προϊόντων	2880	490	33
7	Προσδιορισμός και βεβαίωση πραγματοποιούμενων φυρών	316	198	17
8	Βεβαιώσεις συμμόρφωσης	348	87	17
9	Διαδικασίες δέσμευσης και αποδέσμευσης μη ασφαλών προϊόντων	17	6	1
10	Άλλες εργασίες/Έλεγχοι	1206	295	17
III. Βιομηχανίες που χρησιμοποιούν (μετουσιωμένη) αιθυλική αλκοόλη:				
1	Καθορισμός Δυναμικότητας	42	42	11
2	Εγκρίσεις μετουσίωσης	55	27	11
3	Βιομηχανικά πειράματα	-	-	-
4	Προσδιορισμός φυρών, έλεγχος νόμιμης χρήσης	41	41	10
5	Άλλες εργασίες	20	19	10
IV. Εμφιαλωτήρια φωτιστικού οινοπνεύματος				
1	Επιθεώρηση κατά την αδειοδότηση και επανέλεγχοι	2	2	2

Διεξαγόμενες Εργασίες		Αριθμός	ΜΟ Ανθρωπο- ημερών	Απασχολούμενο Προσωπικό
V. Ζυθοποιεία-βυνοποιεία				
1	Έλεγχος χώρων εγκαταστάσεων, εξοπλισμού κλπ με σκοπό την αδειοδότηση	10	10	5
2	Παραλαβή και δειγματοληψία πρώτων υλών	384	48	18
3	Καταμετρήσεις και δειγματοληψία τελικών προϊόντων	897	305	18
4	Χημικές εξετάσεις πρώτων υλών και τελικών προϊόντων	945	353	14
5	Έλεγχοι μηνιαίων δηλώσεων κίνησης	344	115	18
6	Προσδιορισμός – βεβαίωση πραγματοποιούμενων φυρών	286	143	18
7	Λοιπές εργασίες/Έλεγχοι	598	212	18
VI. Οινοποιεία				
1	Καταμετρήσεις, δειγματοληψία και χημική εξέταση τελικών προϊόντων	32	16	16
2	Έλεγχος κατά την ανάμιξη αφορολόγητης αιθυλικής (αναμίξεις/αραιώσεις, χημικές εξετάσεις)	111	17	4
3	Ογκομετρήσεις δεξαμενών	63	63	13
4	Λοιπές εργασίες/Έλεγχοι	354	154	13
VII. Εμφιαλωτήρια οίνων		9	5	2
VIII. Οξοποιεία				
1	Παραλαβές/αραιώσεις αιθυλικής αλκοόλης και λοιπές σχετικές εργασίες	123	114	10
2	Παραλαβές ξηράς σταφίδας και λοιπών πρώτων υλών, μετουσιώσεις ξηροσταφιδίτη και λοιπών ενδιάμεσων προϊόντων ως και λοιπές σχετικές εργασίες	289	173	10
3	Ογκομετρήσεις δεξαμενών	112	78	10
4	Καθορισμός, προσδιορισμός –βεβαίωση φυρών, έλεγχος νόμιμης χρήσης	8	6	2
5	Έλεγχοι μηνιαίων δηλώσεων κίνησης	63	31	10
6	Λοιπές εργασίες/Έλεγχοι	461	240	10
ΣΥΝΟΛΟ ΕΡΓΑΣΙΩΝ:		24.340		

Πίνακας 4.2.4.3. Έλεγχος καθεστώτος (διήμερων) μικρών αποσταγαματοποιών.

1	Βεβαιώσεις καταλληλότητας αποστακτικών μηχανημάτων	328	164	17
2	Δειγματοληψία και χημική εξέταση παραγομένων προϊόντων απόσταξης	39	26	10
3	Λοιπές εργασίες/Έλεγχοι	207	103	17
ΣΥΝΟΛΟ ΕΡΓΑΣΙΩΝ:		574		

4.3. ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Εκτός από τις πάγιες εργασίες, κατά το έτος 2016 πραγματοποιήθηκαν και οι ακόλουθες δραστηριότητες:

- ✓ Παροχή της αναγκαίας συνδρομής και τεχνικής υποστήριξης στις Υπηρεσίες της ΓΔΤ&ΕΦΚ για την ορθή εφαρμογή του ΕΦΚ και τη σύλληψη της φορολογητέας ύλης.
- ✓ Αποστολή θέσεων και απόψεων στη Δ/νση ΕΦΚ & ΦΠΑ σχετικά με θέματα μετουσίωσης της αιθυλικής αλκοόλης και κατάταξης των αλκοολούχων προϊόντων για σκοπούς επιβολής του ΕΦΚ.
- ✓ Συλλογή, επεξεργασία και αξιολόγηση των (στατιστικών) στοιχείων παραγωγής και διάθεσης αιθυλικής αλκοόλης (γεωργικής προέλευσης, συνθετικής κλπ), προϊόντων απόσταξης, αλκοολούχων ποτών ως και ζύθου, ως και των πρώτων υλών παραγωγής τους (για το προηγούμενο έτος 2015) και αποστολή στη ΓΔΤ&ΕΦΚ, στην ΕΛΣΤΑΤ κλπ.
- ✓ Αποστολή στην Επιτροπή της ΕΕ στατιστικών στοιχείων παραγωγής και διάθεσης αιθυλικής αλκοόλης (έτους 2016, σε τριμηνιαία βάση), μέσω του συστήματος ISAMM, σε εφαρμογή των κανονισμών 670/2003 και 2336/2003.
- ✓ Αποστολή στατιστικών στοιχείων σχετικά με την αλκοόλη και τα αποστάγματα αμπελοοινικής προέλευσης, τους οίνους, ως και το ξύδι, στο Διεθνή Οργανισμό Οίνου και Αμπέλου (ΟΙΥ) - μέσω της αρμόδιας αρχής επαφής (ΥΠΑΑΤ).
- ✓ Αποστολή θέσεων και απόψεων προς τις αρμόδιες Υπηρεσίες του ΥΠΕΞ επί αποστελλομένων προδικαστικών ερωτημάτων προς το ΔΕΕ.
- ✓ Αποστολή απόψεων, θέσεων κλπ προς το αυτοτελές Γραφείο Κοινοβουλευτικού Ελέγχου του Υπουργείου μας επί ερωτήσεων, αναφορών κλπ βουλευτών.
- ✓ Συμμετοχή υπαλλήλων στην Επιτροπή Ελληνικού Σήματος, στη διϋπουργική επιτροπή του Υπουργείου Οικονομίας & Ανάπτυξης για την απελευθέρωση των επαγγελματιών, στην Κεντρική Επιτροπή Προστασίας Οινοπαραγωγής (ΚΕΠΟ) που λειτουργεί στο ΥΠΑΑΤ.
- ✓ Επεξεργασία, διαμόρφωση και αποστολή θέσεων, στην οικεία (βάσει του κανονισμού 110/2008) επιτροπή αλκοολούχων ποτών, καθώς και στις αρμόδιες Υπηρεσίες της Επιτροπής της ΕΕ, για θέματα αλκοολούχων ποτών.
- ✓ Κατάρτιση και υποβολή στην Επιτροπή της ΕΕ των τεχνικών φακέλων για τα αλκοολούχα ποτά με γεωγραφική ένδειξη.
- ✓ Συμμετοχή υπαλλήλου στην ομάδα εργασίας της Επιτροπής, με θέμα τον έλεγχο της εφαρμογής της πλήρους μετουσίωσης καθώς και την ανάπτυξη κοινών μετουσιωτικών (ευρωμετουσιωτικών) για τη μερική μετουσίωση της αιθυλικής αλκοόλης, η οποία συστάθηκε και λειτουργεί στο πλαίσιο του προγράμματος Fiscalis.
- ✓ Εισηγήσεις προς το Α.Χ.Σ. α) εξήντα οκτώ (68) εισηγήσεις (προς γνωμοδότηση) σχετικά με την κανονικότητα, ασφάλεια, ως και την τύχη διαφόρων αλκοολούχων προϊόντων [(κυρίως αιθυλικής αλκοόλης, προϊόντος απόσταξης μικρών (διημέρων) αποσταγματοποιών, οίνων, ποτών από ζύμωση κλπ.), ως και β) δύο (2) εισηγήσεις

για την έκδοση αποφάσεων κανονιστικού χαρακτήρα (προαναφερθείσες περιπτώσεις καθορισμού ποσοστών πρώτων υλών για παραγωγή διαφόρων τύπων ζύθου).

4.4 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

1. Το νομοθετικό έργο στον τομέα της αλκοόλης και των ποτών με αλκοόλη κινήθηκε σύμφωνα με το σχετικό προγραμματισμό της Διεύθυνσης.

Ιδιαίτερως θετικά, αποτιμάται η προώθηση διατάξεων που εντάχθηκαν σε εκδοθέντες (κατά το 2016) νόμους, με τις οποίες επιλύονται χρονίζοντα προβλήματα της ελληνικής αποσταγματοποιίας και ζυθοποιίας, διευκολύνεται η ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας, ως και ικανοποιητικού αριθμού υπουργικών αποφάσεων (11) και εγκυκλίων (13), καθώς και η σύνταξη άλλων ευρισκομένων εν σχεδίο στο στάδιο της διαβούλευσης. Επιπλέον, όπως και κατά τα προηγούμενα έτη, η Διεύθυνση απέστειλε, έγκαιρα, θέσεις και απόψεις της για θέματα αρμοδιότητας της στην Ευρ. Επιτροπή καθώς και σε άλλες Υπηρεσίες και Φορείς (ΓΔΤ & ΕΦΚ, ΥΠΑΑΤ κ.α.).

2. Από την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων του επισήμου ελέγχου στον τομέα της αλκοόλης, των αλκοολούχων ποτών, του οίνου και του ζύθου, προκύπτει ότι το εν λόγω πρόγραμμα εκτελέστηκε σύμφωνα με τον αρχικό σχεδιασμό, με τους ποσοτικούς στόχους όσον αφορά τη δειγματοληψία αλλά και την εξέταση των προβλεπόμενων δειγμάτων, από τις Χημικές Υπηρεσίες, να έχουν υπερκαλυφθεί, όπως προκύπτει από το σχετικό πίνακα 4.2.3.1.

Στις περιπτώσεις των τομέων του οίνου και του ζύθου, παρατηρήθηκε σημαντική αύξηση του αριθμού των δειγματοσθέντων και εξετασθέντων δειγμάτων σε σχέση με τον προγραμματισμό, που οφείλεται κατά κύριο λόγο:

- α) για μεν τον τομέα του οίνου, στην αύξηση των διενεργούμενων σχετικών ελέγχων προκειμένου για τη διασφάλιση της ορθής επιβολής του ΕΦΚ και της σύλληψης της φορολογητέας ύλης, λόγω της από 01/01/2016 επιβολής ΕΦΚ με θετικό συντελεστή στα προϊόντα του εν λόγω τομέα,
- β) για δε τον τομέα του ζύθου στην αύξηση των διενεργούμενων σχετικών ελέγχων στα σημεία διάθεσης και κατανάλωσης, προκειμένου για τη διασφάλιση της ορθής επισήμανσης των προϊόντων διατίθενται προς κατανάλωση, λόγω της από 17/10/2015 κατάργησης της προβλεπόμενης, μέχρι τότε, έγκρισης των επισημάτων (ετικετών) αυτών.

Η Διεύθυνση Αλκοόλης και Τροφίμων ήταν υπεύθυνη για την έγκαιρη σύνταξη, το συντονισμό, και την υποστήριξη των Χημικών Υπηρεσιών, στα θέματα αρμοδιότητάς της, καθώς επίσης και για τη συλλογή και επεξεργασία των στοιχείων που απέστειλαν οι Χ.Υ., οι οποίες συνεργάστηκαν ικανοποιητικά με την Κεντρική Υπηρεσία.

Ο αριθμός των εξετασθέντων δειγμάτων (9.477), κατά το έτος 2016, ήταν αυξημένος σε σχέση με τα αντίστοιχα δείγματα (8.968) που εξετάστηκαν κατά το

έτος 2015. Από την επεξεργασία των αποτελεσμάτων προκύπτει ότι ο αριθμός των δειγμάτων που βρέθηκαν να είναι μη κανονικά, συμπεριλαμβανομένων των μη ασφαλών δειγμάτων, είναι μικρός σε σχέση με τον συνολικό αριθμό των εξετασθέντων δειγμάτων.

Σημειώνεται ότι, για τις περιπτώσεις των μη ασφαλών δειγμάτων, έγιναν οι απαραίτητες ενέργειες από τη Διεύθυνση, κατά λόγο αρμοδιότητας, για την απόσυρση των εν λόγω παρτίδων από την αγορά, τη δέσμευση αυτών από τις Χ.Υ., καθώς και την διαβίβαση των σχετικών υποθέσεων στο Ανώτατο Χημικό Συμβούλιο για γνωμοδότηση.

3. Η συμβολή του Γ.Χ.Κ. στην είσπραξη δημοσίων εσόδων, από τον ΕΦΚ, στους τομείς της αλκοόλης, των αλκοολούχων ποτών και του ζύθου, μέσω της παρεχόμενης τεχνικής υποστήριξης προς την Τελωνειακή Υπηρεσία, γίνεται εμφανής από το εύρος και το πλήθος των πραγματοποιούμενων ελέγχων και των λοιπών εργασιών, στους εν λόγω τομείς, σύμφωνα με την ισχύουσα σχετική νομοθεσία, από τους εντεταλμένους υπαλλήλους των κατά τόπους αρμοδίων Χημικών Υπηρεσιών στις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους συγκεκριμένους τομείς (πίνακας 4.2.4.2).

5. ΤΟΜΕΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

5.1. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΕΡΓΟ

Το νομοθετικό έργο της Διεύθυνσης στον τομέα των τροφίμων, συνοψίζεται στις κατωτέρω δράσεις ως εξής:

1. Σε τροποποιήσεις του Κώδικα Τροφίμων και Ποτών και συγκεκριμένα:
 - ❖ Στην αντικατάσταση του άρθρου 82 «Γιαούρτι» με στόχο τόσο την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας με την κατάργηση διατάξεων που δημιουργούν εμπόδια στον ανταγωνισμό, όσο και τον εκσυγχρονισμό και την προσαρμογή στις τεχνολογικές εξελίξεις και στο ισχύον ενωσιακό δίκαιο.
Η εν λόγω απόφαση εκπονήθηκε με πρωτοβουλία του ΥΠΑΑΤ σε συνεργασία με τις συναρμόδιες αρχές (Γ.Χ.Κ., ΕΦΕΤ), σε συμμόρφωση και με τις σχετικές διατάξεις του ν.4336/2015,
 - ❖ Στην προσθήκη άρθρου 80β «Καζεΐνες και καζεϊνικά άλατα» στον ΚΤΠ, σε εναρμόνιση προς την οδηγία (ΕΕ) 2015/2203 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου,
 - ❖ Στην τροποποίηση του άρθρου 67 «Μέλι», μέσω της τροποποίησης της υπ' αριθ. 183/2011 απόφασης ΑΧΣ (ΦΕΚ 19/Β/13.01.2012), με την εισαγωγή ρήτρας αμοιβαίας αναγνώρισης για τα προϊόντα (μείγματα μελιών από διάφορες χώρες) που έχουν παραχθεί ή συσκευάζονται σε άλλα κράτη-μέλη σύμφωνα με τους ορισμούς και τους κανόνες της οδηγίας 2001/110/ΕΚ για το μέλι, ώστε να διασφαλίζεται η ελεύθερη κυκλοφορία των εν λόγω προϊόντων.
2. Στην έκδοση απόφασης ΑΧΣ «Κατάργηση της υπ' αριθ. 902/93 απόφασης ΑΧΣ (124/Β/23-2-1994) σε εναρμόνιση προς την οδηγία (ΕΕ) 2015/254 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου (L43, 18.2.2015) «σχετικά με την κατάργηση της οδηγίας 93/5/ΕΟΚ του Συμβουλίου, για τη συνδρομή και τη συνεργασία των κρατών μελών με την Επιτροπή σχετικά με την επιστημονική εξέταση θεμάτων που αφορούν τα τρόφιμα».
3. Στην έκδοση απόφασης ΑΧΣ για την εισαγωγή στον ΚΤΠ άρθρου 87α «Βασιλικός πολτός» η οποία κοινοποιήθηκε στην Ευρωπαϊκή Ένωση στο πλαίσιο της οδηγίας (ΕΕ) 2015/1535 και για την οποία βρίσκεται σε εξέλιξη διαδικασία κοινοποίησης και υποστήριξης στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, σχετικά με την αναγραφή ένδειξης για τη χώρα συλλογής του βασιλικού πολτού, πριν την οριστική υιοθέτηση και εισαγωγή των διατάξεων στον ΚΤΠ.

Επιπλέον η Διεύθυνση, συμμετείχε με την αποστολή και την υποστήριξη θέσεων:

α) στη Μόνιμη Επιτροπή Τροφικής Αλυσίδας και Υγείας των Ζώων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής [τμήματα (α) Τοξικολογικής Ασφάλειας, (β) Γενετικώς Τροποποιημένων Τροφίμων και ζωοτροφών και (γ) Γενικής Νομοθεσίας Τροφίμων], στο πλαίσιο της έκδοσης νέων κανονισμών για τα πρόσθετα τροφίμων και τις αρωματικές ύλες τροφίμων,

αποφάσεων για εγκρίσεις Νέων Τροφίμων, ως και αποφάσεων για εγκρίσεις Γενετικά Τροποποιημένων Τροφίμων.

β) στο Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά τη συζήτηση επί του συμβιβαστικού κειμένου του σχεδίου συμπερασμάτων της ολλανδικής προεδρίας για την «ανασύνθεση/βελτίωση τροφίμων».

Τέλος, στο πλαίσιο του επισήμου ελέγχου της εγχώριας αγοράς, έγιναν συνολικά 39 εισηγήσεις προς το Ανώτατο Χημικό Συμβούλιο (ΑΧΣ) για την κανονικότητα και την ασφάλεια δειγμάτων τροφίμων.

5.2. ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΟ ΕΡΓΟ

Κατά το 2016, το Γ.Χ.Κ. συμμετείχε ενεργά στον επίσημο έλεγχο των τροφίμων και των υλικών σε επαφή με τρόφιμα, μέσω της εργαστηριακής ανάλυσης δειγμάτων.

Μέσα στο 2016 υπεγράφησαν δύο κεντρικά πρωτόκολλα συνεργασίας μεταξύ:

-Γ.Χ.Κ. και ΕΦΕΤ, για τον Επίσημο Έλεγχο Τροφίμων για το έτος 2016

-Γ.Χ.Κ. και ΓΔ Βιώσιμης Ζωικής Παραγωγής και Κτηνιατρικής/ΥΠΑΑΤ για τα Ζωικά Υποπροϊόντα και τα Κατάλοιπα Μη Στεροειδών Αντιφλεγμονωδών Φαρμάκων σε ζωικούς ιστούς και προϊόντα ζωικής προέλευσης (στο πλαίσιο του Εθνικού Προγράμματος Ελέγχου Καταλοίπων κτηνιατρικών φαρμάκων), για τα έτη 2016 και 2017.

Επίσης, κατά το 2016, υπεγράφησαν και διάφορα προγράμματα συνεργασίας μεταξύ των περιφερειακών Χημικών Υπηρεσιών του Γ.Χ.Κ. και των υπηρεσιών των περιφερειακών ενοτήτων που δραστηριοποιούνται στο πλαίσιο των επισήμων ελέγχων στα τρόφιμα.

Το κατά τα ανωτέρω εργαστηριακό έργο του επισήμου ελέγχου υλοποιήθηκε, ανάλογα με την εξεταζόμενη παράμετρο και το είδος του τροφίμου, από διαπιστευμένα, σύμφωνα με το πρότυπο ΕΛΟΤ ENISO 17025:2005, εργαστήρια του Γ.Χ.Κ., στο πλαίσιο της απόφασης ΓΓΔΕ υπ' αριθ. 30/003/000/4638 «Εξειδίκευση του εργαστηριακού έργου των Χημικών Υπηρεσιών της Γενικής Διεύθυνσης Γενικού Χημείου του Κράτους (Γ.Χ.Κ.) της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων (Γ.Γ.Δ.Ε.) του Υπουργείου Οικονομικών και ανακαθορισμός της καθ' ύλην και κατά τόπον αρμοδιότητας αυτών, για τους σκοπούς των επίσημων ελέγχων στα τρόφιμα, στο πλαίσιο της εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΚ) 882/2004» τα οποία ανήκουν στις εξής Υπηρεσίες του Γ.Χ.Κ.:

- Α' Χημική Υπηρεσία Αθηνών
- Β' Χημική Υπηρεσία Αθηνών
- Χ.Υ. Μετρολογία
- Χ.Υ. Πειραιά–Τμήμα Α', Εργαστηριακών Ελέγχων Τροφίμων

- Χ.Υ. Κεντρικής Μακεδονίας - Τμήμα Α΄, Εργαστηριακών Ελέγχων Τροφίμων, Νερών, Αλκοόλης & Ποτών με Αλκοόλη
- Χ.Υ. Βόλου
- Χ.Υ. Κρήτης
- Χ.Υ. Ηπείρου - Δυτικής Μακεδονίας - Τμήμα Α΄ - Εργαστηριακών Ελέγχων
- Χ.Υ. Ανατ. Μακεδονίας και Θράκης – Τμήμα Χ.Υ. Καβάλας
- Χ.Υ. Πελοποννήσου -Δυτ. Ελλάδας και Ιονίου – Τμήμα Χ.Υ. Κέρκυρας

Συνολικά, κατά το έτος 2016, εξετάστηκαν **3867** επιχειρησιακά δείγματα (τρόφιμα και υλικά σε επαφή με τρόφιμα). Εξ' αυτών τα **3645** (94,26%) ήταν δείγματα τροφίμων και τα **222** (5,74%) δείγματα υλικών σε επαφή με τρόφιμα.

Επί πλέον πραγματοποιήθηκαν **60** κατ' έφεση εξετάσεις μη κανονικών δειγμάτων (**58** δείγματα τροφίμων, και **2** δείγματα υλικών σε επαφή με τρόφιμα).

Στον πίνακα που ακολουθεί, καταγράφεται αναλυτικά η κατανομή των επιχειρησιακών δειγμάτων που εξετάστηκαν καθ' όλη τη διάρκεια του 2016, ανά είδος και ανά κατηγορία δείγματος.

Πίνακας 5.2.1. Αναλυτική κατανομή των επιχειρησιακών δειγμάτων, ανά είδος και ανά κατηγορία δείγματος.

Κατηγορία δειγμάτων	Αριθμός επιχειρησιακών δειγμάτων		
	Τρόφιμα	Υλικά σε επαφή με τρόφιμα	Σύνολο δειγμάτων
Ελέγχου εγχώριας αγοράς (Προγράμματα συνεργασίας κλπ)	2311	141	2452
Ελέγχου εισαγομένων προϊόντων (δεν συμπεριλαμβάνονται δασμοφορολογικοί έλεγχοι)	802	28	830
Ιδιωτικές Αναλύσεις	233	40	273
Ελέγχου συμβάσεων δημοσίου	86	9	95
Καταγγελίες	52	3	55
Λοιπά δείγματα	161	1	162
ΣΥΝΟΛΟ	3.645	222	3.867

Σημειώνεται ότι, στον αριθμό των δειγμάτων τροφίμων ελέγχου εγχώριας αγοράς (**2311** δείγματα), συμπεριλαμβάνονται τα δείγματα που εξετάστηκαν στο πλαίσιο της εφαρμογής του πρωτοκόλλου συνεργασίας μεταξύ Γ.Χ.Κ. & ΕΦΕΤ και αφορούν στον επίσημο έλεγχο τροφίμων για το 2016 ως και στο πλαίσιο της εφαρμογής μέρους του πρωτοκόλλου συνεργασίας μεταξύ Γ.Χ.Κ. και ΥΠΑΑΤ 2016-2017, καθώς και (τα) δείγματα που εξετάστηκαν σε εφαρμογή άλλων αντίστοιχων πρωτοκόλλων συνεργασίας με λοιπούς φορείς.

Η κατανομή των επιχειρησιακών δειγμάτων, ανάλογα με την Αρχή που πραγματοποίησε τη δειγματοληψία και απέστειλε τα δείγματα, παρουσιάζεται στον επόμενο πίνακα 5.2.2.

Πίνακας 5.2.2. Κατανομή επιχειρησιακών δειγμάτων, ανά αποστέλλουσα Αρχή

	Κατηγορία Αποστέλλουσα Αρχής						
	ΕΦΕΤ	Περιφερειακή Αυτοδιοίκηση.	Υπηρεσίες Γ.Χ.Κ. και Τελωνειακές Αρχές	ΥΠΑΑΤ	Ιδιώτες & Επιχειρήσεις	Ένοπλες Δυνάμεις	Άλλοι Φορείς
Τρόφιμα	1.244	1.390	62	189	254	120	386
Υλικά σε επαφή με τρόφιμα	33	33	108	-	40	8	-
ΣΥΝΟΛΟ	1.277	1.423	170	189	294	128	386
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ : 3.867 δείγματα							

Το σύνολο των δειγμάτων τα οποία απεστάλησαν από Υπηρεσίες του ΕΦΕΤ (καθώς και μέρος των δειγμάτων που απέστειλαν οι αρμόδιες Υπηρεσίες των Περιφερειακών Ενοτήτων, στις οποίες αναθέτει ο ΕΦΕΤ δειγματοληψίες τροφίμων), εντάσσεται στο πλαίσιο των επισήμων ελέγχων των τροφίμων της εγχώριας αγοράς.

Ο έλεγχος πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο του προαναφερθέντος κεντρικού πρωτοκόλλου συνεργασίας Γ.Χ.Κ. – ΕΦΕΤ, για το 2016, σύμφωνα με το οποίο είχε προγραμματιστεί η εξέταση **1754** δειγμάτων τροφίμων.

Τα υπόλοιπα δείγματα που απέστειλαν οι Υπηρεσίες των Περιφερειακών Ενοτήτων αφορούν στους επισήμους ελέγχους για τα τρόφιμα που γίνονται στο πλαίσιο τοπικών προγραμμάτων συνεργασίας με τις Χημικές Υπηρεσίες ως και στο πρωτόκολλο συνεργασίας με το ΥΠΑΑΤ ή στους επισήμους ελέγχους εισαγόμενων τροφίμων.

Τα δείγματα που απεστάλησαν, στα εργαστήρια επισήμου ελέγχου του Γ.Χ.Κ., από τις διάφορες Χημικές Υπηρεσίες του Γ.Χ.Κ., αναφέρονται κυρίως σε επίσημο έλεγχο τροφίμων κατά την εισαγωγή ή την εξαγωγή.

Τα δείγματα που απεστάλησαν, από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, αφορούν κυρίως δείγματα επισήμου ελέγχου τροφίμων κατά την εισαγωγή, τα οποία εξετάστηκαν για την παρουσία ανεπιθύμητων ουσιών/επιμολυντών (όπως μυκοτοξίνες, βαρέα μέταλλα, πολυκυκλικοί αρωματικοί υδρογονάνθρακες κλπ.).

Στον επόμενο πίνακα παρουσιάζεται η κατανομή των δειγμάτων που εξετάστηκαν και τα οποία βρέθηκαν μη συμμορφούμενα με την εθνική και ενωσιακή νομοθεσία, ανάλογα με τον (ειδικότερο) χαρακτηρισμό τους.

Πίνακας 5.2.3. Κατανομή μη συμμορφούμενων δειγμάτων

	Εξετασθέντα δείγματα	Μη Κανονικά	Μη Κανονικά -Μη Ασφαλή ή Μη Κανονικά- Νοθευμένα	Σύνολο μη συμμορφούμενων
Ελέγχου εγχώριας αγοράς (Προγράμματα συνεργασίας, κλπ)	2.452	90	129	219
Ελέγχου εισαγομένων προϊόντων	830	3	24	27
Ιδιωτικές αναλύσεις	273	6	4	10
Ελέγχου Συμβάσεων Δημοσίου	95	-	-	-
Καταγγελίες	55	2	31	33
Λοιπά Δείγματα	162	-	-	-
Σύνολο	3.867	101	188	289

Σημειώνεται ότι, στην παρούσα έκθεση:

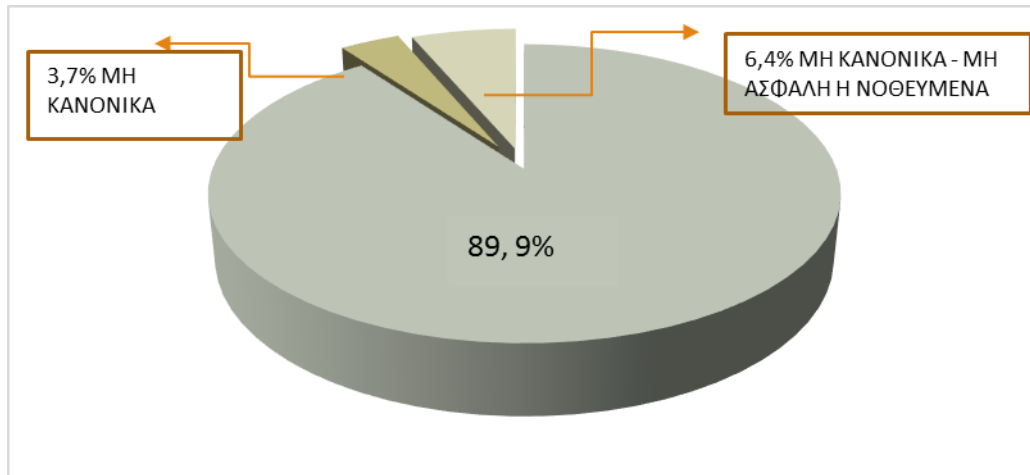
- Ως Μη Κανονικά χαρακτηρίζονται τα δείγματα τα οποία παρουσιάζουν μη συμμόρφωση με την εθνική ή/και ενωσιακή νομοθεσία σε παραμέτρους ποιότητας ή επισήμανσης, οι οποίες δεν σχετίζονται με θέματα ασφάλειας.
- Ως Μη Κανονικά-Μη Ασφαλή χαρακτηρίζονται τα δείγματα που παρουσιάζουν μη συμμόρφωση με την εθνική ή/και ενωσιακή νομοθεσία, σε παραμέτρους οι οποίες σχετίζονται με θέματα ασφάλειας και η κατανάλωσή τους μπορεί να έχει επιπτώσεις στην υγεία των καταναλωτών.
- Ως Μη Κανονικά-Νοθευμένα χαρακτηρίζονται τα δείγματα τα οποία παρουσιάζουν μη συμμόρφωση με την εθνική ή/και ενωσιακή νομοθεσία, που σχετίζεται με την προσθήκη υλών συνήθως ευτελέστερης αξίας του προϊόντος, με στόχο την κερδοσκοπία ή την καλύτερη εμφάνισή που όμως δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα.

Όπως φαίνεται από τον ως άνω πίνακα 5.2.3, από τους ελέγχους που πραγματοποιήθηκαν το 2016, το ποσοστό των δειγμάτων που χαρακτηρίστηκαν ως «Μη Κανονικά-Μη Ασφαλή» ή «Μη κανονικά – νοθευμένα» είναι χαμηλό (6,4%).

Επίσης, διαπιστώθηκε ότι σε ποσοστό 63,5 % των δειγμάτων καταγγελιών των πολιτών για μη συμμορφούμενα τρόφιμα, οι σχετικές καταγγελίες επιβεβαιώθηκαν εργαστηριακά.

Στο διάγραμμα που ακολουθεί, αποτυπώνεται η κατανομή των δειγμάτων επισημού ελέγχου της εγχώριας αγοράς (συμπεριλαμβανομένων των δειγμάτων καταγγελιών) όσον αφορά στο χαρακτηρισμό τους, σε % ποσοστό επί του συνόλου των δειγμάτων που εξετάστηκαν.

Διάγραμμα 5.2.1. Κατανομή των δειγμάτων επισημού ελέγχου της εγχώριας αγοράς ανάλογα με το χαρακτηρισμό τους

Οι αριθμοί και τα ποσοστά των μη συμμορφούμενων επιχειρησιακών δειγμάτων τροφίμων και υλικών σε επαφή με τρόφιμα, ανά κατηγορία προϊόντος, παρουσιάζονται αντίστοιχα, στον επόμενο πίνακα

Πίνακας 5.2.4. Κατανομή Εξετασθέντων μη συμμορφούμενων επιχειρησιακών δειγμάτων τροφίμων και υλικών σε επαφή με τρόφιμα, ανά κατηγορία, για το 2016.

Κατηγορία Τροφίμου	Αριθμός Εξετασθέντων δειγμάτων	Αριθμός Μη συμμορφούμενων δειγμάτων	Ποσοστό Μη συμμορφούμενων δειγμάτων
Αβγά και προϊόντα τους	19	-	-
Αρτύματα, σάλτσες κλπ.	214	2	0,93%
Γάλα και γαλακτοκομικά προϊόντα, παγωτά & γρανίτες	477	19	3,98%
Γλυκαντικές ύλες και μέλι	230	20	8,70%
Δημητριακά και προϊόντα τους	203	-	-
Έτοιμα γεύματα	30	-	-
Ιχθυηρά και προϊόντα τους	275	14	5,09%

Κατηγορία Τροφίμου	Αριθμός Εξετασθέντων δειγμάτων	Αριθμός Μη συμμορφούμενων δειγμάτων	Ποσοστό Μη συμμορφούμενων δειγμάτων
Κρέας και προϊόντα του	167	18	10,78%
Λίπη και έλαια	920	138	15%
Ελεύθερα Αλκοόλης Ποτά	87	4	4,60%
Προϊόντα αρτοποιίας	159	23	14,46%
Προϊόντα ζαχαροπλαστικής	92	3	3,26%
Τρόφιμα ειδικής διατροφής (βρεφικές & παιδικές τροφές)	47	-	-
Φρούτα, λαχανικά, καρποί και σπόροι	676	29	4,28%
Υλικά σε επαφή με τρόφιμα	222	12	5,40%
Πρόσθετα τροφίμων	29	7	24,14%
Άλλα Τρόφιμα	20	-	-
ΣΥΝΟΛΟ	3867	289	7,47%

Όπως φαίνεται από τον παραπάνω πίνακα 5.2.4, το μεγαλύτερο ποσοστό παραβατικότητας (24,14%), καταγράφηκε στα δείγματα προσθέτων τροφίμων(βαφών αυγών), ενώ αυξημένη παραβατικότητα (14,46%) παρουσιάζουν και τα προϊόντα αρτοποιίας (που συμπεριλαμβάνουν τα εκλεκτά αρτοσκευάσματα) που οφείλεται στην αυξημένη παρουσία κουμαρίνης.

Αναλυτικά οι κυριότερες αιτίες μη συμμόρφωσης, ανά είδος (κατηγορία) δείγματος, (σε απόλυτο αριθμό), παρουσιάζονται στον επόμενο πίνακα 5.2.5.

Πίνακας 5.2.5. Κύριες αιτίες μη συμμόρφωσης ανά είδος δείγματος

Κατηγορία Τροφίμου	Αριθμός Μη Συμμορφούμενων	Κύριες αιτίες Μη Συμμόρφωσης			
		Σύσταση	Επισήμανση	Σύσταση & Επισήμανση	Άλλη Αιτία
Αρτύματα, σάλτσες κλπ.	2	2	-	-	-
Γάλα και γαλακτοκομικά προϊόντα	18	6	6	5	1
Γλυκαντικές ύλες και	20	11	1	5	3

μέλι					
Ιχθυηρά και προϊόντα τους	14	6	-	-	8
Κρέας και προϊόντα του	18	1	14	3	-
Λίπη και έλαια	138	49	1	88	-
Ελεύθερα Αλκοόλης Ποτά	4	2	1	1	-
Προϊόντα ζαχαροπλαστικής	3	-	2	1	-
Φρούτα, λαχανικά, καρποί και σπόροι	29	23	3	3	-
Γρανίτες	1	1	-	-	-
Προϊόντα αρτοποιίας	23	15	6	2	-
Υλικά σε επαφή με τρόφιμα	12	5	1	6	-
Πρόσθετα τροφίμων	7	7	-	-	-
ΣΥΝΟΛΟ	289	128	35	114	12

Η εκτίμηση των κυριότερων μη συμμορφώσεων του πίνακα 5.2.5, αναλυτικά, έχει ως εξής:

- **Στην κατηγορία των λιπών και ελαίων**, στην οποία έχει σημειωθεί ο μεγαλύτερος αριθμός μη συμμορφώσεων (138 δείγματα), το μεγαλύτερο ποσοστό των μη συμμορφούμενων δειγμάτων αφορά σε εκτροπές ταυτόχρονα ως προς τη σύσταση και ως προς την επισήμανση.
- **Στην κατηγορία των προϊόντων αρτοποιίας**, το ποσοστό των εκτροπών παρατηρείται σχετικά αυξημένο (14,46%) και οφείλεται, όπως προαναφέρθηκε, στο γεγονός ότι στην εν λόγω κατηγορία συμπεριλαμβάνονται τα εκλεκτά αρτοσκευάσματα στα οποία έγινε εκτεταμένος έλεγχος για την παρουσία κουμαρίνης, αρωματικής ουσίας της οποίας [σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) 1334/2008] η παρουσία βρίσκεται υπό περιορισμό σε ορισμένες κατηγορίες τροφίμων. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα του εργαστηρίου της Α' Χ.Υ. Αθηνών, η παρουσία της στα συγκεκριμένα προϊόντα οφείλεται κυρίως στην κανέλλα και στο μαχλέπι που χρησιμοποιούνται κατά την παρασκευή τους. Με βάση τα αποτελέσματα, δόθηκαν σχετικές οδηγίες στις εμπλεκόμενες επιχειρήσεις.
- **Στην κατηγορία του κρέατος και των προϊόντων του**, το μεγαλύτερο ποσοστό των μη συμμορφώσεων αναφέρεται σε εκτροπές ως προς την επισήμανση.
- **Στην κατηγορία του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων**, οι εκτροπές που παρουσιάζονται αφορούν τόσο στη σύσταση (ποιοτικά χαρακτηριστικά και είδος

γάλακτος), όσο και στην επισήμανση, κυρίως σε δείγματα τυριών, αλλά και σε δείγματα γιαουρτιών.

Στους ελέγχους της εν λόγω κατηγορίας προϊόντων συμπεριλαμβάνονται και οι έλεγχοι γάλακτος για παρουσία καταλοίπων μη στεροειδών αντιφλεγμονωδών ουσιών που χρησιμοποιούνται ως κτηνιατρικά φάρμακα.

- **Στην κατηγορία των γλυκαντικών υλών και του μελιού**, οι περισσότερες παραβάσεις αφορούν στη σύσταση, αναφερόμενες κυρίως σε εκτροπές παραμέτρων ποιότητας του μελιού.
- **Στην κατηγορία των ιχθυηρών και των προϊόντων τους**, ένα μέρος των μη συμμορφούμενων δειγμάτων αφορά στη λανθασμένη δήλωση του καθαρού βάρους (εκτός επίταγου) σε επιπαγωμένα προϊόντα ιχθυηρών. Ο εν λόγω έλεγχος, ο οποίος επιβάλλεται από τις διατάξεις του κανονισμού (ΕΕ) 1169/2011, έγινε για πρώτη φορά σε συστηματική βάση και αποτελεί προτεραιότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη διάγνωση της συχνότητας δόλιων πρακτικών που παρατηρούνται στην αναγραφή της ένδειξης του καθαρού βάρους στην προσυσκευασία, εις βάρος των συμφερόντων του καταναλωτή.
- **Στην κατηγορία των φρούτων και λαχανικών, καρπών, σπόρων και προϊόντων τους**, οι περισσότερες μη συμμορφώσεις αφορούν θέματα σύστασης, αναφερόμενες κυρίως στην παρουσία θειωδών ενώσεων σε αποξηραμένα φρούτα ή αφλατοξινών σε αραχίδες.
- **Τέλος, από τη συνολική εκτίμηση του εν λόγω πίνακα διαφαίνεται ότι το μεγαλύτερο ποσοστό των μη συμμορφώσεων όλων των επιχειρησιακών δειγμάτων συνίσταται σε παραβάσεις ταυτόχρονα και ως προς τη σύσταση και ως προς την επισήμανση.**

Συμπερασματικά, από τον επίσημο έλεγχο τροφίμων, κατά το 2016, διαπιστώθηκαν τα εξής:

1. Στα δείγματα τροφίμων εγχώριας αγοράς:

- Κατά το μεγαλύτερο ποσοστό τους, τα εξετασθέντα δείγματα (89,9 %) είναι **σύμφωνα** με τις ισχύουσες σχετικές εθνικές και ενωσιακές διατάξεις, ως προς τις παραμέτρους που εξετάστηκαν.
- Σε ποσοστό περίπου 6,4% του συνόλου τους, τα εξετασθέντα δείγματα παρουσίασαν εκτροπές που σχετίζονται με την ασφάλεια των προϊόντων και με θέματα νοθείας (κυρίως στα ελαιόλαδα), ενώ ποσοστό 3,7% παρουσίασε εκτροπές που σχετίζονται με τις παραμέτρους ποιότητας ή/και την επισήμανση των προϊόντων.

2. Στα δείγματα ελέγχου εισαγομένων προϊόντων:

Σχεδόν κατά το σύνολό τους (96,7%), τα εξετασθέντα δείγματα είναι **σύμφωνα** με τις ισχύουσες σχετικές εθνικές και ενωσιακές διατάξεις, ως προς τις παραμέτρους που εξετάστηκαν, ενώ σε μικρό ποσοστό (2,9%) τα εξετασθέντα δείγματα παρουσίασαν εκτροπές που σχετίζονται με την ασφάλεια των προϊόντων και ποσοστό μόλις 0,4% παρουσίασε εκτροπές που σχετίζονται με τις παραμέτρους **ποιότητας** των προϊόντων.

3. Στα δείγματα που αφορούσαν καταγγελίες καταναλωτών, 31 δείγματα επιβεβαιώθηκαν ως μη ασφαλή ή νοθευμένα, ενώ μόνο 2 δείγματα κρίθηκαν ως μη κανονικά.

5.3. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΩΝ ΕΘΝΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΩΝ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΤΟΥ Γ.Χ.Κ. ΓΙΑ ΤΑ ΤΡΟΦΙΜΑ

Έξι από τα εργαστήρια του Γ.Χ.Κ. έχουν ορισθεί, από τις αρμόδιες αρχές για τον επίσημο έλεγχο των τροφίμων, ως Εθνικά Εργαστήρια Αναφοράς, στο πλαίσιο του κανονισμού (ΕΚ) 882/2004. Στις βασικές δραστηριότητές τους συμπεριλαμβάνονται ο συντονισμός των επισήμων εργαστηρίων ελέγχου τροφίμων στον τομέα της αρμοδιότητάς τους, η συνεργασία με τα αντίστοιχα Εργαστήρια Αναφοράς της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η παροχή τεχνικής και επιστημονικής συνδρομής προς τις αρμόδιες αρχές στην κατάρτιση των συντονισμένων σχεδίων επισήμων ελέγχων. Τα εργαστήρια αυτά συμμετέχουν υποχρεωτικά σε διεργαστηριακές δοκιμές που διοργανώνουν τα αντίστοιχα Εργαστήρια Αναφοράς της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αξιολογούνται ετησίως για την απόδοσή τους και πιστοποιούν τη θέση τους στην αιχμή των επιστημονικών εξελίξεων.

Κατά το έτος 2016, τα 6 εθνικά εργαστήρια αναφοράς του Γ.Χ.Κ. για τα τρόφιμα έλαβαν μέρος στα διεργαστηριακά προγράμματα που διοργάνωσαν τα αντίστοιχα Εργαστήρια Αναφοράς της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αναλυτικά τα διεργαστηριακά προγράμματα στα οποία συμμετείχε κάθε εργαστήριο είναι:

1. Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς για τα γενετικώς τροποποιημένα (ΓΤ) τρόφιμα:
 - Comparative test ILC- EURL-GMFF-CT 01/16a. Identification of the GM maize event(s) present and Quantification of the GM maize event(s) detected in mexican tortillas and b. Screening for the presence of the GM maize events 1507, 40278 and MIR 162 and Quantification of the GM maize event(s) detected in maize feed
2. Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς για τα υλικά που προορίζονται να έλθουν σε επαφή με τρόφιμα:
 - ILC 01 2016: Migration of elements from tableware (ceramic and glass)
 - ILC 02 2016: Temperature control (article filling) and specific migration
3. Εθνικό εργαστήριο αναφοράς για τα κατάλοιπα φυτοφαρμάκων σε δημητριακά, τα κατάλοιπα φυτοφαρμάκων σε τρόφιμα ζωικής προέλευσης και για τα φυτοφάρμακα με μεθόδους μεμονωμένου υπολείμματος:
 - EUPT-CF-10 10th European Proficiency Test for pesticides requiring multi residue methods(rye flour)
 - EUPT-AO-11 11th European Proficiency Test in food of animal origin (pig fat)
 - EUPT-FV-18 European Proficiency Test in fruits and vegetables 18 (spinach)
 - EUPT-SRM-11 11th European Proficiency Test using single residue methods(spinach homogenate)
4. Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς για τους πολυκυκλικούς αρωματικούς υδρογονάνθρακες:

- Inter-laboratory comparison organised by the European Union Reference Laboratory for Polycyclic Aromatic Hydrocarbons - Four marker PAHs in smoked black pepper
 - Inter-laboratory comparison organised by the European Union Reference Laboratory for Polycyclic Aromatic Hydrocarbons - MCPD Esters and glycidyl Esters in food
5. Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς για τα βαρέα μέταλλα
- EURL-HM-22 Determination of heavy metals in fish
 - IRMM-PT-43 Determination of iAs and As in rice
6. Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς για τις μυκοτοξίνες
- PT TROPANE ALKALOIDS - Determination of Tropane Alkaloids (atropine and scopolamine) in cereals, cereal products, herbal infusions and tea.

Εκπρόσωποι των Εθνικών Εργαστηρίων Αναφοράς του Γ.Χ.Κ. παρέστησαν, κατά το έτος 2016 στις ετήσιες συναντήσεις των Εργαστηρίων Αναφοράς της Ευρωπαϊκής Ένωσης που διοργάνωσαν τα αντίστοιχα Εργαστήρια Αναφοράς της Ευρωπαϊκής Ένωσης EURL.

Στις εν λόγω συναντήσεις, συζητήθηκαν ειδικά θέματα στο πεδίο των δραστηριοτήτων του κάθε εργαστηρίου.

5.4. ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΕΠΙΣΗΜΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

1. Συμμετοχή υπαλλήλων, σε ομάδες εργασίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, σχετικά με το ελαιόλαδο ως και τα υλικά και αντικείμενα σε επαφή με τρόφιμα.
2. Συμμετοχή υπαλλήλου, σε ομάδα εργασίας του Συμβουλίου της Ευρώπης, για τα υλικά συσκευασίας τροφίμων & φαρμακευτικών προϊόντων.
3. Συμμετοχή υπαλλήλου, στην Ολομέλεια του Ευρωπαϊκού Δικτύου Εργαστηρίων για τους Γενετικώς Τροποποιημένους Οργανισμούς.
4. Συμμετοχή υπαλλήλου, σε ομάδα εμπειρογνομόνων του Διεθνούς Συμβουλίου Ελαιολάδου.
5. Συμμετοχή υπαλλήλων, σε ομάδα εργασίας του ΥΠΑΑΤ, για τον «καθορισμό οδηγιών για την ορθή πρακτική στην ελαιοκαλλιέργεια με στόχο τη βελτίωση της ποιότητας του ελαιολάδου».
6. Συμμετοχή υπαλλήλου, στην ομάδα εργασίας του Επιστημονικού Συμβουλίου Ελέγχου Τροφίμων (ΕΣΕΤ) του ΕΦΕΤ, για την κατάρτιση λίστας παραγώγων της υδροξυτυροσόλης που απαντούν στο ελαιόλαδο και την καταγραφή των αναλυτικών μεθόδων.
7. Συμμετοχή υπαλλήλων του Γ.Χ.Κ., στις ομάδες εργασίας του ΕΦΕΤ, για την κατάρτιση προγραμμάτων Επισήμου Ελέγχου της Ασφάλειας και της Ποιότητας των τροφίμων έτους 2017, στη βάση της αξιολόγησης της επικινδυνότητας στους τομείς:
 - Ποιότητα – γνησιότητα ελαιολάδου,
 - Ποιότητα – γνησιότητα μελιού,
 - Ποιότητα – γνησιότητα γαλακτοκομικών προϊόντων,

- Ποιότητα – γνησιότητα ιχθυηρών,
- Πρόσθετα σε ζωικής και φυτικής προέλευσης τρόφιμα,
- Μυκοτοξίνες, Νιτρικά,
- Βαρέα Μέταλλα και προσμείξεις παραγωγικής διαδικασίας (ακρυλαμίδιο κ.α.),
- Υπολείμματα Φυτοπροστατευτικών Ουσιών,
- Διοξίνες, Πολυκυκλικοί Αρωματικοί Υδρογονάνθρακες, Χλωροπροπανόλες, Ανίχνευση επεξεργασίας με ιονίζουσα ακτινοβολία,
- Γενετικά Τροποποιημένοι Οργανισμοί,
- Αλλεργιογόνα συστατικά,
- Μικροβιολογικοί κίνδυνοι – Ισταμίνη σε ιχθυηρά,
- Υλικά και Αντικείμενα σε επαφή με τρόφιμα,
- Αναδυόμενοι κίνδυνοι – Νοθεία / Παραπλάνηση.

6. ΤΟΜΕΑΣ ΝΕΡΟΥ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Στον τομέα των νερών και του περιβαλλοντικού ελέγχου, το Γ.Χ.Κ. δραστηριοποιείται, κυρίως, με δύο τρόπους:

α. Εξετάζει δείγματα νερών, αποβλήτων, καθώς και λοιπών περιβαλλοντικών δειγμάτων, για τον έλεγχο της παρουσίας ρυπαντών, την ταυτοποίηση ρύπανσης/μόλυνσης, ή/και της συμμόρφωσης με τις σχετικές νομοθετικές διατάξεις, κατά περίπτωση.

β. Συμμετέχει σε διυπουργικές επιτροπές διαμόρφωσης του κανονιστικού πλαισίου.

Για το έτος 2016, οι ως άνω δραστηριότητες είχαν συντονιστεί από το Τμήμα Τροφίμων, Νερών & Περιβάλλοντος της Διεύθυνσης Αλκοόλης & Τροφίμων και έχουν ως εξής:

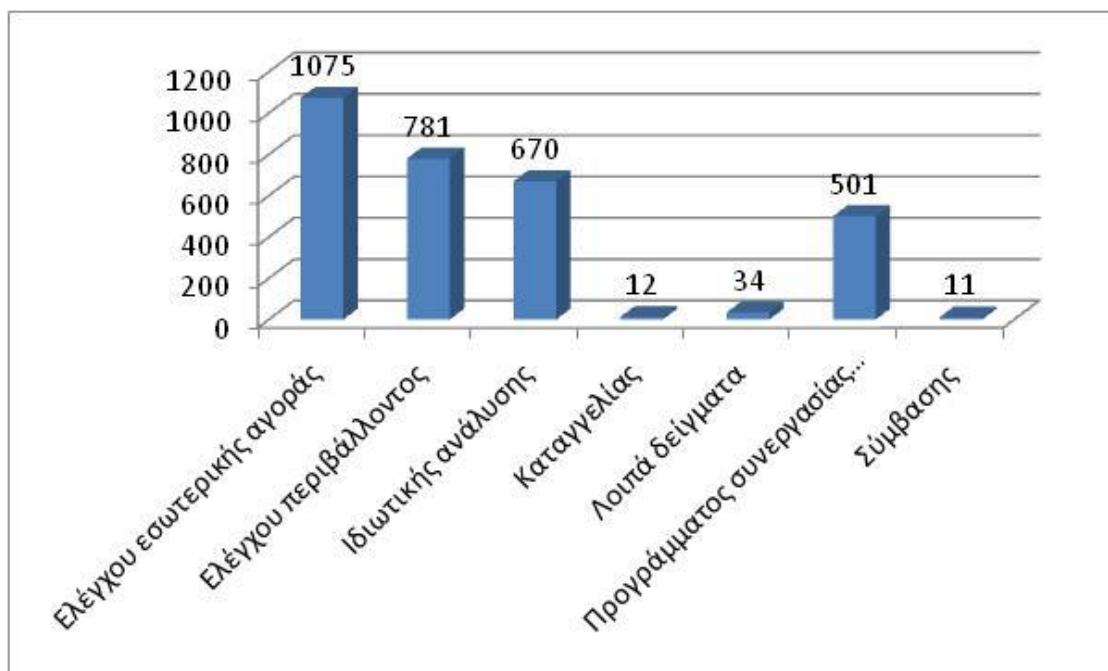
6.1. ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΟ ΕΡΓΟ

6.1.1. ΝΕΡΑ

Κατά το 2016, εξετάσθηκαν συνολικά **3.084** επιχειρησιακά δείγματα νερών από **14** Εργαστήρια του Γ.Χ.Κ..

Η κατανομή του συνόλου των επιχειρησιακών δειγμάτων (3.084 δείγματα) ανά κατηγορία ελέγχου αποτυπώνεται στο διάγραμμα 6.1.1.1 που ακολουθεί:

Διάγραμμα 6.1.1.1. Αριθμός επιχειρησιακών δειγμάτων ανά κατηγορία Επιχειρησιακού δείγματος

Σημειώνεται ότι, στον αριθμό των δειγμάτων ελέγχου εγχώριας αγοράς (1075 δείγματα), συμπεριλαμβάνονται και τα δείγματα εμφιαλωμένων νερών και τα δείγματα πάγου, που εξετάσθηκαν στο πλαίσιο της εφαρμογής του πρωτοκόλλου συνεργασίας μεταξύ ΕΦΕΤ & Γ.Χ.Κ. και αφορούν στον επίσημο έλεγχο για το 2016, όχι όμως και τα δείγματα προγραμμάτων συνεργασίας ή υποστήριξης που εξετάσθηκαν σε εφαρμογή αντίστοιχων πρωτοκόλλων συνεργασίας/συμφωνιών με λοιπούς φορείς.

Ειδικότερα, το εργαστηριακό έργο, το οποίο επιτελέστηκε στα πλαίσια του πρωτοκόλλου συνεργασίας μεταξύ Γ.Χ.Κ. & Ε.Φ.Ε.Τ. περιλάμβανε την εξέταση των μικροβιολογικών παραμέτρων στα εμφιαλωμένα νερά (50 δείγματα) και σε παγάκια (30 δείγματα) και την εξέταση εμφιαλωμένων νερών (20 δείγματα) ως προς την παράμετρο των βρωμικών ιόντων.

Το εν λόγω έργο ανατέθηκε σε 3 διαπιστευμένα εργαστήρια Χημικών Υπηρεσιών του Γ.Χ.Κ. (διαπιστευμένα σύμφωνα με το πρότυπο ΕΛΟΤ ENISO 17025:2005) στο πλαίσιο της απόφασης ΓΓΔΕ υπ' αριθ. 30/003/000/4638 «Εξειδίκευση του εργαστηριακού έργου των Χημικών Υπηρεσιών της Γενικής Διεύθυνσης Γενικού Χημείου του Κράτους (Γ.Χ.Κ.) της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων (Γ.Γ.Δ.Ε.) του Υπουργείου Οικονομικών και ανακαθορισμός της καθ' ύλην και κατά τόπον αρμοδιότητας αυτών, για τους σκοπούς των επίσημων ελέγχων στα τρόφιμα, στο πλαίσιο της εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΚ) 882/2004», ως εξής:

- Χ.Υ. Ηπείρου - Δυτικής Μακεδονίας - Τμήμα Α' - Εργαστηριακών Ελέγχων (ως προς μικροβιολογικές παραμέτρους)
- Χ.Υ. Ανατ. Μακεδονίας και Θράκης – Τμήμα Χ.Υ. Σερρών (ως προς μικροβιολογικές παραμέτρους)
- Χ.Υ. Αιγαίου – Τμήμα Χ.Υ. Ρόδου (ως προς μικροβιολογικές παραμέτρους και βρωμικά ιόντα).

Οι δειγματοληψίες των ως άνω δειγμάτων εμφιαλωμένων νερών πραγματοποιήθηκαν, κατά κανόνα, από τις κατά τόπους Υπηρεσιακές μονάδες του ΕΦΕΤ ενώ, σε ορισμένες περιπτώσεις, για τη δειγματοληψία, υπήρξε συνεργασία μεταξύ ΕΦΕΤ και Υπηρεσιών Υγείας των Περιφερειών.

Τα δείγματα νερών που εξετάσθηκαν, κατά το 2016, από τα εργαστήρια του Γ.Χ.Κ., ανήκουν στις εξής κατηγορίες:

- πόσιμο νερό (συμπεριλαμβανομένων των εμφιαλωμένων),
- επιφανειακά νερά (νερά λιμνών, ποταμών, νερά φραγμάτων & ταμιευτήρων νερού, λοιπά επιφανειακά νερά),
- υπόγεια νερά (νερά γεωτρήσεων, πηγαδιών, πηγών),
- νερά θαλασσών (νερά θαλασσών και νερά θαλάσσιας πετρελαϊκής ρύπανσης),
- νερά αναψυχής/θεραπείας (ιαματικοί φυσικοί πόροι, νερά κολύμβησης, νερά κολυμβητικών δεξαμενών),

- άλλα νερά (νερά άρδευσης, ιχθυοκαλλιέργειας, μονάδων τεχνητού νεφρού νοσοκομείων, όμβρια νερά, απεσταγμένα & απιονισμένα νερά, λοιπά νερά).

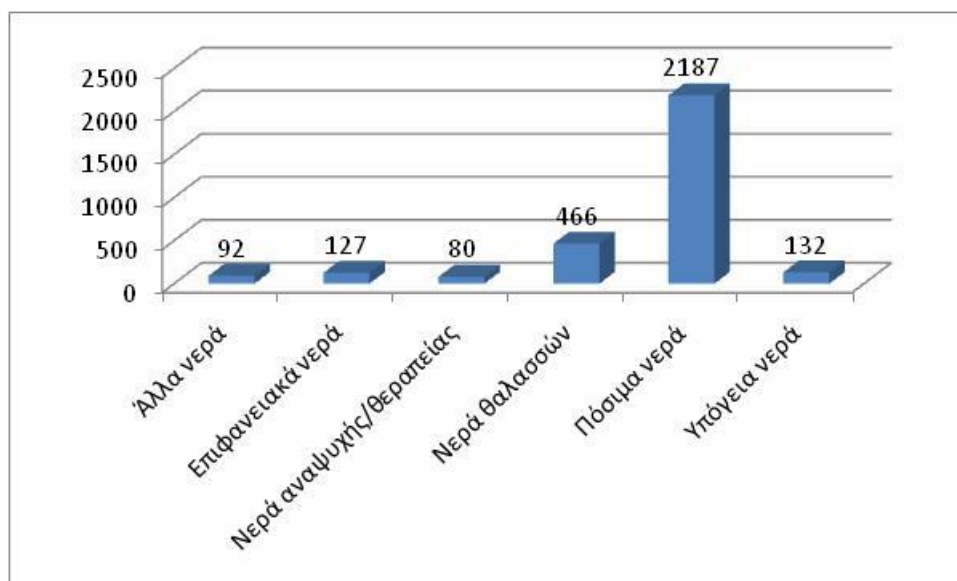
Η κατανομή των εν λόγω δειγμάτων, ανά αποστέλλουσα Αρχή παρουσιάζεται στον πίνακα 6.1.1.1:

Πίνακας 6.1.1.1. Κατανομή δειγμάτων ανά αποστέλλουσα Αρχή

Κατηγορία δειγμάτων	Αριθμός επιχειρησιακών δειγμάτων	Ποσοστό επί του συνόλου %
ΕΦΕΤ	79	2,56%
Περιφέρειες –Υπηρεσίες Αποκεντρωμένων Αυτοδιοικήσεων	1728	56,03%
Δήμοι & κοινότητες	377	12,22%
Υπηρεσίες Γ.Χ.Κ.	49	1,59%
Στρατός	275	8,92%
Λιμεναρχεία	98	3,18%
Νοσοκομεία	107	3,47%
Υπουργεία	94	3,05%
Ιδιώτες & Επιχειρήσεις	256	8,30%
Λοιποί φορείς	21	0,68%
ΣΥΝΟΛΟ	3084	100 %

Στο διάγραμμα 6.1.1.2, που ακολουθεί, παρουσιάζεται η κατανομή των ως άνω δειγμάτων, ανά κατηγορία νερού, αριθμητικά.

Διάγραμμα 6.1.1.2. Αριθμός επιχειρησιακών δειγμάτων ανά κατηγορία νερού

Όπως προκύπτει από το ως άνω διάγραμμα, σημαντικός αριθμός δειγμάτων νερών που εξετάσθηκαν κατά το 2016, αφορούσε σε δείγματα πόσιμου νερού.

Εξετάσθηκαν συνολικά **2187 δείγματα πόσιμου νερού, δηλαδή ποσοστό 70,91 % επί του συνόλου των δειγμάτων.**

Επίσης, σημειώνεται ότι, από το σύνολο των δειγμάτων νερών θαλασσών που εξετάσθηκαν (466 δείγματα), τα 80 δείγματα (ποσοστό 17,17 %) αφορούσαν δείγματα ελέγχου-ταυτοποίησης πετρελαϊκής ρύπανσης τα οποία, στο σύνολό τους, απεστάλησαν από τις αρμόδιες Λιμενικές Αρχές της χώρας μας. Σημειώνεται ότι, όσον αφορά στον χαρακτηρισμό των δειγμάτων της πετρελαϊκής ρύπανσης των θαλασσών, κατά κανόνα δεν υπάρχει χαρακτηρισμός με την έννοια της συμμόρφωσης ή μη με αντίστοιχη νομοθετική διάταξη, καθόσον ο έλεγχος αφορά συνήθως στην ταυτοποίηση ή μη των προσκομισθέντων δειγμάτων καυσίμων πλοίων, με τα αντίστοιχα δείγματα καυσίμων που έχουν συλλεχθεί από την ρυπανθείσα θαλάσσια περιοχή.

Από τις αναλύσεις των ως άνω δειγμάτων νερών προέκυψαν τα εξής αποτελέσματα:

- **320** δείγματα χαρακτηρίστηκαν ως ΜΗ ΚΑΝΟΝΙΚΑ δείγματα,
- **125** δείγματα χαρακτηρίστηκαν ως ΜΗ ΚΑΝΟΝΙΚΑ-ΜΗ ΑΣΦΑΛΗ δείγματα,
- **1220** δείγματα χαρακτηρίστηκαν ως ΚΑΝΟΝΙΚΑ,
- **19** δείγματα είχαν άλλους χαρακτηρισμούς και
- **1400** δείγματα δεν είχαν καθόλου χαρακτηρισμό.

Στον πίνακα που ακολουθεί, παρουσιάζονται αναλυτικά τα μη συμμορφούμενα (Μη Κανονικά & Μη Κανονικά-Μη Ασφαλή) με την εθνική και ενωσιακή νομοθεσία επιχειρησιακά δείγματα νερών.

Πίνακας 6.1.1.2. Κατανομή δειγμάτων ανά αποστέλλουσα Αρχή

	Εξετασθέντα δείγματα	Μη Κανονικά	Μη Κανονικά-Μη Ασφαλή	Σύνολο μη συμμορφούμενων
Ελέγχου εγχώριας αγοράς	1075	187	40	227
Προγράμματα Συνεργασίας ή Υποστήριξης	501	62	19	81
Ελέγχου Περιβάλλοντος	781	35	-	35
Ιδιωτικές αναλύσεις	670	27	63	90
Ελέγχου Συμβάσεων	11	6	-	6
Καταγγελίες	12	-	3	3
Λοιπά Δείγματα	34	3	-	3
Σύνολο	3084	320	125	445

Σημειώνεται ότι, στην παρούσα έκθεση:

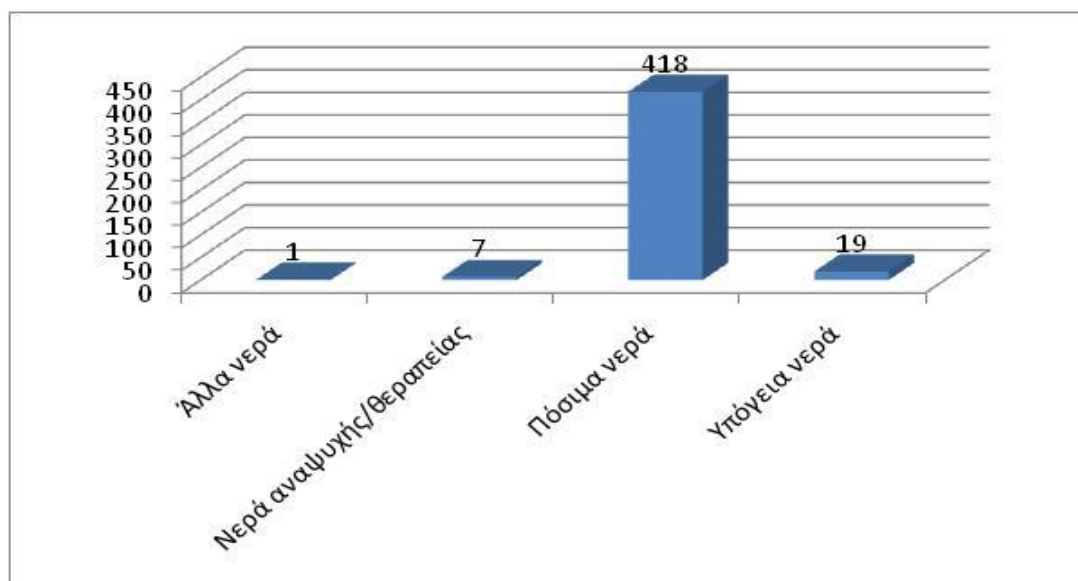
- Ως **Μη Κανονικά** χαρακτηρίζονται τα δείγματα των νερών τα οποία παρουσιάζουν μη συμμορφώσεις σε παραμέτρους ποιότητας (ενδεικτικές παράμετροι, όπως αυτές κατονομάζονται στις αντίστοιχες νομοθετικές διατάξεις) ή στην επισήμανση, οι οποίες δεν σχετίζονται με θέματα ασφάλειας.
- Ως **Μη Κανονικά - Μη Ασφαλή** χαρακτηρίζονται δείγματα νερών που παρουσιάζουν μη συμμορφώσεις ως προς τις χημικές και μικροβιολογικές παραμέτρους, όπως αυτές κατονομάζονται στις αντίστοιχες νομοθετικές διατάξεις και οι οποίες σχετίζονται με θέματα ασφάλειας και η κατανάλωσή τους μπορεί να έχει επιπτώσεις στην υγεία των καταναλωτών.

Όπως προκύπτει από τον ως άνω πίνακα, από τους ελέγχους που πραγματοποιήθηκαν το 2016 στα επιχειρησιακά δείγματα νερών, **το ποσοστό των δειγμάτων που χαρακτηρίστηκαν ως «Μη Κανονικά-Μη Ασφαλή» είναι αρκετά χαμηλό (ποσοστό 4,05%), ενώ το ποσοστό των δειγμάτων που χαρακτηρίστηκαν ως «Μη Κανονικά» ανέρχεται σε 10,38%.**

Επίσης, διαπιστώθηκε ότι ποσοστό 25,0% των δειγμάτων καταγγελιών των πολιτών για μη συμμορφούμενα δείγματα νερών, επιβεβαιώθηκαν εργαστηριακά (3 δείγματα χαρακτηρίστηκαν ως Μη Κανονικά-Μη ασφαλή, λόγω εμφανούς αλλοίωσης οργανοληπτικών χαρακτηριστικών, ως και ανίχνευσης οργανικών ουσιών ξένων προς τη φύση του νερού).

Η κατανομή των μη συμμορφούμενων δειγμάτων ανά είδος/κατηγορία νερού παρουσιάζεται στο ακόλουθο διάγραμμα

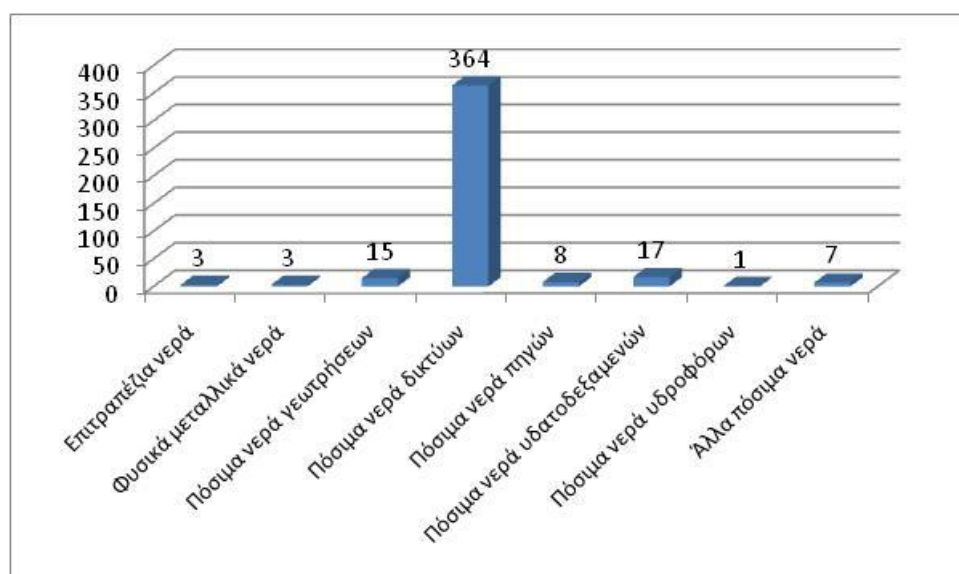
Διάγραμμα 6.1.1.3. Κατανομή μη συμμορφούμενων δειγμάτων ανά είδος/κατηγορία νερού (αριθμητικά)

Σημειώνεται επίσης ότι, **όσον αφορά αποκλειστικά στα 2187 δείγματα πόσιμου νερού** που εξετάσθηκαν (δείγματα νερού ανθρώπινης κατανάλωσης & δείγματα εμφιαλωμένων νερών), τα 1072 δείγματα κρίθηκαν Κανονικά (ποσοστό 49,02%), ενώ σημαντικός αριθμός δειγμάτων πόσιμου νερού (687 δείγματα, ποσοστό 31,41%) δεν είχε χαρακτηρισμό ως προς τη συμμόρφωση με τις σχετικές νομοθετικές διατάξεις κι αυτό οφείλεται κυρίως στο ότι τα δείγματα αυτά αποτελούσαν αντικείμενο ειδικής σύμβασης ή πρωτοκόλλου συνεργασίας με άλλους φορείς.

Επίσης, 418 δείγματα πόσιμου νερού ήταν μη συμμορφούμενα με τις σχετικές νομοθετικές διατάξεις (ποσοστό 19,11%) και η κατανομή τους ανά είδος/κατηγορία νερού παρουσιάζεται στο διάγραμμα 1.1.1.4.

Διάγραμμα 6.1.1.4. Κατανομή μη συμμορφούμενων δειγμάτων πόσιμου νερού ανά είδος/κατηγορία νερού (αριθμητικά).

Στον Πίνακα 6.1.1.3, που ακολουθεί, παρουσιάζονται αναλυτικά το πλήθος και τα επί % ποσοστά των μη συμμορφούμενων (κανονικών & μη κανονικών-μη ασφαλών) δειγμάτων, ανά είδος/κατηγορία νερού και ανά αιτία μη συμμόρφωσης. Όπως προκύπτει από αυτόν τον Πίνακα, η κύρια αιτία μη συμμόρφωσης των δειγμάτων νερών ήταν η εκτροπή από τα αντίστοιχα νομοθετικά όρια μικροβιολογικών παραμέτρων (356 δείγματα επί συνόλου 445 μη συμμορφούμενων δειγμάτων, ήτοι ποσοστό 80%).

Πίνακας 6.1.1.3. Μη συμμορφούμενα δείγματα νερών, ανά κατηγορία νερού και ανά αιτία μη συμμόρφωσης (χημική ή/και μικροβιολογική παράμετρος)

Είδος δείγματος	Αριθμός δειγμάτων	Μη συμμορφούμενα δείγματα	Αριθμός δειγμάτων ανά αιτία μη συμμόρφωσης			Ποσοστό μη συμμόρφωσης (ανά είδος δείγματος)
			Εκτροπή ως προς χημική και μικροβιολογική παράμετρο	Εκτροπή ως προς χημική παράμετρο	Εκτροπή ως προς μικροβιολογική παράμετρο	
Επιτραπέζια νερά	93	3	-	2	1	3,23%
Φυσικά μεταλλικά νερά	105	3	-	3	-	2,86%
Πόσιμα νερά γεωτρήσεων	74	15	1	5	9	20,27%
Πόσιμα νερά δικτύων	1701	364	-	63	301	21,40%
Πόσιμα νερά πηγών	42	8	-	-	8	19,05%
Πόσιμα νερά υδατοδεξαμενών	59	17	-	-	17	28,81%
Πόσιμα νερά υδροφόρων	41	1	-	-	1	2,44%
Άλλα πόσιμα νερά	70	7	-	5	2	10,00%
Υπόγεια νερά	132	19	-	7	12	14,39%
Νερά αναψυχής/θεραπείας	80	7	-	2	5	8,75%
Άλλα νερά	687	1	-	1	-	1,46%
ΣΥΝΟΛΟ	3084	445	1	88	356	14,43%

Τέλος, στον παρακάτω Πίνακα, αναλύεται το πλήθος των μη συμμορφούμενων δειγμάτων νερών, τα οποία παρουσίασαν εκτροπές από τα νομοθετικά όρια χημικών παραμέτρων (88 δείγματα), ανά κατηγορία νερού και ανά εκτρεπόμενη χημική παράμετρο.

Όπως προκύπτει από τον εν λόγω Πίνακα, οι παράμετροι με τη μεγαλύτερη συχνότητα εμφάνισης εκτροπών ήταν τα χλωριούχα ιόντα, τα νιτρικά ιόντα, ο υδράργυρος και το αρσενικό (κατά φθίνουσα σειρά).

Πίνακας 6.1.1.4. Μη συμμορφούμενα, ως προς χημική παράμετρο, δείγματα νερών ανά κατηγορία νερού και ανά εκτρεπόμενη χημική παράμετρο.

	Επιτραπέζια νερά	Φυσικά μεταλλικά νερά	Πόσιμα νερά γεωτρήσεων	Πόσιμα νερά δικτύων	Άλλα πόσιμα νερά	Υπόγεια νερά	Νερά αναψυχής	Άλλα νερά	ΣΥΝΟΛΟ
Υδράργυρος	-	-	-	11	-	-	-	-	11
Αρσενικό	-	-	-	4	1	4	-	-	9
Βρωμικά	1	-	-	-	-	-	-	-	1
Οργ. Ενώσεις	1	2	-	-	-	-	-	-	3
Νιτρικά	-	-	1	9	-	2	-	-	12
Μόλυβδος και σίδηρος	-	-	1	-	-	-	-	-	1
Αρσενικό & Αμμώνιο	-	1	-	-	-	-	-	-	1
Μαγγάνιο & Σίδηρος	-	-	2	-	-	-	-	-	2
Σίδηρος	-	-	-	1	-	-	-	1	2
Θειικά	-	-	-	2	-	-	-	-	2
Ελ. χλώριο	-	-	-	1	-	-	-	-	1
Υπολ. χλώριο	-	-	-	-	-	-	2	-	2
Χλωριούχα	-	-	1	31	4	-	-	-	36
Αγωγιμότητα & χλωριούχα	-	-	-	2	-	1	-	-	3
Χλωριούχα & χρώμα	-	-	-	1	-	-	-	-	1
pH	-	-	-	1	-	-	-	-	1
ΣΥΝΟΛΟ	2	3	5	63	5	7	2	1	88

Σημείωση: Στο συνολικό αριθμό των ως άνω επιχειρησιακών δειγμάτων νερών, δεν συμπεριλαμβάνονται τα δείγματα νερών που εξετάστηκαν από τα εργαστήρια του Γ.Χ.Κ., στα πλαίσια του κοινοτικού προγράμματος ελέγχου επιφανειακών νερών (ΕΣΠΑ), τα οποία περιγράφονται στη συνέχεια.

6.1.2 ΔΕΙΓΜΑΤΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Στον τομέα του ελέγχου του περιβάλλοντος (πλην του νερού που προαναφέρεται), κατά το 2016, **εξετάσθηκαν συνολικά 357 επιχειρησιακά περιβαλλοντικά δείγματα**, από 7 Χημικές Υπηρεσίες, τα οποία, ειδικότερα, κατατάσσονται στις εξής υποκατηγορίες δειγμάτων:

α. Απόβλητα (196 δείγματα)

- Απόβλητα εργοστασίων ή βιομηχανικά απόβλητα (στερεά & υγρά απόβλητα), 40 δείγματα.
- Αστικά Λύματα (επεξεργασμένα και μη), 29 δείγματα.
- Λοιπά απόβλητα (στερεά & υγρά απόβλητα), 127 δείγματα.

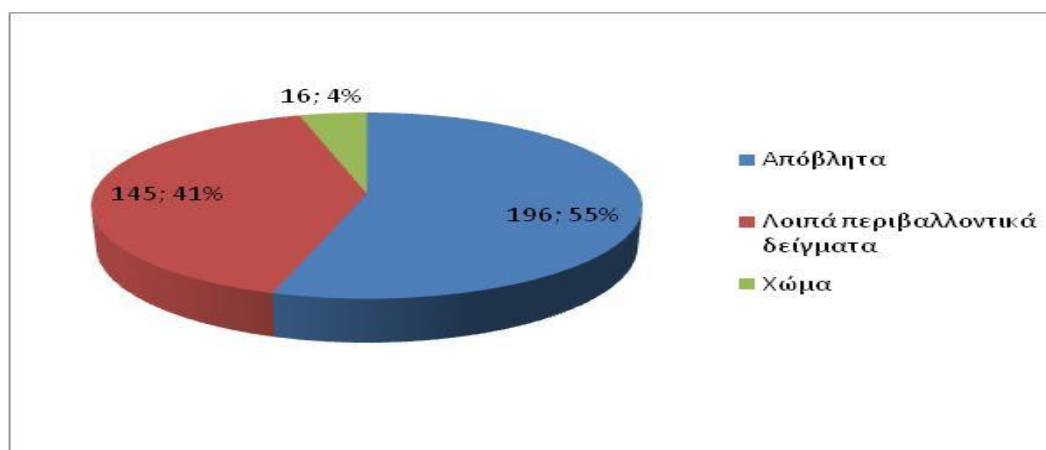
β. Λοιπά περιβαλλοντικά δείγματα (145 δείγματα)

- Στερεά δείγματα περιβάλλοντος, 66 δείγματα.
- Υγρά δείγματα περιβάλλοντος, 42 δείγματα.
- Δείγματα τύπου ιλύος, 15 δείγματα.
- Λοιπά δείγματα περιβάλλοντος, 22 δείγματα.

γ. Χώμα (16 δείγματα)

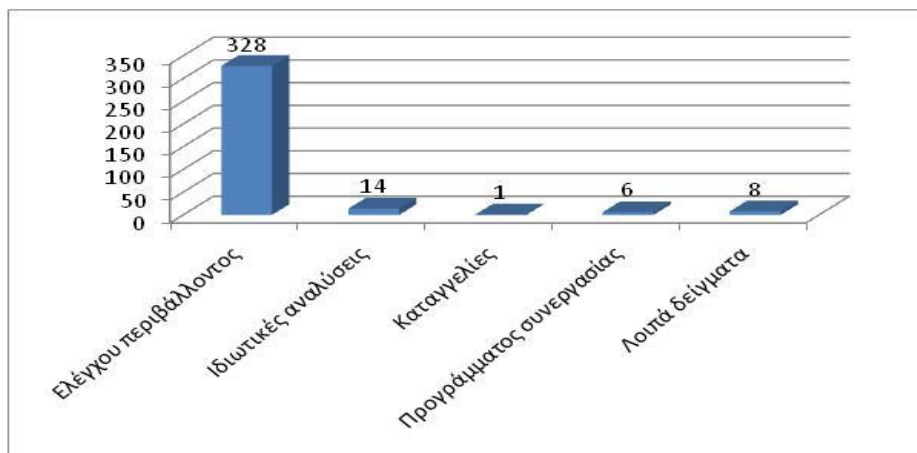
Η κατανομή των εν λόγω εξετασθέντων περιβαλλοντικών δειγμάτων, ανά είδος (υποκατηγορία), παρουσιάζεται σχηματικά στο διάγραμμα 6.1.2.1. που ακολουθεί.

Διάγραμμα 6.1.2.1. Κατανομή δειγμάτων περιβάλλοντος ανά είδος (υποκατηγορία)

Στο διάγραμμα που ακολουθεί, παρουσιάζεται η κατανομή των δειγμάτων ελέγχου περιβάλλοντος ανά κατηγορία επιχειρησιακού δείγματος.

Διάγραμμα 6.1.2.2. Κατανομή δειγμάτων περιβάλλοντος, ανά κατηγορία επιχειρησιακού δείγματος

Από τις αναλύσεις των 357 δειγμάτων ελέγχου περιβάλλοντος προέκυψαν μόνο **5 «Μη Κανονικά» δείγματα** (ποσοστό: 1,40%).

Από το σύνολο των Μη Κανονικών δειγμάτων, τα 4 δείγματα ανήκουν στην κατηγορία των υγρών αποβλήτων (τα οποία εκτρέπονται ως προς τις παραμέτρους CODή/και BOD ή/και αιωρούμενα στερεά) και 1 δείγμα κατατάσσεται στα άλλα υγρά περιβαλλοντικά δείγματα (το οποίο εκτρέπεται ως προς την παράμετρο του φωσφόρου).

Ως **κανονικά** χαρακτηρίστηκαν **4 δείγματα**, σύμφωνα με τις ισχύουσες σχετικές διατάξεις, εκ των οποίων τα 3 δείγματα ανήκουν στην κατηγορία των υγρών αποβλήτων και 1 δείγμα στην κατηγορία των άλλων υγρών περιβαλλοντικών δειγμάτων.

Υπό τον όρο «Άλλος χαρακτηρισμός» έχουν καταχωρηθεί 5 δείγματα αποβλήτων, ενώ τα λοιπά 343 δείγματα (ποσοστό: 96,08%) δεν έχουν χαρακτηρισμό.

Ο μη χαρακτηρισμός των ως άνω 343 περιβαλλοντικών δειγμάτων οφείλεται κυρίως στους εξής λόγους :

- Η τελική αξιολόγηση των αποτελεσμάτων της εξέτασης, κατά κανόνα, γίνεται από τις οικείες αρμόδιες Αρχές (π.χ. Ειδική Υπηρεσία Επιθεωρητών Περιβάλλοντος του Υ.Π.Ε.Ν., αρμόδιες Υπηρεσίες Υγείας & Περιβάλλοντος των Περιφερειακών Ενοτήτων), με τη συνεκτίμηση και άλλων δεδομένων κατά περίπτωση, όπως π.χ. έκθεση αυτοψίας, έλεγχος δικαιολογητικών, εκτίμηση επικινδυνότητας των παραμέτρων, βιβλιογραφικά δεδομένα,
- Τα αντίστοιχα αιτήματα των φορέων δειγματοληψίας των δειγμάτων αναφέρονται μόνο στην εξέταση συγκεκριμένων παραμέτρων (χωρίς γνωμάτευση),
- Μη δυνατότητα χαρακτηρισμού, λόγω έλλειψης σχετικών (νομοθετικών) διατάξεων, οι οποίες να προβλέπουν ανώτατες παραδεκτές τιμές, όρια κλπ για τις παραμέτρους που εξετάστηκαν.

Τέλος, στον Πίνακα 6.1.2.1, που ακολουθεί, περιγράφονται αναλυτικά οι χαρακτηρισμοί των περιβαλλοντικών δειγμάτων που εξετάστηκαν, ανά κατηγορία δείγματος.

Πίνακας 6.1.2.1. Χαρακτηρισμός περιβαλλοντικών δειγμάτων, ανά κατηγορία δείγματος

Είδος Δείγματος	Αριθμός Δειγμάτων	Κανονικό	Μη Κανονικό	Άλλος Χαρακτηρισμός	Χωρίς Χαρακτηρισμό
Απόβλητα	196	3	4	5	184
Άλλα Περιβαλλοντικά Δείγματα	145	1	1	-	143
Χώμα	16	-	-	-	16
ΣΥΝΟΛΟ	357	4	5	5	343

6.2. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΣΠΑ

Στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2007-2013, ολοκληρώθηκε το πρόγραμμα «Εφαρμογή της οδηγίας 2000/60/ΕΚ - Εποπτική και Επιχειρησιακή παρακολούθηση των επιφανειακών υδάτων της χώρας» και, εντός του 2016, υποβλήθηκαν οι εκθέσεις ολοκλήρωσης των οκτώ (8) πράξεων του προγράμματος. Κατά τη διάρκεια υλοποίησης του προγράμματος (2012-2015), παρελήφθησαν **2.699 δείγματα** επιφανειακών υδάτων (ποταμών, λιμνών, μεταβατικών και παράκτιων) και καταγράφηκαν περίπου **110.000 δεδομένα** που αφορούν ουσίες προτεραιότητας και ειδικούς ρύπους (Πίνακες 1 και 2 του Παραρτήματος Ι της ΚΥΑ 51354/2641/Ε103/2010 – ΦΕΚ Β' 1909). Ενδεικτική κατανομή των δειγμάτων και των δεδομένων ανά διοικητική περιφέρεια της χώρας, παρουσιάζεται στον ακόλουθο Πίνακα 6.2.1.

Πίνακας 6.2.1.: Κατανομή δειγμάτων και δεδομένων ανά διοικητική περιφέρεια και κατηγορία υδάτινου σώματος.

Περιφέρεια	Αριθμός δειγμάτων	Αριθμός δεδομένων				
		Ποτάμια	Λίμνες	Μεταβατικά	Παράκτια	Σύνολο
Αττικής	55	1.898	1.236	-	1.162	4.296
Δυτικής Μακεδονίας	201	1.806	8.521	69	110	10.506
Κεντρικής Μακεδονίας	339	6.782	5.576	74	755	13.187
Μη μεταβατικές*	1.912	46.570	18.004	3.171	4.865	72.610
Νοτίου Αιγαίου	14	415	-	-	100	515
Στερεάς Ελλάδας	178	4.492	2.444	-	1.376	8.312
Σύνολο:	2.699	61.963	35.781	3.314	8.368	109.426

*Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης, Ηπείρου, Δυτικής Ελλάδας, Θεσσαλίας, Πελοποννήσου, Ιονίων νήσων, Κρήτης, Βορείου Αιγαίου.

Όλα τα αποτελέσματα του προγράμματος διαβιβάστηκαν στην Ειδική Γραμματεία Υδάτων (φορέας λειτουργίας του προγράμματος), προκειμένου να χρησιμοποιηθούν, μεταξύ άλλων, και για την αναθεώρηση των υφιστάμενων Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής.

Τα αποτελέσματα των αναλύσεων που διεξήγαγε το Γ.Χ.Κ., καθώς και αποτελέσματα αναλύσεων λοιπών Φορέων του Εθνικού Δικτύου Παρακολούθησης της κατάστασης των υδάτων, έχουν αναρτηθεί (από την Ειδική Γραμματεία Υδάτων) στην ιστοσελίδα mwn.ypoka.gr.

Στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2014-2020 και για τη χρηματοδότηση της παρακολούθησης της κατάστασης των επιφανειακών υδάτων κατά τη χρονική περίοδο 2017-2023, υποβλήθηκε από το Γ.Χ.Κ., προς την αρμόδια Διαχειριστική Αρχή, η σχετική αίτηση χρηματοδότησης, προϋπολογισμού ύψους 6.000.000 €. Κατά την προαναφερόμενη χρονική περίοδο (διάρκειας 7 ετών), αναμένεται να παραληφθούν κατ' εκτίμηση **6.000 δείγματα** και να καταγραφούν περισσότερα από **400.000 δεδομένα**.

6.3 ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ & ΛΟΙΠΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΝΕΡΩΝ & ΕΛΕΓΧΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Στο πλαίσιο της συνεργασίας του Γ.Χ.Κ. με τους λοιπούς Δημόσιους φορείς, στους τομείς των νερών και του περιβαλλοντικού ελέγχου, υπάλληλοι του Γ.Χ.Κ. συμμετείχαν:

- Στη διυπουργική επιτροπή αναγνώρισης Φυσικών Μεταλλικών νερών και νερών πηγής.
- Στη διυπουργική επιτροπή Προστασίας Ιαματικών Φυσικών Πόρων.
- Στο Συντονιστικό Γραφείο Αντιμετώπισης Περιβαλλοντικών Ζημιών του Υ.ΠΕ.Κ.Α. (ΣΥΓΑΠΕΖ).
- Σε ομάδα εργασίας, που συστάθηκε με απόφαση του Υπουργού Υγείας, για την εναρμόνιση της Οδηγίας (ΕΕ) 2015/1787 της Επιτροπής της 6^{ης} Οκτωβρίου 2015 «για την τροποποίηση των Παραρτημάτων II και III της Οδηγίας 98/83/ΕΚ του Συμβουλίου σχετικά με την ποιότητα του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης».
- Σε επιτροπή αρμόδιων Αρχών της Περιφερειακής Ενότητας Χίου, για την έγκριση του καθορισμού θέσης αποδέκτη για τη διάθεση των επεξεργασμένων λυμάτων από μονάδες βιολογικού Καθαρισμού της νήσου.

6.4. ΛΟΙΠΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Συμμετοχή υπαλλήλου, στην ομάδα εργασίας του ΕΦΕΤ, για την κατάρτιση προγραμμάτων Επισήμου Ελέγχου της Ασφάλειας και της Ποιότητας των τροφίμων έτους 2016 στη βάση της αξιολόγησης της επικινδυνότητας, στον τομέα του ελέγχου των εμφιαλωμένων νερών, του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης που διατίθεται υπό μορφή πάγου (παγάκια) και του νερού που χρησιμοποιείται από τις επιχειρήσεις.

7. ΤΟΜΕΑΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ

Το Γ.Χ.Κ. και συγκεκριμένα η Διεύθυνση Ενεργειακών, Βιομηχανικών και Χημικών προϊόντων είναι η Εθνική Αρμόδια Αρχή για την εφαρμογή και τον έλεγχο της εφαρμογής των Οδηγιών:

- ΕΛΕΓΧΟΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΥΣΙΜΩΝ, Οδηγία 1998/70/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την ποιότητα των καυσίμων βενζίνης και ντίζελ, όπως ισχύει.
- ΜΕΙΩΣΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΟΡΙΣΜΕΝΩΝ ΥΓΡΩΝ ΚΑΥΣΙΜΩΝ ΣΕ ΘΕΙΟ, Οδηγία (ΕΕ) 2016/802, όπως ισχύει.

7.1. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΕΡΓΟ

Το νομοθετικό έργο στον τομέα των ενεργειακών προϊόντων κατά το 2016 συνοψίζεται στα κατωτέρω:

1. Εισήγηση προς το ΑΧΣ σχετικά με την έκδοση Απόφασης «Εναρμόνιση της Ελληνικής Νομοθεσίας προς την Οδηγία (ΕΕ) 2016/802 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Μαΐου 2016 «σχετικά με τη μείωση της περιεκτικότητας ορισμένων υγρών καυσίμων σε θείο». [Απόφαση ΑΧΣ 128/2016]
2. Εισήγηση προς το ΑΧΣ σχετικά με την έκδοση Απόφασης «Πετρέλαιο εσωτερικής καύσης (DIESEL) που χρησιμοποιείται ως καύσιμο κινητήρων - Απαιτήσεις και μέθοδοι δοκιμών». [Απόφαση ΑΧΣ 76/2016]
3. Εισήγηση προς το ΑΧΣ σχετικά την έκδοση Απόφασης «Διαδικασίες δειγματοληψίας, εξέτασης και γνωμοδότησης περί της κανονικότητας ή μη δειγμάτων υγραερίου.» [Απόφαση ΑΧΣ 78/2016]
4. Εισήγηση προς το ΑΧΣ σχετικά την έκδοση Απόφασης «Επικαιροποίηση της ΚΥΑ αριθμ. 96/2014 «Εναρμόνιση της Ελληνικής Νομοθεσίας προς την Οδηγία 2012/33/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21ης Νοεμβρίου 2012 «για την τροποποίηση της οδηγίας 1999/32/ΕΚ του Συμβουλίου σχετικά με την περιεκτικότητα των καυσίμων πλοίων σε θείο», ΦΕΚ 2136/Β/2014, όπως ισχύει, με ενσωμάτωση στο εθνικό δίκαιο της Εκτελεστικής Απόφασης (ΕΕ) 2015/253 της Επιτροπής της 16ης Φεβρουαρίου 2015 για τον καθορισμό των κανόνων σχετικά με τη δειγματοληψία και την υποβολή εκθέσεων στο πλαίσιο της οδηγίας 1999/32/ΕΚ του Συμβουλίου όσον αφορά την περιεκτικότητα των καυσίμων πλοίων σε θείο, όπως ισχύει.». [Απόφαση ΑΧΣ 75/2016]
5. Εισήγηση προς το ΑΧΣ σχετικά την έκδοση Απόφασης «Τροποποίηση της απόφασης ΑΧΣ 316/2010, (ΦΕΚ 501/Β/2012), «Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στον τομέα της ποιότητας καυσίμων προς την οδηγία 2009/30/ΕΚ» με σκοπό τη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο των διατάξεων της οδηγίας (ΕΕ) 2015/1513 που αφορούν την τροποποίηση των άρθρων της οδηγίας 98/70/ΕΚ σχετικά με την

ποιότητα των καυσίμων βενζίνης και ντίζελ, εκτός των άρθρων 7α έως 7ε αυτής ”. [Απόφαση ΑΧΣ 77/2016]

6. Εισηγήση προς το ΑΧΣ σχετικά την έκδοση Απόφασης «Υγρά προϊόντα πετρελαίου - Μεθυλεστέρες λιπαρών οξέων ως βιοκαύσιμα και ως βιορευστά - Απαιτήσεις και μέθοδοι δοκιμής». [Απόφαση ΑΧΣ 52/2016]
7. Δημοσίευση στο ΦΕΚ 2300/Β/2016 της απόφασης ΑΧΣ 112/2015 “Τροποποίηση απόφασης ΑΧΣ 96/2014, ΦΕΚ 2136/Β/2014 –“Εναρμόνιση της Ελληνικής Νομοθεσίας προς την Οδηγία 2012/33/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21ης Νοεμβρίου 2012 «για την τροποποίηση της οδηγίας 1999/32/ΕΚ του Συμβουλίου σχετικά με την περιεκτικότητα των καυσίμων πλοίων σε θείο».
8. Δημοσίευση στο ΦΕΚ 462/Β/2016 της απόφασης ΑΧΣ 54/2015 «Διαδικασίες δειγματοληψίας, εξέτασης και γνωμοδότησης περί της κανονικότητας ή μη δειγμάτων υγρών καυσίμων».

Για όλες τις ως άνω αποφάσεις, (εκτός από την πρώτη, η οποία αποτελεί κωδικοποίηση οδηγιών), ακολουθήθηκε η διαδικασία της δημόσιας κρίσης και κοινοποίησης προς την Ε. Επιτροπή σύμφωνα με την οδηγία (ΕΕ)2015/1535.

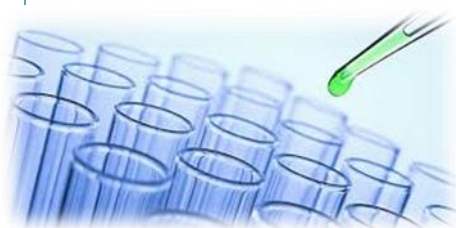
Στο πλαίσιο ελέγχου της αγοράς, συνέταξε 2 εισηγήσεις προς το Ανώτατο Χημικό Συμβούλιο (Α.Χ.Σ.) για την κανονικότητα δειγμάτων ενεργειακών προϊόντων.

Υπέβαλε 2 ετήσιες αναφορές προς την Ε.Ε. ως Εθνική Αρμόδια Αρχή για την εφαρμογή και τον έλεγχο της εφαρμογής των Οδηγιών 1998/70/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την ποιότητα των καυσίμων βενζίνης και ντίζελ, όπως ισχύει, καθώς και της Οδηγίας 1999/32/ΕΚ, περί ελέγχου ναυτιλιακών καυσίμων όπως ισχύει.

Επίσης υπέβαλε αναλυτική αναφορά προς τον κ. Υπουργό ιεραρχικά, αναφορικά με την ιχνηθέτηση των υγρών καυσίμων.

7.2. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΕΡΓΟ

7.2.1. ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΕΣ ΑΝΑΛΥΣΕΙΣ

Ο επίσημος φυσικοχημικός έλεγχος της ποιότητας των πετρελαιοειδών προϊόντων πραγματοποιείται σε διαπιστευμένα εργαστήρια του Γενικού Χημείου του Κράτους (ν. 3335/2005).

Η Χημική Υπηρεσία Πειραιά και η Χημική Υπηρεσία Κεντρικής Μακεδονίας εξετάζουν

δείγματα υγρών ενεργειακών προϊόντων βενζινών, πετρελαίων, μαζούτ, υγρών βιοκαυσίμων, λιπαντικών, υδραυλικών και αντιπηκτικών υγρών και συναφών προϊόντων, υποστηρίζοντας τις λοιπές Χ.Υ. όπως προβλέπεται από τις ισχύουσες αποφάσεις.

Τα δείγματα στερεών καυσίμων (λιθανθράκων, οπτανθράκων κλπ) όλης της χώρας εξετάζονται από τη Χ.Υ. Λιβαδειάς, Αυτ. Τμήμα Χ.Υ. Χαλκίδας.

Τα δείγματα στερεών βιοκαυσίμων (pellets, πυρηνόξυλο, woodchips, μπριγκέττες κλπ) εξετάζονται από τη Β' Χ.Υ. Αθηνών και τη Χ.Υ. Ηλείου – Δυτ. Μακεδονίας, Αυτ. Γραφείο Χ.Υ. Κοζάνης.

7.2.2. ΕΛΕΓΧΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ ΚΑΥΣΙΜΩΝ

Κατά το 2016 εξετάστηκαν 1.068 δείγματα υγρών καυσίμων (χαρακτηρισμένα ως κανονικά, μη κανονικά, μη κανονικά-νοθευμένα, σύμφωνα ή μη σύμφωνα με σύμβαση), ως προς όλες τις παραμέτρους : βενζίνες, πετρέλαιο κίνησης, θέρμανσης, μαζούτ κλπ. Από αυτά τα 63 χαρακτηρίστηκαν ως μη κανονικά – νοθευμένα.

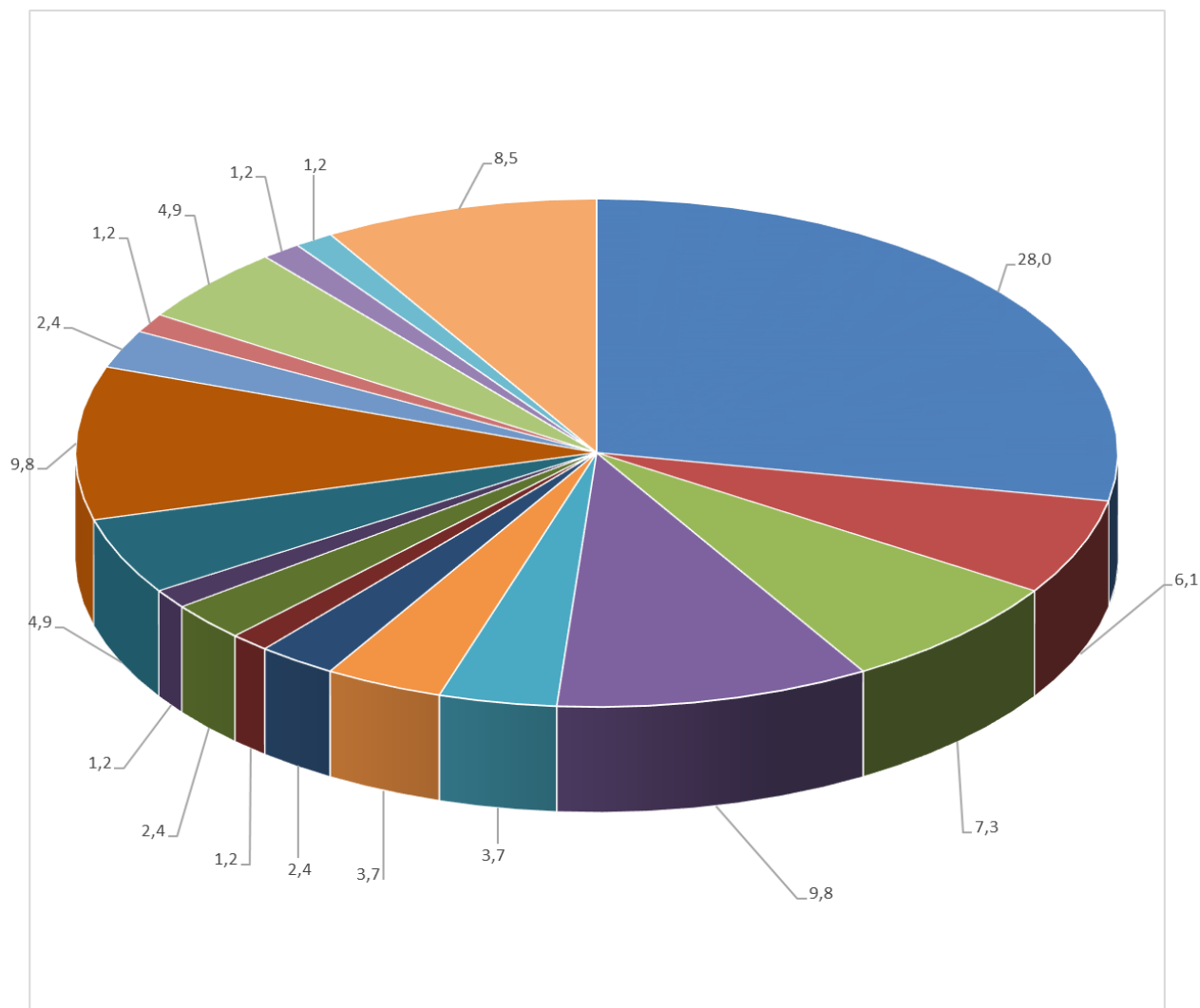
Επιπλέον εξετάστηκαν 5.652 δείγματα κατόπιν ερωτημάτων των Τελωνειακών Αρχών, ως προς συγκεκριμένες παραμέτρους.

Το μεγαλύτερο ποσοστό μη κανονικότητας – νοθείας επιβεβαιώνεται στο πετρέλαιο κίνησης, το οποίο νοθεύεται κυρίως με πετρέλαιο θέρμανσης, με πετρελαϊκά προϊόντα υψηλής περιεκτικότητας σε θείο και με προϊόντα χαμηλού σημείου ανάφλεξης.

Σχετικά με τη νοθεία των καυσίμων, αναφέρεται ότι, λόγω των υψηλών φόρων (ποσοστό πάνω από το 60% της συνολικής αξίας) υπάρχει ισχυρό κίνητρο για νοθεία προϊόντων και επομένως εξαπάτηση του καταναλωτή και, συγχρόνως, μείωση των εσόδων του κράτους.

Στο διάγραμμα που ακολουθεί αποτυπώνονται οι αιτίες μη κανονικότητας όλων των δειγμάτων υγρών καυσίμων:

ΑΙΤΙΕΣ ΜΗ ΚΑΝΟΝΙΚΟΤΗΤΑΣ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ ΚΑΥΣΙΜΩΝ 2016

- ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ ΚΙΝΗΣΗΣ ΝΟΘΕΥΜΕΝΟ με πετρέλαιο θέρμανσης από 1% έως 100%
- ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ ΚΙΝΗΣΗΣ ΜΗ ΚΑΝΟΝΙΚΟ που περιέχει πετρέλαιο θέρμανσης ≤ 1%
- ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ ΚΙΝΗΣΗΣ ΝΟΘΕΥΜΕΝΟ με προϊόντα υψηλού θείου
- ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ ΚΙΝΗΣΗΣ ΜΗ ΚΑΝΟΝΙΚΟ με χαμηλό σημείο ανάφλεξης
- ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ ΚΙΝΗΣΗΣ ΜΗ ΚΑΝΟΝΙΚΟ με θείο ≤ 20ppm χωρίς ιχνηθέτη
- ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ ΚΙΝΗΣΗΣ ΜΗ ΚΑΝΟΝΙΚΟ με νερό και αιωρούμενα σωματίδια
- ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ ΚΙΝΗΣΗΣ ΝΟΘΕΥΜΕΝΟ με πετρέλαιο θέρμανσης και με χαμηλό σημείο ανάφλεξης
- ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ ΚΙΝΗΣΗΣ ΜΗ ΚΑΝΟΝΙΚΟ λόγω χαμηλής περιεκτικότητας σε FAME <0,5
- ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ ΘΕΡΜΑΝΣΗΣ ΜΗ ΚΑΝΟΝΙΚΟ με χαμηλό σημείο ανάφλεξης
- ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΜΗ ΚΑΝΟΝΙΚΟ με νερό
- BENZINΗ ΜΗ ΚΑΝΟΝΙΚΗ με νερό και αιωρούμενα στερεά
- BENZINΗ 100 RON MK με ολεφίνες > 18 %v/v
- BENZINΗ 95 RON ΜΗ ΚΑΝΟΝΙΚΗ που περιέχει βαρύτερα κλάσματα
- BENZINΗ 95 RON ΜΗ ΚΑΝΟΝΙΚΗ που περιέχει θείο >10 ppm
- BENZINΗ 95 RON ΜΗ ΚΑΝΟΝΙΚΗ χωρίς κινιζαρίνη
- BENZINΗ LRP ΜΗ ΚΑΝΟΝΙΚΗ με χαμηλό ποσοστό Καλίου
- BENZINΗ ΜΗ ΚΑΝΟΝΙΚΗ με χαμηλό αριθμό οκτανίου
- ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ ΕΝΟΠΛΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ (F76) ΜΗ ΣΥΜΦΩΝΟ ΜΕ ΤΙΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΕΝΟΠΛΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ

Τα συγκριτικά αποτελέσματα του εργαστηριακού ελέγχου των τελευταίων ετών αποτυπώνονται στον πίνακα που ακολουθεί :

Πίνακας 7.2.2.1. Συγκριτικά αποτελέσματα του εργαστηριακού ελέγχου (2009-2016)

ΧΡΟΝΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ ΚΑΥΣΙΜΩΝ	ΣΥΝΟΛΟ ΜΗ ΚΑΝΟΝΙΚΩΝ	ΝΟΘΕΙΑ
2009	3268	306	9,36%
2010	1838	308	16,76%
2011	2605	548	21,04%
2012	2857	500	17,50%
2013	2080	218	10,50 %
2014	1418	167	11,80%
2015	1131	90	8,00%
2016	1068	63	5,89%

7.2.3. ΣΥΣΤΗΜΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΥΣΙΜΩΝ (FQMS- Fuel Quality Monitoring System)

Το Σύστημα Παρακολούθησης Ποιότητας Καυσίμων (FQMS- Fuel Quality Monitoring System) θεσπίστηκε με την Οδηγία 98/70/ΕΚ, η οποία ενσωματώθηκε στο εθνικό δίκαιο με την απόφαση ΑΧΣ 316/2010 **(ΦΕΚ 501/Β/2012)**, προβλέπει τον στατιστικό έλεγχο της ποιότητας των βενζινών και των πετρελαίων που διατίθενται στην Ελληνική αγορά, μέσω της εξέτασης αντιπροσωπευτικών δειγμάτων, με σκοπό τον έλεγχο της τήρησης των προδιαγραφών που διασφαλίζουν τη μικρότερη δυνατή επιβάρυνση για το περιβάλλον.

Για την εφαρμογή του FQMS στη χώρα μας αρμόδια αρχή είναι η Διεύθυνση Ενεργειακών, Βιομηχανικών και Χημικών Προϊόντων του Γ.Χ.Κ. σύμφωνα με τις αποφάσεις ΑΧΣ 77/2016 και 316/2010. Το Γ.Χ.Κ., σε συνεργασία με το Υπ. Περιβάλλοντος και Ενέργειας για την περιοχή της Αττικής (ΚΕΔΑΚ) και τις περιφερειακές Τελωνειακές Υπηρεσίες για την υπόλοιπη Ελλάδα, σχεδιάζει , αποστέλλει και παρακολουθεί το πρόγραμμα των δειγματοληψιών, και προβαίνει στην εξέταση των δειγμάτων, τη στατιστική επεξεργασία

των αποτελεσμάτων και την αποστολή της σχετικής έκθεσης στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή στο τέλος του Α' εξαμήνου κάθε έτους.

Για τις ανάγκες της εφαρμογής του FQMS, η χώρα μας έχει διαιρεθεί σε τρεις περιοχές (Βόρεια Ελλάδα, Νότια Ελλάδα και Αττική), σύμφωνα με τον χάρτη.

Για το 2016 (τα αποτελέσματα του 2016 εκδίδονται στο τέλος του Α' εξαμήνου 2017), το σχήμα του ελέγχου διαμορφώθηκε ως εξής:

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΠΩΛΗΣΕΩΝ ΑΝΑ ΤΥΠΟ ΒΕΝΖΙΝΗΣ 2016		ΠΩΛΗΣΕΙΣ DIESEL 2016	
Αμόλυβδη βενζίνη min. RON=95 (S <10 ppm)	95,62%	Diesel (S <10 ppm , Βιοντίζελ 7% -B7)	100 %
Αριθμός Εξετασθέντων δειγμάτων	100	Αρ. Εξετασθέντων δειγμάτων	100
Αμόλυβδη βενζίνη RON≥98 (S <10 ppm)	4,27 %		
Αριθμός Εξετασθέντων δειγμάτων	10		
Αμόλυβδη βενζίνη LRP 95≤RON<98 (S <10 ppm)	0,11 %		
Αριθμός Εξετασθέντων δειγμάτων	6		

Από τα εξετασθέντα δείγματα βρέθηκαν 4 μη κανονικά δείγματα πετρελαίου κίνησης.

Οι ποσότητες των καυσίμων που διατέθηκαν στην αγορά τα έτη 2014, 2015 και 2016 αποτυπώνονται στον ακόλουθο πίνακα, σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία του Υπ. Παραγωγικής Ανασυγκρότησης Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Πίνακας 7.2.3.1. Οι ποσότητες των καυσίμων που διατέθηκαν στην αγορά τα έτη 2014, 2015 και 2016

Τύπος καυσίμου (Οδηγία 1998/70/ΕΚ)	Πωλήσεις καυσίμων 2014 (MT)	Πωλήσεις καυσίμων 2015 (MT)	Πωλήσεις καυσίμων 2016(MT)
Αμόλυβδη βενζίνη 95RON	2.365.773,70	2.201.719,86	2.350.000,65
Αμόλυβδη βενζίνη RON ≥98	86.852,13	105.026,05	105.026,05
Βενζίνη με υποκατάστατο μολύβδου (LRP)	4.289,45	2.261,56	2.661,56
Πετρέλαιο κίνησης χωρίς βιοντίζελ		15.249,07	
Πετρέλαιο κίνησης (B7)	2.341.445,35	2.412.387,3	2.427.671,77
Τύπος καυσίμου (Οδηγία 1999/32/ΕΚ)	Πωλήσεις καυσίμων 2014 (MT)	Πωλήσεις καυσίμων 2015 (MT)	Πωλήσεις καυσίμων 2016 (MT)
Μαζούτ Νο3 θείο > 1,5%	71.837,31	62.108,71	-
Μαζούτ Νο3 θείο > 1,0% και <1,5%		9.658,56	-
Μαζούτ Νο3 θείο < 1,0%	192.823,72	116.386,51	926.363
Πετρέλαιο θέρμανσης	967.746,44	1.388.644,63	1.199.955
Πετρέλαιο κίνησης (ντίζελ για λειτουργία μηχανών και όχι κίνηση οχημάτων)	224.666,60	206.249,71	675.559
Πετρέλαιο εφοδιασμού πλοίων (DMA)	181.028,60	212.391,14	-
Οι ανωτέρω πωλήσεις των καυσίμων που διακινήθηκαν στην ελληνική αγορά προέρχονται από τα ετήσια στοιχεία που έχουν υποβληθεί στο πληροφοριακό σύστημα (fuelstats) του Υπ. Π.ΕΝ. Σημειώνεται ότι η επεξεργασία των στοιχείων για το έτος 2016 δεν έχει ολοκληρωθεί ακόμη από την αρμόδια Δ/νση Υδρογονανθράκων του Υπ. Π.ΕΝ. Η οριστικοποίηση και υποβολή τους στην Ε.Ε. αναμένεται τον Οκτώβριο 2017.			

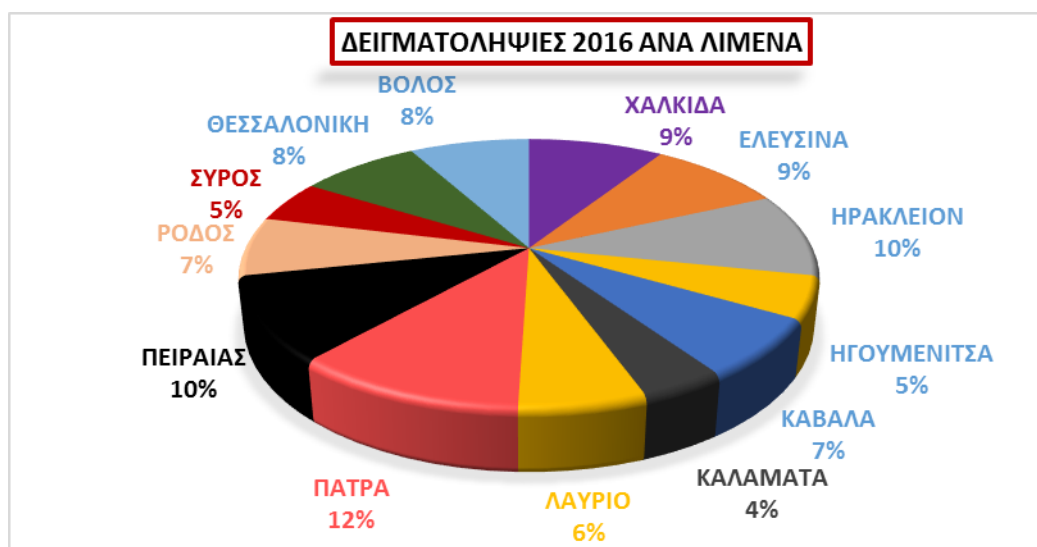
7.2.4. ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΙΣ ΚΑΥΣΙΜΩΝ ΠΛΟΙΩΝ - ΟΔΗΓΙΑ 2016/802/ΕΕ

Η Διεύθυνση Ενεργειακών, Βιομηχανικών και Χημικών Προϊόντων, ως αρμόδια εθνική Αρχή, υλοποίησε πρόγραμμα επιθεωρήσεων/δειγματοληψιών καυσίμων πλοίων σε συνεργασία με το Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής στο πλαίσιο της ορθής εφαρμογής της Οδηγίας 2016/802/ΕΕ σχετικά με τη μείωση της περιεκτικότητας ορισμένων υγρών καυσίμων σε θείο. Η ετήσια υποχρέωση της Ελλάδας ως Κ-Μ για το 2016 αφορούσε σε 468

Επιθεωρήσεις εγγράφων και 93 Επιθεωρήσεις με δειγματοληψία. Στις 31.12.2016 είχαν πραγματοποιηθεί 473 Επιθεωρήσεις εγγράφων και 99 δειγματοληψίες.

Στο πλαίσιο αξιολόγησης των Κρατών – Μελών σχετικά με την αποτελεσματικότητα της εφαρμογής της εν λόγω Οδηγίας ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια στη Ναυσιπλοΐα, EMSA (European Maritime Safety Agency) επισκέφθηκε την Ελλάδα στις 21-25.11.2016. Η επιτυχής αξιολόγηση από το κλιμάκιο του Οργανισμού απεικονίζεται στα ελάχιστα ευρήματα/παρατηρήσεις που καταγράφηκαν μετά το πέρας της επίσκεψης.

Πραγματοποιήθηκαν 99 δειγματοληψίες. Στο διάγραμμα που ακολουθεί αποτυπώνεται το % ποσοστό των δειγματοληψιών καυσίμων πλοίων ανά λιμένα για το 2016.

Επιπρόσθετα δημιουργήθηκε νέο μητρώο μη εργαστηριακών εργασιών στο ΟΠΣ του Γ.Χ.Κ. με τίτλο "Επιθεωρήσεις καυσίμων πλοίων" στο οποίο οι επιθεωρητές θείου του Γ.Χ.Κ. καταχωρούν όλες τις επιθεωρήσεις που πραγματοποιούν.

7.2.5. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ISO/IEC 17020 ΣΤΙΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΔΙΕΝΕΡΓΕΙ ΤΟ Γ.Χ.Κ. ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΩΝ ΚΑΥΣΙΜΩΝ ΠΛΟΙΩΝ.

Με σκοπό την εφαρμογή του Συστήματος Ποιότητας ISO/IEC 17020 στις επιθεωρήσεις που διενεργεί το Γ.Χ.Κ. στον τομέα των καυσίμων πλοίων, πραγματοποιήθηκε σύσταση σχετικής ομάδας εργασίας και ολοκληρώθηκε η μελέτη των απαιτήσεων του προτύπου ISO/IEC 17020:2012, η σύνταξη Τυποποιημένων Διαδικασιών Λειτουργίας (ΤΔΛ) και των Τυποποιημένων Εντύπων (ΕΝΤ) καθώς και η αποστολή τους σε όλες τις ΧΥ.

7.2.6. ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΩΝ ΚΑΥΣΙΜΩΝ

Το Γ.Χ.Κ. συμβάλλει στην είσπραξη των δημοσίων εσόδων από τον ειδικό φόρο κατανάλωσης στα καύσιμα, πραγματοποιώντας εκτός των εργαστηριακών αναλύσεων ογκομετρήσεις δεξαμενών, δειγματοληψίες και επιτόπιους ελέγχους σε διυλιστήρια,

ελέγχους μετρητών και άλλες εργασίες που απαιτούν τεχνική/επιστημονική γνώση. Κατά το 2016 πραγματοποιήθηκαν **39.456** εργασίες στον τομέα των καυσίμων. Στον πίνακα που ακολουθεί, καταγράφονται ομαδοποιημένες οι εργασίες αυτές για το έτος 2016.

Πίνακας 7.2.6.1. Εργασίες σχετικές με την είσπραξη Ε.Φ.Κ. στον τομέα των καυσίμων

Εργασίες σχετικές με την είσπραξη του Ε.Φ.Κ. στον τομέα των καυσίμων	Αριθμός εργασιών
Εργασίες προσδιορισμού ποσότητας πετρελαιοειδών και άλλων ενεργειακών προϊόντων σε δεξαμενές	28.988
Έλεγχοι για χορήγηση άδειας χρήσης δεξαμενής πετρελαιοειδών και	235
Έλεγχοι ογκομέτρησης βυτιοφόρων	597
Έλεγχοι μετρητών	1.305
Επιτόπιοι έλεγχοι και δειγματοληψίες	7.595
Χρωματισμοί-ιχνηθετήσεις καυσίμων	133
Άλλα	603
Σύνολο	39.456

7.2.7. ΕΛΕΓΧΟΣ ΣΤΕΡΕΩΝ ΒΙΟΚΑΥΣΙΜΩΝ

Κατά το 2016 εξετάστηκαν 6 δείγματα στερεών βιοκαυσίμων από τη Β' Χ.Υ. Αθηνών και τη Χ.Υ. Κοζάνης εκ των οποίων δύο μη κανονικά. Σημειώνεται ότι τα στερεά βιοκαύσιμα είναι ενεργειακά προϊόντα αλλά δεν έχουν Ε.Φ.Κ.

Για τα προϊόντα στερεής βιομάζας δεν υφίσταται ευρωπαϊκή νομοθεσία παρά μόνον ορισμένα ευρωπαϊκά πρότυπα που πρόσφατα ενσωματώθηκαν στο εθνικό Δίκαιο. Τα εν λόγω προϊόντα διατίθενται στην εγχώρια αγορά και οι μη συμμορφώσεις τους αφορούν κυρίως στις ενδείξεις επί της συσκευασίας τους.

7.3. ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΛΑΘΡΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΥΣΙΜΩΝ

Αναφορικά με τις δράσεις για την καταπολέμηση του λαθρεμπορίου καυσίμων απεστάλη ιεραρχικά στην πολιτική ηγεσία αναλυτική αναφορά στην οποία καταγράφονται και αξιολογούνται συγκριτικά τα μέχρι τώρα δεδομένα, αποτελέσματα και συμπεράσματα των δράσεων εργαστηριακής εξέτασης δειγμάτων και ιχνηθέτησης καυσίμων και διατυπώνονται τεκμηριωμένες προτάσεις για την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση του φαινομένου.

7.4. ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

7.4.1. ΤΗΡΗΣΗ ΜΗΤΡΩΩΝ

Μετά την εξέταση των αντιστοίχων φακέλων αποδόθηκε αριθμός καταχώρησης στα προϊόντα των παρακάτω μητρώων

- ❖ **Μητρώο ορυκτελαίων**, στο οποίο καταχωρίστηκαν 669 εγγραφές.
- ❖ **Μητρώο ορυκτελαίων 2Τ**, στο οποίο καταχωρίστηκαν 56 εγγραφές.
- ❖ **Μητρώο βαλβολινών**, στο οποίο καταχωρίστηκαν 241 εγγραφές.
- ❖ **Μητρώο χημικών ναυτιλίας** στο οποίο καταχωρίστηκαν 16 εγγραφές.
- ❖ **Μητρώο Επιθεωρητών καυσίμων πλοίων** στο οποίο καταχωρίστηκαν 44 εγγραφές (18 χημικοί του Γ.Χ.Κ. και 26 υπάλληλοι Λιμενικών Αρχών).

7.4.2. ΧΗΜΙΚΟΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ

Κατά το 2016 διενεργήθηκαν δεκαέξι (16) έλεγχοι κατά τους οποίους πιστοποιήθηκε η συνδρομή των νομίμων προϋποθέσεων χημικών ναυτιλίας, οι οποίοι ήδη ασκούν το επάγγελμα.

7.4.3. ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΛΟΙΠΕΣ ΟΜΑΔΕΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Συμμετοχή υπαλλήλων:

- Στην διυπουργική Ομάδα Εργασίας του Υπουργείου Οικονομικών με αντικείμενο την παρακολούθηση των υποχρεώσεων ολοκλήρωσης της εγκατάστασης των συστημάτων καταπολέμησης του λαθρεμπορίου και της νοθείας των καυσίμων.
- Στην Ομάδα Εργασίας του Υπουργείου Οικονομικών με αντικείμενο: «Διαδικασίες και προδιαγραφές εγκατάστασης και ελέγχου ολοκληρωμένων συστημάτων παρακολούθησης εισροών-εκροών στις φορολογικές αποθήκες ενεργειακών προϊόντων. Απαιτήσεις συμμόρφωσης, λειτουργίας, καταγραφής και διασφάλισης των μετρήσεων και ηλεκτρονικής αποστολής δεδομένων. Χρονοδιάγραμμα εφαρμογής, είδος και περιεχόμενο των στοιχείων που παρέχονται από το σύστημα αυτό».
- Στην διυπουργική Ομάδα Εργασίας του Υπουργείου Οικονομικών και του Υπουργείου Ναυτιλίας Νησιωτικής Πολιτικής και Αιγαίου με αντικείμενο την εφαρμογή της Οδηγίας 1999/33/Ε.Ε και των κανονιστικών πράξεων που απορρέουν από αυτή.
- Στην ομάδα δράσης για τη σύνταξη σχεδίου Κοινής Υπουργικής Απόφασης σε εφαρμογή της παρ. 12 του άρθρου 15 του ν. 3054/2002, περί ιχνηθέτησης με εθνικούς ιχνηθέτες μοριακής τεχνολογίας των υγρών καυσίμων που διατίθενται στην κατανάλωση ή διακινούνται ή αποθηκεύονται εντός της Ελληνικής Επικράτειας.
- Στην Τεχνική Επιτροπή ΤΕ66 του ΕΛΟΤ για θέματα τυποποίησης πετρελαιοειδών.

8. ΤΟΜΕΑΣ ΕΛΕΓΧΟΥ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ & ΧΗΜΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

8.1. ΓΕΝΙΚΑ

Η Διεύθυνση Ενεργειακών, Βιομηχανικών και Χημικών Προϊόντων του Γ.Χ.Κ. είναι η Εθνική Αρμόδια Αρχή για την εφαρμογή και τον έλεγχο της εφαρμογής της παρακάτω νομοθεσίας:

- ✓ Κανονισμός 1907/2006/ΕΚ – REACH που αφορά την καταχώριση, αξιολόγηση, αδειοδότηση και τους περιορισμούς χημικών προϊόντων.
- ✓ Κανονισμός 1272/2008/ΕΚ – CLP (και απόφαση ΑΧΣ 265/2002 (ΦΕΚ 1214/Β), μέχρι την 31^η Μαΐου 2015) που αφορά την ταξινόμηση, επισήμανση και συσκευασία χημικών προϊόντων.
- ✓ Κανονισμός 649/2012/ΕΚ – PIC που αφορά τις εξαγωγές και εισαγωγές επικίνδυνων χημικών προϊόντων (βιομηχανικά χημικά προϊόντα).
- ✓ Απόφαση Α.Χ.Σ. 273/2000 (ΦΕΚ 1370/Β) που αφορά την εφαρμογή των Αρχών Ορθής Εργαστηριακής Πρακτικής (Ο.Ε.Π.).
- ✓ Κανονισμός (ΕΚ) 648/2004, σχετικά με τα απορρυπαντικά.
- ✓ Οδηγία 42/2004/ΕΚ (Υ.Α. 437/2005 (ΦΕΚ 1641/Β'/2006)) για τον περιορισμό των εκπομπών Πτητικών Οργανικών διαλυτών (VOCs).

Επίσης μετέχει στην Εθνική Αρχή για τα Χημικά Όπλα, στον έλεγχο εφαρμογής της αντίστοιχης Διεθνούς Σύμβασης, έχει αρμοδιότητα για την ταξινόμηση επικινδύνων υλών για οδική και σιδηροδρομική μεταφορά και είναι αρμόδια για την γνωμοδότηση της ορθής ταξινόμησης, στο πλαίσιο της Οδηγίας SEVESO. Παρακολουθεί τα θέματα που αφορούν χημικά προϊόντα και τις μεθόδους δοκιμών σε διεθνές επίπεδο (ΟΟΣΑ, ΟΗΕ κλπ) και λαμβάνει ενεργό μέρος στην ενσωμάτωση της διεθνούς Σύμβασης για τον υδράργυρο στο κοινοτικό δίκαιο.

8.2. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΕΡΓΟ

Στον τομέα των βιομηχανικών και χημικών προϊόντων, η Διεύθυνση κατάρτισε και συμμετείχε στη διαμόρφωση στα ακόλουθα:

- I. ΚΥΑ 129/2016 (ΦΕΚ 1138/Β/31.3.2017) «Απορρυπαντικά και ειδική άδεια λειτουργίας μονάδας παραγωγής ή/και συσκευασίας απορρυπαντικών και προϊόντων καθαρισμού». (ΟΟΣΑ TOOLKIT III)
- II. ΚΥΑ Φ. 900/1963/47526 Σ.1719 (ΦΕΚ 4573/Β/30.12.2016) «Προϋποθέσεις και διαδικασία χορήγησης εξαιρέσεων βάσει του άρθρου 2 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ.1907/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 18ης Δεκεμβρίου 2006 «για την καταχώριση, την αξιολόγηση, την

αδειοδότηση και τους περιορισμούς των χημικών προϊόντων (REACH) και για την ίδρυση του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Χημικών Προϊόντων, καθώς και για την τροποποίηση της οδηγίας 1999/45/ΕΚ και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 793/93 του Συμβουλίου και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1488/94 της Επιτροπής καθώς και της οδηγίας 76/769/ΕΟΚ του Συμβουλίου και των οδηγιών της Επιτροπής 91/155/ΕΟΚ, 93/67/ΕΟΚ, 93/105/ΕΚ και 2000/21/ΕΚ (L 396/30.12.2006)», σε ό,τι αφορά ορισμένες ουσίες, εφόσον απαιτείται για λόγους εθνικής άμυνας».

- III. Νόμος 4419/2016 - ΦΕΚ 174/Α/20.9.2016, που αφορά στην κατασκευή, παρουσίαση και πώληση προϊόντων καπνού και συναφών προϊόντων (ενσωμάτωση της οδηγίας 2014/40/ΕΕ - L 127/29.4.2014 στο ελληνικό δίκαιο) περιέχει διατάξεις για το ηλεκτρονικό τσιγάρο.
- IV. ΥΑ 40350 : Τροποποίηση της υπουργικής απόφασης Α2-718/ 31.7.2014 (Β' 2090) «Κωδικοποίηση Κανόνων Διακίνησης και Εμπορίας Προϊόντων και Παροχής Υπηρεσιών (Κανόνες ΔΙ.Ε.Π.Π.Υ.)».

Επιπλέον, μετείχε ενεργά και υποστήριξε τις εθνικές θέσεις στις τροποποιήσεις των κανονισμών REACH και CLP.

Παράλληλα πραγματοποιήθηκε μεταφραστική επιμέλεια και έλεγχος χημικής ορολογίας σε 20 νομοθετικά κείμενα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Επιπλέον εκδόθηκαν 12 εγκύκλιοι, έγιναν τρεις (3) εισηγήσεις στο ΑΧΣ σχετικά με τη κανονικότητα και ασφάλεια δειγμάτων βιομηχανικών και χημικών προϊόντων καθώς και εισήγηση στο ΑΧΣ για την έκδοση ΥΑ σχετικά με την έγκριση χημικής διασκορπιστικής ουσίας 3^{ης} γενιάς.

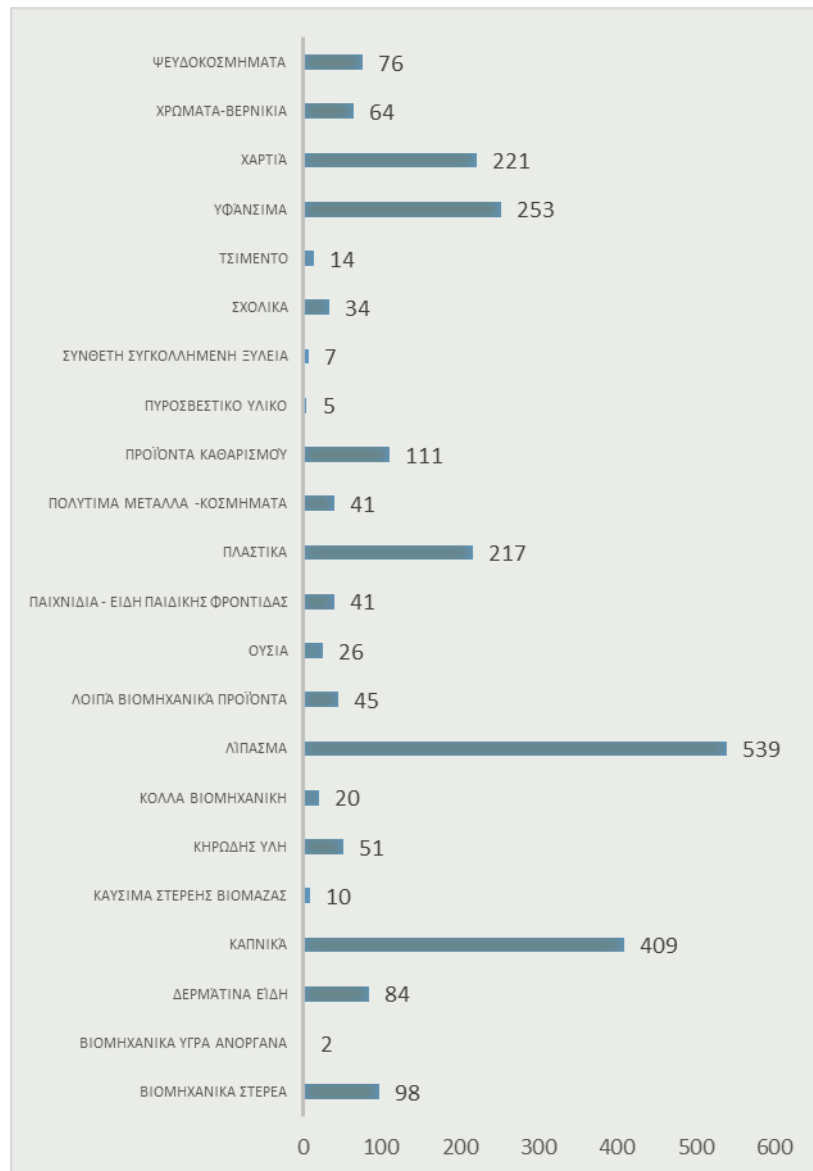
8.3. ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΟ ΕΡΓΟ

Στον τομέα των πρώτων υλών και βιομηχανικών προϊόντων εμπίπτει ένα ευρύ φάσμα ποικίλων προϊόντων. Ορισμένα προϊόντα των οποίων ο εργαστηριακός έλεγχος απαιτεί την ανάλυση μεγάλου αριθμού παραμέτρων, ή την εφαρμογή εξειδικευμένων μεθόδων, εξετάζονται σε συγκεκριμένες Χ.Υ.

- Έτσι, πραγματοποιούνται εργαστηριακοί έλεγχοι με εξειδικευμένες μεθόδους, σε δείγματα προϊόντων που προορίζονται είτε για εξαγωγή είτε για την εσωτερική αγορά, κυρίως στη Β' Χ.Υ. Αθηνών, η οποία επιπλέον παρέχει τεχνική υποστήριξη για τον προσδιορισμό Πτητικών Οργανικών Ενώσεων (ΠΟΕ – VOCs) σε χρώματα, όταν ο προσδιορισμός τους δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί από τις λοιπές Χ.Υ. που συμμετέχουν στο πρόγραμμα επιθεωρήσεων προϊόντων (VOCs).
- Τα δείγματα λιπασμάτων εξετάζονται στη Β' Χ.Υ. Αθηνών και στη Χ.Υ. Ανατ. Μακεδονίας & Θράκης- Αυτοτελές Γραφείο Χ.Υ. Ξάνθης και των απορρυπαντικών από τη Β' Χ.Υ. Αθηνών, τη Χ.Υ. Κεντρικής Μακεδονίας -Τμήμα Γ' και τη Χ.Υ. Πελοποννήσου-Δ. Ελλάδας και Ιονίου-Τμήμα Α'.

- Ο έλεγχος καπνικών προϊόντων όλης της επικράτειας καθώς και των κατασχεμένων τσιγάρων γίνεται στο Τμήμα Χ.Υ. Σερρών της Χ.Υ. Ανατ. Μακεδονίας & Θράκης, που διαθέτει τον κατάλληλο εξοπλισμό και τεχνογνωσία. Με χρήση ποικίλων εξετάσεων, δίνεται αξιόπιστη εκτίμηση σχετικά με τη γνησιότητα ή μη των κατασχεμένων εξαιτίας λαθραίας διακίνησης καπνικών προϊόντων. Το Τμήμα Χ.Υ. Σερρών παρέχει υπηρεσίες στο ΣΔΟΕ, την Αστυνομία, τα Τελωνεία και τις Χημικές Υπηρεσίες όλης της χώρας.

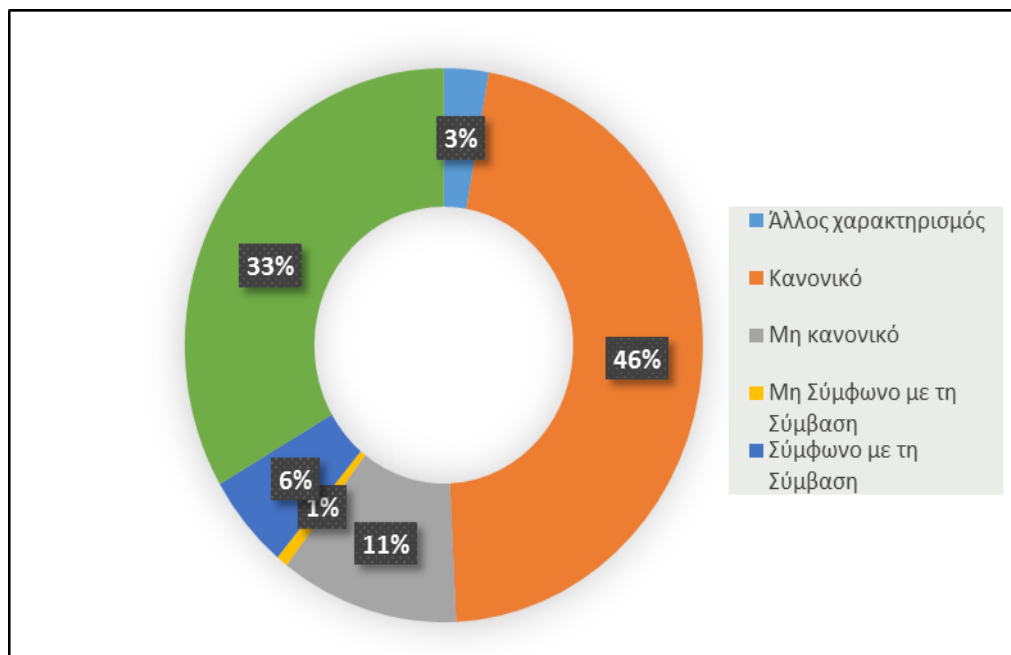
Κατά το έτος 2016 εξετάσθηκαν ανά την επικράτεια συνολικά 2.368 δείγματα πρώτων υλών και βιομηχανικών προϊόντων, τα οποία κατηγοριοποιούνται ανά είδος υλικού, σύμφωνα με το διάγραμμα 8.3.1.

Διάγραμμα 8.3.1. Κατανομή δειγμάτων βιομηχανικών και χημικών προϊόντων ανά είδος υλικού

Από την κατανομή των δειγμάτων βιομηχανικών και χημικών προϊόντων ανάλογα με τον χαρακτηρισμό τους (Διάγραμμα 8.3.2) διαπιστώνεται ότι περίπου το 11 % των αναλυθέντων

δειγμάτων παρουσιάζει μη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις της νομοθεσίας και χαρακτηρίζεται ως μη κανονικό (ή μη ασφαλές). Πέραν των κανονικών και των μη κανονικών δειγμάτων, υπάρχουν και δείγματα στα οποία δεν αποδίδεται χαρακτηρισμός, διότι περιέρχονται στο εργαστήριο όχι για έλεγχο συμμόρφωσης τους με τη νομοθεσία, αλλά για άλλους λόγους πχ. προσδιορισμό τους σύνθεσης, ανίχνευση συγκεκριμένων συστατικών, άγνωστα δείγματα, ιδιωτικές αναλύσεις κ.λπ. ή εξετάζεται η συμφωνία τους με τις προδιαγραφές μίας Σύμβασης.

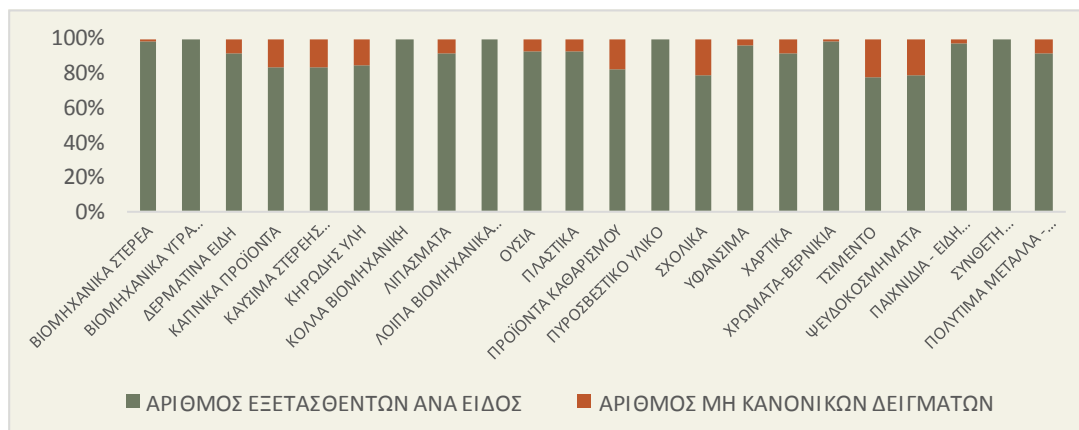

Διάγραμμα 8.3.2. Κατανομή δειγμάτων βιομηχανικών και χημικών προϊόντων ανάλογα με τον χαρακτηρισμό τους

Το έργο του ελέγχου τους αγοράς σε ορισμένα αντικείμενα για τα οποία υφίστανται ειδική ενωσιακή νομοθεσία τους π.χ. καθαριστικά προϊόντα, λιπάσματα, υφάνσιμα, γνωστοποιείται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στο πλαίσιο της εφαρμογής του Καν. 765/2008 και σε συνεργασία με τη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας του Υπ. Οικονομίας και Ανάπτυξης.

Ενδιαφέρον παρουσιάζει το ποσοστό των δειγμάτων ανά είδος υλικού που χαρακτηρίζεται ως μη κανονικό, επί του συνόλου των δειγμάτων από το συγκεκριμένο υλικό που αναλύθηκαν (Διάγραμμα 8.3.3).

Διάγραμμα 8.3.3. Κατανομή δειγμάτων βιομηχανικών και χημικών προϊόντων ανά είδος υλικού που χαρακτηρίζεται ως μη κανονικό, επί του συνόλου των δειγμάτων από το συγκεκριμένο υλικό

Τα ανωτέρω υποδεικνύουν ότι, παρά τους συνεχείς ελέγχους και την ευρεία διάδοση της τεχνογνωσίας, ορισμένα είδη βιομηχανικών προϊόντων (π.χ. καθαριστικά, στερεή βιομάζα, ψευδοκοσμήματα, σχολικά κ.λπ.) εξακολουθούν να παρουσιάζουν αξιοσημείωτο ποσοστό μη κανονικότητας (περίπου 20%) επί των εξετασθέντων δειγμάτων.

Το ποσοστό των μη κανονικών δειγμάτων καπνικών προϊόντων δικαιολογείται από τις στοχευμένες δειγματοληψίες που εστιάζουν σε λαθραία και παραποιημένα τσιγάρα, τόσο στην εσωτερική αγορά όσο και στους τελωνειακούς ελέγχους.

8.3.1. ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ REACH-ENFORCE 4 (REF-4) ΤΟΥ FORUM-ECHA.

Βασικός στόχος του προγράμματος REF-4, είναι η διερεύνηση της συμμόρφωσης με το παράρτημα XVII του κανονισμού 1907/2006/ΕΚ - REACH στο σύνολο των Κρατών Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το παράρτημα XVII θέτει περιορισμούς στην παραγωγή, τη διάθεση στην αγορά και τη χρήση ορισμένων επικινδύνων ουσιών, μιγμάτων και αντικειμένων. Η Ελλάδα συμμετείχε στον έλεγχο δέκα (10) περιορισμών, που περιλαμβάνονται στο στόχο του REF-4, σε προϊόντα που δειγματολήφθηκαν από την αγορά και κατά την εισαγωγή καθώς και στον έλεγχο ενός επιπλέον περιορισμού (σημείο 61-DMF) μόνο σε δείγματα προϊόντων κατά την εισαγωγή. Συγκεκριμένα:

Πίνακας 8.3.1.1. Περιορισμοί και προϊόντα που ελέγχθηκαν :

Παράρτημα XVII, κανονισμός REACH		Προϊόντα που ελέγχθηκαν
Σημείο	Περιορισμός	
5	Βενζόλιο	Κόλλες για ευρύ κοινό και επαγγελματική χρήση
23	Κάδμιο και ενώσεις του	Πλαστικά υλικά/υλικά συσκευασίας και άλλα αντικείμενα, υλικά χαλκοκόλλησης και κοσμήματα
27	Νικέλιο και ενώσεις του	Κοσμήματα
32	Χλωροφόρμιο	Κόλλες για ευρύ κοινό και επαγγελματική χρήση
43	Αζωχρωστικές και αζωχρώματα	Υφάνσιμα και δερμάτινα είδη
47	Ενώσεις χρωμίου (VI)	Δερμάτινα είδη, τσιμέντα*
48	Τολουόλιο	Κολλητικές ουσίες και βαφές ψεκασμού
51, 52	Φθαλικές ενώσεις	Παιχνίδια και είδη παιδικής φροντίδας
61	DMF *	Παπούτσια*
63	Μόλυβδος και ενώσεις του	Κοσμήματα
* Έλεγχος μόνο σε προϊόντα κατά την εισαγωγή		

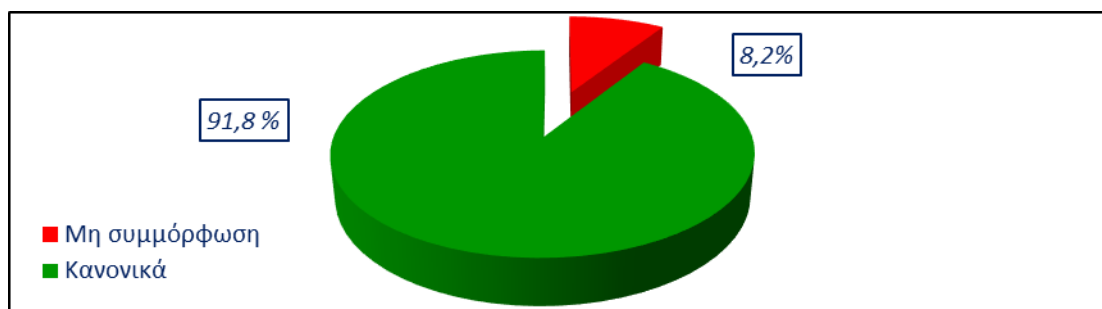
ΣΥΝΟΛΟ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ

- Δείγματα από τον έλεγχο της αγοράς : **231**
Ο έλεγχος των δειγμάτων για **πολλαπλές παραμέτρους σε ορισμένα από αυτά**, πραγματοποιήθηκε στο εργαστήριο της Β' Χημικής Υπηρεσίας Αθηνών .
- Δείγματα που ελέγχθηκαν κατά την εισαγωγή (σε συνεργασία με τις τελωνειακές υπηρεσίες): **107**
Ο έλεγχος σε ένα μέρος των δειγμάτων πραγματοποιήθηκε στο εργαστήριο της Β' Χημικής Υπηρεσίας Αθηνών και στα υπόλοιπα δείγματα πραγματοποιήθηκε με αξιολόγηση των εγγράφων που κατατέθηκαν από τον εισαγωγέα.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ - ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Δείγματα αγοράς

Διάγραμμα 8.3.1.1 Ποσοστό μη συμμόρφωσης στο σύνολο των δειγμάτων ελέγχου αγοράς

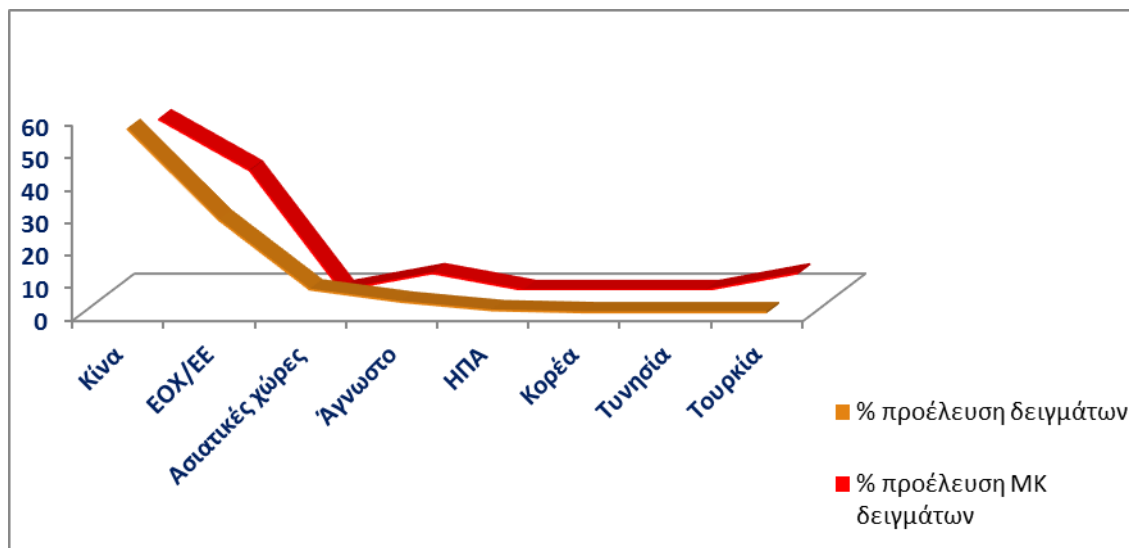

- Από τα προϊόντα που εξετάστηκαν τα είδη παιδικής φροντίδας ως προς τα φθαλικά και τα ψευδοκοσμήματα, κατά φθίνουσα σειρά στον μόλυβδο, το νικέλιο και το κάδμιο παρουσιάζουν τη μεγαλύτερη τάση μη συμμόρφωσης.
- Όσον αφορά τους περιορισμούς, ο μόλυβδος, το νικέλιο και το κάδμιο στα ψευδοκοσμήματα και οι φθαλικές ενώσεις σε είδη παιδικής φροντίδας εμφανίζουν τη μεγαλύτερη συχνότητα.
- Δεν παρατηρήθηκε κάποια ιδιαίτερη τάση μη συμμόρφωσης σχετικά με τη χώρα προέλευσης των δειγμάτων. Όπως φαίνεται και από το παρακάτω διάγραμμα τα προϊόντα που δειγματολήφθηκαν σε μεγαλύτερο ποσοστό έχουν χώρα προέλευσης κατά αύξουσα σειρά την Κίνα και την Ευρωπαϊκή Ένωση και το ποσοστό των δειγμάτων που εμφανίζουν μη συμμόρφωση ανά χώρα προέλευσης, ακολουθεί σε γενικές γραμμές παρόμοια κατανομή.

Πίνακας 8.3.1.2. Αποτελέσματα του ελέγχου

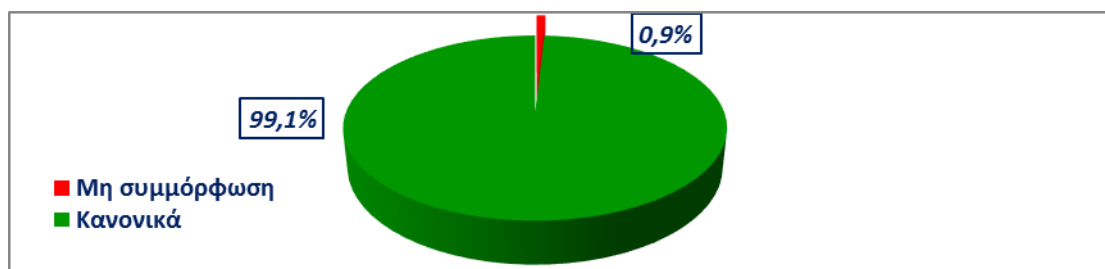
ΕΛΕΓΧΟΜΕΝΗ ΟΥΣΙΑ/ΣΗΜΕΙΟ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΥ, ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XVII REACH	ΔΕΙΓΜΑΤΑ	ΜΗ ΚΑΝΟΝΙΚΑ ΑΝΑ ΣΗΜΕΙΟ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΥ (%)
Βενζόλιο, Σημείο 5	Κόλλες που προορίζονται μόνο για επαγγελματική χρήση Κόλλες που προορίζονται για το ευρύ κοινό Βαφές ψεκασμού	- - -
Κάδμιο, Σημείο 23	Υλικά Χαλκοκόλλησης Γραφική Ύλη (Πλαστικά ντοσιέ, Πλαστικά κλασέρ, Πλαστικά τετράδια, Πλαστικοί φάκελοι) Πλαστικά παπούτσια (Παιδικά, Ενηλίκων) Ψευδοκοσμήματα (Σκουλαρίκια για μη διατρηθέντα αυτιά, Μεταλλικά μαρτυρικά βάπτισης, Περιδέραια, Καρφίτσες) Είδη οικιακής χρήσης - είδη από δερματίνη (Πλαστικά τραπεζομάντηλα, Πλαστικά σουπλά, Κουρτίνες μπάνιου, Τσάντες γυναικείες από δερματίνη, Τσαντάκια (νεσεσέρ) από δερματίνη)	- - 4,3% 14,3% 5%
Νικέλιο, Σημείο 27	Ψευδοκοσμήματα (Σκουλαρίκια για διατρηθέντα αυτιά, Κοσμήματα που τοποθετούνται δια νύσσονος οργάνου (piercing), Δαχτυλίδια, Περιδέραια, Ρολόγια χειρός, Βραχιόλια, Πόρπες ζωνών)	13%
Χλωροφόρμιο, Σημείο 32	Κόλλες που προορίζονται μόνο για επαγγελματική χρήση Κόλλες που προορίζονται για το ευρύ κοινό Βαφές ψεκασμού	- - -
Αζωχρωστικές και Αζωχρώματα, Σημείο 43	Υφάνσιμα (Παιδικές πυτζάμες, Τουνίκ - φουλάρι) Παπούτσια δερμάτινα (παιδιά - ενηλίκων)	- -
Χρώμιο, Σημείο 47	Παπούτσια δερμάτινα (παιδιά - ενηλίκων)	6,6%
Τολουόλιο, Σημείο 48	Κόλλες που προορίζονται μόνο για επαγγελματική χρήση Κόλλες που προορίζονται για το ευρύ κοινό Βαφές ψεκασμού	10% - -
Φθαλικές ενώσεις, Σημείο 51	Πλαστικά παιχνίδια Είδη παιδικής φροντίδας (Σαλιάρες, Αλαξιέρες ή Σελτεδάκια)	3,7% 18%
Φθαλικές ενώσεις, Σημείο 52	Πλαστικά παιχνίδια Είδη παιδικής φροντίδας (Σαλιάρες, Αλαξιέρες ή Σελτεδάκια)	- 18%
Μόλυβδος, Σημείο 63	Ψευδοκοσμήματα (Σκουλαρίκια για μη διατρηθέντα αυτιά, Μεταλλικά μαρτυρικά βάπτισης, Περιδέραια, Καρφίτσες)	19%

Διάγραμμα 8.3.1.3. Κατανομή δειγμάτων ανά χώρα προέλευσης

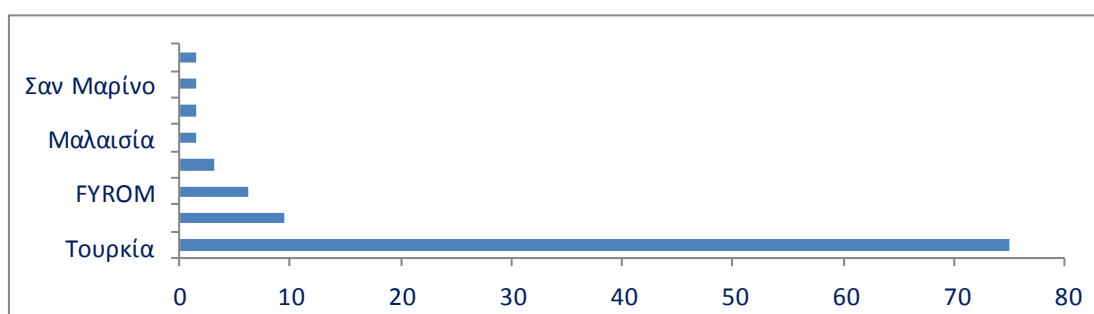
Δείγματα εισαγωγής

Διάγραμμα 8.3.1.4. Ποσοστό μη συμμόρφωσης στο σύνολο των δειγμάτων εισαγωγής

- Δεν παρατηρήθηκε κάποια ιδιαίτερη τάση λόγω του περιορισμένου αριθμού δειγμάτων και μη συμμορφώσεων.
- Το χαμηλό ποσοστό μη συμμόρφωσης που εντοπίστηκε σε σχέση με το αντίστοιχο ποσοστό στα δείγματα αγοράς μπορεί να συσχετιστεί και με τη διαδικασία ελέγχου που ακολουθήθηκε στα δείγματα εισαγωγής και συγκεκριμένα στο ότι σημαντικό τμήμα αυτών εξετάστηκε με την αξιολόγηση των εγγράφων που κατατέθηκαν από τον εισαγωγέα.
- Η διεξαγωγή του προγράμματος συνέβαλλε στην ενίσχυση της συνεργασίας με τα τελωνεία ως προς τον έλεγχο εφαρμογής του κανονισμού REACH.

Διάγραμμα 8.3.1.5. : Κατανομή δειγμάτων εισαγωγής ανά χώρα προέλευσης

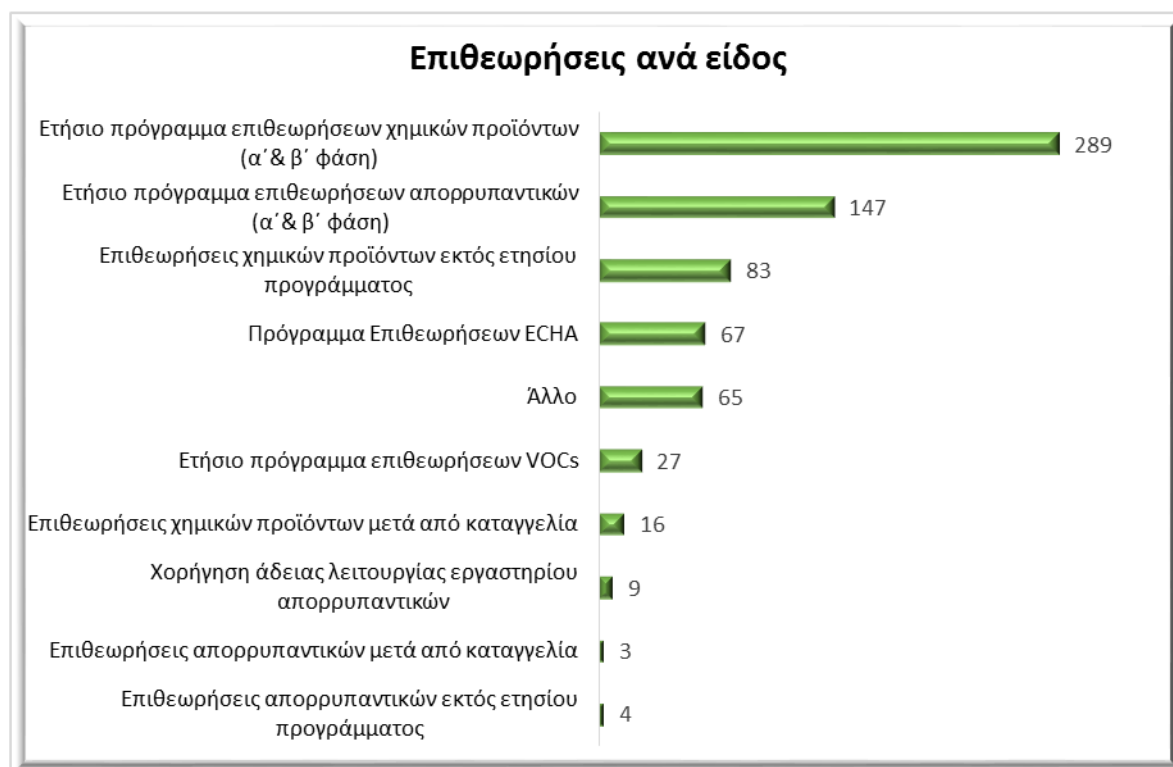
8.4. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΕΡΓΟ - ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΙΣ

Στον τομέα των βιομηχανικών και χημικών προϊόντων καταρτίστηκαν προγράμματα επιθεωρήσεων σε επιχειρήσεις παραγωγών, εισαγωγέων, μεταγενέστερων χρηστών, διανομέων, για την έλεγχο εφαρμογής της ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας:

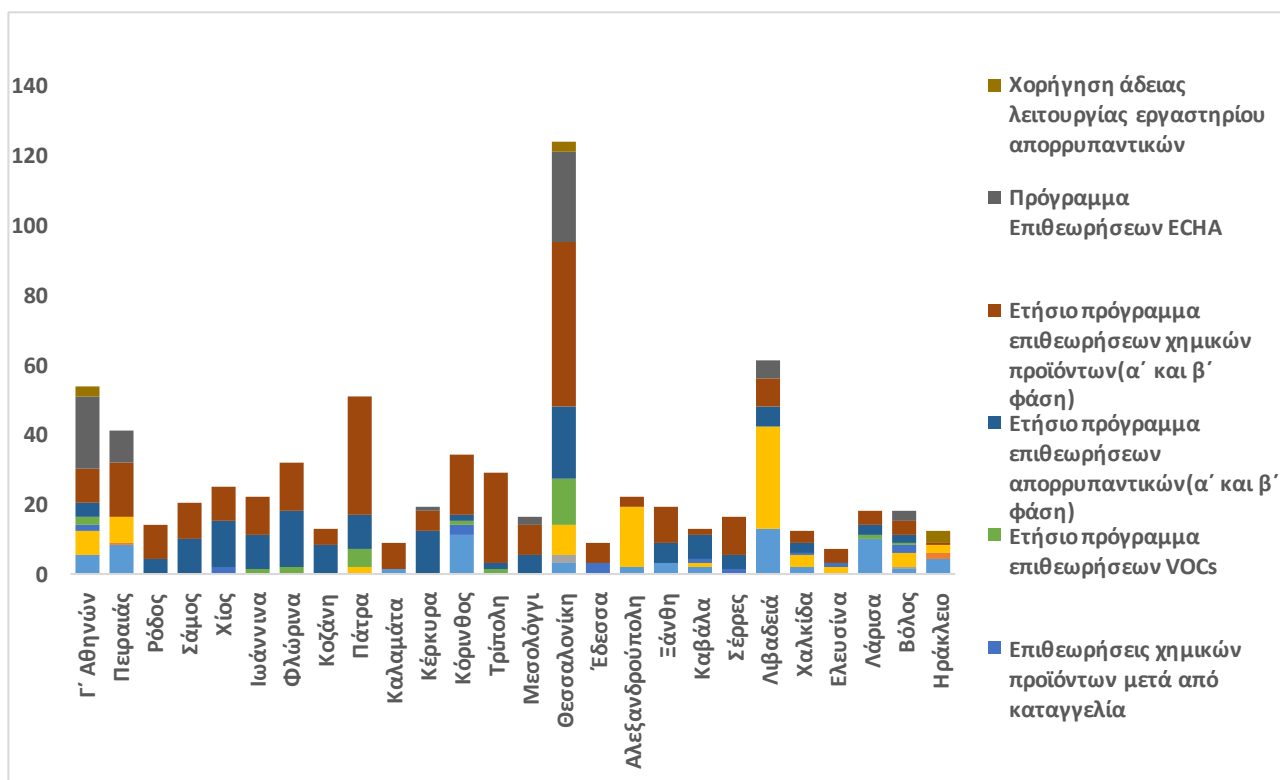
- ✓ των χημικών ουσιών, μειγμάτων, με έμφαση στα οικοδομικά υλικά (ετήσιο πρόγραμμα επιθεωρήσεων).
- ✓ των καθαριστικών προϊόντων σε καθαριστήρια ρούχων, λευκών ειδών κ.λπ. και σε ξενοδοχεία ξενώνες (α' φάση σε επιχειρήσεις κυρίως διανομέων, β' φάση σε επιχειρήσεις προμηθευτών).
- ✓ πτητικών οργανικών ενώσεων (VOC's)

και πραγματοποιήθηκαν συνολικά **710** επιθεωρήσεις.

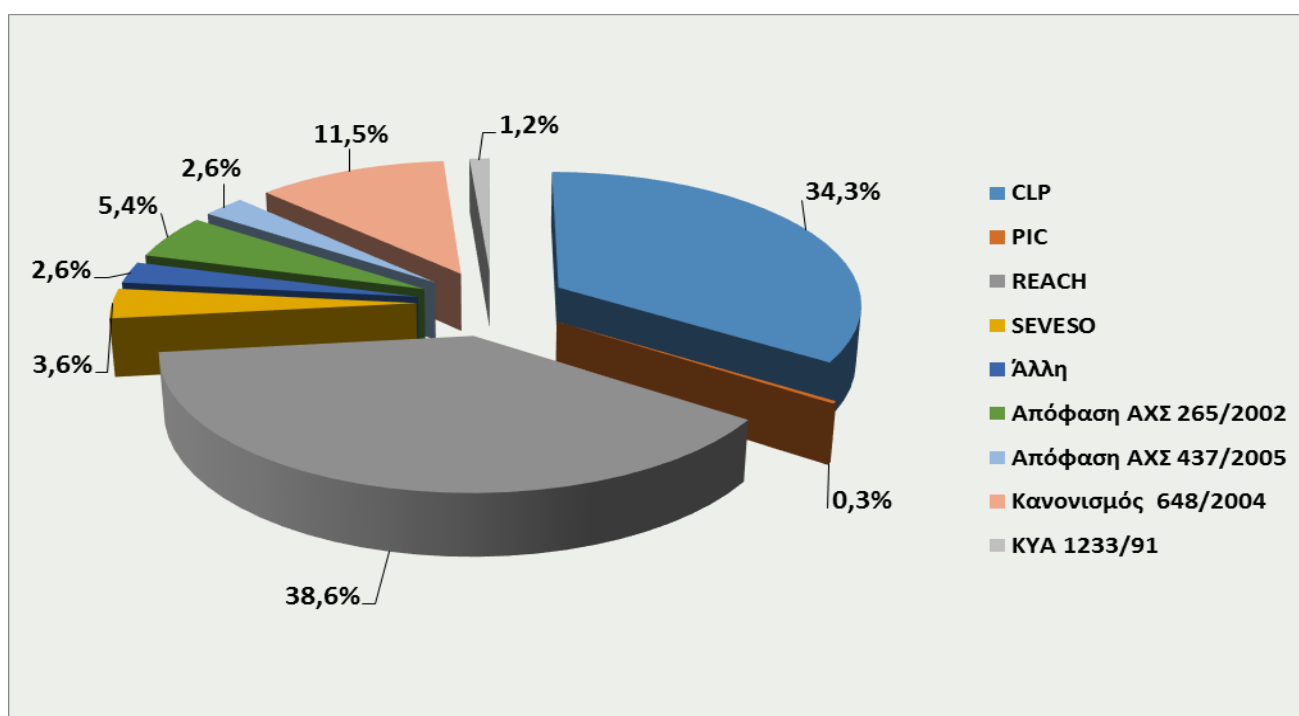
Διάγραμμα 8.4.1.1.: Σύνολο των επιθεωρήσεων χημικών προϊόντων, για το έτος 2016, ανά είδος επιθεώρησης

Διάγραμμα 8.4.1.2.: Σύνολο των επιθεωρήσεων χημικών προϊόντων, για το έτος 2016, ανά χημική υπηρεσία που διεξήγαγε την επιθεώρηση

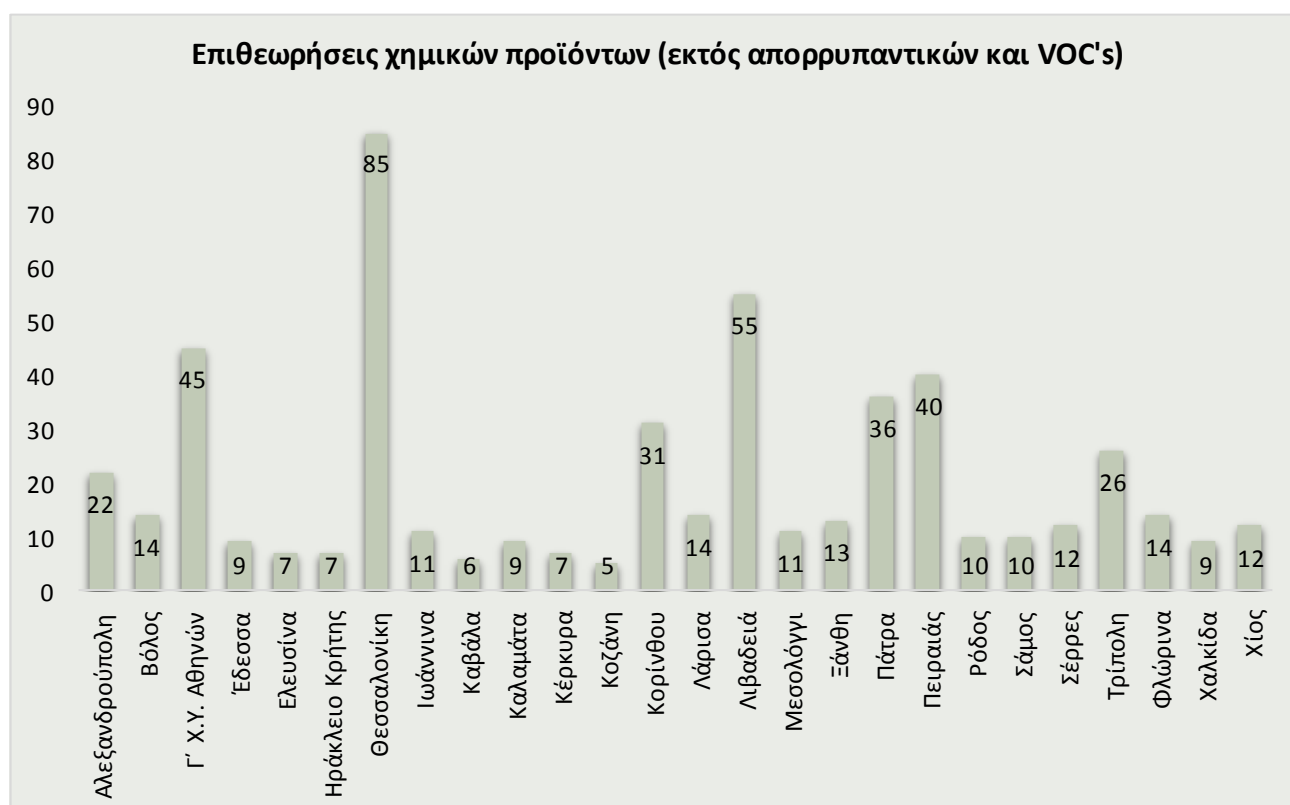
Διάγραμμα 8.4.1.3.: Σύνολο των επιθεωρήσεων χημικών προϊόντων, για το έτος 2016, ανά επιθεωρούμενη νομοθεσία.

8.4.2. ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΘΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΣΕ ΧΗΜΙΚΕΣ ΟΥΣΙΕΣ ΚΑΙ ΜΕΙΓΜΑΤΑ

Στον τομέα των χημικών ουσιών και μειγμάτων επιθεωρήσεων χημικών προϊόντων (εκτός απορρυπαντικών και VOC's) διενεργήθηκαν συνολικά **520 επιθεωρήσεις**, στο πλαίσιο του ετήσιου προγράμματος επιθεωρήσεων, μετά από τελωνειακό έλεγχο, κατόπιν καταγγελιών, κλπ.

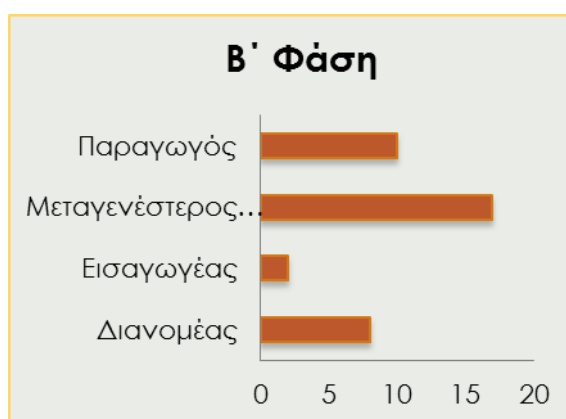
Ο αριθμός των διεξαχθέντων επιθεωρήσεων χημικών προϊόντων, ανά χημική υπηρεσία, απεικονίζεται στο παρακάτω διάγραμμα:

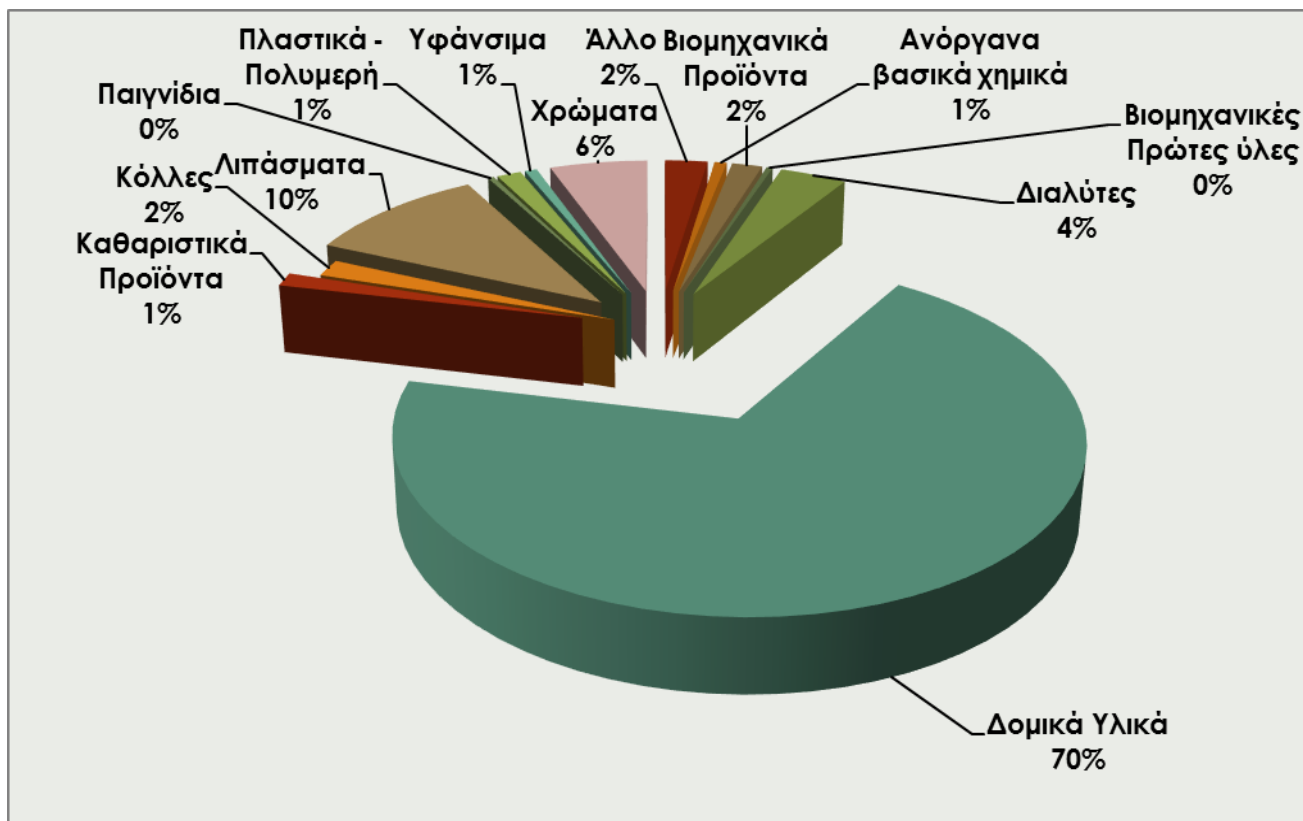
Διάγραμμα 8.4.2.1.: Επιθεωρήσεις ανά Χημική Υπηρεσία

Ο ρόλος και η δραστηριότητα των επιχειρήσεων και τα προϊόντα που επιθεωρήθηκαν, στο πλαίσιο του Ετήσιου Προγράμματος επιθεωρήσεων χημικών προϊόντων, αποτυπώνονται στα παρακάτω διαγράμματα:

Διαγράμματα 8.4.2.2. και 8.4.2.3.: Ρόλος επιχειρήσεων

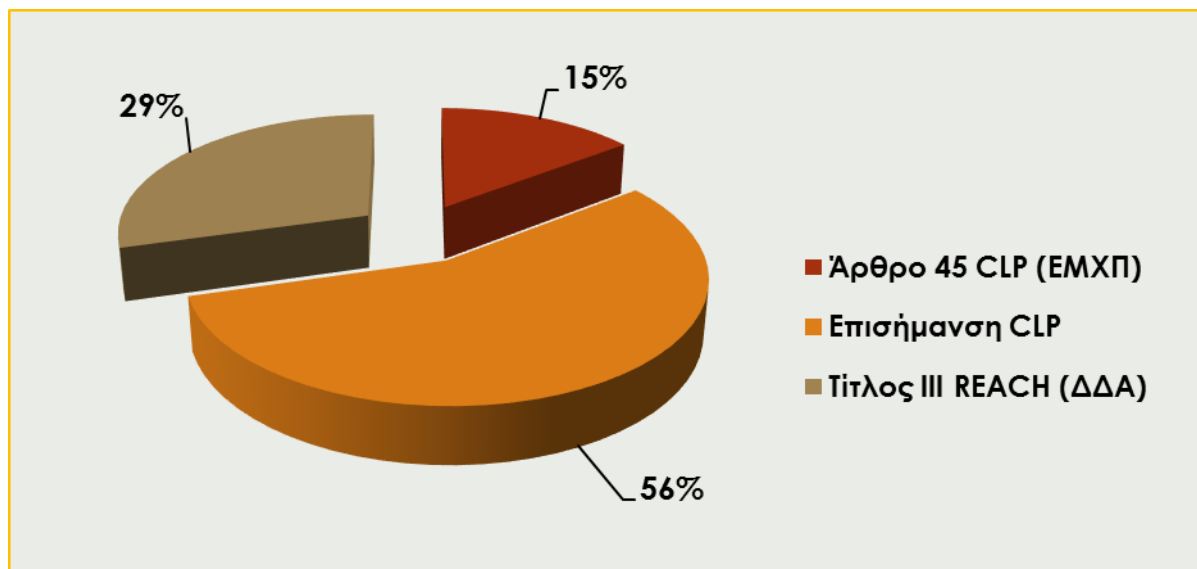

Διάγραμμα 8.4.2.4. Δραστηριότητα επιχειρήσεων και είδος προϊόντων που επιθεωρήθηκαν

Οι μη συμμορφώσεις των προϊόντων που επιθεωρήθηκαν, στο πλαίσιο του Ετήσιου Προγράμματος επιθεωρήσεων χημικών προϊόντων, αναφέρονται στο παρακάτω διάγραμμα:

Διάγραμμα 8.4.2.5.: Μη συμμορφώσεις – Ετήσιο πρόγραμμα επιθεωρήσεων

Στο σύνολο των επιθεωρήσεων που αφορούν :

➤ Στα εναρμονισμένα προγράμματα επιθεωρήσεων του «FORUM ανταλλαγής πληροφοριών του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Χημικών (ECHA)» και συγκεκριμένα:

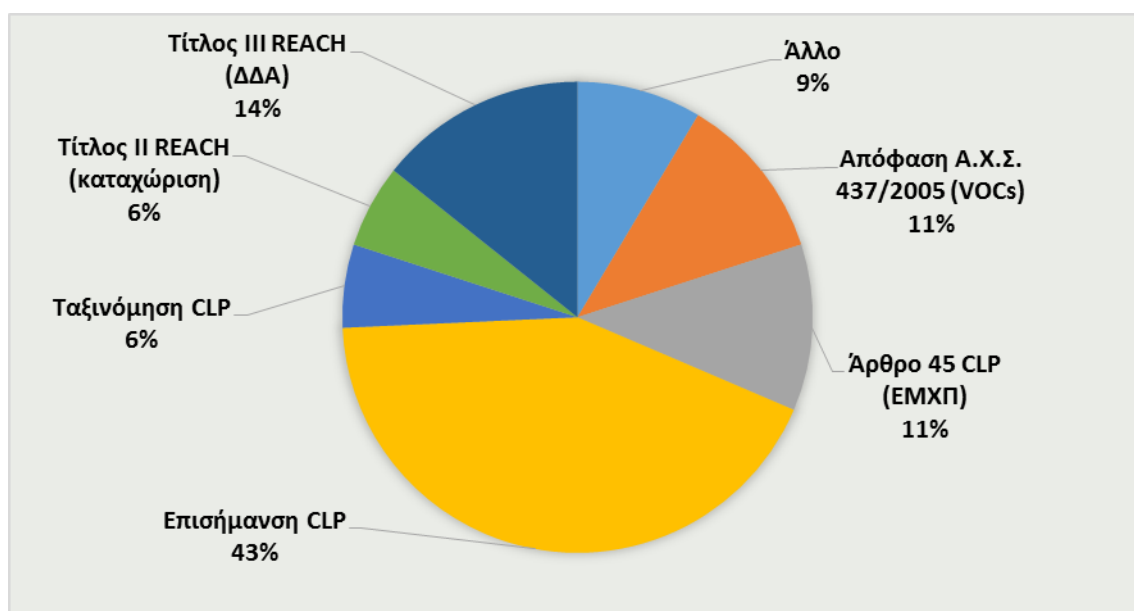
- 6 επιθεωρήσεις διεξήχθησαν στα πλαίσια της β' φάσης του πιλοτικού προγράμματος για τον έλεγχο της συμμόρφωσης με τα πώματα ασφαλείας για τα παιδιά, σύμφωνα με τον κανονισμό 1272/2008/EK-CLP.
- 26 επιθεωρήσεις διεξήχθησαν στα πλαίσια του πρώτου πιλοτικού προγράμματος για την αδειοδότηση, σύμφωνα με τον κανονισμό 1907/2006/EK-REACH. Εξετάστηκε η συμμόρφωση των επιχειρήσεων ως προς τις ουσίες Muskxylene και 4,4'-Diamoniodiphenylmethane (MDA). Στις ανωτέρω επιθεωρήσεις δεν διαπιστώθηκαν μη συμμορφώσεις.

➤ Στο ετήσιο πρόγραμμα επιθεωρήσεων χημικών προϊόντων (με έμφαση σε επιχειρήσεις δομικών προϊόντων):

➤ Στις επιθεωρήσεις εκτός του στοχευμένου ετησίου προγράμματος επιθεωρήσεων π.χ. μετά από τελωνειακό έλεγχο, μετά από καταγγελία κλπ.

οι μη συμμορφώσεις που παρατηρήθηκαν έχουν ως εξής :

Διάγραμμα 8.4.2.6: Μη συμμορφώσεις ανά είδος ελέγχου στο σύνολο των επιθεωρήσεων χημικών προϊόντων

Σε αυτό το σημείο αξίζει να αναφερθεί ότι εκτός των ανωτέρω επιθεωρήσεων πραγματοποιήθηκαν **1.167 έλεγχοι χημικών προϊόντων κατά την εισαγωγή** από τις χημικές υπηρεσίες εισόδου.

8.4.3. ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΘΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΣΕ ΚΑΘΑΡΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

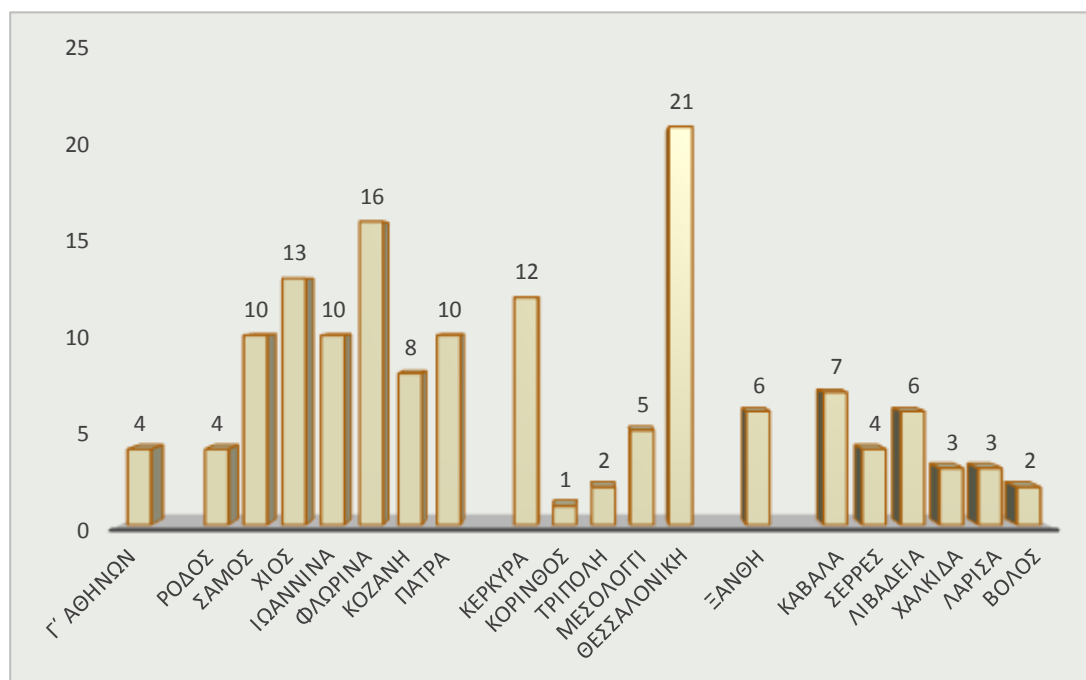
Το έτος 2016 καταρτίστηκε πρόγραμμα επιθεωρήσεων για καθαριστικά προϊόντα που προορίζονται για χρήση σε καθαριστήρια ρούχων, λευκών ειδών κ.λπ. και σε ξενοδοχεία, ξενώνες, ώστε να εντοπιστούν τα προϊόντα που χρησιμοποιούνται για τον καθαρισμό υφανσίμων ειδών, επιφανειών κάθε είδους, πιάτων, ποτηριών, σκευών και συσκευών κουζίνας τουαλέτας, λουτήρων, εξοπλισμού γενικά κ.ά. και παρουσιάζουν παρεκκλίσεις από την ισχύουσα νομοθεσία.

Συνολικά πραγματοποιήθηκαν **147** επιθεωρήσεις. Τα προϊόντα που αξιολογήθηκαν συνολικά ανέρχονται σε 576 προϊόντα.

Για την υλοποίηση των επιθεωρήσεων δραστηριοποιήθηκαν **20** αρμόδιες χωρικά Χημικές Υπηρεσίες του Γ.Χ.Κ..

Ο αριθμός των επιθεωρήσεων που πραγματοποίησε κάθε οργανική μονάδα του Γ.Χ.Κ., φαίνεται στο κατωτέρω διάγραμμα :

Διάγραμμα 8.4.3.1: Επιθεωρήσεις σε καθαριστικά προϊόντα, ανά οργανική μονάδα Γ.Χ.Κ.

Από τις επιθεωρήσεις που πραγματοποιήθηκαν διαπιστώθηκε ότι, η πλειονότητα των καθαριστικών προϊόντων παρουσίασε πολύ υψηλό ποσοστό συμμόρφωσης ως προς την επισήμανση σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

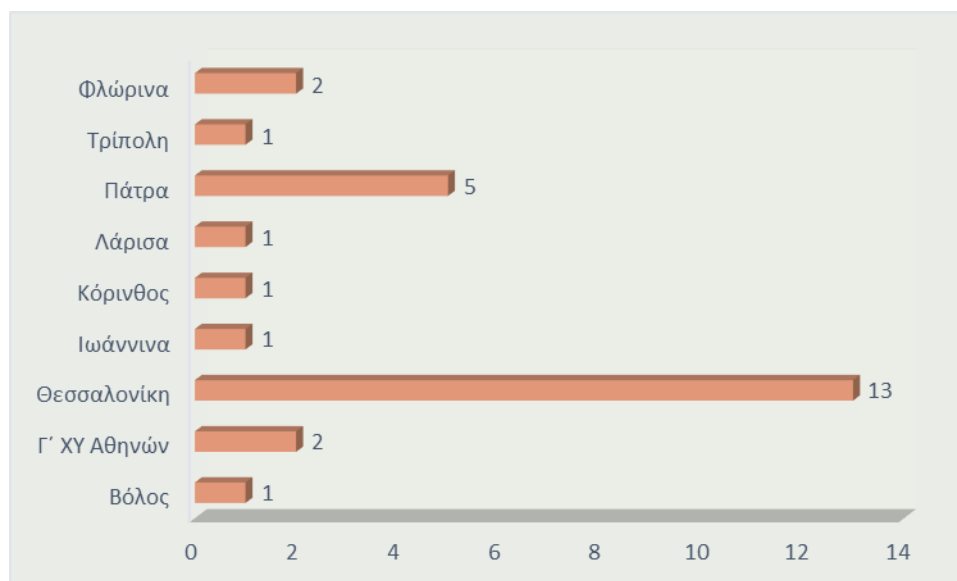
8.5. ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΘΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΣΕ ΠΤΗΤΙΚΕΣ ΟΡΓΑΝΙΚΕΣ ΕΝΩΣΕΙΣ (VOC'S)

Στο πλαίσιο της εφαρμογής της Οδηγίας 42/2004/ΕΚ (Υ.Α. 437/2015) το Γ.Χ.Κ. καταρτίζει και εκτελεί κάθε έτος πρόγραμμα τακτικών και έκτακτων επιθεωρήσεων που διενεργούνται με σκοπό τον έλεγχο των εκπομπών πτητικών οργανικών ενώσεων που οφείλονται στη χρήση οργανικών διαλυτών σε χρώματα διακόσμησης και βερνίκια και σε προϊόντα επισκευαστικής βαφής οχημάτων.

Κατά το 2016 πραγματοποιήθηκαν **27 επιθεωρήσεις**, κατά τις οποίες ελήφθησαν **25 δείγματα** προς εξέταση, και εντοπίστηκαν συνολικά τέσσερις (4) μη συμμορφώσεις.

Στο διάγραμμα που ακολουθεί, παρουσιάζονται οι ανωτέρω επιθεωρήσεις ανά Χημική Υπηρεσία.

Διάγραμμα 8.5.1.: Επιθεωρήσεις ΠΟΕ (VOCs) ανά Χημική Υπηρεσία

8.5.2. ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΛΕΓΧΟ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΜΕ ΤΙΣ ΑΡΧΕΣ ΤΗΣ ΟΡΘΗΣ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ (ΟΕΠ - GLP)

Κατά το 2016, διεξήχθησαν συνολικά τέσσερις (4) τακτικές επιθεωρήσεις Ορθής Εργαστηριακής Πρακτικής (Ο.Ε.Π.) σε Πειραματικές Μονάδες ή Πειραματικούς Τόπους που

έχουν ήδη ενταχθεί στο πρόγραμμα των διαπιστευμένων μονάδων κατά ΟΕΠ. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα των επιθεωρήσεων, των διορθωτικών μέτρων που υλοποιήθηκαν από τις αντίστοιχες Πειραματικές Μονάδες ή Πειραματικούς Τόπους και του πορίσματος της Ομάδας Εργασίας για την αξιολόγηση των εκθέσεων επιθεώρησης Ορθής Εργαστηριακής Πρακτικής χορηγήθηκε σε όλες τις επιθεωρούμενες Πειραματικές Μονάδες και Πειραματικούς Τόπους βεβαίωση συμμόρφωσης με τις αρχές ΟΕΠ.

Πραγματοποιήθηκε επίσης μία (1) αρχική επιθεώρηση σε νέα Πειραματική Μονάδα κατόπιν αίτησή της για ένταξη στο πρόγραμμα των διαπιστευμένων μονάδων κατά ΟΕΠ. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της αρχικής επιθεώρησης, των διορθωτικών μέτρων που υλοποιήθηκαν από την Πειραματική Μονάδα και του πορίσματος της Ομάδας Εργασίας για την αξιολόγηση των εκθέσεων επιθεώρησης Ορθής Εργαστηριακής Πρακτικής χορηγήθηκε βεβαίωση συμμόρφωσης με τις αρχές ΟΕΠ.

8.6. ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

8.6.1. ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΔΕΣΜΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗΣ ΔΙΑΘΕΣΗΣ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΓΙΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΟΥΜΕΝΑ ΜΕ ΤΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

Εκδόθηκαν **δεκαεννιά (19) αποφάσεις δέσμευσης ή/και απαγόρευσης διάθεσης στην αγορά** για προϊόντα στα οποία διαπιστώθηκε μη συμμόρφωση ως προς τη νομοθεσία των χημικών προϊόντων και **8 αποφάσεις δέσμευσης καθαριστικών προϊόντων** που δεν πληρούσαν τις διατάξεις της ισχύουσας Νομοθεσίας για τελωνειακά και αγορανομικά δείγματα.

8.6.2. ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ 649/2012/ΕΚ (PIC), ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΞΑΓΩΓΕΣ ΚΑΙ ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΟΡΙΣΜΕΝΩΝ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΩΝ ΧΗΜΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

Διερεύνηση **5 εξαγόμενων ουσιών** εάν εμπíπτουν στον Κανονισμό PIC. **Γνωστοποιήσεις εισαγωγών** ουσιών στην Ελλάδα (**19 περιπτώσεις**).

Στα πλαίσια της 12^{ης} Ετήσιας Σύσκεψης των Επιθεωρητών REACH-CLP, έγινε (στις 22 Απριλίου) **εκπαίδευση και πρακτική εξάσκηση των επιθεωρητών χημικών προϊόντων του Γ.Χ.Κ στην Ηλεκτρονική Πύλη του ECHA PD-NEA και e-PIC**, από υπαλλήλους της Δ/σης Ενεργειακών - Βιομηχανικών και Χημικών Προϊόντων.

8.6.3. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΙΣ ΦΑΚΕΛΩΝ ΛΙΠΑΣΜΑΤΩΝ ΝΕΟΥ ΤΥΠΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΓΚΡΙΣΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ ΤΟΥΣ

Αξιολογήθηκαν **78 φάκελοι** λιπασμάτων νέου τύπου.

8.6.4. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΓΡΑΦΕΙΩΝ ΣΤΗΡΙΞΗΣ (HELPDESK) REACH και CLP

Λειτουργία γραφείου στήριξης REACH: Υποβλήθηκαν από ενδιαφερόμενους και απαντήθηκαν γραπτά ή προφορικά από το γραφείο στήριξης **730** ερωτήματα.

Λειτουργία γραφείου στήριξης CLP: Υποβλήθηκαν από ενδιαφερόμενους και απαντήθηκαν γραπτά ή προφορικά από το γραφείο στήριξης **1324** ερωτήματα.

Επίσης απαντήθηκαν **137** ερωτήματα **BPR** (Καν. 528/2012/ΕΕ, για τα βιοκτόνα).

Επιπλέον, απαντήθηκαν περισσότερα από **2000** ερωτήματα, γραπτά ή προφορικά, σχετικά με **θέματα καταχώρισης στο ΕΜΧΠ**.

8.6.5. ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ΤΟΥ ΟΟΣΑ, ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ & ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΧΗΜΙΚΩΝ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ (ECHA)

Κατά το 2016 υπάλληλοι του Γ.Χ.Κ. συμμετείχαν ενεργά στις κάτωθι Επιτροπές της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Χημικών Προϊόντων (ECHA):

- **Διοικητικό Συμβούλιο του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Χημικών Προϊόντων (ECHA)**
Συμμετοχή υπαλλήλου του Γ.Χ.Κ. ως μέλος του Δ.Σ.
- **Competent Authorities for REACH and CLP (CARACAL) – Ευρωπαϊκή Ένωση**
Επιτροπή της Ευρωπαϊκής Ένωσης η οποία είναι το ανώτατο όργανο των αρμοδίων Αρχών που αποφαινεται σε θέματα χάραξης πολιτικής για το REACH και το CLP. Η Δ/νη Ενεργειακών, Βιομηχανικών & Χημικών Προϊόντων συμμετέχει στη διαμόρφωση πολιτικής με εθνικές θέσεις.
- **REACH Committee**
Διαμόρφωση-Αποστολή θέσεων της Εθνικής Αρμόδιας Αρχής για θέματα REACH. Ψηφίστηκαν 8 τροποποιήσεις κανονισμών, 11 εκτελεστικές αποφάσεις και μία απόφαση της Επιτροπής.
- **Ομάδα εργασίας για τη Σύμβαση Minamata του Συμβουλίου Υπουργών Περιβάλλοντος**
Διαμόρφωση και αποστολή θέσεων για τη διαμόρφωση του κειμένου που θα αποτελέσει την ενσωμάτωση της σύμβασης Minamata στην ενωσιακή νομοθεσία.
- **Σύσκεψη των Διευθυντών των Αρμοδίων Αρχών των Κρατών Μελών**
Εκπροσώπηση-Συμμετοχή στη λήψη αποφάσεων.
- **Επιτροπή των Κρατών Μελών (ΕΚΜ) - ECHA**
Η Επιτροπή των Κρατών Μελών (ΕΚΜ) συμμετέχει σε διάφορες διαδικασίες βάσει του κανονισμού REACH. Κατά το έτος 2016 οι εργασίες της ΕΚΜ έλαβαν χώρα σε 6 συνεδριάσεις ολομέλειας, 11 διαδικτυακές συσκέψεις και 15 διαδικασίες γραπτής ψηφοφορίας. Η Δ/νη Ενεργειακών, Βιομηχανικών & Χημικών Προϊόντων συμμετείχε ενεργά στο έργο που επιτελέστηκε από την ΕΚΜ ως ακολούθως:
Α. Αξιολόγηση φακέλων των προτάσεων δοκιμών (testing proposals) και έλεγχος συμμόρφωσης (compliance check)

Η ΕΚΜ διαμόρφωσε και ψήφισε ομόφωνα 90 σχέδια αποφάσεων εκ των οποίων τα 61 αφορούσαν αποφάσεις ελέγχου συμμόρφωσης φακέλων και τα 29 προτάσεις δοκιμών. Δεν κατέληξε σε ομόφωνη συμφωνία για 1 σχέδιο απόφασης το οποίο αφού χωρίσθηκε σε δύο μέρη, το μέρος Α αυτού παραπέμφθηκε στην ΕΕ. Διεξήχθησαν 5 γραπτές διαδικασίες ψηφοφορίας για 63 σχέδια αποφάσεων στις οποίες υπήρξε ομόφωνη απόφαση για 18 φακέλους με προτάσεις δοκιμών και 31 περιπτώσεις ελέγχου συμμόρφωσης.

Β. Αξιολόγηση ουσιών

Το 2016 η ΕΚΜ εξέτασε 33 σχέδια αποφάσεων αξιολόγησης 31 ουσιών του κοινοτικού κυλιόμενου προγράμματος δράσης. Διεξήχθησαν 6 γραπτές διαδικασίες ψηφοφορίας για τα 19 σχέδια αποφάσεων αξιολόγησης ουσιών.

Γ. Ουσίες πολύ υψηλής ανησυχίας

Υπήρξε ομόφωνη απόφαση για την ταυτοποίηση πέντε ουσιών ως πολύ υψηλής ανησυχίας. Παραπέμφθηκε στην Ε. Επιτροπή για περαιτέρω λήψη αποφάσεων η γνώμη της ΕΚΜ για τέσσερις ουσίες.

Δ. Αδειοδότηση ουσιών

Η ΕΚΜ διαμόρφωσε κι εξέδωσε γνωμοδότηση αναφορικά με την 7η Σύσταση του ECHA σχετικά με ουσίες προτεραιότητας που πρέπει να περιληφθούν στο Παράρτημα XIV. Εξετάστηκαν έντεκα υποψήφιες ουσίες εκ των οποίων οι εννέα περιελήφθησαν στο παράρτημα XIV.

Ε. Κυλιόμενο πρόγραμμα αξιολόγησης ουσιών

Η ΕΚΜ διαμόρφωσε κι εξέδωσε γνωμοδότηση σχετικά με το κοινοτικό κυλιόμενο πρόγραμμα αξιολόγησης ουσιών για την τριετία 2016-2018. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει 138 ουσίες εκ των οποίων οι 53 είναι νέες εισαγωγές.

➤ **Manual Screening**

Προκαταρκτικός σαρωτικός έλεγχος φακέλων καταχώρησης ουσιών προκειμένου να συνταχθεί ο κατάλογος του κυλιόμενου προγράμματος αξιολόγησης ουσιών για την τριετία 2016-2018. Η Δ/ση Ενεργειακών, Βιομηχανικών και Χημικών Προϊόντων συμμετείχε μαζί με άλλα 21 ΚΜ από σύνολο 31 ΚΜ, πραγματοποιώντας το Manual Screening 3 ουσιών. Πρόκειται για τερπένια και παράγωγα τερπενίων, τα οποία έχουν ευρύτατη εφαρμογή στην ελληνική μεταποιητική, κυρίως, βιομηχανική παραγωγή, και ενοχοποιούνται για ευαισθητοποίηση του αναπνευστικού συστήματος του εργατικού προσωπικού που εκτίθεται σε αυτά στα στάδια της παραγωγικής διαδικασίας.

➤ **Επιτροπή Αξιολόγησης Κινδύνου (RAC) – ECHA**

• **Εναρμονισμένη ταξινόμηση και επισήμανση:**

Το 2016, η RAC εξέδωσε γνώμη για 35 προτάσεις εναρμονισμένης ταξινόμησης και επισήμανσης (RAC opinions on CLH dossiers), μεταξύ αυτών και γνωμοδοτήσεις για την pyrocatechol (βιομηχανικό χημικό) και το spirodiclofen (βιοκτόνο), υιοθετώντας την εισήγηση των υπαλλήλων της Δ/σης που συμμετέχουν στη RAC ως ανεξάρτητοι εμπειρογνώμονες και λειτουργούσαν στις περιπτώσεις αυτών των ουσιών ως εισηγητές (rapporteurs), η οποία τροποποιούσε την

πρόταση των CLH dossiers που είχαν καταθέσει οι αρμόδιες αρχές της Γαλλίας και της Ολλανδίας, αντίστοιχα.

- **Περιορισμός:** Το 2016, η RAC εξέδωσε γνώμη για 3 προτάσεις περιορισμών. Ο πρώτος αφορούσε τη χρήση τεσσάρων φθαλικών εστέρων σε αντικείμενα εσωτερικού χώρου λόγω των βλαβερών επιπτώσεών τους στη γονιμότητα του ανθρώπου, ενώ ο δεύτερος τη χρήση δύο σιλικονούχων ουσιών (D4 και D5) σε καλλυντικά προϊόντα λόγω του ότι δυνητικά μπορούν να συσσωρευτούν στο περιβάλλον και να προκαλέσουν επιπτώσεις που είναι μακροπρόθεσμα απρόβλεπτες και δύσκολο να αντιστραφούν. Ο τρίτος περιορισμός αφορούσε τη μέγιστη επιτρεπόμενη συγκέντρωση μεθανόλης σε υγρά πλύσης παραθύρων αυτοκινήτου, καθώς και στη μετουσιωμένη αιθανόλη, διότι κατάποση των παραπάνω υγρών μπορεί να προκαλέσει τύφλωση ή ακόμα και θάνατο. Για τον 2^ο περιορισμό είχε εκδηλωθεί ιδιαίτερο ενδιαφέρον από τον Πανελλήνιο Σύνδεσμο Βιομηχάνων & Αντιπροσώπων Αρωμάτων και Καλλυντικών. Παράλληλα, έγιναν 5 έλεγχοι συμμόρφωσης φακέλων περιορισμών.
- **Αδειοδότηση:** Η αδειοδότηση είναι ένα κανονιστικό σύστημα το οποίο προωθεί την αντικατάσταση επικίνδυνων χημικών ουσιών. Το 2016, η RAC εξέδωσε 63 εισηγήσεις για αιτήσεις αδειοδότησης, η επικύρωση των οποίων εκκρεμεί στην Επιτροπή. Το Νοέμβριο 2016, κατατέθηκαν στη RAC 27 νέες αιτήσεις για αδειοδότηση που καλύπτουν 39 βιομηχανικές χρήσεις, των οποίων εξετάστηκε η συμμόρφωση (conformity check) και θα συζητηθούν στην ολομέλεια το 2016-2017.

➤ **Ομάδες εργασίας του Forum Ανταλλαγής Πληροφοριών για τον Έλεγχο Εφαρμογής (FORUM) - ECHA**

Κατά το έτος 2016, οι υπάλληλοι της Δ/νσης ΕΒΧΠ συμμετείχαν στις αντίστοιχες συνεδριάσεις του FORUM καθώς και στις ακόλουθες ομάδες εργασίας του:

- Εφαρμογή του συστήματος PD-NEA.
Προετοιμασία, οργάνωση και συμμετοχή στην διεκπεραίωση του εκπαιδευτικού προγράμματος για τη χρήση του νέου συστήματος PD-NEA και ePIC, για τους χρήστες - σημεία επαφής των αρμόδιων αρχών («Workshop on Portal Dashboard for National Enforcement Authorities and ePIC, for NEA End-user Single Points of Contact»). Το PD-NEA είναι το λογισμικό εργαλείο (η νέα ηλεκτρονική πύλη) που είναι απαραίτητο για τον έλεγχο εφαρμογής των κανονισμών REACH και CLP από τους επιθεωρητές των κρατών μελών στην Ευρωπαϊκή Ένωση το οποία αντικατέστησε το παλαιότερο σύστημα RIPE. Το ηλεκτρονικό σύστημα ePIC είναι απαραίτητο για την ασφαλή διαχείριση των πληροφοριών και την πραγματοποίηση των απαραίτητων διαδικασιών για την εφαρμογή και τον έλεγχο εφαρμογής του Κανονισμού PIC. Το ηλεκτρονικό σύστημα ePIC θα ενσωματωθεί στο νέο σύστημα PD-NEA.
- Δεύτερο Πιλοτικό Πρόγραμμα του FORUM για την αδειοδότηση.
- Υποομάδα για τις αναλυτικές μεθόδους του παραρτήματος XVII του κανονισμού REACH που εντάσσεται στην ομάδα εργασίας για την αξιολόγηση της δυνατότητας ελέγχου εφαρμογής των προτεινόμενων περιορισμών για το παράρτημα XVII (REACH).

- Πιλοτικό πρόγραμμα επιθεωρήσεων του FORUM σχετικά με τα πώματα ασφαλείας για τα παιδιά.
- Ετήσιο πρόγραμμα συντονισμένου ελέγχου εφαρμογής στα ΚΜ της ΕΕ, REACH-EN-FORCE 5 σχετικά με στόχο τον έλεγχο στα εκτεταμένα Δελτία Δεδομένων Ασφαλείας, τα σενάρια έκθεσης, τα μέτρα διαχείρισης κινδύνου και τις συνθήκες λειτουργίας.
- Πιλοτικό πρόγραμμα επιθεωρήσεων του FORUM για τον έλεγχο συμμόρφωσης των διαδικτυακών πωλήσεων χημικών προϊόντων.
- Προετοιμασία, οργάνωση και συμμετοχή στην διεκπεραίωση του ετήσιου εκπαιδευτικού προγράμματος του FORUM «Εκπαίδευση των εκπαιδευτών των εθνικών επιθεωρητών - 2017».
- Ενίσχυση της συνεργασίας με τις τελωνειακές υπηρεσίες για τον έλεγχο των κανονισμών REACH και CLP.
- Προετοιμασία και οργάνωση του ετήσιου προγράμματος εναρμονισμένου ελέγχου εφαρμογής στα ΚΜ της ΕΕ, REACH-EN-FORCE 6 με στόχο τον έλεγχο συμμόρφωσης με την ταξινόμηση /επισήμανση/συσκευασία σύμφωνα με τον κανονισμό CLP.

➤ **HelpNet -ECHA**

Τα μέλη του HelpNet, τα οποία εκπροσωπούν την Ελλάδα, παρέστησαν τόσο στην ετήσια συνάντηση της Διευθύνουσας Ομάδας των Γραφείων Στήριξης των ΚΜ που συγκροτούν το HelpNet του ECHA (HelpNet Steering Group), όσο και στις δύο συναντήσεις εργασίας (μία για τον κανονισμό REACH και μία για τον κανονισμό CLP). Στην συνεδρίαση της HelpNet Steering Group (Απρίλιος 2016) παρουσιάστηκε από την τακτική εκπρόσωπο της Ελλάδας για το CLP η έρευνα αγοράς που οργάνωσε και διεξήγαγε η Δ/ση Ενεργειακών, Βιομηχανικών & Χημικών Προϊόντων του Γ.Χ.Κ. για την αξιολόγηση των υπηρεσιών του Ελληνικού Γραφείου Στήριξης REACH, CLP & BPR από τους τελικούς χρήστες) που έτυχε πλήθους θετικών σχολίων.

- **Εκπαιδευτικό σεμινάριο του ECHA “Training for trainers on the enforcement of exposure scenarios and the extended Safety Data Sheets”**: Συμμετείχαν δύο υπάλληλοι της Δ/σης ΕΒΧΠ, οι οποίοι στη συνέχεια εκπαιδύσαν τους εθνικούς επιθεωρητές σχετικά με το πέμπτο εναρμονισμένο πρόγραμμα ελέγχου εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΚ) 1907/2006 (REACH) – πρόγραμμα REACH-EN-FORCE (REF-5) και γενικότερα με τον έλεγχο των εκτεταμένων δελτίων δεδομένων ασφαλείας, των λειτουργικών συνθηκών και των μέτρων ελέγχου των κινδύνων κατά τη χρήση χημικών ουσιών από όλους τους φορείς της αλυσίδας εφοδιασμού.

➤ **Δίκτυο επικοινωνίας REACH 2018**

Συμμετείχε ένας υπάλληλος ως εκπρόσωπος της χώρας στο δίκτυο επικοινωνίας για την καταληκτική ημερομηνία καταχώρισης χημικών ουσιών της 31^{ης} Μαΐου 2018 σύμφωνα με τον κανονισμό REACH. Κατά τη διάρκεια του έτους πραγματοποιήθηκαν 4 διαδικτυακές συσκέψεις και μία συνάντηση στην έδρα του ECHA όπου συζητήθηκαν οι προγραμματιζόμενες δραστηριότητες κάθε Κράτους – Μέλους αναφορικά με την ενημέρωση των επιχειρήσεων σχετικά με πιθανές υποχρεώσεις τους όσον αφορά την

καταληκτική ημερομηνία καταχώρισης. Πληροφορίες και υλικό που προήλθε από τη συμμετοχή στο Δίκτυο επικοινωνίας REACH 2018 χρησιμοποιήθηκε κατά το σχεδιασμό και την υλοποίηση των δύο ενημερωτικών ημερίδων προς τη Βιομηχανία που πραγματοποίησε η Διεύθυνση Ενεργειακών, Βιομηχανικών και Χημικών Προϊόντων σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη, εντός του έτους 2016.

➤ **PIC Regulation– ECHA**

Πραγματοποιήθηκε εκπαίδευση, από τον ECHA, στη χρήση του νέου συστήματος PD-NEA και ePIC, για τους χρήστες - σημεία επαφής των αρμόδιων αρχών. Συμμετείχαν δύο υπάλληλοι της Δ/νσης ΕΒΧΠ, οι οποίοι στη συνέχεια εκπαίδευσαν τους εθνικούς επιθεωρητές. Όλοι οι επιθεωρητές επικινδύνων ουσιών έχουν λογαριασμό και μπορούν χρησιμοποιήσουν το ePIC για τους ελέγχους τους.

Στις συσκέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των εθνικών αρμόδιων αρχών για την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 649/2012 (PIC) για τις εξαγωγές και εισαγωγές επικινδύνων χημικών προϊόντων, συμμετέχει ο εκπρόσωπος του Γ.Χ.Κ. στην Μόνιμη Ελληνική Αντιπροσωπεία.

➤ **Ομάδα εργασίας για την Ορθή Εργαστηριακή Πρακτική (ΟΕΠ) του ΟΟΣΑ (GLP-OECD)**

Συμμετοχή εκπροσώπου της Δ/νσης ΕΒΧΠ στην επί τόπου αξιολόγηση του προγράμματος ΟΕΠ της αρμόδιας Αρχής του Καναδά. Η εν λόγω αξιολόγηση έγινε στα πλαίσια του προγράμματος «On site evaluation visits, OSE-OECD» του ΟΟΣΑ για την εξασφάλιση του συστήματος αμοιβαίας αποδοχής των δεδομένων (Mutual Acceptance of Data - MAD) μεταξύ των χωρών μελών ΟΕΠ του ΟΟΣΑ.

➤ **Ομάδα εργασίας για την Ορθή Εργαστηριακή Πρακτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης**

➤ **Συμμετοχή στη συνάντηση εργασίας** με θέμα «Εφαρμογή της ολοκληρωμένης νομοθετικής στρατηγικής του ECHA»

8.6.6. ΤΗΡΗΣΗ ΜΗΤΡΩΩΝ

Στο τμήμα Β' Χημικών και Βιομηχανικών Προϊόντων της Διεύθυνσης Ενεργειακών, Βιομηχανικών και Χημικών Προϊόντων τηρούνται τα εξής μητρώα :

- **Εθνικό Μητρώο Χημικών Προϊόντων (ΕΜΧΠ).** Κατά το 2016 καταχωρίστηκαν 13160 εγγραφές. Απαντήθηκαν περισσότερα από 2000 ερωτήματα, γραπτά ή προφορικά, σχετικά με θέματα καταχώρισης στο ΕΜΧΠ.
- Τα καταχωρισμένα στοιχεία της βάσης δεδομένων του Εθνικού Μητρώου Χημικών Προϊόντων αποστέλλονται στο Κέντρο Δηλητηριάσεων, επί εβδομαδιαίας βάσεως, για την αντιμετώπιση έκτακτων περιστατικών υγείας με επικίνδυνα χημικά προϊόντα, με βάση το άρθρο 45 του Κανονισμού (ΕΚ) 1272/2008.
- **Μητρώο χημικών διασκορπιστικών ουσιών πετρελαιοκηλίδων.**
- **Μητρώο δεσμεύσεων-αποσύρσεων.** Καταχωρίστηκαν 8 εγγραφές καθαριστικών προϊόντων και 19 εγγραφές λοιπών χημικών προϊόντων. Από το 2016 είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα της Διεύθυνσης Ενεργειακών, Βιομηχανικών και Χημικών Προϊόντων.

8.6.7. ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΕΘΝΙΚΕΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΥΛΙΑ

- Στο Ανώτατο Συμβούλιο Απονομής Οικολογικού Σήματος (ΑΣΑΟΣ) - που λειτουργεί υπό την αιγίδα του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.
- Στη Τεχνική Γνωμοδοτική Επιτροπή Λιπασμάτων (ΤΕΓΕΛ) που λειτουργεί υπό την αιγίδα του ΥΠΑΑΤ.
- Στην Επιτροπή Εμπειρογνομόνων για τον καθορισμό προϋποθέσεων για τη χρήση περιβαλλοντικών ισχυρισμών για καταναλωτικά προϊόντα και υπηρεσίες καθώς και αξιολόγηση των τεχνικών φακέλων.
- Σε Ομάδες Εργασίας για την αξιολόγηση των εκθέσεων επιθεώρησης Ορθής Εργαστηριακής Πρακτικής (ΟΕΠ).
- Σε Ομάδες Εργασίας για ταξινομήσεις ειδών για οδική μεταφορά.
- Στις Ομάδες Εργασίας σχετικές με χειρισμό θεμάτων για χημικά όπλα και προϊόντα διττής χρήσεως, κλπ.
- Στη Διυπουργική Επιτροπή για την επεξεργασία νομοθετικής πρότασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την αναθεώρηση της οδηγίας 2001/37/ΕΚ περί παραγωγής, παρουσίασης και πώλησης καπνού και προϊόντων αυτού.
- Στην Επιτροπή Αξιολόγησης Νέων Προϊόντων Καπνού σε εφαρμογή του Ν 4419/2016.
- Στο Ανώτατο Χημικό Συμβούλιο (Α.Χ.Σ.)
- Στις Ομάδες Εργασίας του ΟΟΣΑ και των θεσμών στο πλαίσιο εργασιών για το Tool Kit III.
- Στις Ομάδες Εργασίας της Γενικής Γραμματείας Καταπολέμησης της Διαφθοράς και λοιπών Αρχών (Γενική Διεύθυνση τελωνείων και ΕΦΚ , Λιμενικό Σώμα, ΕΛ.ΑΣ., ΣΔΟΕ κ.λπ.) για θέματα καπνικών προϊόντων.

9. ΤΟΜΕΑΣ ΝΑΡΚΩΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΔΡΟΜΩΝ ΟΥΣΙΩΝ

Τα ναρκωτικά αποτελούν ένα μείζον σύνθετο κοινωνικό πρόβλημα με ιδιαίτερα σημαντικές επιπτώσεις στην οικονομία, τη δημόσια υγεία, την κοινωνική ευημερία και την ασφάλεια, καθώς συνιστούν αναμφίβολα μία από τις σοβαρότερες σύγχρονες απειλές, ιδιαίτερα για τη νεολαία. Στο πλαίσιο αυτό, ο ρόλος του Γενικού Χημείου του Κράτους, ως επιστημονικής Υπηρεσίας ελέγχου των ναρκωτικών και προδρόμων ουσιών, καθίσταται ιδιαίτερα σημαντικός.

Το Γ.Χ.Κ., διαθέτοντας άρτιο εξοπλισμό και μακρόχρονη εμπειρία στο χειρισμό δειγμάτων ναρκωτικών και προδρόμων ουσιών, παρέχει τεχνική, επιστημονική και εργαστηριακή υποστήριξη προς όλες τις Αρχές εφαρμογής της σχετικής νομοθεσίας (Διωκτικές, Ανακριτικές, Δικαστικές κλπ).

Στο πλαίσιο αυτό, το Γενικό Χημείο του Κράτους :

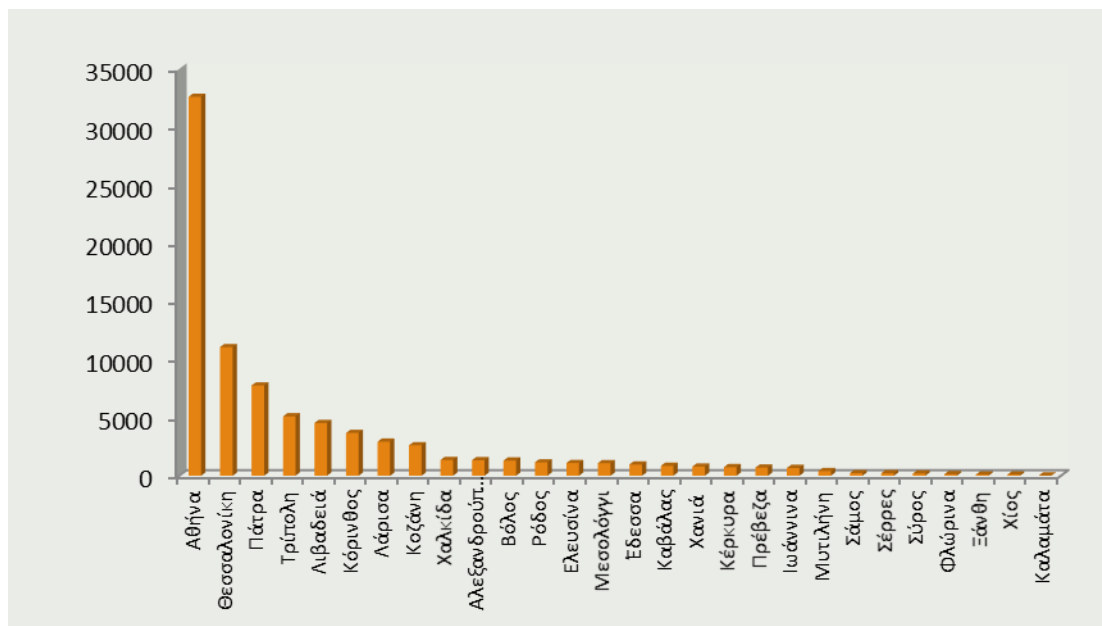
- Διενεργεί εργαστηριακές αναλύσεις δειγμάτων ύποπτων για παραβάσεις της νομοθεσίας περί ναρκωτικών (Ν.4139/2013). Το κάθε δείγμα αναλύεται ποιοτικά ως προς την παρουσία των ναρκωτικών ουσιών, που περιλαμβάνονται στους 4 Πίνακες του Νόμου. Επίσης εξετάζεται και ως προς λοιπές φαρμακευτικές μη ελεγχόμενες ουσίες, εφόσον είναι δυνατός ο προσδιορισμός. Η γνωμάτευση του Γ.Χ.Κ. αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της διωκτικής διαδικασίας. Η πανελλαδική δικτύωση του Γ.Χ.Κ., μέσω των Περιφερειακών Χ.Υ., διασφαλίζει αφενός άμεση ανταπόκριση στα αιτήματα των κατά τόπους Διωκτικών (Ελληνική Αστυνομία, Τελωνειακή Υπηρεσία, ΣΔΟΕ, Λιμενικό Σώμα) και Ανακριτικών Αρχών, και αφετέρου σφαιρική εικόνα της ελληνικής παράνομης αγοράς ναρκωτικών σε επίπεδο διακίνησης και χρήσης. Διενεργούνται προσδιορισμοί των δραστικών συστατικών, προσμίξεων και νοθειών, αξιολόγησή τους σε σχέση και με την αυξημένη επικινδυνότητα (π.χ. δισκία Έκσταση με υψηλή περιεκτικότητα σε MDMA) και επεξεργασία στατιστικών στοιχείων, διατύπωση εκτιμήσεων για τις νέες ουσίες και τάσεις στην παράνομη αγορά, ειδικότερα σε σχέση με τις Νέες Ψυχοτρόπες Ουσίες (ΝΨΟ), καθώς και για νέους τρόπους χρήσης και συνδυασμών, και εισήγηση για την εφαρμογή σχετικών μέτρων.
- Παρέχει τεχνική και επιστημονική εμπειρογνωμοσύνη σε θέματα ναρκωτικών και προδρόμων ουσιών, συμμετέχοντας σε ομάδες εργασίας, έρευνας, αξιολόγησης, αλλά και δειγματοληψίας και καταστροφής ναρκωτικών, από κοινού με τις Εθνικές Διωκτικές και Ανακριτικές Αρχές. Διατυπώνει και επεξεργάζεται νομοθετικές εισηγήσεις που αφορούν σε θέματα ναρκωτικών και προδρόμων ουσιών. Εκπονεί σχετικές πραγματογνωμοσύνες. Αποτελεί τακτικό μέλος της Επιτροπής Ναρκωτικών του Υπουργείου Υγείας και γνωμοδοτεί για θέματα σχετικά με ναρκωτικά. Είναι επίσης μέλος της εθνικής Επιτροπής Αξιολόγησης Νέων Συνθετικών Ναρκωτικών του ΕΠΙΨΥ-ΕΚΤΕΠΝ (Δίκτυο Έγκαιρης Προειδοποίησης του Ευρωπαϊκού Παρατηρητηρίου για τα ναρκωτικά

για την αξιολόγηση νέων ουσιών και τάσεων). Σημαντική είναι η συχνή παρουσία των υπαλλήλων του Γ.Χ.Κ. σε δευτεροβάθμια δικαστήρια πανελλαδικά, για την επιστημονική στήριξη της εφαρμογής της νομοθεσίας κατά των ναρκωτικών. Διενεργεί έρευνα και συλλογή πειστηρίων και μεριμνά για την ασφάλεια των Διωκτικών Αρχών σε υποθέσεις διερεύνησης και εξάρθρωσης παράνομων εργαστηρίων παρασκευής συνθετικών ναρκωτικών, ως η μοναδική Υπηρεσία που διαθέτει εξειδικευμένες γνώσεις. Το Γ.Χ.Κ. συνεισφέρει στην ετήσια Έκθεση του Συντονιστικού Οργάνου Δίωξης Ναρκωτικών (ΣΟΔΝ).

- Αποτελεί μέλος και το εθνικό σημείο επαφής στην Ομάδα Εργασίας για τα ναρκωτικά (Drug Working Group/DWG) του Ευρωπαϊκού Δικτύου Δικανικών Εργαστηρίων (European Network of Forensic Science Institutes/ENFSI). Στα πλαίσια προεδρίας της Ομάδας Εκπαίδευσης της DWG, έχει εκπονήσει Εγχειρίδιο Πρότυπου Εκπαιδευτικού Προγράμματος για αναλυτές ναρκωτικών ουσιών («Training Manual Outline»), το οποίο έχει δημοσιευτεί στον επίσημο ιστότοπο του Δικτύου ENFSI μετά και από έγκριση της Επιτροπής Ποιότητας και Επάρκειας (Quality and Competence Committee, QCC) του ENFSI, και χρησιμοποιείται ως υλικό αναφοράς από τη διεθνή επιστημονική κοινότητα.
- Αποτελεί το εθνικό σημείο επαφής και συμμετέχει με επιτυχία σε διεθνή διεργαστηριακά προγράμματα ικανότητας εργαστηρίων, της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ευρωπαϊκό Δίκτυο Δικανικών Εργαστηρίων - ENFSI), καθώς και του Ο.Η.Ε. (Εργαστηριακού και Επιστημονικού Τομέα του Γραφείου για τα Ναρκωτικά και το Έγκλημα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών - LSS/UNODC), όπου έχει και τον εθνικό συντονισμό όλων των ελληνικών συμμετεχόντων (12) εργαστηρίων. Για το 2016 πραγματοποιήθηκε μία (1) σειρά του προγράμματος της ΕΕ και δύο (2) σειρές του ΟΗΕ. Αποτελεί σημείο επαφής με την Ευρωπαϊκή Αστυνομική Ακαδημία (CEPOL) και συμμετέχει σε διεθνή προγράμματα εκπαίδευσης των υπηρεσιών εφαρμογής της νομοθεσίας για τα ναρκωτικά.
- Έχει εθνική εκπροσώπηση σε θέματα επιστημονικού και εργαστηριακού ελέγχου των ναρκωτικών και προδρόμων, συμμετέχοντας σε ομάδες εμπειρογνομόνων και εκπαιδευτών σε διεθνές επίπεδο. Αποτελεί μέλος της Επιτροπής Προδρόμων Ουσιών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Επιπλέον αποτελεί μέλος της Ομάδας Εκπαιδευτών της Europol για τα συνθετικά ναρκωτικά και τα παράνομα εργαστήρια παρασκευής τους.
- Εκδίδει Άδειες Δυνατότητας σε μονάδες χειρισμού προδρόμων ουσιών.
- Συμμετέχει παράλληλα και στην πρόληψη, ενημερώνοντας μαθητές για τις μορφές των ναρκωτικών ουσιών και τους κινδύνους από αυτές.

Κατά το έτος 2016 εξετάστηκαν από το Γ.Χ.Κ. περισσότερα από 83.700 δείγματα ναρκωτικών ουσιών. Στο Διάγραμμα 10.1. απεικονίζεται η συνεισφορά των μονάδων του Γ.Χ.Κ. στην εργαστηριακή εξέταση ναρκωτικών και ψυχοτρόπων ουσιών.

Διάγραμμα 9.1.: Αριθμός εξετασθέντων δειγμάτων ναρκωτικών και ψυχοτρόπων ουσιών που αναλύθηκαν το 2016 από τις μονάδες του Γ.Χ.Κ.

Επί του συνολικού αριθμού των δειγμάτων ψυχοτρόπων και ναρκωτικών ουσιών που αναλύθηκαν από το Γ.Χ.Κ., ο μεγαλύτερος αριθμός (60,7% του συνόλου) αφορούν κάνναβη, με σημαντικότερη υπόθεση κατεργασμένης κάνναβης 2.787 συσκευασιών και συνολικά 283,450 κιλών, καθώς και κατασχέσεις δενδρυλλίων κάνναβης (7 υποθέσεις, συνολικά 9.823 δενδρύλλια). Ακολουθούν τα ιδιοσκευάσματα (δισκία) σε ποσοστό 20,7% και στη συνέχεια ποσότητες ηρωίνης και κοκαΐνης, που φτάνουν σε δεκάδες κιλά.

Σημειώνεται ότι κατά το 2016 παρατηρήθηκε αύξηση της εξάπλωσης των Νέων Ψυχοδραστικών Ουσιών (ΝΨΟ), που παρασκευάζονται συνθετικά από παράνομα εργαστήρια και είναι διαθέσιμα και στην ελληνική παράνομη αγορά, με απρόβλεπτες συνέπειες. Τα προϊόντα αυτά διακινούνται κυρίως μέσω internet σε δείγματα ιδιωτικών παραλαβών, που αφορούν και αποστέλλονται ως «μικροδέματα» ταχυδρομικώς ή με couriers, υπάρχουν όμως και περιπτώσεις εισαγωγής τους σε μεγαλύτερες ποσότητες. Διατίθενται με παραπλανητική σήμανση π.χ. ως φακελλάκια «pot pourri», άλατα μπάνιου, λιπάσματα κλπ, σε μορφή σκόνης ή ως διαλύματα με τα οποία έχουν ψεκαστεί φυτικά αποσπάσματα. Οι ουσίες αυτές στην πλειοψηφία τους είναι νόμιμες, αρχίζουν όμως να εισάγονται στις εθνικές νομοθεσίες των διαφόρων χωρών, ενώ υπάρχει σε ευρωπαϊκό επίπεδο διαδικασία εκπόνησης Ευρωπαϊκού Κανονισμού και Οδηγίας για την ταχύτερη και ενιαία υπαγωγή τους στα νομοθετικά καθεστώτα ελέγχου ναρκωτικών των Κρατών Μελών. Η δράση των ΝΨΟ είναι ιδιαίτερα ισχυρή, σε σχέση με τις «κλασσικές» ουσίες με ανάλογη δράση. Το 2016 τα εργαστήρια του Γ.Χ.Κ. ανέλυσαν πάνω από 40 υποθέσεις ΝΨΟ, ενώ ανιχνεύθηκαν για πρώτη φορά στη χώρα μας είκοσι τρεις (23) Νέες Ψυχοδραστικές Ουσίες. Επιπλέον, με τη συνδρομή του Γ.Χ.Κ. ως μέλους της Επιτροπής Ναρκωτικών του Υπουργείου Υγείας, νέες ουσίες ΝΨΟ συμπεριλαμβάνονται στις εθνικές διατάξεις περί ναρκωτικών. Οι εμπειρογνώμονες του Γ.Χ.Κ. είναι σε συνεχή επαφή με το Γραφείο της Εθνικής Συντονίστριας, το Εθνικό Σημείο Επαφής του Ευρωπαϊκού Παρατηρητηρίου και με τις συναρμόδιες Αρχές για την άμεση ενημέρωση και συνεισφορά στις εξελίξεις στον τομέα.

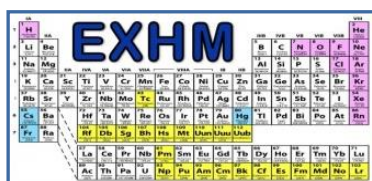
10. ΤΟΜΕΑΣ ΧΗΜΙΚΗΣ ΜΕΤΡΟΛΟΓΙΑΣ

10.1. ΓΕΝΙΚΑ

Διαρκής επιδίωξη της Χ.Υ. Μετρολογίας αποτελεί η συνεχής εξέλιξή της στο πεδίο της Χημικής Μετρολογίας, η υποστήριξη και η ανάπτυξη της μετρολογικής υποδομής της χώρας, η οποία πραγματοποιείται με τη συμμετοχή της Υπηρεσίας σε διεθνείς διεργαστηριακές συγκρίσεις που εξασφαλίζουν ιχνηλασιμότητα στο Διεθνές Σύστημα μονάδων (S.I.) και πραγματοποιούνται υπό την αιγίδα του Διεθνούς Γραφείου Μέτρων και Σταθμών (BIPM). Παράλληλα, η Υπηρεσία υποστηρίζει σε ευρεία κλίμακα τις ανάγκες των εγχώριων αναλυτικών εργαστηρίων μέσω της διοργάνωσης διεργαστηριακών δοκιμών SCHEMA τα οποία έχουν τύχει διεθνούς αναγνώρισης. Τέλος, η ΧΥ Μετρολογίας παρέχει εξειδικευμένες χημικές δοκιμές, διαθέτει υπόλοιπα διεργαστηριακών σχημάτων ως υλικά ελέγχου ποιότητας, ενώ προβάλλει το έργο του Γ.Χ.Κ. και της εθνικής μετρολογικής υποδομής τόσο στη χώρα μας, όσο και διεθνώς.

Οι επιδόσεις της Χ.Υ. Μετρολογίας στο πλαίσιο λειτουργίας του οργανισμού αποτελούν επιστέγασμα της πολυετούς προσπάθειας των συναδέλφων για την ανάδειξη του Γ.Χ.Κ. σε ένα σύγχρονο, δυναμικό και αποτελεσματικό φορέα στα πλαίσια της αποστολής του, παρά το εξαιρετικά αντίξοο οικονομικό περιβάλλον. Το Γ.Χ.Κ. αποδεικνύει την ικανότητά του να αξιοποιεί τη γνώση που έχει αποκτήσει κατά τη διάρκεια της λειτουργίας του, ανατροφοδοτώντας τη σε νέες, καινοτόμες και πρωτοπόρες δραστηριότητες που παράγουν ανάπτυξη και νέα γνώση. Με τον τρόπο αυτόν, το Γενικό Χημείο του Κράτους εδραιώνεται επάξια στην κορυφή των χημικών εργαστηρίων της χώρας σε ιδιαίτερα δύσκολες περιστάσεις.

10.2. ΕΧΗΜ-ΓΧΚ/ΕΙΜ: ΧΗΜΙΚΗ ΜΕΤΡΟΛΟΓΙΑ

Στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων του, το Εργαστήριο Χημικής Μετρολογίας (Ε.ΧΗ.Μ./ΓΧΚ-ΕΙΜ), κατά το 2016, έλαβε μέρος σε πέντε (5) διεθνείς συγκρίσεις με σκοπό την τεκμηρίωση νέων ικανοτήτων διακρίβωσης και μέτρησης calibration and measurement capabilities, CMCs) στο μέγεθος της ποσότητας της ουσίας (amount of substance) στο πλαίσιο της διεθνούς Συμφωνίας Αμοιβαίας Αναγνώρισης (mutual recognition arrangement, MRA):

1. CCQM-K95.1 – προσδιορισμός μη πολικών οργανικών ενώσεων σε τρόφιμα: PAHs σε τσάι. Τα αποτελέσματα κρίνονται ικανοποιητικά, αλλά δεν έχουν οριστικοποιηθεί ακόμη.
2. CCQM-K131 – προσδιορισμός οργανικών ενώσεων σε διαλύματα βαθμονόμησης: PAHs σε ακετονιτρίλιο. Τα αποτελέσματα κρίνονται ικανοποιητικά, αλλά δεν έχουν οριστικοποιηθεί ακόμη.

3. CCQM-K138 – προσδιορισμός αφλατοξινών σε ξηρά σύκα. Τα αρχικά αποτελέσματα κρίνονται ικανοποιητικά, αλλά δεν έχουν οριστικοποιηθεί ακόμη.
4. SIM.QM-K27 – προσδιορισμός αιθανόλης σε υδατικά διαλύματα. Τα αρχικά αποτελέσματα κρίνονται ικανοποιητικά, αλλά δεν έχουν οριστικοποιηθεί ακόμη.
5. SIM-QM-S7 – προσδιορισμός βαρέων μετάλλων σε νερό (Cu, Pb, Sr). Τα αρχικά αποτελέσματα κρίνονται ικανοποιητικά, αλλά δεν έχουν οριστικοποιηθεί ακόμη.

10.3. ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΛΕΓΧΟ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ

Κατά το 2016, η ΧΥ Μετρολογίας πραγματοποίησε αναλύσεις αρωματικών αμινών σε προσομοιωτές μετανάστευσης από υλικά σε επαφή με τρόφιμα και αφλατοξινών για έκτακτες ανάγκες των ελληνικών τελωνειακών υπηρεσιών.

Παράλληλα, στο πλαίσιο των πρωτοκόλλων συνεργασίας με τη Δ/ση Κτηνιατρικής του ΥπΑΑΤ και τον ΕΦΕΤ συνέχισε την πραγματοποίηση αναλύσεων για τον προσδιορισμό μη στεροειδών αντιφλεγμονωδών φαρμάκων σε κρέας και γάλα και ακρυλαμιδίου σε τρόφιμα, αντίστοιχα.

10.4. ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΣΕ ΕΣΩΤΕΡΙΚΕΣ ΔΙΑΚΡΙΒΩΣΕΙΣ

Κατά το 2016, η Χ.Υ Μετρολογίας ανέπτυξε δύο εσωτερικές εφαρμογές για την υποστήριξη των αναγκών των εργαστηρίων του Γ.Χ.Κ. σε διακριβώσεις αναλυτικών ζυγών και φωτομέτρων. Οι εφαρμογές βρίσκονται αναρτημένες στο Ο.Π.Σ. που υποστηρίζει τη λειτουργία των Υπηρεσιών του Γ.Χ.Κ. και επιτρέπουν στους συναδέλφους των περιφερειακών χημικών υπηρεσιών να εκτελέσουν τις απαιτούμενες μετρήσεις με διακριβωμένα υλικά αναφοράς, να στείλουν τα αποτελέσματα στη Χ.Υ Μετρολογίας και να παραλάβουν τα αντίστοιχα πιστοποιητικά διακρίβωσης.

10.5. ΔΙΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΕΣ ΣΥΓΚΡΙΣΕΙΣ ΣΕ ΔΟΚΙΜΕΣ - SCHEMA

Η Χ.Υ. Μετρολογίας ανέλαβε να σχεδιάσει και να υλοποιήσει ένα σύνολο δεκαεννέα διεργαστηριακών σχημάτων δοκιμών, το οποίο απολαμβάνει διεθνούς αποδοχής. Από το 2012, ο φορέας παροχής διεργαστηριακών συγκρίσεων SCHEMA είναι διαπιστευμένος σύμφωνα με το πρότυπο ISO/IEC 17043:2010. Είναι χαρακτηριστικό ότι οι περισσότερες από τις σχετικές ανάγκες των εργαστηρίων του Γ.Χ.Κ., των εργαστηρίων του ελληνικού δημόσιου τομέα, αρκετών ΔΕΚΟ, αλλά και ιδιωτικών εργαστηρίων και εργαστηρίων βιομηχανιών ικανοποιούνται πλέον από τις διεργαστηριακές συγκρίσεις SCHEMA σε ιδιαίτερα ανταγωνιστικό κόστος σε σχέση με τους διεθνείς παρόχους. Παράλληλα, η Υπηρεσία εξυπηρετεί πάνω από 100 πελάτες από το εξωτερικό, ενώ συγκρίσεις που διοργανώνει αποτελούν επιλογή συμμετοχής των κορυφαίων εργαστηρίων διεθνώς.

Το 2016 διοργανώθηκαν από την Χ.Υ. Μετρολογίας δεκαεννέα (19) διεργαστηριακά σχήματα με το λογότυπο SCHEMA. Αναλυτικότερα, υλοποιήθηκαν τα ακόλουθα σχήματα:

SCHEMA 50 07	:	Υγρά καύσιμα
SCHEMA 21 07	:	Νερό (συνήθεις παράμετροι)
SCHEMA 22 06	:	Νερά (βαρέα μέταλλα)
SCHEMA 63 04	:	Υπολείμματα Φυτοπροστατευτικών ουσιών σε τρόφιμα
SCHEMA 30 06	:	Μετανάστευση Cd/Pb από κεραμικά υλικά
SCHEMA 13 06	:	Οίνοι
SCHEMA 12 07	:	Αλκοολούχα ποτά
SCHEMA 62 04	:	Βαρέα μέταλλα σε τρόφιμα
SCHEMA 24 06	:	Συνήθεις παράμετροι σε απόβλητα
SCHEMA 90 06	:	Λίπη/έλαια
SCHEMA 70 05	:	Μέλι
SCHEMA 51 06	:	Στερεά καύσιμα (συνήθεις παράμετροι)
SCHEMA 40 04	:	Μυκοτοξίνες σε τρόφιμα
SCHEMA 15 02	:	Παράμετροι σε μύρα
SCHEMA 91 03	:	Οργανοληπτική αξιολόγηση παρθένου ελαιολάδου
SCHEMA 60 04	:	Γαλακτοκομικά προϊόντα (συνήθεις παράμετροι)
SCHEMA 25 02	:	Μικροβιολογικές παράμετροι σε νερά
SCHEMA 23 04	:	PAHs σε τρόφιμα

Οι υπηρεσίες που προσέφερε η Χ.Υ. Μετρολογίας (ως πάροχος σχημάτων διεργαστηριακών δοκιμών SCHEMA) κρίθηκαν ως εξαιρετικά ικανοποιητικές σύμφωνα με την ανατροφοδότηση που συγκεντρώθηκε από τα ερωτηματολόγια που συμπληρώθηκαν και επιστράφηκαν από τους συμμετέχοντες.

Διατέθηκαν σε εργαστήρια της Ελλάδας και του εξωτερικού πενήντα τρία (53) υλικά ελέγχου ποιότητας από υπόλοιπα δειγμάτων των διεργαστηριακών σχημάτων SCHEMA (διάθεση υλικών ελέγχου ποιότητας-QC).

11. ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Η προώθηση της έρευνας και ανάπτυξης αποτελούν βασικό στόχο του Γενικού Χημείου του Κράτους, αφού του επιτρέπουν να παραμένει στην αιχμή των επιστημονικών εξελίξεων.

Στο πλαίσιο αυτό συμμετέχει σε ερευνητικά προγράμματα και αναπτύσσει νέες μεθόδους ανάλυσης με σκοπό την προστασία της υγείας και του περιβάλλοντος από νέους και αναδυόμενους κινδύνους, αλλά και τη διασφάλιση των δημοσίων εσόδων και συμμετέχει ενεργά σε Συνέδρια, Συμπόσια και ημερίδες στην Ελλάδα και στο εξωτερικό.

11.1. ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΚΟΙΝΟΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

11.1.2 Κοινοτικό Πρόγραμμα LIFE ENV (μετονομάστηκε σε CHEREE)

Εγκρίθηκε από την Ε.Ε. η συμμετοχή του Γ.Χ.Κ., ως συνδικαιούχου, στο πρόγραμμα με κοινοτική συμμετοχή 100.000 ευρώ περίπου και διάρκεια 3,5 έτη.

Το έργο στοχεύει στην διασφάλιση της αποτελεσματικότητας και της συμμόρφωσης κατά την εφαρμογή των κανονισμών REACH/CLP των χημικών προϊόντων και της Οδηγίας SEVESO III, καθώς και στην ενδυνάμωση κοινών αρχών και πρακτικών καθοδήγησης, κατάρτισης των επιθεωρητών και υποστήριξης των επιθεωρήσεων των χημικών προϊόντων στα δύο συμμετέχοντα κράτη μέλη της ΕΕ. (Ελλάδα και Κύπρος).

Περιλαμβάνει:

- Ανάπτυξη δομημένου προγράμματος αρχών καλής πρακτικής για Επιθεωρήσεις REACH/CLP και SEVESO III.
- Ανάπτυξη e-πλατφόρμας για την υποστήριξη της αποτελεσματικής εφαρμογής των επιθεωρήσεων και τη συστηματική πληροφόρηση για τον έλεγχο των κινδύνων από χημικές ουσίες.
- Ανάπτυξη Κέντρου χημικών πληροφοριών για τον έλεγχο των χημικών κινδύνων
- Κοινές Επισκέψεις (CoVs) και Πιλοτικές Επιθεωρήσεις σε επιλεγμένες επιχειρήσεις για την επικύρωση του δομημένου προγράμματος ορθής πρακτικής.

11.1.2 Προγράμματα EURAMET

Υποβλήθηκαν δύο (2) προτάσεις για συμμετοχή σε ευρωπαϊκά ερευνητικά προγράμματα EMRP-SRTs (European Metrology Research Programme - Selected Research Topics) στα

πλαίσια της EURAMET (European Association of National Metrology Institutes), οι οποίες αξιολογήθηκαν επιτυχώς και συγκέντρωσαν την υψηλότερη βαθμολογία στην κατηγορία τους.

11.2. ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

1. Εκπόνηση μελέτης σχετικά με αλλεργιογόνα και βαρέα μέταλλα σε ψευδοκοσμήματα.

Η μελέτη αφορά την απελευθέρωση αλλεργιογόνων μετάλλων και τα επίπεδα των βαρέων μετάλλων σε ψευδοκοσμήματα καθώς και τη συγκριτική μελέτη με τα επίπεδα προηγούμενων ετών, με στόχο τη μείωση των κινδύνων που συνεπάγεται η χρήση τους, μέσω εντατικοποίησης των ελέγχων.

2. Εκπόνηση μελέτης σχετικά με την εφαρμογή των νέων προτεινόμενων ορίων απελευθέρωσης βαρέων μετάλλων από κεραμικά σκεύη σε τρόφιμα.

Μελέτη μετανάστευσης Cd και Pb από κεραμικά σκεύη σε τρόφιμα, με στόχο να διερευνηθεί η ικανοποίηση των νέων χαμηλότερων νομοθετικών ορίων που πρόκειται να τεθούν από την ΕΕ. Επίσης θα διερευνηθεί η μετανάστευση νέων μετάλλων, όπως Co, Cu, Mn, Ni και Se.

3. Εκπόνηση συγκριτικής μελέτης παρουσίας και μετανάστευσης βαρέων μετάλλων από χαρτί και χαρτόνι.

Συγκριτική μελέτη μετανάστευσης βαρέων μετάλλων (Cd και Pb) από χαρτί και χαρτόνι σε σχέση με την περιεκτικότητα των μετάλλων αυτών στα δείγματα.

4. Έλεγχος - αξιολόγηση μετουσιωτικών υλών αιθυλικής αλκοόλης.

Η διερεύνηση της αφαιρεσιμότητας επιλεγμένων μετουσιωτικών υλών με χημική ή/και φυσική κατεργασία από την αιθυλική αλκοόλη, με στόχο την αξιολόγησή τους και την ανάλογη τροποποίηση της εθνικής νομοθεσίας, ώστε να διασφαλιστεί ότι η μετουσιωμένη αιθυλική αλκοόλη η οποία δεν υπόκειται σε Ε.Φ.Κ. δεν μπορεί να χρησιμοποιείται στην παρασκευή αλκοολούχων ποτών και κατ' επέκταση να διαφεύγει της επιβολής του Ε.Φ.Κ..

5. Συγκριτική μελέτη αναλυτικών παραμέτρων μεταξύ προτύπων, παραπονημένων και λαθραίων τσιγάρων με σκοπό την αποκάλυψη της προέλευσης επεξεργασίας και της τοξικότητας αυτών.

Ο σκοπός της μελέτης είναι :

α) Η συμβολή στη διασφάλιση των δημοσίων εσόδων και στην πάταξη του λαθρεμπορίου.

β) Η σφαιρικότερη διερεύνηση των πιθανών κοινωνικών επιπτώσεων που μπορεί να έχει το φαινόμενο του λαθρεμπορίου και της παραποίησης των τσιγάρων.

γ) Η βελτίωση της τεχνικής δυνατότητας του Εργαστηρίου να παρέχει γνωμοδοτήσεις που αφορούν στη διάκριση παραπονημένων από γνήσια τσιγάρα.

δ) Η ενημέρωση του πληθυσμού σχετικά με τις δυσμενείς επιπτώσεις της χρήσης των λαθραίων καπνικών προϊόντων και η αποτροπή από αυτή.

11.3. ΗΜΕΡΙΔΕΣ - ΣΥΝΕΔΡΙΑ – ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ

Το Γ.Χ.Κ. με στόχο την ευαισθητοποίηση και ενημέρωση εμπλεκόμενων εκπροσώπων παραγωγικών τάξεων, μικρομεσαίων επιχειρήσεων και πολιτών σχετικά με την νομοθεσία στον τομέα των χημικών προϊόντων διοργάνωσε :

- Δύο ημερίδες για τις διαδικασίες καταχώρησης που προκύπτουν από τη νομοθεσία REACH 2018 και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από αυτή (5/7/2016 Αθήνα και 7/7/2016 Θεσσαλονίκη).
- Μία ημερίδα ενημέρωσης της Βιομηχανίας με θέμα τον Κανονισμό CLP και τα υγρά αναπλήρωσης ηλεκτρονικού τσιγάρου (11/10/2016 Αθήνα).

Παράλληλα διοργάνωσε:

- Την 12η Ετήσια Σύσκεψη Επιθεωρητών Χημικών και Βιομηχανικών Προϊόντων (Αθήνα 21-22/04/2016).
- Επιμορφωτικό Σεμινάριο Τελωνειακών Υπαλλήλων στη Δειγματοληψία των καυσίμων (Θεσσαλονίκη 15/12/2016)

και ολοκλήρωσε με επιτυχία:

- την εκπαίδευση εμπειρογνομόνων τρίτων χωρών στον τομέα 'Υπολείμματα Φυτοφαρμάκων' στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εκπαιδευτικού Προγράμματος BTSE (Better Training for Safer Food) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,
- την εκπαίδευση υπαλλήλων Αρχηγείου Λιμενικού Σώματος στον τρόπο δειγματοληψίας περιστατικών ρύπανσης.

Επιπλέον το προσωπικό του Γ.Χ.Κ., διαθέτοντας πλούσια ερευνητική εμπειρία, συμμετείχε ενεργά καθ' όλη τη διάρκεια του έτους με εισηγήσεις/παρουσιάσεις σε Συνέδρια και Ημερίδες, ως εξής:

- ✓ Στο 6^ο Συνέδριο/Σεμινάριο των Τελωνειακών Χημικών της Ευρώπης που διοργανώθηκε από την DG TAXUD (Άμστερνταμ 22-24/6/2016). Τίτλοι εργασιών:
 - «Παρουσίαση των δραστηριοτήτων της Δράσης 3 (Ποιότητα) των Τελωνειακών Χημικών Εργαστηρίων της Ευρώπης» (Τμήμα Γ' Χημικοτεχνικής Δασμολογίας της Διεύθυνσης ΣΥΠΕΧΗΔ).
 - «Διασύνδεση κριτηρίων απόδοσης μεθόδων και αναλύσεων για τελωνειακούς σκοπούς - Interplay between method performance criteria & analysis for customs purposes» (Υποδιεύθυνση Θεσσαλονίκης της Χ.Υ. Μακεδονίας – Θράκης).
 - «Συγκριτική μελέτη αναλυτικών παραμέτρων μεταξύ λαθραίων, παραποιημένων και πρωτοτύπων τσιγάρων - Comparative study of analytical parameters between illicit, counterfeit and genuine cigarettes» (Τμήμα Χ.Υ. Σερρών της Χ.Υ. Μακεδονίας – Θράκης)

- ✓ Στο 6^ο Τακτικό Εθνικό Συνέδριο Μετρολογίας (Αθήνα, 13-14/06/2016). Τίτλοι εργασιών:
 - «Αξιολόγηση διεργασθηριακών σχημάτων ελέγχου ικανότητας με περιορισμένο αριθμό συμμετεχόντων» (Χ.Υ. Μετρολογίας).
 - «Πολυστοιχειακή ανάλυση οίνων ως ένα εργαλείο για τον εντοπισμό της γεωγραφικής προέλευσης και της γνησιότητας αυτών» (Χ.Υ. Μετρολογίας).
 - «Αβεβαιότητα κατά τη διακρίβωση και τη χρήση φασματοφωτομέτρων UV/VIS» (Χ.Υ. Μετρολογίας).
 - «Προς ένα γενικευμένο μοντέλο υπολογισμού αβεβαιοτήτων για αναλυτικούς προσδιορισμούς» (Χ.Υ. Μετρολογίας).
 - «Βελτιστοποίηση πολυδύναμων μεθόδων ανάλυσης υπολειμμάτων φυτοπροστατευτικών μεθόδων και μεταβολιτών τους με τεχνικές φασματομετρίας μάζας» (Τμήμα Β' Χημικών κινδύνων τροφίμων και ειδικών αναλύσεων της Α' Χ.Υ. Αθηνών).
 - «Η εκτίμηση της αβεβαιότητας στις χημικές μετρήσεις – Μία συγκριτική προσέγγιση» (Τμήμα Β' Σχεδιασμού και Ποιότητας της Διεύθυνσης ΣΥΠΕΧΗΔ).
 - «Αβεβαιότητα στην αξιολόγηση της επικινδυνότητας από χημικούς κινδύνους» (Β' Χ.Υ. Αθηνών).
- ✓ Στην Ημερίδα με θέμα «Ανάπτυξη με Ποιότητα, το Ελληνικό Σήμα Ποιότητας» που διοργανώθηκε από το Περιφερειακό Τμήμα Ηπείρου, Κερκύρας & Λευκάδας (Ιωάννινα 30/05/2016). Τίτλος εισήγησης:
 - «Απονομή Ελληνικού Σήματος στα Αλκοολούχα Ποτά» (Τμήμα Α' της Χ.Υ. Ηπείρου & Δυτ. Μακεδονίας).
- ✓ Στην Ημερίδα με θέμα «Τσίπουρο διημέρων» που διοργανώθηκε από το Τελωνείο Φλώρινας (Φλώρινα 17/02/2016). Τίτλος εισήγησης:
 - «Ενημέρωση μικρών αποσταγματοποιών σχετικά με το τσίπουρο» (Αυτοτελές Γραφείο Χημικών Υπηρεσιών Φλώρινας της Χ.Υ. Ηπείρου & Δυτ. Μακεδονίας).
- ✓ Στην ημερίδα που διοργανώθηκε από την Χ.Υ. Μετρολογίας (Γ.Χ.Κ. Αθήνα, 20/05/2016) με αφορμή τον εορτασμό της Παγκόσμιας Ημέρας Μετρολογίας (20 Μαΐου). Τίτλος ημερίδας:
 - «Παγκόσμια Ημέρα Μετρολογίας 2016 – Μετρήσεις σε ένα δυναμικό κόσμο».
- ✓ Στην ετήσια συνεδρίαση της Τεχνικής Επιτροπής της EURAMET για τη Χημική Μετρολογία (TC-MC) (Βέλγιο, JRC-IRMM, Geel 2-5/02/2016). Τίτλος εισήγησης:
 - «Παρουσίαση ΕΧΗΜ/Γ.Χ.Κ.-ΕΙΜ, στόχοι, δράσεις και αποτελέσματα από συμμετοχές σε συγκρίσεις μετρολογικών ινστιτούτων» (ΧΥ Μετρολογίας).
- ✓ Στο Γ' Κύκλο ομιλιών των Μορφωτικών Εκδηλώσεων του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών (Ινστιτούτο Βιολογίας, Φαρμακευτικής Χημείας και Βιοτεχνολογίας), «Ασφαλή και Υγιεινά Τρόφιμα: αλήθειες και ψέματα». Τίτλος εισήγησης:

- «Γενετικά Τροποποιημένοι Οργανισμοί: το θεσμικό πλαίσιο της Ένωσης και η εφαρμογή του στην Ελλάδα» (Δ/νση Αλκοόλης και Τροφίμων)

✓ Στο 22ο Πανελλήνιο Συνέδριο Χημείας (Θεσσαλονίκη, 2-4/12/2016).

Τίτλοι εισηγήσεων:

- ❖ Εφαρμογή του προτύπου ΕΛΟΤ EN ISO 17020 από το Γ.Χ.Κ. στο πλαίσιο της αρμοδιότητάς του ως φορέας επιθεώρησης» στο 22ο Πανελλήνιο Συνέδριο Χημείας (ΧΥ Κεντρικής Μακεδονίας).
 - ❖ Προσδιορισμός πολυαρωματικών υδρογονανθράκων σε τσάι με αέρια χρωματογραφία-διαδοχική φασματομετρία μαζών (Χ.Υ. Μετρολογίας).
 - ❖ Συμμετοχή αναλυτικών εργαστηρίων σε σχήματα εξωτερικού ελέγχου ποιότητας: Εργαστηριακή, Αναλυτική και Τεχνολογική αξιολόγηση (Χ.Υ. Μετρολογίας).
 - ❖ Νοθεία, παραποίηση και αυθεντικότητα αλκοολούχων ποτών (Χ.Υ. Κεντρικής Μακεδονίας).
 - ❖ Αναλύσεις αφλατοξινών στο εργαστήριο της Χ.Υ. Κεντρικής Μακεδονίας ως μέρος του επίσημου ελέγχου για την ασφάλεια τροφίμων (Χ.Υ. Κεντρικής Μακεδονίας).
 - ❖ Κουμαρίνη και η ασφάλειά της - Προσδιορισμός της κουμαρίνης στα τρόφιμα με HPLC/DAD (Α' Χ.Υ. Αθηνών).
 - ❖ Χρήση Ανακυκλωμένου Χαρτιού σε Υλικά σε Επαφή με Τρόφιμα: Αναλυτική, Τεχνολογική και Νομοθετική Πρόκληση (Β' Χ.Υ. Αθηνών).
 - ❖ Η ενόργανη ανάλυση ως εργαλείο διερεύνησης – Ενδεικτικές περιπτώσεις (Β' Χ.Υ. Αθηνών).
 - ❖ Μελέτη της απελευθέρωσης νικελίου από μεταλλικά αντικείμενα, που προορίζονται να έρθουν σε άμεση και παρατεταμένη επαφή με το δέρμα ή εισέρχονται σε διατρηθέντα μέρη του σώματος (piercing) (Β' Χ.Υ. Αθηνών).
 - ❖ Επίδραση των αντιοξειδωτικών ουσιών του ερυθρού οίνου στην πρόληψη των καρδιαγγειακών παθήσεων σε υγιείς και υπερχοληστερολαιμικούς συμμετέχοντες (Χ.Υ. Κεντρικής Μακεδονίας σε συνεργασία με Α.Π.Θ.).
- ✓ Στις Ημερίδες που διοργάνωσε η Γενική Διεύθυνση Τελωνείων & Ε.Φ.Κ. – Τελωνειακή Περιφέρεια Αττικής με θέμα «Δειγματοληψία Υγρών Καυσίμων σε Βυτιοφόρα Οχήματα και Πλοία» (Πειραιάς 31/10/2016 και 8/12/2016). Εισηγήσεις παρουσιάστηκαν από τη Δ/νση Ενεργειακών, Βιομηχανικών & Χημικών Προϊόντων και την Χ.Υ. Πειραιά.

Επίσης, υπό το συντονισμό της Δ/νσης Ενεργειακών, Βιομηχανικών και Χημικών Προϊόντων πραγματοποιήθηκε ηλεκτρονική έκδοση:

- ✓ Ενημερωτικού φυλλαδίου με χρήσιμες πληροφορίες για την καταληκτική ημερομηνία καταχώρισης χημικών ουσιών της 31ης Μαΐου 2018, σύμφωνα με τον Κανονισμό REACH.
- ✓ Εγχειριδίου βασικών νομοθετικών απαιτήσεων για το υγρό με νικοτίνη για το ηλεκτρονικό τσιγάρο.

Τέλος οι Υπηρεσίες του Γ.Χ.Κ. υποστηρίζουν την πρακτική άσκηση φοιτητών (ΕΜΠ, ΕΚΠΑ, ΤΕΙ), σε συνεργασία με τα αντίστοιχα εκπαιδευτικά ιδρύματα.

12. ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΟΥ ΚΑΙ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΑΚΟΥ ΕΡΓΟΥ

12.1. ΠΡΟΤΥΠΟ ΕΛΟΤ EN ISO /IEC 17025

Το Γενικό Χημείο του Κράτους διαθέτει 16 εργαστήρια σε όλη την επικράτεια τα οποία έχουν διαπιστευθεί από τον εθνικό φορέα διαπίστευσης (ΕΣΥΔ), για την εκτέλεση δοκιμών σύμφωνα με το ISO/IEC 17025 – «Γενικές απαιτήσεις για την ικανότητα των εργαστηρίων δοκιμών και διακριβώσεων». Τα διαπιστευμένα εργαστήρια του Γ.Χ.Κ. είναι ενταγμένα στο Ενιαίο Πιστοποιητικό διαπίστευσης πολλαπλών τοποθεσιών με αριθμό πιστοποιητικού 142. Στο πλαίσιο της διαπίστευσης των εργαστηρίων με βάση το πρότυπο αυτό, κατά το 2016 πραγματοποιήθηκε η επαναξιολόγηση των εργαστηρίων, διαδικασία που επαναλαμβάνεται κάθε τέσσερα έτη:

- ✓ Αξιολογήθηκαν με επιτυχία 14 εργαστήρια του Γ.Χ.Κ. από το ΕΣΥΔ (Εθνικό Σύστημα Διαπίστευσης). Ανάμεσά τους πραγματοποιήθηκε επιτυχώς η πρώτη αξιολόγηση του Αυτοτελούς Γραφείου Ξάνθης σε αναλύσεις λιπασμάτων.
- ✓ Κατά την αξιολόγηση των Α' και Β' Χ.Υ. Αθηνών αξιολογήθηκε και η Δ/ση Σχεδιασμού, Υποστήριξης Εργαστηρίων & Χημικοτεχνικής Δασμολογίου, ως υπεύθυνη Δ/ση για την τήρηση του Συστήματος Διασφάλισης Ποιότητας και την παροχή πόρων και κατευθυντήριων οδηγιών εφαρμογής του στα εργαστήρια.

12.2. ΠΡΟΤΥΠΟ ΕΛΟΤ EN ISO /IEC 17020

Με γνώμονα τη συνεχή βελτίωση του επιπέδου των προσφερόμενων υπηρεσιών και στον τομέα της εποπτείας και των επιθεωρήσεων αναπτύχθηκε Σύστημα Ποιότητας σύμφωνα με το ΕΛΟΤ EN ISO/IEC 17020:2012 «Αξιολόγηση της συμμόρφωσης –Απαιτήσεις για τη λειτουργία των διαφόρων τύπων φορέων που εκτελούν ελέγχους».

Στο πλαίσιο αυτού κατά το 2016 :

- ✓ Χορηγήθηκε από το Εθνικό Σύστημα Διαπίστευσης (Ε.ΣΥ.Δ.) το Πιστοποιητικό Διαπίστευσης αρ. 1060 στο Τμήμα Γ' της Υποδιεύθυνσης Θεσσαλονίκης της Χ.Υ. Μακεδονίας-Θράκης του Γ.Χ.Κ. (νυν Χ.Υ. Κεντρικής Μακεδονίας), με το οποίο διαπιστεύθηκε η ικανότητα διενέργειας ελέγχων σε μονάδες παραγωγής ζύθου και βύνης, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του προτύπου και τα κριτήρια του Ε.ΣΥ.Δ.
- ✓ Ολοκληρώθηκε το έργο των ομάδων εργασίας για την εφαρμογή του Συστήματος Ποιότητας ISO/IEC 17020 στις επιθεωρήσεις που διενεργεί το Γ.Χ.Κ. στον τομέα των καυσίμων πλοίων και των αποσταγματοποιείων.
- ✓ Σε εξέλιξη το έργο της ομάδας εργασίας για την εφαρμογή του Συστήματος Ποιότητας ISO/IEC 17020 στις επιθεωρήσεις που διενεργεί το Γ.Χ.Κ. στον τομέα για των χημικών προϊόντων.

12.3. ΠΡΟΤΥΠΟ ΕΛΟΤ EN ISO /IEC 17043

Αξιολογήθηκε η Χ.Υ. Μετρολογίας ως Διοργανωτής Διεργαστηριακών Συγκριτικών Δοκιμών Ικανότητας, σύμφωνα με το ISO/IEC 17043 – «Αξιολόγηση της συμμόρφωσης - Γενικές απαιτήσεις για τις δοκιμές ικανότητας».

Στο πλαίσιο της βελτίωσης των διεθνώς παρεχομένων υπηρεσιών της, μετέτρεψε το Επίσημο Πεδίο Διαπίστευσης σε ευέλικτο και ανανέωσε την ισχύ του πιστοποιητικού διαπίστευσης με αρ. 814 που κατέχει.

12.4. ΠΡΟΤΥΠΟ ISO /IEC 17034

Η Χ.Υ. Μετρολογίας, ως πάροχος πιστοποιημένων υλικών αναφοράς έχει αιτηθεί και αναμένει από το ΕΣΥΔ αξιολόγηση για διαπίστευση σύμφωνα με το πρότυπο ISO 17034, το οποίο περιλαμβάνει μια σειρά τεχνικών απαιτήσεων που σχετίζονται μεταξύ άλλων με την εξασφάλιση μετρολογικής ιχνηλασιμότητας, την αξιολόγηση της ομοιογένειας και της σταθερότητας των υλικών καθώς και την απόδοση τιμών αναφοράς και αβεβαιότητας.

12.5. ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ

Συντάχτηκε επικαιροποιημένο Σχέδιο του Συστήματος (ΣΔΕΠ) του Γ.Χ.Κ., ώστε να περιλαμβάνει τόσο τις οργανωτικές αλλαγές όσο και τις τροποποιήσεις της νομοθεσίας στον τομέα των προμηθειών.

12.6. ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΣΠ ΤΟΥ Γ.Χ.Κ.

Πραγματοποιήθηκαν οι ετήσιες τακτικές ανασκοπήσεις του Σ.Π. του Γ.Χ.Κ. σύμφωνα με τις απαιτήσεις των προτύπων και τα προβλεπόμενα στο Εγχειρίδιο Ποιότητας, με στόχο να διαπιστωθεί η καταλληλότητα και η αποτελεσματικότητα των υφιστάμενων πολιτικών, διαδικασιών, εγγράφων κ.λπ., καθώς και να αποφασιστούν οι αναγκαίες αλλαγές και βελτιώσεις.

Τα αποτελέσματα των επιμέρους ανασκοπήσεων καταγράφηκαν στην έκθεση της ολικής ανασκόπησης των Σ.Π. του Γ.Χ.Κ. η οποία περιλαμβάνει συνολικά το έργο και τις αποφάσεις που ελήφθησαν στο πλαίσιο της τήρησης των προαναφερόμενων Συστημάτων Ποιότητας.

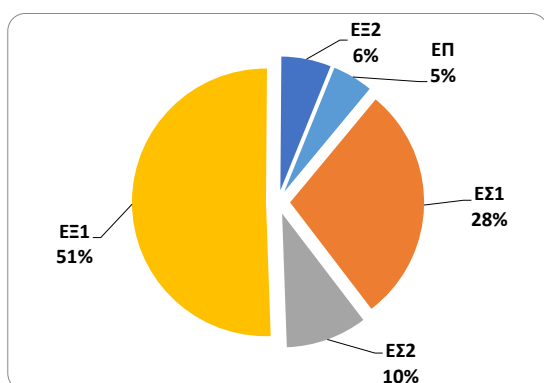
13. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Η ανάπτυξη των ανθρώπινων πόρων και ο απαιτούμενος εκπαιδευτικός σχεδιασμός αποτελούν ένα σημαντικό άξονα δράσης του Γ.Χ.Κ., με στόχο την προώθηση της αποτελεσματικότητας και της ποιότητας στις Υπηρεσίες του. Στο πλαίσιο αυτό κάθε χρόνο πραγματοποιείται πλήθος εκπαιδεύσεων, τόσο ενδο-υπηρεσιακών, όσο και εκπαιδεύσεων που υλοποιούνται από εξωτερικούς φορείς.

Κατά το 2016 πραγματοποιήθηκαν συνολικά 367 εκπαιδεύσεις. Τα στατιστικά στοιχεία που παρουσιάζονται προκύπτουν από τα δεδομένα που συλλέχτηκαν από το Μητρώο Εκπαίδευσης Προσωπικού του ΟΠΣ καθώς και από τα τηρούμενα από τις Δ/νσεις της ΚΥ του Γ.Χ.Κ. στοιχεία, αναφορικά με την εκπαίδευση του προσωπικού όλων των Χ.Υ. σε θέματα της αρμοδιότητάς τους.

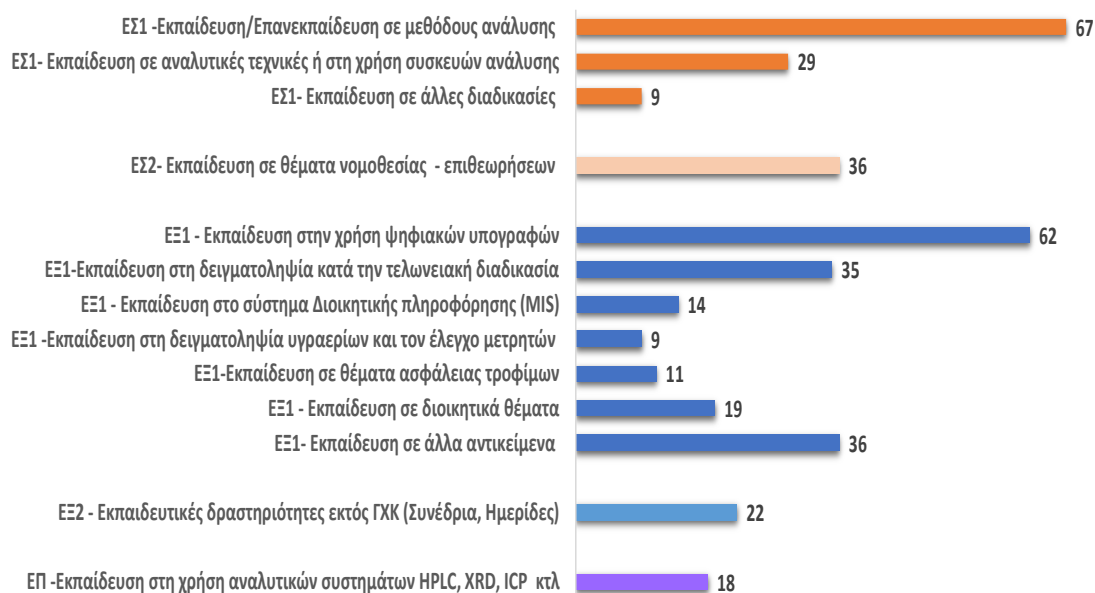
Η κατανομή των εκπαιδεύσεων ανά κατηγορία εκπαίδευσης παρουσιάζεται στο επόμενο διάγραμμα.

- ΕΣ1- Εσωτερικές εκπαιδεύσεις από εκπαιδευτή υπάλληλο της Υπηρεσίας
- ΕΣ2-Εσωτερικές εκπαιδεύσεις από εκπαιδευτή υπάλληλο άλλης Υπηρεσίας
- ΕΞ1-Σεμινάρια από εξωτερικούς φορείς
- ΕΞ2-Λοιπές εκπαιδευτικές δραστηριότητες εκτός Γ.Χ.Κ. (Συνέδρια, εκπαιδευτικές επισκέψεις)

Οι εξωτερικές εκπαιδεύσεις (ΕΞ1) συνιστούν το 51 % του συνόλου των εκπαιδεύσεων του έτους. Στην εν λόγω κατηγορία υπάγονται και τα πιστοποιημένα επιμορφωτικά προγράμματα του Γ.Χ.Κ. τα οποία υλοποιήθηκαν μέσω του ΙΝ.ΕΠ.. Οι εσωτερικές εκπαιδεύσεις από εκπαιδευτή υπάλληλο της υπηρεσίας (ΕΣ1) αντιπροσωπεύουν επίσης σημαντικό ποσοστό, ίσο με το 28 %, των εκπαιδεύσεων που πραγματοποιήθηκαν κατά το 2016. Αφορούν κυρίως εκπαίδευση του προσωπικού, στο χώρο εργασίας του, σε αναλυτικές μεθόδους και τεχνικές.

Ο αριθμός των εκπαιδεύσεων ανά κατηγορία εκπαίδευσης και γνωστικό αντικείμενο παρουσιάζεται διαγραμματικά κατωτέρω:

Παράλληλα για την κάλυψη των ειδικών εκπαιδευτικών αναγκών του προσωπικού του, το Γ.Χ.Κ. συμμετείχε σε όλα τα στάδια σχεδιασμού και οργάνωσης των κάτωθι προγραμμάτων:

- ❖ «Δειγματοληψία κατά την τελωνειακή διαδικασία - Παροχή τεχνικής υποστήριξης από το Γ.Χ.Κ. στις τελωνειακές αρχές» (φορέας υλοποίησης: ΙΝ.ΕΠ.). Πραγματοποιήθηκαν δύο σειρές του προγράμματος (18-21/01/2016 Α' σειρά και 11-15/4/2016 Β' σειρά) στις οποίες συμμετείχαν συνολικά 35 υπάλληλοι του Γ.Χ.Κ.
- ❖ «Δειγματοληψία υγραερίων – Έλεγχος μετρητών στις εγκαταστάσεις πετρελαιοειδών» (φορέας υλοποίησης : ΙΝ.ΕΠ.). Το πρόγραμμα πραγματοποιήθηκε τον Μάιο του 2016 με τη συμμετοχή 9 υπαλλήλων του Γ.Χ.Κ.

Τα ανωτέρω επιμορφωτικά προγράμματα παρακολούθησαν και 27 υπάλληλοι από άλλες υπηρεσίες της Α.Α.Δ.Ε. (Τελωνεία, ΕΛ.Υ.Τ., Υ.Ε.Δ.Δ.Ε.).

14. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ

14.1. ΟΡΓΑΝΩΣΗ

Η διετής επιχειρησιακή λειτουργία των νέων οργανωτικών μονάδων του Γ.Χ.Κ., μετά την εφαρμογή του π.δ. 111/2014, ανέδειξε συγκεκριμένες λειτουργικές δυσχέρειες, οι οποίες εκτέθηκαν στην πολιτική ηγεσία, συνοδευόμενες με τεκμηριωμένη εισήγηση για βελτίωση της οργανωτικής δομής του.

Στο πλαίσιο αυτό, εκδόθηκε η υπ' αρ. Απόφαση Δ.ΟΡΓ. Α.1129078 ΕΞ 2016 (Β' 2846) του ΓΓΔΕ, με την οποία τροποποιούνται ορισμένα άρθρα που αφορούν

την οργανωτική δομή του Γ.Χ.Κ., με έναρξη ισχύος από 1/10/2016.

Συνοπτικά οι αλλαγές που προκύπτουν από την ανωτέρω Απόφαση είναι οι εξής:

1. Το Τμήμα Γ' της Δ/σης Σχεδιασμού, Υποστήριξης Εργαστηρίων και Χημικοτεχνικής Δασμολογίου αποτελεί αυτοτελές Τμήμα της Κ.Υ. και η Δ/ση Σχεδιασμού, Υποστήριξης Εργαστηρίων και Χημικοτεχνικής Δασμολογίου μετονομάζεται σε Δ/ση Σχεδιασμού & Υποστήριξης Εργαστηρίων και αποτελείται από δύο Τμήματα.
2. Παύεται η λειτουργία των Διευθύνσεων Πειραιά & Αιγαίου και Μακεδονίας-Θράκης καθώς και των αντίστοιχων Υποδιευθύνσεων Πειραιά και Θεσσαλονίκης.
3. Συστήνονται τέσσερις νέες Διευθύνσεις ως εξής: Χ.Υ. Πειραιά, Χ.Υ. Αιγαίου, Χ.Υ. Κεντρικής Μακεδονίας, Χ.Υ. Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης.

Συμπληρωματικά εκδόθηκε και η υπ' αρ. Αριθ. Δ. ΟΡΓ. Α 1158116 ΕΞ 2016 (Β' 3622) του ΓΓΔΕ, με την οποία, μεταξύ άλλων, αποσαφηνίζονται οι αρμοδιότητες της Χ.Υ. Κεντρικής Μακεδονίας.

Παράλληλα στο πλαίσιο της διαρκούς προσπάθειας για την καλύτερη οργάνωση του έργου του, το Γ.Χ.Κ. :

- Εισηγήθηκε την τροποποίηση των οργανικών θέσεων των υπαλλήλων του Γ.Χ.Κ.
- Συνέταξε Σχέδιο Απόφασης «για την αναθεώρηση του τιμολογίου ιδιωτικών αναλύσεων Γ.Χ.Κ.»,
- Συνέταξε Σχέδιο Απόφασης Ανακατανομής του εργαστηριακού έργου (εκτός επισήμου ελέγχου τροφίμων) στις Υπηρεσίες του Γ.Χ.Κ.

14.2. ΣΤΕΛΕΧΩΣΗ

Για την κάλυψη των υπηρεσιακών αναγκών και την ενίσχυση του ανθρώπινου δυναμικού εργαστηριακών οργανικών μονάδων του Γ.Χ.Κ., η Υπηρεσία μας εισηγήθηκε την μετάταξη 11 υπαλλήλων καθώς και την πρόσληψη 25 υπαλλήλων, του κλάδου ΠΕ Χημικών.

Ως αποτέλεσμα των ανωτέρω εισηγήσεων εκδόθηκαν:

- η με αρ. πρωτ. ΔΔΑΔ Β 1116514 ΕΞ 2016 πρόσκληση για μετατάξεις υπαλλήλων κλάδου ΠΕ Χημικών
- η υπ' αρ. 4Κ/2016 (ΦΕΚ 10/18-11-2016) Προκήρυξη του ΑΣΕΠ για πρόσληψη 23 υπαλλήλων κλάδου ΠΕ Χημικών
-

14.3. ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ

Στον τομέα των προμηθειών:

- ✓ Καταρτίσθηκε και εγκρίθηκε το ετήσιο πρόγραμμα προμηθειών του Γ.Χ.Κ. για το έτος 2016.
- ✓ Υλοποιήθηκε το σύνολο των διαδικασιών των προμηθειών που είχε ξεκινήσει τα προηγούμενα έτη.
- ✓ Δρομολογήθηκε το μεγαλύτερο μέρος των διαδικασιών του προγράμματος προμηθειών έτους 2016 και συγκεκριμένα προκηρύχτηκαν τρεις (3) Ανοιχτοί Διαγωνισμοί από τους τρεις (3) που είχαν εγκριθεί, δώδεκα συνοπτικοί διαγωνισμοί από τους δεκατέσσερις (14) εγκεκριμένους, καθώς και είκοσι μία (21) προσκλήσεις για αναθέσεις με τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, το μεγαλύτερο μέρος των οποίων έχει υλοποιηθεί.
- ✓ Επίσης εκδόθηκε διακήρυξη για τη διενέργεια Ανοικτού Διεθνούς Ηλεκτρονικού διαγωνισμού με τη μορφή «Συμφωνίας Πλαίσιο» για την αντιμετώπιση του προβλήματος της συντήρησης και επισκευής του εργαστηριακού εξοπλισμού των εργαστηρίων του Γ.Χ.Κ..
- ✓ Εκδόθηκαν εγκαίρως όλα τα ΧΕΠ που είχαν εγκριθεί.

Στο σημείο αυτό αξίζει να σημειωθεί ότι η Υπηρεσία μας κατέβαλε πολύ μεγάλες προσπάθειες για την εφαρμογή των διατάξεων του νέου νόμου περί προμηθειών (ν. 4412/2016) κατά την έκδοση των διακηρύξεων πάσης φύσεως διαγωνιστικών διαδικασιών.

14.4. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΕΤΕΠΠΑΑ

Στον τομέα της υποστήριξης του Ειδικού Ταμείου Ελέγχου Παραγωγής & Ποιότητας Αλκοόλης, Αλκοολούχων (ΕΤΕΠΠΑΑ):

- ✓ Εγκρίθηκε ο προϋπολογισμός εσόδων εξόδων του ΕΤΕΠΠΑΑ έτους 2016
- ✓ Εγκρίθηκε ο απολογισμός και ισολογισμός εσόδων εξόδων ετών 2014 και 2015
- ✓ Καταρτίστηκε και εγκρίθηκε ο προϋπολογισμός έτους 2017
- ✓ Καταρτίστηκε και εγκρίθηκε από το Δ.Σ. του ΕΤΕΠΠΑΑ το Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Πολιτικής (ΜΠΔΣ) για τα έτη 2017-2020

Αξίζει να αναφερθεί ότι το ύψος των απλήρωτων και ληξιπρόθεσμων οφειλών του ΕΤΕΠΠΑΑ διατηρείται σε χαμηλά επίπεδα και οι προβλεπόμενες δημοσιονομικές αναφορές αποστέλλονται εμπρόθεσμα προς τις αρμόδιες υπηρεσίες του ΥΠΟΙΚ και της ΕΛΣΤΑΤ.

14.5. ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ Γ.Χ.Κ.

Το Γ.Χ.Κ. παρέχει υποστήριξη σε όλα τα θέματα που αφορούν το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα του Γ.Χ.Κ. (ΟΠΣ-Γ.Χ.Κ.), ενημερώνει μητρώα, υλοποιεί βελτιώσεις και επεκτάσεις του ΟΠΣ, υποστηρίζει τον εξοπλισμό όλων των Υπηρεσιών του Γ.Χ.Κ. (hardware και software), μεριμνά για όλες τις συνδρομές συνδέσεων και διευθύνσεων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και χειρίζεται τα θέματα του δικτύου «Σύζευξης».

Κατά το 2016 υλοποιήθηκαν οι παρακάτω εργασίες:

- Σχεδιασμός και υλοποίηση της ηλεκτρονικής εφαρμογής παρακολούθησης των προμηθειών του Γ.Χ.Κ..
- Σχεδιασμός και υλοποίηση νέου υποσυστήματος Τελωνειακών Δειγμάτων για την υποστήριξη της διαλειτουργικότητας μεταξύ ΟΠΣ-Γ.Χ.Κ. και Πληροφοριακού Συστήματος ICISnet.
- Τροποποίηση Υποσυστήματος Δειγμάτων για την καταχώρηση των αναλύσεων που εντάσσονται στο «Πρόγραμμα Ελέγχου Βιομηχανικών Προϊόντων» και την εξαγωγή στατιστικών στοιχείων.
- Τροποποιήσεις και βελτιώσεις «Μητρώου επιθεωρήσεων».
- Προσθήκη πεδίων και βελτιώσεις «Μητρώου Εργασιών στον τομέα των ενεργειακών προϊόντων».
- Δημιουργία «Μητρώου Επιθεωρήσεων Καυσίμων Πλοίων».
- Δημιουργία Μητρώου «Άλλοι Έλεγχοι».
- Τροποποιήσεις Βάσης Δεδομένων και Εφαρμογών του ΟΠΣ-Γ.Χ.Κ. για την ενσωμάτωση των αλλαγών που προέκυψαν από την αλλαγή της οργανωτικής δομής του.
- Προσθήκη λειτουργίας εξαγωγής στατιστικών στοιχείων αναλύσεων δειγμάτων για τις Δ/νσεις ΚΥ και τις Χ.Υ..

14.6. ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ

Στο πλαίσιο ανάπτυξης μιας ολοκληρωμένης πολιτικής με στόχο τη διασφάλιση της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων, συντάχτηκε εγχειρίδιο για την ορθή εργασιακή πρακτική στους χώρους εργασίας του Γ.Χ.Κ.

14.7. ΥΠΟΔΟΜΕΣ

Ολοκληρώθηκε (1/11/2016) η μεταστέγαση του Τμήματος Χ.Υ. Καλαμάτας από μισθωμένο κτίριο σε κτίριο που παραχωρήθηκε εντός της χερσαίας Ζώνης Λιμένα Καλαμάτας. Οι εργασίες αποκατάστασης του κτηρίου χρηματοδοτήθηκαν από το ΕΤΕΠΠΑΑ εκτελέστηκαν με βάση προγραμματική συμφωνία μεταξύ ΥΠΟΙΚ-ΓΓΔΕ και Δήμου Καλαμάτας.

15. ΣΤΟΧΟΘΕΣΙΑ – ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ

Στο πλαίσιο της λογοδοσίας ως προς την υλοποίηση των στόχων και των δράσεων του Γ.Χ.Κ. που εντάχθηκαν στο Ε.Σ. της ΓΓΔΕ για το 2016, συμπληρώνονται ειδικά έντυπα, τα οποία αποστέλλονται στη Δ/νση Στρατηγικού Σχεδιασμού και Οικονομικής Διοίκησης σε μηνιαία βάση, μαζί με τα αντίστοιχα παραδοτέα, όπου χρειάζεται.

Ακολουθεί παρακάτω η συνοπτική περιγραφή της πορείας υλοποίησής τους για το 2016:

15.1. ΠΟΣΟΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ Ε.Σ. ΓΓΔΕ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΤΕΘΕΙ ΣΤΟ Γ.Χ.Κ.

Παρά το γεγονός ότι οι ποσοτικοί στόχοι που τέθηκαν στο Γ.Χ.Κ. για το έτος 2016 είχαν αυξημένο δείκτη αποτελέσματος συγκριτικά με το προηγούμενο έτος, η υλοποίηση τους εξελίχθηκε εξαιρετικά, όπως προκύπτει από τον κατωτέρω πίνακα:

Ποσοτικοί στόχοι	Υλοποίηση στόχων 2016
Σ.3.18 Διενέργεια 550 τουλάχιστον επιθεωρήσεων σε χώρους παρασκευής, χρήσης και διακίνησης χημικών ουσιών και προϊόντων.	Διενεργήθηκαν 710 επιθεωρήσεις
Σ.3.19 Υλοποίηση προγραμμάτων εργαστηριακού ελέγχου 20.000 προϊόντων και υλικών (εκτός αυτών που εμπίπτουν στο νόμο περί ναρκωτικών ουσιών και των νερών του προγράμματος Ε.Σ.Π.Α.).	Αναλύθηκαν 26.385 δείγματα
Σ.3.20 Διεξαγωγή τουλάχιστον 21.000 εργασιών σχετικών με τη διασφάλιση της είσπραξης Ε.Φ.Κ. στον τομέα αλκοόλης και ποτών αλκοόλης.	Διεξήχθησαν 24.914 εργασίες
Σ.3.21 Διεξαγωγή τουλάχιστον 32.000 εργασιών σχετικών με τη διασφάλιση της είσπραξης Ε.Φ.Κ. στον τομέα καυσίμων.	Διεξήχθησαν 39.456 εργασίες
Σ.3.22 Υποστήριξη τελωνειακών αρχών με την έκδοση τουλάχιστον 16.000 Δελτίων Χημικής Ανάλυσης.	Εκδόθηκαν 19.730 Δ.Χ.Α.
Σ.3.23 Υλοποίηση δεκαοκτώ (18) διεργαστηριακών σχημάτων, εκ των οποίων τα τέσσερα (4) σε προϊόντα Ε.Φ.Κ (υπόστρωμα: αλκοολούχο ποτό, καύσιμα, κτλ.) και το ένα (1) σε νέους τομείς.	Υλοποιήθηκαν 19 διεργαστηριακά σχήματα, εκ των οποίων τα τέσσερα (4) σε προϊόντα Ε.Φ.Κ και ένα (1) σε νέους τομείς

15.2. ΜΗ ΠΟΣΟΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ Ε.Σ. ΓΓΔΕ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΤΕΘΕΙ ΣΤΟ Γ.Χ.Κ.

Ολοκληρώθηκαν με επιτυχία όλοι οι τεθέντες μη ποσοτικοί στόχοι του Γ.Χ.Κ.

Μη Ποσοτικοί στόχοι	Υλοποίηση στόχων 2016
Σ.3.24 Υιοθέτηση συστήματος συγκριτικής αξιολόγησης- αξιοποίησης των δεδομένων των επιθεωρήσεων καυσίμων πλοίων από την Ευρωπαϊκή βάση δεδομένων thetis-S, μέχρι 31/12/2016.	Υλοποιήθηκαν συνολικά 430 επιθεωρήσεις πλοίων από 1/1/2016 μέχρι 6/12/2016. Από την επεξεργασία των δεδομένων των επιθεωρήσεων εντοπίστηκε μια περίπτωση μη συμμορφούμενου πλοίου και έγινε επιβολή προστίμου 1000 ευρώ από το Αρμόδιο Υπ. Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής.
Σ.3.25 Κωδικοποίηση νομοθεσίας πετρελαίου καύσης, μέχρι 31/12/2016.	Υλοποιήθηκε Έκδοση ΦΕΚ 4217/Β/2016 - Απόφαση ΑΧΣ 76/2016
Σ.3.26 Εισήγηση νομοθετικών διατάξεων (Κ.Υ.Α.), οι οποίες καθορίζουν όρους και διαδικασίες ("Διαδικασίες δειγματοληψίας, εξέτασης και γνωμοδότησης περί της κανονικότητας ή μη δειγμάτων υγραερίου") που εφαρμόζονται στον επίσημο έλεγχο της ποιότητας των υγραερίων, μέχρι 31/12/2017.	Υλοποιήθηκε Έκδοση ΦΕΚ 3957/Β/2016 - Απόφαση ΑΧΣ 78/2016
Σ.3.27 Κατάρτιση Σχεδίου Επίσημου Ελέγχου αλκοόλης και ποτών με αλκοόλη, μέχρι 20/5/2016.	Υλοποιήθηκε Το Σχέδιο Επίσημου Ελέγχου αλκοόλης και ποτών με αλκοόλη υπεγράφη στις 29/02/2016 και εστάλη προς όλες τις Χ.Υ..
Σ.3.28 Κωδικοποίηση - επικαιροποίηση νομοθεσίας ζύθου, μέχρι 30/6/2016.	Υλοποιήθηκε Ολοκληρώθηκε η κατάρτιση σχεδίου νόμου
Σ.3.29 Συμπλήρωση - τροποποίηση του ν. 2969/2001 "Αιθυλική αλκοόλη και αλκοολούχα προϊόντα", μέχρι 30/6/2016.	Υλοποιήθηκε Ολοκληρώθηκε η κατάρτιση σχεδίου νόμου
Σ.3.30 Αναθεώρηση τιμολογίου ιδιωτικών αναλύσεων Γ.Χ.Κ., μέχρι 31/12/2016.	Υλοποιήθηκε Το σχέδιο Απόφασης υπεγράφη από την πολιτική ηγεσία και έχει αποσταλεί για δημοσίευση στο ΕΤ
Σ.4.35 Σύνταξη Εγχειριδίου που θα αφορά τη	Υλοποιήθηκε

λειτουργία Ελέγχου Δαπανών του Γ.Χ.Κ., με στόχο τη διασφάλιση της χρηστής και αποδοτικής διαχείρισης των διαθέσιμων οικονομικών πόρων, μέχρι 30/9/2016.	Ολοκληρώθηκε η σύνταξη του Εγχειριδίου
Σ.4.36 Σύνταξη Εγχειριδίου για την ορθή εργασιακή πρακτική στους χώρους εργασίας του Γ.Χ.Κ. με στόχο τη διασφάλιση της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων, στο πλαίσιο ανάπτυξης μιας ολοκληρωμένης πολιτικής σε θέματα υγείας και ασφάλειας με την ενεργό συμμετοχή τόσο της Διοίκησης όσο και των εργαζομένων, μέχρι 31/12/2016.	Υλοποιήθηκε Ολοκληρώθηκε η σύνταξη του Εγχειριδίου
Σ.4.37 Ανακατανομή εργαστηριακού έργου (εκτός επισήμου ελέγχου τροφίμων) στις Υπηρεσίες του Γ.Χ.Κ., μέχρι 31/12/2016.	Υλοποιήθηκε Απόφαση 30/002/000/8644/2016 του ΓΓΔΕ (ΦΕΚ Β' 4267)

15.3. ΔΡΑΣΕΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΓΓΔΕ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΤΕΘΕΙ ΣΤΟ Γ.Χ.Κ.

Δεκαεννιά (19) δράσεις του Γ.Χ.Κ. εντάχτηκαν κατά το 2016 στο Ε.Σ. της ΓΓΔΕ, αριθμός κατά πολύ αυξημένος από αυτόν του προηγούμενου έτους, που αριθμούσε πέντε (5) δράσεις.

Όπως φαίνεται στον παρακάτω πίνακα δώδεκα (12) από τις δεκατρείς (13) δράσεις με ημερομηνία ολοκλήρωσης 31/12/2016 υλοποιήθηκαν με επιτυχία, ενώ η δράση 4.38 έχει υλοποιηθεί κατά 90%. Η παραγωγική λειτουργία της εφαρμογής αναμένεται να υλοποιηθεί εντός του 2017. Οι υπόλοιπες εξελίσσονται στην πλειονότητά τους, σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμά τους.

Δράσεις	Ημ/νία υλοποίησης	Υλοποίηση δράσεων 2016
Δ.3.4 Καθορισμός τύπων αμβύκων και καταγραφή διαδικασίας ογκομέτρησής τους	31/12/2016	Υλοποιήθηκε
Δ.3.15 Συγκριτική μελέτη αναλυτικών παραμέτρων μεταξύ προτύπων, παραπονημένων και λαθραίων τσιγάρων, με σκοπό την αποκάλυψη της προέλευσης επεξεργασίας και της τοξικότητας αυτών	30/6/2016	Υλοποιήθηκε
Δ.3.16 Εκπόνηση μελέτης σχετικά με αλλεργιογόνα και βαρέα μέταλλα σε ψευδοκοσμήματα.	31/12/2016	Υλοποιήθηκε
Δ.3.17 Μελέτη σχετικά με την εφαρμογή των νέων προτεινόμενων ορίων απελευθέρωσης βαρέων μετάλλων από κεραμικά σκεύη σε τρόφιμα	31/12/2016	Υλοποιήθηκε
Δ.3.18 Συγκριτική μελέτη παρουσίας και	31/12/2016	

μετανάστευσης βαρέων μετάλλων από χαρτί και χαρτόνι		Υλοποιήθηκε
Δ.3.19 Εκπόνηση μελέτης σχετικά με τους φθαλικούς εστέρες σε παιχνίδια	31/12/2016	Υλοποιήθηκε
Δ.3.20 Έλεγχος - αξιολόγηση μετουσιωτικών υλών αιθυλικής αλκοόλης	31/3/2018	Ολοκληρώθηκαν οι δοκιμές αφαιρεσιμότητας των μετουσιωτικών DEP, οξικού αιθυλεστέρα και TBA και ο ποσοτικός προσδιορισμός των αντίστοιχων δειγμάτων μετουσιωμένης αλκοόλης. Προκειμένου να ελεγχθούν περισσότερες μετουσιωτικές ύλες προτάθηκε αλλαγή στις επιμέρους φάσεις και στο χρονοδιάγραμμα της δράσης με ημ. λήξης 31/3/2018.
Δ.3.21 Αξιοποίηση κοινοτικού προγράμματος LIFE ENV, με σκοπό την ορθή εφαρμογή της νομοθεσίας στον τομέα των χημικών προϊόντων	31/12/2019	Εγκρίθηκε από την Ε.Ε. η επίσημη έναρξη του προγράμματος τον Οκτώβριο του 2016. Έχουν υλοποιηθεί δύο συναντήσεις των συν δικαιούχων.
Δ.4.38 Ηλεκτρονική διασύνδεση - διαλειτουργικότητα του ICISnet με το Ο.Π.Σ. του Γ.Χ.Κ.	31/12/2016	Η δράση έχει υλοποιηθεί κατά 90%. Η παραγωγική λειτουργία της εφαρμογής αναμένεται να υλοποιηθεί εντός του 2017. Προτάθηκε η δράση να συνεχιστεί το επόμενο έτος με συντονιστή εκπρόσωπο της ΔΗΛΕΔ, δεδομένου ότι εκκρεμούν θέματα τεχνικής φύσεως.
Δ.4.39 Ηλεκτρονική παρακολούθηση των προμηθειών του Γ.Χ.Κ.	31/12/2016	Υλοποιήθηκε
Δ.4.40 Εφαρμογή Συστήματος Ποιότητας ISO 17020 στις επιθεωρήσεις που διενεργεί το Γ.Χ.Κ. στον τομέα των καυσίμων	31/12/2017	Οι ΤΔΛ και τα Έντυπα εκδόθηκαν στις 22/12/2016, αναρτήθηκαν στο ΟΠΣ Γ.Χ.Κ. και απεστάλησαν στις Χ.Υ. για εφαρμογή.
Δ.4.41 Εφαρμογή Συστήματος Ποιότητας ISO 17020 στις επιθεωρήσεις που διενεργεί το Γ.Χ.Κ. στον τομέα των χημικών προϊόντων	31/5/2018	Σε εξέλιξη η σύνταξη των ΤΔΛ από την ομάδα εργασίας
Δ.4.42 Εφαρμογή Συστήματος Ποιότητας ISO 17020 στις επιθεωρήσεις που διενεργεί το Γ.Χ.Κ. στους τομείς της αλκοόλης, αλκοολούχων ποτών και ζύθου	31/12/2016	Υλοποιήθηκε
Δ.4.60 Ευαισθητοποίηση και ενημέρωση εμπλεκόμενων εκπροσώπων παραγωγικών τάξεων , μικρομεσαίων επιχειρήσεων και πολιτών σχετικά με την νομοθεσία στον τομέα των χημικών προϊόντων	31/12/2016	Υλοποιήθηκε
Δ.4.61 Εκπαίδευση εμπειρογνομόνων τρίτων χωρών στον τομέα ' Υπολείμματα Φυτοφαρμάκων' στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εκπαιδευτικού Προγράμματος BTSF (Better Training for Safer Food) της	30/6/2016	Υλοποιήθηκε

Ευρωπαϊκής Επιτροπής		
Δ.4.62 Κοινωνική ευαισθητοποίηση σχετικά με τη χρήση ναρκωτικών	31/12/2016	Υλοποιήθηκε
Δ.4.63 Εκπαίδευση υπαλλήλων Αρχηγείου Λιμενικού Σώματος στον τρόπο δειγματοληψίας περιστατικών ρύπανσης	31/12/2016	Υλοποιήθηκε
Δ.4.64 Υλοποίηση συστήματος διεπαφής και αυτόματης ηλεκτρονικής επικοινωνίας Εθνικού Μητρώου Χημικών Προϊόντων με την αντίστοιχη εφαρμογή του Εθνικού Κέντρου Δηλητηριάσεων	30/6/2017	Η δράση έχει υλοποιηθεί από την ανάδοχο εταιρεία. Η εφαρμογή θα ενσωματωθεί στη νέα διαδικτυακή πύλη της ΑΑΔΕ, όταν αυτή δημιουργηθεί
Δ.4.65 Διατήρηση, ανάδειξη και προβολή του έργου και των επιστημονικών και κοινωνικών δράσεων του Γενικού Χημείου του Κράτους από την ίδρυσή του μέχρι σήμερα	31/12/2019	Ολοκληρώθηκε η συγκέντρωση του αρχειακού υλικού

16. ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΠΙΔΙΩΞΕΙΣ ΤΟΥ Γ.Χ.Κ.

Το Γενικό Χημείο του Κράτους τόσο ως Δημόσια Υπηρεσία όσο και ως επιστημονικός οργανισμός, επιδιώκει να επιτελεί το έργο του κατά τρόπο υποδειγματικά αποτελεσματικό, να βελτιώνει το επίπεδο των παρεχόμενων υπηρεσιών και να παραμένει στην αιχμή των εξελίξεων στους τομείς αρμοδιότητάς του, στοχεύοντας στην απόκτηση τεχνογνωσίας και στη διεύρυνση της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών του.

Στην κατεύθυνση αυτή, οι βασικές επιδιώξεις του Γ.Χ.Κ. για το 2017 είναι:

- Να καταρτίσει και να υλοποιήσει επιτυχώς προγράμματα ελέγχων και επιθεωρήσεων σε όλους του τομείς αρμοδιότητάς του, με στόχο τη συμβολή στη διασφάλιση των δημοσίων εσόδων και την προστασία της Δημόσιας Υγείας και του Περιβάλλοντος.
- Να εκσυγχρονίσει το θεσμικό πλαίσιο που διέπει όρους, διαδικασίες ελέγχου, τεχνικές προδιαγραφές κλπ αρμοδιότητάς του.
- Να υλοποιήσει επιστημονικές μελέτες για την προστασία της υγείας των καταναλωτών και την προώθηση των ελληνικών προϊόντων.
- Να υλοποιήσει δράσεις για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της χημικής βιομηχανίας και της καινοτομίας.
- Να βελτιώσει την αξιοπιστία των επιθεωρήσεων και των διενεργούμενων ελέγχων επεκτείνοντας το Σύστημα Ποιότητας που διαθέτει, σε νέους τομείς.
- Να βελτιώσει τη διοικητική υποστήριξη που προσφέρει στις Υπηρεσίες του.
- Να συνεχίσει να επενδύει στην ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού του με νέες δράσεις.
- Να συνεχίσει τις δράσεις του για την ευαισθητοποίηση και ενημέρωση παραγωγικών τάξεων και καταναλωτικού κοινού.
- Να αξιοποιήσει πόρους κοινοτικών προγραμμάτων.
- Να διατηρήσει το υψηλό επίπεδο επιστημονικής και τεχνικής υποστήριξης που παρέχει σε Τελωνειακές και λοιπές Αρχές.
- Να διατηρήσει, αναδείξει και προβάλει το έργο και τις επιστημονικές και κοινωνικές δράσεις του από την ίδρυσή του μέχρι σήμερα.

